

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Zagreb, 16. srpnja 2021.

PREDLAGATELJ: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

---

PREDMET: Izvješće o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i o utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2020. godinu za potrebe nacionalnih manjina

---

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**IZVJEŠĆE O PROVOĐENJU USTAVNOG ZAKONA O PRAVIMA
NACIONALNIH MANJINA I O UTROŠKU SREDSTAVA OSIGURANIH
U DRŽAVNOM PRORAČUNU REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2020. GODINU
ZA POTREBE NACIONALNIH MANJINA**

Zagreb, srpanj 2021.

SADRŽAJ

UVOD	4
I. RAVNOPRAVNA SLUŽBENA UPORABA JEZIKA I PISMA NACIONALNIH MANJINA	5
II. OČUVANJE TRADICIJSKIH NAZIVA I OZNAKA, TE UPORABA ZNAMENJA I SIMBOLA NACIONALNIH MANJINA	8
III. ODGOJ I OBRAZOVANJE NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA	9
IV. PRAVO NA OČITOVARANJE SVOJE VJERE I OSNIVANJE VJERSKIH ZAJEDNICA	33
V. PRISTUP SREDSTVIMA JAVNOG PRIOPĆAVANJA	34
VI. KULTURNA AUTONOMIJA	35
VII. ZASTUPLJENOST PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA U TIJELIMA VLASTI TE U UPRAVNIM I PRAVOSUDNIM TIJELIMA	36
VIII. VIJEĆA I PREDSTAVNICI NACIONALNIH MANJINA U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	42
IX. AKTIVNOSTI SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE	44
X. STAMBENO ZBRINJAVANJE I POVRATAK	52
XI. ETNIČKI MOTIVIRANA KAZNENA DJELA I POSTUPCI VEZANI UZ DISKRIMINACIJU.....	57
XII. PROVEDBA NACIONALNE STRATEGIJE ZA UKLJUČIVANJE ROMA, ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2020. GODINE.....	62
XIII. ZAŠTITA OD SVAKE DJELATNOSTI KOJA UGROŽAVA OSTVARIVANJE PRAVA I SLOBODA PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA - RAZVIJANJE TOLERANCIJE PREMA RAZLIČITOSTI I SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE	73
XIV. BILATERALNA SURADNJA	82
XV. ZBIRNI FINANSIJSKI POKAZATELJI	85
SAŽETAK	92

PRILOZI

Prilog 1.	Pregled jedinica u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine jednu trećinu stanovnika i koje su dužne statutom urediti pravo na ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina <i>(Ministarstvo pravosuđa i uprave)</i>	97
Prilog 2.	Očuvanje tradicijskih naziva i oznaka te davanje naziva naseljima, ulicama i trgovima imena osoba i događaja od značaja za povijest i kulturu nacionalne manjine <i>(Ministarstvo pravosuđa i uprave)</i>	99
Prilog 3.	Uporaba znamenja i simbola i obilježavanje praznika nacionalnih manjina <i>(Ministarstvo pravosuđa i uprave)</i>	100
Prilog 4.	Pregled emisija po nakladnicima - kategorija Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, sredstva dodijeljena za 2020. godinu <i>(Agencija za elektroničke medije)</i>	102
Prilog 5.	Financiranje nacionalnih manjina u području kulture u 2020. godini: zaštita kulturne baštine; plaće i materijalni troškovi središnjih knjižnica nacionalnih manjina; knjižnična, izdavačka djelatnost i otkup knjiga; programi investicijske potpore; glazbena djelatnost i kulturno-umjetnički amaterizam; vizualna djelatnost i međunarodna kulturna suradnja <i>(Ministarstvo kulture i medija)</i>	105
Prilog 6.	Pregled sredstava raspoređenih udrugama i ustanovama nacionalnih manjina putem Savjeta za nacionalne manjine iz područja kulturne autonomije za 2020. godinu <i>(Savjet za nacionalne manjine)</i>	115
Prilog 7.	Aktivnosti u vezi s provođenjem Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu - ocjena stanja i provođenja u 2020. godini <i>(Grad Zagreb)</i>	117
Prilog 8.	Pregled planiranih, dodijeljenih i utrošenih sredstava za funkciranje vijeća i predstavnika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2020. godini <i>(Ministarstvo pravosuđa i uprave)</i>	121
Prilog 9.	Funkcioniranje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu i financiranje rada u 2020. godini <i>(Grad Zagreb)</i>	146
Prilog 10.	Statističko praćenje građanskih, kaznenih i prekršajnih predmeta vezanih uz diskriminaciju, za 2020. godinu <i>(Ministarstvo pravosuđa i uprave)</i>	147
Prilog 11.	Podaci o broju zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina za 2020. godinu u: tijelima državne uprave, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske, tijelima uprave jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravosudnim tijelima <i>(Ministarstvo pravosuđa i uprave)</i>	150

UVOD

Vlada Republike Hrvatske, sukladno odredbi članka 37. stavka 3. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“, br. 155/02., 47/10., 80/10. i 93/11.) redovito podnosi Hrvatskome saboru Izvješće o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i o utrošku sredstava koja se u državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina.

Sastavni obvezni dio ovoga Izvješća su i obrasci za jedinstveno statističko praćenje zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave, pravosudnim tijelima te upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koji daju prikaz stanja zastupljenosti za 2020. godinu te komparativnu analizu u odnosu na stanje u 2019. godini.

U 2020. godini za pripadnike nacionalnih manjina od posebnog je značaja donošenje Operativnih programa nacionalnih manjina za razdoblje 2021.-2024., koji predstavljaju nastavak kontinuiranog rada Vlade Republike Hrvatske na unaprjeđivanju postojeće razine zaštite prava nacionalnih manjina te se nastavljaju na Operativne programe za nacionalne manjine za razdoblje 2017. - 2020.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina koordinirao je izradu ovoga Izvješća, a u njegovoj izradi sudjelovala su sljedeća nadležna ministarstva i druga nadležna tijela: Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje, Ured Komisije za odnose s vjerskim zajednicama, Savjet za nacionalne manjine, Agencija za elektroničke medije i Državna škola za javnu upravu.

Prema zaprimljenim podacima ministarstava i drugih nadležnih tijela, u svrhu provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u 2020. godini utrošeno je ukupno 216.039.672,98 kuna.

Izrazi koji se koriste u ovom Izvješću, ako imaju rodni izričaj, odnose se na jednak način i na ženski i na muški rod, bez obzira na to u kojem se rodu koristili.

I. RAVNOPRAVNA SLUŽBENA UPORABA JEZIKA I PISMA NACIONALNIH MANJINA

Usklađivanje statuta jedinica lokalne samouprave s odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj

Sukladno službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2011. godine, zakonski preduvjet za uvođenje ravnopravne službene uporabe jezika i pisma nacionalne manjine (u jedinicama lokalne samouprave u kojima pojedine nacionalne manjine čine najmanje trećinu stanovnika takve jedinice), ispunjen je u 27 jedinica lokalne samouprave i to u općinama: Končanica (češki), Krnjak, Vojnić, Donji Lapac, Vrhovine, Udbina, Šodolovci, Jagodnjak, Erdut, Dvor, Gvozd, Donji Kukuzari, Biskupija, Civljane, Kistanje, Ervenik, Markušica, Trpinja, Negoslavci, Borovo, Gračac i Plaški (srpski), Punitovci (slovački), Grožnjan-Grisignano (talijanski), Kneževi Vinogradi (mađarski), te u gradovima Vukovaru i Vrbovskom (srpski).

Navedene jedinice izvještavale su putem e-Sustava za praćenje provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (u dalnjem tekstu: e-Sustav) o uređenosti statutima pojedinih prava sukladno Zakonu o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 51/00. i 56/00. - ispravak) te njihovoj primjeni u praksi (Tablica se prilaže uz Izvješće – Prilog 1.).

Iz spomenute Tablice može se zaključiti da uz nekoliko manjih promjena u pojedinim jedinicama (primjerice Ervenik, Borovo, Krnjak i Donji Lapac), značajniji napredak u ostvarenju navedenog prava zabilježen je u Općini Markušica. Navedena je Općina putem e-Sustava izvijestila da je u 2020. godini pristupila Izmjenama i dopunama Statuta kojim je izvršeno usuglašavanje s zakonskim propisima te su ugrađene odredbe o ispisu naziva naselja, ulica, prometnih znakova na jeziku i pismu srpske nacionalne manjine.

U odnosu na dvojezičnost u Gradu Vukovaru, nastavno na ranije dostavljena izvješća, ističemo da je i u 2020. godini Gradsko vijeće Grada Vukovara razmatralo dostignuti stupanj razumijevanja, solidarnosti, snošljivosti i dijaloga među građanima Grada Vukovara pripadnicima hrvatskog naroda i pripadnicima srpske nacionalne manjine te je dana 28. listopada 2020. godine, donijelo Zaključak da je dostignuti stupanj razumijevanja, solidarnosti, snošljivosti i dijaloga među građanima Grada Vukovara pripadnicima hrvatskog naroda i pripadnicima srpske nacionalne manjine na razini koja omogućava suradnju i suživot te se nisu stvorili preduvjeti za proširivanje opsega osiguranih individualnih prava te propisivanje kolektivnih prava pripadnicima srpske nacionalne manjine koji žive u Gradu Vukovaru i dopune Statutarne odluke kojom se pripadnicima srpske nacionalne manjine na području grada Vukovara priznaju nova prava.

Ministarstvo pravosuđa i uprave dodatno napominje da je putem e-Sustava, kao i za prethodnu godinu, izvješteno da pripadnici srpske nacionalne manjine u Gradu Vukovaru ostvaruju pravo na: dvojezične materijale za sjednice Gradskog vijeća, dvojezične zapisnike, dvojezično izdavanje javnih isprava i dvojezično tiskanje obrazaca koji se koriste u službene svrhe.

Potrebno je i napomenuti da u pojedinim jedinicama u kojima ne postoji zakonski preduvjet za uvođenje ravnopravne službene upotrebe jezika i pisma nacionalnih manjina od

najmanje trećine stanovnika pripadnika nacionalne manjine, navedeno pravo uređeno je statutima za područje cijele jedinice ili samo u odnosu na pojedina naselja u tim jedinicama. O navedenome su izvijestile sljedeće jedinice: Istarska županija (talijanski), gradovi: Poreč-Parenzo, Pula-Pola, Buje-Buie, Novigrad-Cittanova, Rovinj-Rovigno, Umag-Umag, Vodnjan-Dignano (talijanski), Daruvar (češki) te općine Bale-Valle, Brtonigla-Verteneglio, Funtana-Fontane, Fažana-Fasana, Kaštela-Labinci-Castelliere-S.Domenica, Ližnjani-Lisignano, Motovun-Montona, Oprtalj-Portole, Tar Vabriga-Torre Abrega, Višnjan-Visignano, Vižinada-Visinada, Vrsar-Orsera (talijanski), Dežanovac (češki), Ernestinovo, Bilje, Tordinci (mađarski) i Kneževi Vinogradi (srpski).

Stanje ostvarivanja prava

Prema izvještajima u e-Sustavu, i dalje u pojedinim lokalnim jedinicama postoji problem ostvarivanja u praksi pojedinih prava iz Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj (primjerice: dvojezično ili višejezično ispisivanje zaglavlja akata istom veličinom slova; dostava dvojezičnih ili višejezičnih materijala za sjednice općinskog ili gradskog vijeća odnosno županijske skupštine vijećniku ili građaninu, dvojezično ili višejezično izdavanje javnih isprava, dvojezično ili višejezično, istom veličinom slova, ispisivanje pisanih prometnih znakova i druge pisane oznake u prometu, dvojezično ili višejezično, istom veličinom slova, ispisivanje naziva ulica i trgova, dvojezično ili višejezično, istom veličinom slova, ispisivanje naziva mjesta i geografskih lokaliteta) a što je obrazloženo neiskazivanjem interesa pripadnika nacionalnih manjina, tehničkim nemogućnostima i nedostatkom finansijskih sredstava. Bitno je naglasiti da se navođenje tehničkih nemogućnosti te nedostatak finansijskih sredstava ne može uvažiti kao obrazloženje za nemogućnost ostvarivanja prava. Navedene poteškoće neke su od ključnih problema koji koče punu provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

U odnosu na korištenje jezika i pisma nacionalne manjine u postupku pred upravnim tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Istarska županija je izvijestila da su službene osobe podučila stranku o pravu na vođenje postupka na talijanskom jeziku u 79 postupaka, a stranka je to pravo iskoristila samo u jednom postupku u toj jedinici područne (regionalne) samouprave. Nadalje, Grad Rovinj-Rovigno izvijestio je da je vođeno 408 upravnih postupaka na talijanskom jeziku, a Grad Buje-Buie je izvijestio da je vođeno 20 postupaka na istom jeziku. Isto tako i u drugim lokalnim jedinicama stranke su podučene o pravu na služenje jezikom nacionalne manjine, međutim, stranke to pravo nisu iskoristile.

Uporaba jezika i pisma nacionalnih manjina u pravosuđu

U dijelu koji se odnosi na primjenu odredbe članka 12. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, kojim je uređena ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine u postupku pred sudbenim tijelima prvog stupnja, sljedeća Tablica 1. prikazuje podatke o broju sudskeh postupaka koji su vođeni na jeziku nacionalnih manjina kao i broju predmeta u kojima su stranke odbile vođenje postupka na jeziku i pismu nacionalnih manjina u 2020. godini.

Tablica 1.
IZVJEŠĆE O PREDMETIMA KOJI SU VOĐENI ILI SU MOGLI BITI VOĐENI NA MANJINSKOM JEZIKU od 01.01.2020. do 31.12.2020.

MANJINSKI JEZIK	VRSTA SUDSKOG POSTUPKA										UKUPNO VOĐENIH	UKUPNO STRANKA ODBILA PRAVO	
	KAZNENI		PARNIČNI		VANPARNIČNI		OSTAVINSKI		ZEMLIŠNOKNJIŽNI		PREKRŠAJNI		
	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	
TALIJANSKI JEZIK	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	3	4
MAĐARSKI JEZIK	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
ČEŠKI JEZIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SLOVAČKI JEZIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RUSINSKI JEZIK	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0
UKRAJINSKI JEZIK	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0
SRPSKI JEZIK	0	1	0	0	0	0	0	0	0	10	10	10	11
UKUPNO	11	1	0	0	0	0	0	0	0	11	14	22	15

Iz Tablice 1. je razvidno da su se na općinskim sudovima u 2020. godini vodila ukupno 22 postupka (11 kaznenih i 11 prekršajnih), a u njih 15 stranka je odbila pravo vođenja postupka na manjinskom jeziku (1 kazneni i 14 prekršajnih).

Na talijanskom jeziku vođena su 3 postupka, a u 4 postupka je stranka odbila pravo vodenja postupka na talijanskom jeziku. Na Općinskom суду u Sisku tako su se vodila 2 kaznena postupka, dok se na Općinskom суду u Puli-Pola vodio 1 prekršajni postupak a u 4 prekršajna postupka je stranka odbila to pravo. Na mađarskom jeziku vodio se samo 1 kazneni postupak i to na Općinskom суду u Sisku. Na Općinskom суду u Sisku vođena su 4 kaznena predmeta na rusinskom jeziku i 4 kaznena predmeta na ukrajinskom jeziku. Najviše je postupaka vođeno na srpskom jeziku, a radi se o prekršajnim postupcima na Općinskom суду u Vukovaru - njih ukupno 10, dok je u 10 prekršajnih postupaka stranka to pravo odbila. Na Općinskom суду u Požegi u jednom kaznenom predmetu stranka je odbila pravo da se postupak vodi na srpskom jeziku.

Osobne iskaznice na jeziku i pismu nacionalnih manjina

Odredbom članka 9. stavka 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina propisano je da pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo da se obrazac osobne iskaznice tiska i popunjava i na jeziku i pismu kojim se služe. Prema odredbi članka 7. stavka 2. i 3. Zakona o osobnoj iskaznici („Narodne novine“, br. 62/15. i 42/20.), kada je to utvrđeno posebnim zakonom ili međunarodnim ugovorima, obrazac osobne iskaznice za osobu pripadnika nacionalne manjine, tiska se i na jeziku nacionalne manjine, a popunjava na hrvatskom jeziku latiničnim pismom i jeziku i pismima pripadnika nacionalnih manjina.

Podaci o broju izdanih osobnih iskaznica tiskanih na jeziku i pismu nacionalnih manjina za 2020. godinu, radi usporedbe prikazani su i za 2019. godinu.

Tablica 2.

Nacionalna manjina	Godina izdavanja osobne iskaznice na jeziku i pismu nacionalnih manjina	
	2019. g.	2020. g.
- talijanska nacionalna manjina	2.767	2.585

- srpska nacionalna manjina	85	93
- mađarska nacionalna manjina	26	36
- češka nacionalna manjina	21	41
- rusinska nacionalna manjina	4	3
- slovačka nacionalna manjina	3	3
U K U P N O	2.906	2.761

U razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020. godine, izdano je 2.585 dvojezičnih osobnih iskaznica za pripadnike talijanske nacionalne manjine, što je za 182 dvojezične osobne iskaznice manje u odnosu na 2019. godinu. U navedenom razdoblju izdane su 93 dvojezične osobne iskaznice za pripadnike srpske nacionalne manjine, odnosno 8 dvojezičnih osobnih iskaznica više u odnosu na 2019. godinu. Pripadnicima mađarske nacionalne manjine 2020. godine izdano je 36 dvojezičnih osobnih iskaznica, odnosno 10 dvojezičnih osobnih iskaznica više u odnosu na 2019. godinu. Pripadnicima češke nacionalne manjine u 2020. godini izdana je 41 dvojezična osobna iskaznica odnosno 20 osobnih iskaznica više u odnosu na 2019. godinu. Pripadnicima rusinske nacionalne manjine u izvještajnom razdoblju izdane su 3 dvojezične osobne iskaznice, što je za jednu dvojezičnu osobnu iskaznicu manje u odnosu na 2019. godinu. Pripadnicima slovačke nacionalne manjine, u 2020. kao i u 2019. godini, izdane su 3 dvojezične osobne iskaznice. Sveukupno gledajući u 2020. godini smanjen je broj izdanih dvojezičnih osobnih iskaznica u odnosu na 2019. godinu. Najveći broj dvojezičnih osobnih iskaznica kao i u prethodnim razdobljima na godišnjoj razini, zatražili su pripadnici talijanske, srpske, češke i mađarske nacionalne manjine.

U razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020. godine, Policijska uprava istarska s pripadajućim policijskim postajama izdala je ukupno 315 dvojezičnih uvjerenja o prebivalištu (na talijanskom jeziku), što je za 143 dvojezična uvjerenja manje u odnosu na 2019. godinu. U drugim policijskim upravama s pripadajućim policijskim postajama nije evidentirano izdavanje dvojezičnih uvjerenja o prebivalištu.

U 2020. kao niti u 2019. godini, u policijskim upravama i policijskim postajama Ministarstva unutarnjih poslova nije bilo zahtjeva za pokretanje upravnih postupaka na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

II. OČUVANJE TRADICIJSKIH NAZIVA I OZNAKA TE UPORABA ZNAMENJA I SIMBOLA NACIONALNIH MANJINA

Prava na očuvanje tradicijskih naziva i oznaka te davanje naziva naseljima, ulicama i trgovima imena osoba i događaja, od značaja za povijest i kulturu nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, odnosno, uporaba znamenja i simbola i obilježavanje praznika nacionalnih manjina propisana su statutima pojedinih jedinica samouprave.

Očuvanje tradicijskih naziva i oznaka, davanje naziva naseljima, ulicama i trgovima imena osoba i događaja od značaja za povijest i kulturu nacionalne manjine, sukladno podacima iz e-Sustava, pravo je koje su statutom uredile 32 jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Tablica se prilaže uz Izvješće – Prilog 2.).

Uporaba znamenja i simbola i obilježavanje praznika nacionalnih manjina, sukladno dostavljenim podacima u e-Sustavu, pravo je koje su Statutom uredile 55 jedinica lokalne i područne samouprave sukladno (Tablica se prilaže uz Izvješće – Prilog 3.).

Pripadnici nacionalnih manjina prava na uporabu znamenja i simbola ostvaruju posebice u prigodama kulturnih i svečanih događanja i sličnih aktivnosti.

U 2020. godini Ministarstvo pravosuđa i uprave nije zaprimilo ni jednu predstavku niti je evidentiralo bilo kakvu primjedbu vezano za ostvarivanje prava na očuvanje tradicijskih naziva i oznaka te na uporabu znamenja i simbola pripadnika nacionalnih manjina.

III. ODGOJ I OBRAZOVANJE NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA

Pravo pripadnika nacionalnih manjina na obrazovanje na svom jeziku i pismu zajamčeno je Ustavom Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina te Zakonom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina („Narodne novine“, br. 51/00. i 56/00.). Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina sastavni je dio cjelokupnog sustava odgoja i obrazovanja te se temeljni dokumenti obrazovne politike odnose i na ovaj segment obrazovnog sustava. Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina provodi se u osnovnim i srednjim školama s nastavom na jeziku i pismu kojim se služe pod uvjetima i na način propisan posebnim programom nadležnog ministarstva o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Pripadnici nacionalnih manjina svoje ustavno pravo na odgoj i obrazovanje ostvaruju prema tri osnovna modela školovanja:

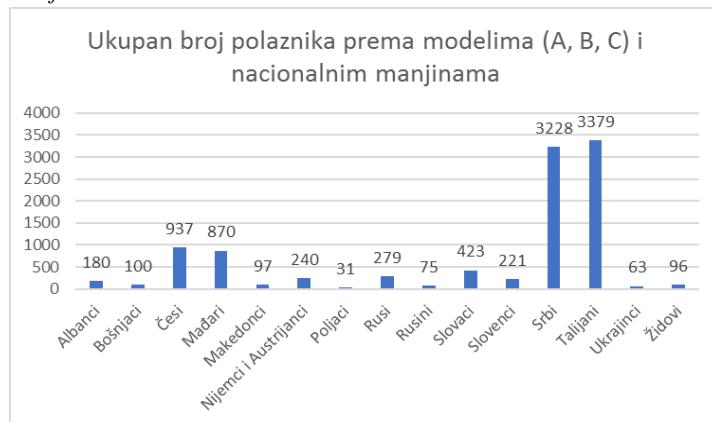
1. **Model A** – nastava na jeziku i pismu nacionalnih manjina (cjelokupna nastava izvodi se na jeziku i pismu nacionalne manjine)
2. **Model B** – dvojezična nastava (nastava prirodoslovne skupine predmeta izvodi na hrvatskome jeziku, a društvene skupine predmeta na jeziku pripadnika nacionalne manjine)
3. **Model C** – njegovanje jezika i kulture (uz redovitu nastavu na hrvatskome jeziku, na manjinskom jeziku izvodi se nastava jezika i kulture nacionalne manjine).

U modelu A obrazuju se u osnovnoj i srednjoj školi: talijanska nacionalna manjina, srpska nacionalna manjina, mađarska nacionalna manjina, a u osnovnoj školi češka nacionalna manjina.

U modelu B obrazuje se mađarska i srpska nacionalna manjina u osnovnoj školi te češka nacionalna manjina u srednjoj školi.

U modelu C obrazuju se u osnovnoj školi: albanska nacionalna manjina, bošnjačka nacionalna manjina, češka nacionalna manjina, židovska nacionalna manjina, mađarska nacionalna manjina, makedonska nacionalna manjina, njemačka i austrijska nacionalna manjina, poljska nacionalna manjina, rusinska nacionalna manjina, ruska nacionalna manjina, slovačka nacionalna manjina, slovenska nacionalna manjina, srpska nacionalna manjina, ukrajinska nacionalna manjina te u srednjoj školi albanska nacionalna manjina, bošnjačka nacionalna manjina, češka nacionalna manjina, mađarska nacionalna manjina, makedonska nacionalna manjina, ruska nacionalna manjina, slovačka nacionalna manjina, slovenska nacionalna manjina, srpska nacionalna manjina i talijanska nacionalna manjina.

Grafikon 1.

Broj polaznika prema modelima (A, B, C) i nacionalnim manjinama

U pedagoškoj/školskoj godini 2020./2021. upisano je 10.219 djece/učenika (4.973/5.239) u 262 odgojno-obrazovne ustanove, 1.095 razrednih odjela/skupina te s 1.490 odgajatelja/učitelja/nastavnika; (Tablica 1.).

Tablica 1.

Nacionalne Manjine	2019./2020.				2020./2021.			
	Br. dj. DV, uč OŠ i SŠ m/ž	Br. DV/OŠ /SŠ	Br. razreda /skupina DV,OŠ, SŠ	Br. odgajatelja učitelja, nastavnika	Br. dj. DV, uč OŠ i SŠ m/ž	Br. DV/OŠ /SŠ	Br. razreda /skupina DV,OŠ, SŠ	Br. odgajatelja učitelja, nastavnika
Albanci	203 103/100	18	35	9	180 92/88	17	36	9
Bošnjaci	112 60/52	10	18	7	100 49/51	9	17	6
Česi	962 435/527	29	94	87	937 427/510	31	95	72
Mađari	1.021 457/564	43	173	151	870 394/476	43	166	153
Makedonci	103 41/62	9	17	8	97 35/62	9	15	8
Nijemci i Austrijanci	209 101/108	3	12	10	240 117/123	3	15	10
Poljaci	27 14/13	1	2	1	31 19/12	1	2	1
Rusi	233 99/134	7	23	6	279 114/165	7	23	6
Rusini	80 47/33	3	14	4	75 42/33	3	14	3
Slovaci	485 250/235	15	62	14	423 221/202	15	59	12
Slovenci	236 117/119	8	22	4	221 108/113	8	21	5
Srbi	3.159 1.577/1.582	78	349	675	3.228 1.640/1.588	75	353	618
Talijani	3.230 1.563/1.667	39	223	589	3.379 1.635/1.744	36	262	581
Ukrajinci	87 44/43	4	10	2	63 34/29	4	9	4
Židovi	81 48/33	1	8	2	96 53/43	1	8	2
UKUPNO DV, OŠ, SŠ (A, B, C)	10.228 4.956/5.272	268	1.062	1.569	10.219 4.973/5.239	262	1.095	1.490

Rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Tijekom 2020. godine ukupno je 59 dječjih vrtića koji su provodili program javnih potreba za djecu pripadnike nacionalnih manjina s ukupno 2452 djece rane i predškolske dobi za koje je u državnom proračunu Republike Hrvatske u 2020. godini izdvojeno ukupno 1.606.250,00 kuna, u skladu s člankom 50. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju („Narodne novine“, br. 10/97., 107/07., 94/13. i 98/19.) (Tablica 2.). Sredstva su strogo namjenska i potrebno ih je uložiti u nabavu didaktičkih sredstava, stručno usavršavanje odgojitelja i stručnih suradnika te za nabavu suvremene literature radi povećanja kvalitete provedbe tih programa.

Tablica 2.

DJEČJI VRTIĆI – NACIONALNE MANJINE – UKUPNO					
2019.			2020.		
Broj djece	Broj dječjih vrtića	Utrošena sredstva u kn	Broj djece	Broj dječjih vrtića	Utrošena sredstva u kn
2.373	47	1.520.750,00	2.452	59	1.606.250,00

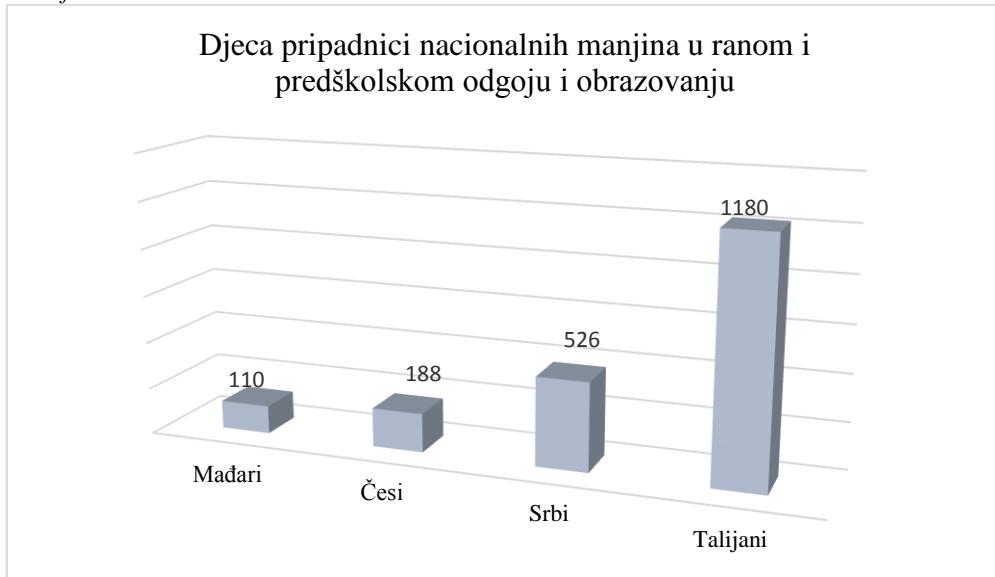
Na početku pedagoške godine 2020./2021. u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja predškolskim odgojem na materinskom jeziku u 25 dječjih vrtića i 3 osnovne škole (u ukupno 28 odgojno-obrazovne ustanove) koje imaju program predškolskog odgoja u 123 skupine obuhvaćeno je ukupno 2.004 djece (1.006m/998ž) od toga: 188 djece pripadnika češke nacionalne manjine, 110 djece pripadnika mađarske nacionalne manjine, 526 djece pripadnika srpske nacionalne manjine i 1.180 djece pripadnika talijanske nacionalne manjine; (Tablica 3.).

Tablica 3. Predškolski odgoj i obrazovanje na materinskom jeziku

Nacionalne manjine	2019./2020.				2020./2021.			
	Broj djece m/ž	Broj DV	Broj skupina	Broj odgajatelja m/ž	Broj djece m/ž	Broj DV	Broj skupina	Broj odgajatelja
Česi	166 80/86	3	8	16	188 86/102	3	8	15
Madari	120 55/65	4	6	12	110 57/53	4	9	11
Srbi	377 187/190	8	23	45	526 260/266	7	26	46
Talijani	1.022 506/516	17	57	111	1.180 603/577	14	80	120
UKUPNO	1.685 828/857	32	94	184	2.004 1.006/998	28	123	192

Napomena: U tablici 3. iskazani su podaci za djecu pripadnika nacionalnih manjina koja sukladno članku 50. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju ostvaruju pravo na sufinciranje (bez djece pripadnika romske nacionalne manjine).

Grafikon 2.

Djeca pripadnici **srpske nacionalne manjine** obuhvaćena ranim i predškolskim odgojem i obrazovanjem polaznici dječjih vrtića koji imaju suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja na programe odgojno-obrazovnog rada na srpskom jeziku u pedagoškoj godini 2020./2021.: DV Mali princ u Višnjevcu, DV Liliput u Boboti, DV Zlatokosa u Borovu, DV Vukovar II u Vukovaru, Predškolski odgoj pri OŠ Negoslavci, Predškolski odgoj pri OŠ Markušica i Program predškole pri OŠ Ilača-Banovci.

Djeca pripadnici **mađarske nacionalne manjine** obuhvaćena ranim i predškolskim odgojem i obrazovanjem polaznici dječjih vrtića koji imaju suglasnost navedenog Ministarstva na programe odgojno-obrazovnog rada na mađarskom jeziku u pedagoškoj godini 2020./2021.: DV Grlica u Bilju, DV Zeko u Kneževim Vinogradima, PKC Mađara - DV Bobita u Osijeku i DV Potočnica u Zagrebu.

Djeca pripadnici **talijanske nacionalne manjine** obuhvaćena ranim i predškolskim odgojem i obrazovanjem polaznici dječjih vrtića koji imaju suglasnost navedenog Ministarstva na programe odgojno-obrazovnog rada na talijanskom jeziku u pedagoškoj godini 2020./2021.: DV Rijeka u Rijeci, DV Cvrčak u Malom Lošinju, DV Opatija u Opatiji, Talijanski DV Pinokio u Zadru, DV Pjerina Verbanac u Labinu, DV Naridola u Rovinju, DV Petar Pan u Vodnjanu, PU Rin Tin Tin u Puli, DV Suncokret u Novigradu, TDV Mrvica u Bujama, DV Paperino u Poreču, TDV Girotondo Vrtuljak u Umagu, DV Kalimero u Brtonigli i DV Sunce u Fažani. Program ranog učenja talijanskog jezika se provodi u: DV Maslačak u Pakracu, DV Duga u Umagu i DV Medulin u Medulinu.

Djeca pripadnici **češke nacionalne manjine** obuhvaćena ranim i predškolskim odgojem i obrazovanjem polaznici dječjih vrtića koji imaju suglasnost navedenog Ministarstva na programe odgojno-obrazovnog rada na češkom jeziku u pedagoškoj godini 2020./2021.: DV Kutina u Kutini, Češki DV Ferde Mravenca u Daruvaru i Češki DV u Končanici.

Osnovnoškolsko obrazovanje

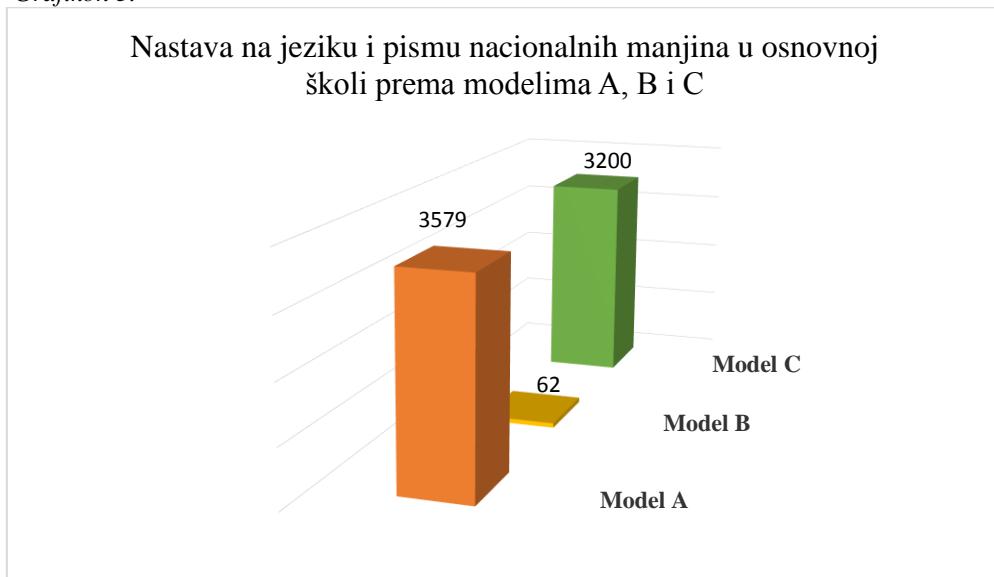
Na početku školske godine 2020./2021. osnovnoškolskim odgojem i obrazovanjem na jeziku i pismu nacionalnih manjina u svim modelima obrazovanja (A, B i C) obuhvaćeno je

ukupno 6.841 učenika (3.362m/3.479ž) u 201 osnovnoj školi, 791 razrednih odjela/obrazovnih skupina i 895 učitelja/nastavnika; (Tablica 4.).

Tablica 4.

OSNOVNE ŠKOLE – NACIONALNE MANJINE – UKUPNO							
2019./2020.				2020./2021.			
Broj učenika m/ž	Broj OŠ	Broj razreda/ skupina	Broj učitelja	Broj učenika m/ž	Broj OŠ	Broj razreda/ skupina	Broj učitelja
7.159 3.486/3.673	206	787	979	6.841 3.362/3.479	201	791	895

Grafikon 3.

Modelom A bilo je obuhvaćeno u 4 županije ukupno 3.579 učenika (1.777m/1.802ž), u 58 osnovnih škola, 310 razrednih odjela i s 745 učitelja. Od toga je nastavu pohađalo 289 učenika (147m/142ž) na češkom, 138 učenika (66m/72ž) na mađarskom, 1.495 učenika (784m/711ž) na srpskom i 1.657 učenika (780m/877ž) na talijanskom jeziku. (Tablica 5.).

Tablica 5.

Nacionalne Manjine	MODEL A					2020./2021.			
	Broj učenika m/ž	Broj OŠ	Broj raz. odjela	Broj učitelja	Broj učenika m/ž	Broj OŠ	Broj raz. odjela	Broj učitelja	
Česi	304 147/157	7	24	52	289 147/142	6	23	39	
Mađari	112 56/56	6	21	62	138 66/72	8	24	66	
Srbi	1.500 773/727	27	144	373	1.495 784/711	27	148	326	
Talijani	1.657 803/854	17	102	327	1.657 780/877	17	115	314	
Ukupno Model A	3.573 1.779/1.794	57	291	814	3.579 1.777/1.802	58	310	745	

Napomena: Podaci iz online baze podataka ŠeR-Školski e-Rudnik, službene baze podataka MZO-a (siječanj/veljača 2021.)

Modelom B bilo je obuhvaćeno u 2 županije 62 učenika (33m/29ž) u 5 osnovnih škola, dvanaest (12) razrednih odjela i s 31 učiteljem; (Tablica 6.).

Tablica 6.

MODEL B

Nacionalne manjine	2019./2020.				2020./2021.			
	Broj učenika m/ž	Broj OŠ	Broj raz. odjela	Broj učitelja	Broj učenika m/ž	Broj OŠ	Broj raz. odjela	Broj učitelja
Mađari	70 37/33	4	12	27	52 29/23	4	9	26
Srbi	7 3/4	1	2	14	10 4/6	1	3	5
Ukupno Model B	77 40/37	5	14	41	62 33/29	5	12	31

Modelom C u 18 županija i 138 osnovnih škola bilo je obuhvaćeno ukupno 3.200 učenika (1.552m/1.648ž) i to: 167 učenika (85m/82ž) na albanskom jeziku, 83 učenika (44m/39ž) na bosanskom jeziku, 401 učenika (182m/219ž) na češkom, 96 učenika (53m/43ž) na hebrejskom, 524 učenika (226m/298ž) na mađarskom, 72 učenika (27m/45ž) na makedonskom, 240 učenika (117m/123ž) na njemačkom, 31 učenika (19m/12ž) na poljskom, 75 učenika (42m/33ž) na rusinskom, 256 učenika (109m/147ž) na ruskom, 410 učenika (213m/197ž) na slovačkom, 141 učenika (77m/64ž) na slovenskom, 641 učenika (324m/317ž) na srpskom jeziku i 63 učenika (34m/29ž) na ukrajinskom jeziku; (Tablica 7.).

Tablica 7.

MODEL C

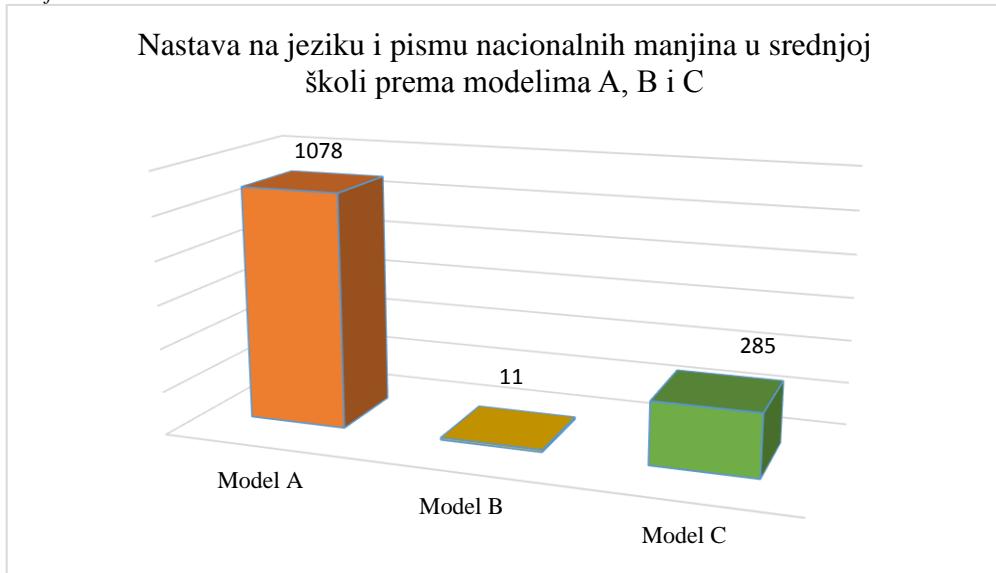
Nacionalne Manjine	2019/2020.				2020./2021.			
	Broj učenika m/ž	Broj OŠ	Broj skupina	Broj učitelja	Broj učenika m/ž	Broj OŠ	Broj skupina	Broj učitelja
Albanci	193 98/95	17	32	8	167 85/82	16	34	8
Bošnjaci	104 56/48	9	17	6	83 44/39	7	15	4
Česi	459 198/261	16	53	15	401 182/219	17	57	12
Mađari	677 292/385	26	120	20	524 226/298	24	109	21
Makedonci	76 34/42	6	12	5	72 27/45	6	11	5
Nijemci i Austrijanci	209 101/108	3	12	10	240 117/123	3	15	10
Poljaci	27 14/13	1	2	1	31 19/12	1	2	1
Rusi	222 95/127	6	19	5	256 109/147	6	19	5
Rusini	80 47/33	3	14	4	75 42/33	3	14	3
Slovaci	445 231/214	13	55	11	410 213/197	13	54	10
Slovenci	169 88/81	6	17	3	141 77/64	6	14	3
Srbi	680 321/359	33	111	32	641 324/317	31	108	31
Ukrajinci	87 44/43	4	10	2	63 34/29	4	9	4
Židovi	81 48/33	1	8	2	96 53/43	1	8	2
Ukupno Model C	3.509 1.667/1.842	144	482	124	3.200 1.552/1.648	138	469	119

Za školsku godinu 2020./2021. odobren je ustroj nastave po Modelu C u jednoj osnovnoj školi, i to: predmeta Jezik i kultura romske nacionalne manjine u OŠ Jagodnjak u Jagodnjaku.

Za školsku godinu 2020./2021. odobren je ustroj nastave po Modelu C u dvije srednje škole, i to: predmeta Češki jezik i kultura u Gimnaziji Daruvar u Daruvaru i Gimnaziji Požega u Požegi.

Srednjoškolsko obrazovanje

Grafikon 4.

Na početku 2020./2021. školske godine srednjoškolskim obrazovanjem na jeziku i pismu nacionalnih manjina u svim modelima (A, B i C) bilo je obuhvaćeno ukupno 1.374 učenika (612m/762ž) u 33 srednje škole, u 181 razrednom odjelu/skupini s 403 zaposlenih nastavnika; (Tablica 8.).

Tablica 8.

SREDNJE ŠKOLE – NACIONALNE MANJINE - UKUPNO							
2019./2020.				2020./2021.			
Broj učenika m/ž	Broj SŠ	Broj razreda/ skupina	Broj nastavnika	Broj učenika m/ž	Broj SŠ	Broj razreda/ skupina	Broj nastavnika
1.384 645/739	30	181	406	1.374 612/762	33	181	403

Modelom A u 5 županija i 11 srednjih škola bilo je obuhvaćeno ukupno 1.078 (507m/571ž) učenika, od toga 27 učenika na mađarskom (13m/14ž), 523 učenika na srpskom (245/278) i 528 učenika na talijanskom jeziku (249/279); (Tablica 9.).

Tablica 9.

Nacionalne manjine	MODEL A				2020./2021.			
	2019./2020.	2020./2021.	2019./2020.	2020./2021.	2019./2020.	2020./2021.	2019./2020.	2020./2021.
Broj učenika m/ž	Broj SŠ	Broj raz. odjela	Broj nastavnika	Broj učenika m/ž	Broj SŠ	Broj raz. odjela	Broj nastavnika	Broj nastavnika
Mađari	24 13/11	1	10	28	27 13/14	1	9	27
Srbi	532 264/268	6	61	208	523 245/278	6	58	206

Talijani	531 250/281	4	60	150	528 249/279	4	63	146
Ukupno Model A	1.087 527/560	11	131	386	1.078 507/571	11	130	379

Napomena: Podaci iz online baze podataka ŠeR-Školski e-Rudnik, službene baze podataka MZO-a (siječanj/veljača 2021.)

Modelom B u jednoj županiji i jednoj srednjoj školi bilo je tijekom 2020./2021. školske godine obuhvaćeno 11 učenika (0m/11ž) na češkom jeziku, u 2 razredna odjela te s 2 nastavnika; (Tablica 10.).

Tablica 10.

MODEL B

Nacionalne manjine	2019./2020.				2020./2021.			
	Broj učenika m/ž	Broj SŠ	Broj raz. odjela	Broj nastavnika	Broj učenika m/ž	Broj SŠ	Broj raz. odjela	Broj nastavnika
Česi	10 4/6	1	3	2	11 0/11	1	2	2
Ukupno Model B	10 4/6	1	3	2	11 0/11	1	2	2

Modelom C u 5 županija i 21 srednjoj školi bilo je obuhvaćeno ukupno 285 učenika (105m/180ž), od toga: 13 učenika (7/6) na albanskom, 17 učenika (5/12) na bosanskom, 48 učenika (12/36) na češkom, 19 učenika (3/16) na mađarskom, 25 učenika (8/17) na makedonskom, 23 učenika (5/18) na ruskom jeziku, 13 učenika (8/5) na slovačkom, 80 učenika (31/49) na slovenskom, 33 učenika (23/10) na srpskom i 14 učenika (3/11) na talijanskom jeziku; (Tablica 11.).

Tablica 11.

MODEL C

Nacionalne manjine	2019./2020.				2020./2021.			
	Broj učenika m/ž	Broj SŠ	Broj skupina	Broj nastavnika	Broj učenika m/ž	Broj SŠ	Broj skupina	Broj nastavnika
Albanci	10 5/5	1	3	1	13 7/6	1	2	1
Bošnjaci	8 4/4	1	1	1	17 5/12	2	2	2
Česi	23 6/17	2	6	2	48 12/36	4	5	4
Madari	18 4/14	2	4	2	19 3/16	2	6	2
Makedonci	27 7/20	3	5	3	25 8/17	3	4	3
Rusi	11 4/7	1	4	1	23 5/18	1	4	1
Slovaci	40 19/21	2	7	3	13 8/5	2	5	2
Slovenci	67 29/38	2	5	1	80 31/49	2	7	2
Srbi	63 32/31	3	8	3	33 23/10	3	10	4
Talijani	20 4/16	1	4	1	14 3/11	1	4	1
Ukupno model C	287 114/173	18	47	18	285 105/180	21	49	22

Državna matura

U skladu s odredbama članka 4. Pravilnika o polaganju državne mature („Narodne novine“, broj 1/13.), učenici koji se školuju na jeziku i pismu nacionalnih manjina u sklopu obveznoga dijela državne mature, uz ispit iz Hrvatskoga jezika, obvezno polažu ispit iz jezika nacionalne manjine na kojem se školuju, a kao treći ispit u sklopu obveznoga dijela državne mature biraju ispit iz matematike ili iz stranoga jezika. Iznimno, učenici koji se školuju na jeziku i pismu češke nacionalne manjine, mogu polagati obvezni dio državne mature sukladno stavku 1. ili 3. istoga članka, odnosno u sklopu obveznoga dijela polažu Hrvatski jezik, Matematiku i strani jezik ili odabiru isti izbor koji je ponuđen ostalim nacionalnim manjinama.

Ispitima državne mature na jeziku nacionalnih manjina imaju pravo pristupiti učenici koji su u školskoj e-Matici evidentirani kao pripadnici nacionalne manjine i koji pohađaju nastavu na jeziku nacionalne manjine.

U Tablici 12. prikazan je broj pristupnika nacionalnih manjina koji su prijavili polaganje ispita državne mature na materinskom jeziku u ljetnome roku u školskoj godini 2019./2020.

Tablica 12.

Status učenika/ca (m/ž)	Ispit	Broj prijava
Gimnazija	Mađarski materinski jezik	3
Strukovni	Mađarski materinski jezik	0
UKUPNO		3
Strukovni	Talijanski materinski jezik - A razina	9
Gimnazija	Talijanski materinski jezik - A razina	52
Strukovni	Talijanski materinski jezik - B razina	32
Gimnazija	Talijanski materinski jezik - B razina	25
UKUPNO		118
Gimnazija	Srpski materinski jezik	48
Strukovni	Srpski materinski jezik	44
UKUPNO		92
SVEUKUPNO		213

U Tablici 13. prikazan je broj pristupnika nacionalnih manjina koji su prijavili polaganje ispita državne mature na materinskom jeziku u jesenskome roku u školskoj godini 2019./2020.

Tablica 13.

Status učenika/ca (m/ž)	Ispit	Broj prijava
Gimnazija	Talijanski jezik (materinski) B razina	0
Strukovni	Talijanski jezik (materinski) B razina	5
Gimnazija	Talijanski jezik (materinski) A razina	0
Strukovni	Talijanski jezik (materinski) A razina	0
UKUPNO		5
Gimnazija	Srpski jezik (materinski)	2
Strukovni	Srpski jezik (materinski)	4
UKUPNO		6

Gimnazija	Mađarski jezik (materinski)	1
Strukovni	Mađarski jezik (materinski)	0
UKUPNO		1
SVEUKUPNO		12

Prikaz podataka o prijavama ispita državne mature pristupnika nacionalnih manjina

U niže navedenim tablicama prikazani su podatci o prijavama ispita državne mature pristupnika nacionalnih manjina po predmetima.

Ljetni rok

U Tablici 14. prikazani su podatci o prijavama ispita državne mature pristupnika nacionalnih manjina po predmetima za ljetni rok državne mature u školskoj godini 2019./2020.

Tablica 14.

Ispit	Talijanska nacionalna manjina	Srpska nacionalna manjina	Mađarska nacionalna manjina
Biologija	12	17	0
Engleski jezik (A)	69	30	1
Engleski jezik (B)	45	55	1
Fizika	10	14	0
Informatika	6	9	0
Hrvatski jezik (A)	28	30	1
Hrvatski jezik (B)	98	62	2
Kemija	7	8	0
Likovna umjetnost	1	0	0
Matematika (A)	15	13	0
Matematika (B)	94	72	4
Njemački jezik (A)	1	0	0
Njemački jezik (B)	0	5	1
Politika i gospodarstvo	3	1	0
Povijest	1	5	0
Psihologija	3	6	0
Španjolski jezik (A)	1	0	0
Ukupno	394	327	10

Jesenski rok

U Tablici 15. prikazani su podatci o prijavama ispitima državne mature pristupnika nacionalnih manjina po predmetima za jesenski rok državne mature u školskoj godini 2019./2020.

Tablica 15.

Ispit	Talijanska nacionalna manjina	Srpska nacionalna manjina	Mađarska manjina
Biologija	0	1	0

Engleski jezik (B)	3	4	0
Fizika	0	1	0
Informatika	0	2	0
Hrvatski jezik (A)	0	1	0
Hrvatski jezik (B)	13	1	2
Matematika (A)	3	2	0
Matematika (B)	8	9	0
Njemački jezik (B)	0	1	0
Ukupno	27	22	2

Prikaz aktivnosti i utrošak financijskih sredstava u 2020. godini

Izrada ispitnih inačica

U Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja (u dalnjem tekstu: Centar) prema Odluci o imenovanju stručnih radnih skupina za izradu ispita državne mature u školskoj godini 2018./2019. i naknadi, rad na ispitnim materijalima razdijeljen je u dvanaest kategorija.

Poslovi stručnih radnih skupina iz Srpskoga i Talijanskoga materinskog jezika raspoređeni su u sljedeće kategorije:

- Srpski materinski jezik svrstan je u V. kategoriju koja obuhvaća izradu četiri nove inačice ispita.
- Talijanski materinski jezik – viša razina svrstani su u V. kategoriju koja obuhvaća izradu četiri novih inačica ispita.
- Talijanski materinski jezik – osnovna razina svrstani su u V. kategoriju koja obuhvaća izradu četiri novih inačica ispita.

U Tablici 16. prikazan je trošak financijskih sredstava za izradu ispita na jezicima nacionalnih manjina (Srpski i Talijanski materinski jezik).

Tablica 16.

PREDMET	Iznos
Talijanski materinski jezik – viša razina	50. 000,00 kn
Talijanski materinski jezik – osnovna razina	50.000,00 kn
Srpski materinski jezik	50.000,00 kn
Neto iznos	150.000,00 kn
Bruto iznos	240.000,00 kn

Recenzija ispitnih materijala

Nakon što su stručne radne skupine predale Centru radne inačice ispitnih materijala pristupilo se metodološkoj i sadržajnoj recenziji. Metodološku recenziju izvršili su djelatnici Centra (psihometričari), a sadržajnu recenziju izvršili su stručnjaci s visokih učilišta.

U Tablici 17. prikazan je finansijski trošak recenzije ispita državne mature iz Srpskoga i Talijanskoga materinskoga jezika za školsku godinu 2019./2020.

Tablica 17.

PREDMET	Iznos
Talijanski materinski jezik – viša razina	3.800,00 kn
Talijanski materinski jezik – osnovna razina	3.800,00 kn
Srpski materinski jezik	2.800,00 kn
Neto iznos	10.400,00 kn
Bruto iznos	16.640,00 kn

Prijevod i lektura ispita državne mature na jezike nacionalnih manjina

Po završetku roka za prijavu ispita državne mature u ljetnome roku te uvidom u prijave učenika nacionalnih manjina pristupa se prijevodu ispita na jezike nacionalnih manjina za sve one predmete koje su učenici prijavili. Ispiti se prevode i ako se radi o samo jednoj prijavi učenika nacionalne manjine za određeni predmet.

- Za svaki prijavljeni predmet prevode se sve inačice ispita.
- Za prijevode ispita na jezike nacionalnih manjina angažiraju se vanjski suradnici Centra (najčešće predmetni profesori).
- Nakon prijevoda ispita, ispiti idu na lekturu koju također obavljaju vanjski suradnici Centra. Lekturu ne mogu obavljati osobe koje su ispite prevodile.
- Nakon što je ispit preveden te lektoriran radi se grafički prijelom ispita.
- Po završetku grafičkoga prijeloma ispiti idu na korekturu.
- Nakon obavljenе korekture ispiti su spremni za tisk.

U Tablici 18. prikazani su ispiti iz predmeta prevedenih na jezike nacionalnih manjina u školskoj godini 2019./2020.

Tablica 18.

Predmet	Prijevod, lektura, korektura i grafička obrada ispita prevedenih na jezike nacionalnih manjina		
	Talijanski jezik	Srpski jezik	Madarski jezik
Biologija	DA	DA	/
Etika	DA	/	/
Fizika	DA	DA	/
Informatika	DA	DA	/
Kemija	DA	DA	/
Likovna umjetnost	DA	/	/
Matematika A	DA	DA	/
Matematika B	DA	DA	DA
Politika i gospodarstvo	DA	DA	/
Povijest	DA	DA	/
Psihologija	DA	DA	/

U Tablici 19. prikazani su finansijski troškovi za prijevod ispitnih materijala na jezike nacionalnih manjina za državnu maturu u školskoj godini 2019./2020.

Tablica 19.

Prijevod i lektura ispitnih materijala DM na jezike nacionalnih manjina	Prijevod	Lektura
Prijevod i lektura ispitnih materijala DM na jezike nacionalnih manjina	84.934,83 kn	19.320,50 kn
Ukupno bruto	135.895,72 kn	29.521,05 kn

Tisak ispitnih materijala

Tisak u Agenciji za komercijalnu djelatnost

Tisak ispita za ljetni rok državne mature 2019./2020. iz Srpskoga i Talijanskoga materinskog jezika izvršen je u Agenciji za komercijalnu djelatnost.

U Tablici 20. prikazan je broj otisnutih kompleta ispita državne mature u Agenciji za komercijalnu djelatnost iz Srpskoga i Talijanskoga materinskog jezika u ljetnome roku državne mature u školskoj godini 2019./2020. i finansijski trošak.

Tablica 20.

Predmet	Tisak AKD	Iznos za tisak
Talijanski materinski jezik A – Školski esej	140	1.634,50 kn
Talijanski materinski jezik (A) – Književnost i jezik	140	1.634,50 kn
Talijanski materinski jezik (B) – Školski esej	140	1.634,50 kn
Talijanski materinski jezik B – Književnost i jezik	140	1.634,50 kn
Srpski materinski jezik – Školski esej	100	1.167,50 kn
Srpski materinski jezik – Književnost i jezik	100	1.167,50 kn
Ukupno	760	8.873,00 kn

U Tablici 21. prikazan je broj otisnutih kompleta ispita državne mature u Agenciji za komercijalnu djelatnost iz Srpskoga, Talijanskoga i Mađarskoga materinskog jezika u jesenskome roku državne mature u školskoj godini 2019./2020. i finansijski trošak.

Tablica 21.

Predmet	Tisak AKD	Iznos za tisak
Talijanski materinski jezik B – Školski esej	10	116,75 kn
Talijanski materinski jezik B – Književnost i jezik	10	116,75 kn
Srpski materinski jezik – Školski esej	12	140,10 kn
Srpski materinski jezik – Književnost i jezik	12	140,10 kn
Mađarski materinski jezik – Školski esej	4	46,70 kn
Mađarski materinski jezik – Književnost i jezik	4	46,70 kn
Ukupno	52	607,10 kn

Tisak Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanje

Tisak ispita iz Srpskoga, Talijanskoga i Mađarskoga materinskog te ispiti prevedeni na jezike nacionalnih manjina izvršen je u prostorijama Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

Ljetni rok

U Tablici 22. prikazan je broj otisnutih ispita prevedenih na jezike nacionalnih manjina u ljetnome roku u školskoj godini 2019./2020. i finansijski trošak.

Tablica 22.

Predmet	Broj kompleta ispita			Ukupno kompleta tiskanih ispita	Iznos za tisak
	Mađarski jezik	Srpski jezik	Talijanski jezik		
Biologija		25	20	45	575,00 kn
Engleski jezik (A)	5	40	77	112	1.677,50 kn
Engleski jezik (B)	5	65	50	120	1.350,00 kn
Etika			5	5	54,69 kn
Fizika		20	15	35	492,19 kn
Francuski jezik A			5	5	62,50 kn
Informatika		13	10	23	265,94 kn
Kemija		12	10	22	316,25 kn
Likovna umjetnost			5	5	109,38 kn
Matematika A		20	20	40	562,50 kn
Matematika B	8	80	105	193	1.749,06 kn
Njemački jezik A			5	5	137,50 kn
Njemački jezik (B)	5	10		15	187,50 kn
Politika i gospodarstvo		5	10	15	140,63 kn
Povijest		10	5	15	215,63 kn

Psihologija		15	10	25	257,82 kn
Španjolski jezik A			5	5	68,75 kn
Ukupno	23	315	357	685	4.275,94 kn

Jesenski rok

U Tablici 23. prikazan je broj otisnutih ispita po predmetima prevedenih na jezike nacionalnih manjina u jesenskome roku u školskoj godini 2019./2020. i financijski trošak.

Tablica 23.

Predmet	Srpski jezik	Talijanski jezik	Ukupno tiskanih kompleta	Iznos za tisak
Biologija	3		3	14,06 kn
Engleski jezik (B)	8	7	15	92,5 kn
Fizika	3		3	15,00 kn
Informatika	5		5	13,13 kn
Matematika (A)	5	7	12	114,07 kn
Matematika (B)	15	14	29	140,63 kn
Njemački jezik B	3		3	13,44 kn
Ukupno	42	28	70	402,81 kn

Ocenjivanje ispita na jezicima nacionalnih manjina

Ocenjivanje ispita izvršeno je u prostorima Zagrebačkoga velesajma.

U Tablici 24. prikazan je financijski trošak ocjenjivanja ispita državne mature iz Srpskoga, Mađarskoga i Talijanskoga materinskog jezika na ljetnome i jesenskome roku u školskoj godini 2019./2020.

Tablica 24.

Predmet	Ocenjivanje	Ocenjivanje	Ukupno
	LJETNI ROK	JESENSKI ROK	
Srpski materinski jezik	7.912,00 kn	516,00 kn	8.428,00 kn
Mađarski materinski jezik	198,00 kn	66,00 kn	264,00 kn
Talijanski materinski jezik	7.788,00 kn	330,00 kn	8.118,00 kn
Ukupno neto	15.898,00 kn	912,00 kn	16.810,00 kn
Ukupno bruto			33.620,00 kn

U Tablici 25. je prikazan financijski trošak ocjenjivanja ispita prevedenih na jezike nacionalnih manjina na ljetnome i jesenskome roku u školskoj godini 2019./2020.

Tablica 25.

Jezik nacionalne manjine	Ocenjivanje	Ocenjivanje	Ukupno
	LJETNI ROK	JESENSKI ROK	
Srpski jezik	23.618,00 kn	2.030,00 kn	25.648,00 kn
Mađarski jezik	640,00 kn	258,00 kn	898,00 kn
Talijanski jezik	27.334,00 kn	2.500,00 kn	29.834,00 kn
Ukupno (bruto)			56.380,00 kn

Ukupan trošak finansijskih sredstava za provedbu ispita državne mature na jezicima nacionalnih manjina u 2020. godini

U Tablici 26. prikazan je ukupan trošak finansijskih sredstava za provedbu ispita državne mature na jezicima nacionalnih manjina.

Tablica 26.

Poslovi	Iznos
Izrada ispita iz materinskih jezika za državnu maturu	240.000,00 kn
Recenzija ispita iz materinskih jezika za državnu maturu	16.640,00 kn
Prijevod ispita državne mature	135.895,72 kn
Lektura ispita državne mature	29.521,05 kn
Tisk išpitnih materijala – AKD + NCVVO	18.105,73 kn
Ocenjivanje ispita	56.380,00 kn
UKUPNO bruto	496.542,50 kn

Zaključak

Na ljetnome roku u školskoj godini 2019./2020. ispite državne mature prijavilo je 213 pristupnika nacionalnih manjina, a na jesenskom roku prijavilo ih je 12.

Pristupnici koji polažu ispite na jezicima nacionalnih manjina prijavili su na ljetnome roku 731, a na jesenskom 51 ispit državne mature. Svim pristupnicima omogućeno je pristupanje ispitima kako je propisano Pravilnikom o polaganju državne mature.

U školskoj godini 2019./2020. na provedbu ispita državne mature za učenike pripadnike nacionalnih manjina ukupno je utrošeno 496.542,50 kuna.

Visoko obrazovanje

Na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli moguće je upisati preddiplomski stručni studij *Predškolski odgoj na hrvatskom ili talijanskem jeziku*, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij *Učiteljski studij na hrvatskom ili talijanskem jeziku* te preddiplomski sveučilišni studij *Rani i predškolski odgoj i obrazovanje na hrvatskom i talijanskem jeziku*.

Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku moguće je upisati preddiplomski sveučilišni studij *Mađarski jezik*, te diplomski sveučilišni studij *Mađarski jezik i književnost; smjerovi: nastavničko usmjerjenje, komunikološko usmjerjenje*.

Na Filozofskom fakultetu u Rijeci otvoren je 2018. godine lektorat slovenskoga jezika.

Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu ustrojen je diplomski sveučilišni studij *Romistike* pri Odsjeku za indologiju i dalekoistočne studije koji je akreditiran kao jednopredmetni i dvopredmetni studij. Također, na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu moguće je upisati i druge sveučilišne studije koji su relevantni za nacionalne manjine: preddiplomske odnosno diplomske sveučilišne studije *Češki jezik i književnost, Slovački jezik i književnost, Ruski jezik i književnost, Ukrajinski jezik i književnost, Južno slavenski jezici i književnost, Poljski jezik i književnost, Rumunjski jezik i književnost, Hungarologija* te diplomski sveučilišni studij *Judaistika*.

Na Sveučilištu u Zadru moguće je upisati preddiplomski sveučilišni studij *Kroatistika i južno slavenske filologije* (jednopredmetni), diplomski sveučilišni studij *Kroatistika i južno slavenske filologije*, preddiplomski sveučilišni studij *Južnoslavenski jezici i književnost* (dvopredmetni) i diplomski sveučilišni studij *Južnoslavenski jezici i književnost* (dvopredmetni).

Udžbenici za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina

U skladu s člankom 15. Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, školske ustanove s nastavom na jeziku i pismu nacionalne manjine koriste udžbenike iz matične zemlje ponajprije za učenje materinskog jezika (češkog, mađarskog, srpskog i talijanskog jezika, ali i druge predmete), uz odobrenje Ministarstva znanosti i obrazovanja.

U skladu s člankom 16. istoga Zakona, sredstva za sufinanciranje izrade udžbenika za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina osigurana su kako bi udžbenici za roditelje djece koja pohađaju nastavu na jeziku i pismu nacionalne manjine imali istu cijenu kao i udžbenici za roditelje djece koja pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja je tijekom 2020. godine za potrebe financiranja udžbenika i pripadajućih nastavnih sredstava za učenike osnovnih i srednjih škola koji se školju na jeziku i pismu nacionalnih manjina isplatilo ukupan iznos od **4.000.000,00 kuna**, od toga je 2.364.681,30 kuna utrošeno za financiranje udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava za učenike koji se školju na srpskom jeziku i ciriličnom pismu i 235.318,70 kuna za financiranje udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava za učenike koji se školju na češkom jeziku i pismu i 1.400.000,00 kuna za financiranje udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava za učenike koji se školju na talijanskom jeziku i pismu. (Tablica 27.).

Tablica 27.

Nacionalna manjina	Manjinski nakladnik	Isplaćena sredstva u 2019.	Isplaćena sredstva u 2020.	Povećanje/smanjenje u 2019. u odnosu na 2020.
Češka nacionalna manjina	Jednota, Daruvar	312.154,21	235.318,70	- 76.835,51

Srpska nacionalna manjina	Prosvjeta, Zagreb	318.940,70	2.364.681,30	+2.045.740,60
Talijanska nacionalna manjina	EDIT, Rijeka	0,00	1.400.000,00	+1.400.000,00
UKUPNO:		631.094,91	4.000.000,00	+ 3.368.905,09

Učitelji i savjetnici u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina

Prema članku 10. Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, nastavu u odgojno-obrazovnim ustanovama obavljaju učitelji pripadnici nacionalnih manjina i drugi koji u potpunosti vladaju jezikom nacionalne manjine. U skladu sa zahtjevima škola Ministarstvo znanosti i obrazovanja odobrava zapošljavanje učitelja i stručnih suradnika za potrebe nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina te osigurava plaće za njihov rad.

Za potrebe nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina zaposleno je osam stručnih savjetnika: u Agenciji za odgoj i obrazovanje zaposlena su dva stručna savjetnika za talijansku nacionalnu manjinu s punim radnim vremenom (jedan je stručni savjetnik za razvoj nastave u cjelini, a drugi za nastavu talijanskog jezika), dva savjetnika za srpsku nacionalnu manjinu s punim radnim vremenom i jednog savjetnika za mađarsku nacionalnu manjinu s pola radnog vremena. Ministarstvo znanosti i obrazovanja sufinancira rad jednog savjetnika za češku nacionalnu manjinu s pola radnog vremena, jednog savjetnika za slovačku nacionalnu manjinu s pola radnog vremena i jednog savjetnika za srpsku nacionalnu manjinu s pola radnog vremena.

Stručno usavršavanje učitelja/nastavnika u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina kontinuirano se provodi, a stručno usavršavanje svih učitelja u nadležnosti je Agencije za odgoj i obrazovanje. Agencija za odgoj i obrazovanje javna je ustanova koja obavlja stručne i savjetodavne poslove u odgoju i obrazovanju.

U 2020. godini u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje održano je ukupno 18 stručnih skupova u kojima je sudjelovalo 587 sudionika.

Za talijansku nacionalnu manjinu održano je: 7 stručnih skupova na kojima je sudjelovalo 229 sudionika. To su sljedeći stručni skupovi:

- Musicalmente, kako podučavati glazbu ovisno o potrebama djece s ukupno 15 sudionika (odgojitelji),
- Formativno vrednovanje, na daljinu i u fizičkom okruženju, ovisno o ishodima i kompetencijama za učitelje razredne nastave s ukupno 33 sudionika,
- Formativno vrednovanje, na daljinu i u fizičkom okruženju, ovisno o ishodima i kompetencijama za učitelje predmetne nastave u osnovnoj školi s ukupno 25 sudionika,
- Formativno vrednovanje, na daljinu i u fizičkom okruženju, ovisno o ishodima i kompetencijama za učitelje predmetne nastave u srednjoj školi s ukupno 29 sudionika,
- Slušati, govoriti i podučavati govorenju s ukupno 35 sudionika (učitelji i nastavnici talijanskoga jezika – materinski),
- Pictura Dantis: Danteovo putovanje između riječi i slike s ukupno 47 sudionika (učitelji i nastavnici talijanskoga jezika – materinski),

- Putovanje kroz retke i stranice autora Talijanske Nacionalne zajednice. Stručni skup u sklopu kurikularne reforme s ukupno 50 sudionika (učitelji razredne nastave, učitelji i nastavnici talijanskoga jezika – materinski).

Za češku nacionalnu manjinu održano je: 6 stručnih skupova na kojima je sudjelovalo 131 sudionika. To su sljedeći stručni skupovi:

Nacionalna razina:

- Stručni skup odgojno-obrazovnih radnika češke nacionalne manjine s ukupno 49 sudionika,

Županijska i međužupanijska razina:

- Županijski stručni skup učitelja i nastavnika češkog jezika po modelu A i B s ukupno 16 sudionika (osnovna škola),
- Županijski stručni skup učitelja i nastavnika češkog jezika po modelu A i B s ukupno 16 sudionika (osnovna škola),
- Županijsko stručno vijeće učitelja predmetne nastave koji predaju na češkom jeziku s ukupno 22 sudionika (osnovna škola),
- Županijski stručni skup učitelja i nastavnika češkog jezika po modelu A i B s ukupno 15 sudionika (osnovna škola),
- Međužupanijski stručni skup učitelja češkog jezika i kulture (Model C) s ukupno 13 sudionika (osnovna škola).

Za srpsku nacionalnu manjinu održano je: 3 stručna skupa na kojima je sudjelovalo 180 sudionika. To su sljedeći stručni skupovi:

- Kurikulum za učitelje i nastavnike C modela i Međužupanijski stručni skup učitelja C modela i učitelja razredne nastave koji predaju na jeziku i pismu srpske nacionalne manjine Republike Hrvatske s ukupno 23 sudionika,
- 61. Republički zimski seminar za nastavnike i profesore srpskog jezika s ukupno 12 sudionika,
- Skup posvećen Vladanu Desnici, koji je bio interdisciplinarni s ukupno 40 sudionika (učitelji i nastavnici nacionalne skupine predmeta).

Za mađarsku nacionalnu manjinu održana su: 2 stručna skupa s ukupno 37 sudionika za odgajatelje, učitelje i nastavnike koji nastavu izvode na jeziku i pismu nacionalnih manjina: po A modelu su bila 2 stručna skupa s ukupno 36 sudionika:

- Tjelovježba i razvoj govora - skup je bio namijenjen odgojiteljima, učiteljima i stručnim suradnicima mađarske nacionalne manjine s ukupno 18 sudionika,
- Kurikulum za učitelje i nastavnike mađarskog jezika A modela – skup je bio namijenjen učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima mađarske nacionalne manjine s ukupno 18 sudionika razredne nastave,

Za učitelje koji rade u školama s većim brojem učenika pripadnika romske nacionalne manjine tijekom 2020. godine održano je: 9 stručnih skupova u kojima je sudjelovalo 456 sudionika. To su sljedeći stručni skupovi:

- Stručno usavršavanje romskih suradnika pomagača i stručnih suradnika; Platforma Sigurnije škole i vrtići, COVID-19 i stigmatizacija – *online webinar* (ZOOM aplikacija) s ukupno 60 sudionika;

Agencija za odgoj i obrazovanje je u suradnji s Učiteljskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu organizirala održavanje stručnih skupova u *online* okruženju. Skupovi su bili posvećeni predstavljanju projekta Hrvatske zaklade za znanost „Modeli odgovora na odgojno-obrazovne potrebe djece izložene riziku socijalne isključenosti – MORENEC“.

- SKUP PO POZIVU tri puta – Modeli odgovora na odgojno-obrazovne potrebe djece izložene riziku socijalne isključivosti u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (MORENEC) s ukupno 284 sudionika. Agencija za odgoj i obrazovanje navodi podatke o stručnom usavršavanju odgojno-obrazovnih djelatnika u okviru Poučavanja o holokaustu i sprečavanja zločina protiv čovječnosti (pet skupova s ukupno 112 sudionika).

U okviru javnog poziva tijekom 2020. godine Agencija za odgoj i obrazovanje zaprimila je zahtjeve za odobravanje pomoćnih nastavnih sredstava i odlukama u vezi s pristiglim zahtjevima po nacionalnim manjinama tijekom 2020. godine

Mađarska nacionalna manjina

U 2020. godini izrađeni su i objavljeni sljedeći kurikulumi:

- Kurikulum za nastavni predmet Mađarski jezik i književnost za osnovnu i srednju školu s nastavom na jeziku i pismu mađarske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj (model A) kojim se nastava izvodi na mađarskome jeziku u Republici Hrvatskoj i
- Kurikulum za nastavni predmet Mađarski jezik i kultura u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (model C).

S time su osnovne i srednje škole na jeziku i pismu mađarske nacionalne manjine u cijelosti uključene u sustav obrazovne reforme.

Srpska nacionalna manjina

Za srpsku nacionalnu manjinu prihvaćeni su zahtjevi i odobren 21 dopunski obrazovni materijal.

Talijanska nacionalna manjina

Za talijansku nacionalnu manjinu podneseni su zahtjevi i odobreno 31 dopunski obrazovni materijal.

Slovačka nacionalna manjina

U 2020. godini izrađen je i objavljen Kurikulum za nastavni predmet Slovački jezik i kultura u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (model C).

Romska nacionalna manjina

U 2020. godini izrađen je i objavljen Kurikulum za nastavni predmet Jezik i kultura romske nacionalne manjine u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (Model C).

Ocjena stanja

Na području odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj postignut je visok stupanj provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i uspješno se provodi obrazovanje učenika prema postojećim modelima obrazovanja (A, B i C).

Za školsku godinu 2020./2021. odobren je ustroj nastave po Modelu C u 1 osnovnoj školi, i to: nastave Jezik i kultura romske nacionalne manjine u OŠ Jagodnjak u Jagodnjaku.

Za školsku godinu 2020./2021. odobren je ustroj nastave po Modelu C u 2 srednje škole, i to: nastave Češki jezik i kultura u SŠ Gimnazija Daruvar u Daruvaru i nastave Češki jezik i kultura u SŠ Gimnazija Požega u Požegi.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja tijekom 2020. godine donijelo je Odluke o donošenju kurikuluma za sljedeće predmete: Kurikulum za nastavni predmet Mađarski jezik i književnost za osnovnu i srednju školu s nastavom na jeziku i pismu mađarske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj (model A) kojim se nastava izvodi na mađarskome jeziku u Republici Hrvatskoj, Kurikulum za nastavni predmet Mađarski jezik i kultura u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (model C), Kurikulum za nastavni predmet Slovački jezik i kultura u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (model C) i Kurikulum za nastavni predmet Jezik i kultura romske nacionalne manjine u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (Model C).

Odgoj i obrazovanje pripadnika romske nacionalne manjine

Provedbom mjera i aktivnosti za ispunjenje ciljeva *Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje od 2013. do 2020. godine*, postignut je daljnji napredak u području odgoja i obrazovanja djece i učenika pripadnika romske nacionalne manjine njihovim uključivanjem na svim razinama odgojno-obrazovnog sustava. Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano poduzima napore za ostvarivanje definiranih zadataka i mjera, a imajući u vidu kompleksnost i sveobuhvatnost postavljenih ciljeva za unapređenje obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine uključujući odgoj i obrazovanje djece u ranom djetinjstvu, ali i osnovnom, srednjem i visokom obrazovanju te obrazovanju odraslih.

S ciljem podizanja kvalitete i učinkovitosti obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine te osiguravanja stjecanja potrebnih znanja i vještina koje će omogućiti osobni razvoj učenika, kao i završavanje osnovnog obrazovanja s ciljem nastavka školovanja te smanjenja razlike između obrazovnih postignuća djece pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječnu razinu obrazovnih postignuća svih učenika u osnovnoškolskom obrazovanju u Republici Hrvatskoj i u 2020. godini provodile su se aktivnosti na području odgoja i obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine.

Tijekom 2020. godine postignut je daljnji napredak na području odgoja i obrazovanja uključivanjem djece i učenika romske nacionalne manjine na svim razinama obrazovnog sustava. Za djecu romske nacionalne manjine osigurava se uključivanje u programe predškolskog odgoja kako bi se premostio jaz između socijalno-ekonomske situacije u kojoj djeca žive i mogućnosti za njihovu uspješnu integraciju tijekom obveznog osnovnog obrazovanja. Uključivanje djece u programe predškolskog odgoja/predškole daje dobre rezultate i upućuje na obvezu organiziranja predškolskih odgojnih skupina za svu djecu romske nacionalne manjine. Mjere odgovaraju potrebi osiguravanja pristupa kvalitetnom i uključivom obrazovnom sustavu u ranoj dječjoj dobi koje cilja na smanjenje početnih nejednakosti, eliminiranje diskriminacije, redukciju izazova s kojima se susreću djeca iz ranjivih društvenih skupina te promicanje emocionalnog, socijalnog, psihološkog, kognitivnog i fizičkog razvoja sve djece.

Rani predškolski odgoj i obrazovanje

Za djecu pripadnike romske nacionalne manjine osigurava se uključivanje u programe predškolskog odgoja. Ako u pojedinoj sredini ne postoji mogućnost uključivanja u integrirane uvjete predškolskog odgoja u redovitoj predškolskoj ustanovi, osigurava se program predškole tj. program pripreme za polazak u osnovnu školu koji se najčešće ostvaruje u osnovnim školama, a dijelom i u predškolskim ustanovama.

Program predškole tj. program pripreme za osnovnu školu pokazao se prijeko potreban za romsku populaciju predškolske dobi, daje dobre rezultate i upućuje na obvezu organiziranja predškolskih odgojnih skupina za svu romsku djecu kao pripremu za uključivanje u odgojno-obrazovni sustav, a osobito u sredinama gdje nema kapaciteta za integrirani predškolski odgoj.

U odnosu na opravdanost programa predškole za stjecanje jezičnih kompetencija opće je poznato da sve novije teorije obrazovanja upućuju na to da je izuzetno važno što ranije uključivanje sve djece u programe predškolskog odgoja da bi se postiglo što uspješnije obrazovanje tijekom osnovne škole i kasnije. To se osobito odnosi na romsku nacionalnu manjinu koja živi u socijalno otežanim uvjetima te stoga djeca pripadnici romske nacionalne manjine ne mogu imati jednak polazište kao djeca koja žive u socijalno naprednjim uvjetima života. Zato djecu pripadnike romske nacionalne manjine treba uključivati u rani predškolski odgoj što je moguće ranije kako bi se premostio jaz između njihovih socijalnih uvjeta života i očekivane uspješnosti tijekom obrazovanja.

Početkom 2020./2021. pedagoške godine u programe predškolskog odgoja i predškole uključeno je ukupno 943 (509m/434ž) djece, a od toga 413 (219m/194ž) predškolskim odgojem te 530 (290m./240ž) predškolom.

Iz Državnog proračuna, u 2020. godini utrošeno je za predškolski odgoj/predškolu ukupno 4.599.353,50 kn od toga 3.376.810,73 kn za predškolski odgoj i 1.222.542,77 kuna za provedbu programa predškole za djecu pripadnike romske nacionalne manjine.

Osnovnoškolsko obrazovanje

Početkom 2019./2020. školske godine u osnovne škole bilo je uključeno 4.637 (2.313m, 2.324ž) učenika pripadnika romske nacionalne manjine dok ih je početkom 2020./2021. školske godine bilo uključeno ukupno 5.407 (2550m, 2497ž). Podaci o broju učenika koji napuštaju osnovno obrazovanje nakon višekratnih ponavljanja pokazuju da je završnost osnovnog obrazovanja na niskoj razini. Tako je tijekom 2019./2020 školske godine školovanje prekinulo 105 (66m/39ž) učenika. U ukupan zbroj onih koji su prekinuli školovanje uključeni su i učenici koji su navršili 15 godina života, a nisu završili osnovnu školu.

Kada je u pitanju ponavljanje razreda, podaci pokazuju da je krajem 2019./2020. školske godine bilo 161 (107m/54ž) učenika ponavljača dok ih je početkom 2020./2021. školske godine bilo 106 (70m/39ž).

U osnovnim školama zaposleno je 23 suradnika pomagača (10m/13ž) i njihov rad se financira iz državnog proračuna. Stručno usavršavanje romskih pomagača i stručnih suradnika u osnovnim školama s ciljem podizanja kvalitete i učinkovitosti obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine nastavljeno je i u 2020. godini.

Prema izvješću Agencije za odgoj i obrazovanje u 2020. godini nastavljeno je stručno usavršavanje učitelja, stručnih suradnika i suradnika pomagača. Učitelji, stručni suradnici pedagozi i suradnici pomagači u osnovnim školama putem stručnih usavršavanja opremljeni su znanjem i metodama kojima će uspješnije upravljati različitostima u razredu, upoznati se s različitim anti-diskriminacijskim pristupima poučavanja, moći će u okviru školskog kurikuluma planirati mjere za pružanje podrške učenicima koji su u riziku od ranog napuštanja školovanja, ovladat će strategijama upotrebe inkluzivnih metoda radi prevencije ranog napuštanja školovanja, prepoznavati će i analizirati funkcioniranje dinamike odnosa u različitim tipovima

obitelji s naglaskom specifičnosti suradnje stručnog suradnika pedagoga s disfunkcionalnim obiteljima, razvijati partnerstvo roditelja i škole te definirati oblike suradnje s djelatnicima Centra za socijalnu skrb.

U organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje tijekom 2020. godine održani su sljedeći stručni skupovi (ukupno četiri skupa s ukupno 344 sudionika):

1) *Stručno usavršavanje romskih suradnika pomagača i stručnih suradnika; Tema: Platforma Sigurnije škole i vrtići, COVID-19 i stigmatizacija – on line webinar (ZOOM aplikacija), 5. studenoga 2020. godine, on line – webianar, 60 sudionika*

Agencija za odgoj i obrazovanje je u suradnji s Učiteljskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu organizirala održavanje stručnih skupova u on-line okruženju. Skupovi su bili posvećeni predstavljanju projekta Hrvatske zaslade za znanost „Modeli odgovora na odgojno-obrazovne potrebe djece izložene riziku socijalne isključenosti - MORENEC“. Predstavljeni su ciljevi, metode i aktivnosti projekta te ključni teorijski koncepti na kojima se projekt temelji. Prof. dr. sc. Dejana Bouillet (voditeljica projekta) predstavila je projekt, prof. dr. sc. Vlatka Domović održala je predavanje o rizicima socijalne isključenosti u ranom djetinjstvu, a doc. dr. sc. Ivana Visković o kvaliteti pedagoške prakse u odnosu na djecu izloženu rizicima socijalne isključenosti. Održani su sljedeći stručni skupovi:

2. *SKUP PO POZIVU - Modeli odgovora na odgojno-obrazovne potrebe djece izložene riziku socijalne isključivosti u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (MORENEC) 1 - nastavak skupa, 15. listopada 2020. godine, on-line webinar, 84 sudionika*

3) *SKUP PO POZIVU - Modeli odgovora na odgojno-obrazovne potrebe djece izložene riziku socijalne isključivosti u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (MORENEC) 2 - nastavak skupa, 22. listopada 2020. godine, on-line webinar, 100 sudionika*

4) *SKUP PO POZIVU - Modeli odgovora na odgojno-obrazovne potrebe djece izložene riziku socijalne isključivosti u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (MORENEC), 26. studenoga 2020. godine, on-line webinar, 100 sudionika*

Također, Agencija za odgoj i obrazovanje navodi podatke o stručnom usavršavanju odgojno-obrazovnih djelatnika u okviru Poučavanja o holokaustu i sprječavanju zločina protiv čovječnosti (pet skupova s ukupno 112 sudionika):

1) *Poučavanje i učenje o holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti, 28. siječnja 2020 do 31. siječnja 2020. godine. Trajanje: 30 sati, Slavonski Brod, 49 sudionika*

2) *Seminar za nastavnike "Svjedočanstva iz prošlosti - upozorenje za sadašnjost: poučavanje o holokaustu kroz usmenu povijest", 21. veljače 2020. godine, 22 sudionika*

3) *The Holocaust as a starting point/Holokaust kao početna točka 3, 12. listopada 2020. godine, online webinar, 13 sudionika*

4) *The Holocaust as a starting point/Holokaust kao početna točka 6, 19. listopada 2020. godine, online webinar, 13 sudionika*

5) *Holokaust kao početna točka; stručni skup za učitelje i nastavnike iz Hrvatske, Slovenije i Austrije, 9. prosinca 2020. godine, online webinar, 15 sudionika.*

Ministarstvo znanosti i obrazovanja osigurava učenje hrvatskoga jezika tj. osigurava učiteljima razredne nastave i hrvatskog jezika prekovremeni rad za pružanje posebne pomoći učenju hrvatskog jezika za učenike koji ne znaju ili nedovoljno poznaju hrvatski jezik, a koji rade s učenicima romske nacionalne manjine te se osigurava produženi boravak za učenike pripadnike romske nacionalne manjine. Osiguranje produženog boravka iznimno je važno kao preduvjet uspješnog završetka osnovnog obrazovanja učenika romske nacionalne manjine te je ostvaren znatan napredak djece na području učenja jezika, stjecanja higijenskih navika i socijalizacije djece.

Za odgojno-obrazovne programe, izvanučioničku nastavu, smještaj u učenički dom, produženi boravak te plaće romskih pomagača u 2020. godini isplaćeno je ukupno 3.273.613,62 kuna.

Srednjoškolsko obrazovanje

Iako je veći broj učenika koji nastavljaju obrazovanje u trogodišnjim srednjoškolskim programima u odnosu na broj učenika u četverogodišnjim programima, vidljiv je porast i broja učenika upisanih u prve razrede četverogodišnjih škola. Također je vidljivo da se učenici ispisuju iz škole, tj. napuštaju srednjoškolsko obrazovanje.

U srednjoškolske programe početkom 2020./2021. školske godine uključeno je ukupno 772 (382m/390ž) učenika pripadnika romske nacionalne manjine. Početkom 2020./2021. školske godine od ukupno 772 (382m/309ž) učenika bilo je 50 (29m/21ž) učenika ponavljača dok ih je tijekom školske godine 2019./2020. školovanje prekinulo 103 (40m/63ž).

Ministarstvo znanosti i obrazovanja stipendira sve redovite učenike srednjih škola koji su pripadnici romske nacionalne manjine u iznosu od 7.000,00 kn godišnje po učeniku, odnosno 700,00 kuna mjesечно tijekom nastavne godine. Za učenike koji ponavljaju razred iznos mjesecne stipendije je 300,00 kuna mjesечно.

Broj učenika kojima je osigurana stipendija je 630 (321m/309ž) u školskoj godini 2019./2020. U 2020. godini iz Državnog proračuna za isplatu stipendija učenicima srednjih škola utrošeno je 3.932.900,00 kuna. Osim srednjoškolskih stipendija isplaćena su sredstva u iznosu od 246.000,00 kuna za jednokratnu novčanu pomoć učenicima koji su u 2020. godini završili program srednjoškolskog obrazovanja te podnijeli zahtjev za isplatom pomoći.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja sufinancira i smještaj učenika romske nacionalne manjine u učeničke domove. Tako je u 2020. godini iz državnog proračuna utrošeno 366.113,92 kuna za osiguravanje smještaja u učeničke domove što je, uz stipendije, jedan od preduvjeta za povećanje broja romskih učenika oba spola koji uspješno završavaju srednju školu.

Visoko obrazovanje

Kako bi se smanjila razlika između prosječnog obuhvata i završnosti visokog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječni obuhvat i završnost visokog obrazovanja na razini Republike Hrvatske u cilju izjednačavanja mogućnosti za stjecanje znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja – do 2020. godine nužno je povećati broj pripadnika romske nacionalne manjine koji završavaju visoko obrazovanje te onih koji nastavljaju poslijediplomski studij. U odnosu na navedeno, Nacionalni plan za unaprjeđenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2019. - 2021. predviđa unaprjeđenje pristupa visokom obrazovanju kao i povećanje stope završnosti.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja osigurava smještaj u studentski dom te stipendije studentima pripadnicima romske nacionalne manjine. Od 2019./2020. stipendija iznosi 1.300,00 kuna mjesечно tijekom deset mjeseci, odnosno 13.000,00 kuna godišnje. U akademskoj godini 2019./2020. dodijeljena je stipendija za 31 (12m/19ž) studenata pripadnika romske nacionalne manjine. U 2020. godini iz državnog proračuna za studentske stipendije utrošeno je 396.500,00 kuna.

Obrazovanje odraslih

U Republici Hrvatskoj kontinuirano se radi na povećanju obuhvata odraslih pripadnika romske nacionalne manjine programima opismenjavanja, obrazovanja i osposobljavanja kroz cijelo opće i strukovno obrazovanje, a s ciljem razvijanja individualnih potencijala i jačanja kapaciteta i kompetencija za postizanje veće konkurentnosti na tržištu rada i trajnog zapošljavanja te povećanje društvene uključenosti i aktivnog sudjelovanja pripadnika romske nacionalne manjine u svim područjima suvremenog života.

U programe obrazovanja odraslih u 2020. godini bilo je uključeno 125 (50m/75ž) pripadnika romske nacionalne manjine. Ukupan iznos sredstava utrošenih za aktivnosti opismenjavanja i osposobljavanja za prvo zanimanje u 2020. godini je 398.350,00 kuna.

Osim svega navedenog Ministarstvo znanosti i obrazovanja i u 2020. godini sufinanciralo je i obilježavanje Svjetskog dana romskog jezika, obilježavanje Svjetskog dana Roma, Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu/Samudaripen te provedbu programa Romska zajednica za obrazovanje. Osim toga, sufinanciran je projekt Znanstveno istraživanje povijesti romske nacionalne manjine. Za sve navedene programe isplaćen je ukupni iznos od 319.550,00 kuna.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja i nadalje će provedbom posebnih mjera i aktivnosti ulagati napore za osiguravanjem kvalitetnog i inkluzivnog obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine, a imajući u vidu kompleksnost i sveobuhvatnost svih resursa, ali i angažman svih dionika koji je nužno potreban za ostvarivanje postavljenih ciljeva.

IV. PRAVO NA OČITOVANJE SVOJE VJERE I OSNIVANJE VJERSKIH ZAJEDNICA

Ugovorima o pitanjima od zajedničkog interesa, potpisanim s niže navedenim vjerskim zajednicama, Republika Hrvatska obvezala se isplatiti godišnje iz državnog proračuna Republike Hrvatske iznose koji se izračunavaju na način utvrđen navedenim Ugovorima.

Iznos sredstava koja su obveza Republike Hrvatske u skladu sa Ugovorima o pitanjima od zajedničkog interesa potpisanim s vjerskim zajednicama, osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske na Razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 91 Ured Komisije Aktivnost A 872003 - Poticaji prema ugovorima Vlade Republike Hrvatske i vjerskih zajednica.

Na gore navedenoj poziciji Državnog proračuna Republike Hrvatske, finansijska sredstva za 2020. godinu iznosila su, nakon rebalansa Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu, 22.718.000,00 kuna i bila su namijenjena za ukupno 19 vjerskih zajednica, od čega 72 % otpada na one vjerske zajednice koje su obuhvaćene i Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“, br. 155/02., 47/10., 80/10., 93/11. i 93/11.).

Uvećanje isplaćenih iznosa u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu je rezultat povećanja iznosa bruto osnovice za izračun plaća državnih službenika i namještenika te bruto osnovice za službenike i namještenike u javnim službama.

Financijski pokazatelji za 2020. godinu (u odnosu na 2019. godinu) iskazani su u Tablici 1.

Tablica 1

Vjerske zajednice	2019.	2020.
Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj	10.624.477,00 kn	10.980.504,48
Islamska zajednica u Hrvatskoj	3.237.936,00 kn	3.346.439,04
Koordinacija židovskih općina u Republici Hrvatskoj	607.113,00 kn	627.457,32
Židovska vjerska zajednica Bet Israel	449.713,00 kn	464.783,20
Bugarska pravoslavna crkva u Hrvatskoj	174.264,00 kn	180.103,49
Makedonska pravoslavna crkva u Hrvatskoj	747.649,00 kn	772.702,07
UKUPNO:	15.841.152,00 kn	16.371.989,60

U Republici Hrvatskoj dosegnuta je visoka razina prava na očitovanje svoje vjere, kao i prava na osnivanje vjerskih zajednica zajedno s drugim pripadnicima te vjere. I u narednoj godini će se u okviru financijskih mogućnosti sredstvima iz državnog proračuna sufinancirati vjerske zajednice.

V. PRISTUP SREDSTVIMA JAVNOG PRIOPĆAVANJA

Sukladno Zakonu o elektroničkim medijima („Narodne novine“, br. 153/09., 84/11., 94/13. i 136/13. - ispravak), jedna od kategorija Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija, za koju pružatelji medijskih usluga mogu prijavljivati programe, je kategorija *Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj*. Agencija za elektroničke medije je krajem 2018. godine te početkom 2019. raspisala tri javna natječaja za raspodjelu sredstava Fonda. Za Fond 1/18, 1/19 i 2/19 sredstva su dodijeljena za 2019. i 2020. godinu.

U 2020. godini ukupno je na natječajima nakladnicima televizije i radija, neprofitnim pružateljima elektroničkih publikacija te neprofitnim proizvođačima audiovizualnog programa za kategoriju programa *Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj* dodijeljeno 1.788.506,41 kuna.

Tablični pregled navedenih emisija/sadržaja koji sadrži naziv pružatelja medijske usluge, financirane emisije iz kategorije Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj te iznosi sredstva koja su dodijeljena za 2020. godinu nalazi se u prilogu ovoga Izvješća – Prilog 4.

Tijekom 2020. godine Agencija za elektroničke medije pokrenula projekt poticanja novinarske izvrsnosti dodjelom bespovratnih sredstava novinarima/novinarkama za novinarske radove i istraživanja na teme koje su od javnog interesa iz područja kulture, zdravstva, lokalnih tema, ekumenizma i religije, ljudskih prava, položaja žena u društvu, tema od interesa za manjine u društvu, djece i mladih, obrazovanja, sporta, gospodarstva, međunarodnih odnosa i Europske unije. Posebni ciljevi koji se žele ostvariti ovim projektom odnose se na dodatni angažman novinarki i novinara i dubinsko istraživanje tema od javnog interesa, jačanje kritičkog kapaciteta i društvenog utjecaja elektroničkih publikacija, širenje broja tema i

relevantnosti sadržaja elektroničkih publikacija, istinito izvještavanje u doba pandemije korona virusa i potresa u Zagrebu 2020. godine, profesionalizacija novinarskog i autorskog rada u elektroničkim publikacijama, nagradjivanje i motiviranje novinara/novinarki za vrhunski autorski rad te jačanje autonomije novinara.

Agencija za elektroničke medije i u 2020. godini nastavila je djelovati kroz edukaciju i promicanje medijske pismenosti. Treći po redu Dani medijske pismenosti, koji su se trebali održati od 30. ožujka do 5. travnja 2020. godine, u organizaciji Agencije i Ureda UNICEF-a za Hrvatsku, u suradnji s brojnim partnerima i pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i medija i Ministarstva znanosti i obrazovanja, održani su najvećim dijelom na daljinu. Na portalu medijskapismenost.hr i dalje je dostupno za preuzimanje 20 obrazovnih materijala pripremljenih u sklopu 1., 2. i 3. Dana medijske pismenosti. Na temelju tih materijala, koji su do sada preuzeti ukupno više od 250.000 puta, mogu se organizirati online radionice, satovi medijske pismenosti za djecu vrtićke, osnovnoškolske i srednjoškolske dobi, a dostupni su i materijali namijenjeni roditeljima i skrbnicima. U suradnji s Akademijom za umjetnost i kulturu u Osijeku i portalom medijskapismenost.hr, proveden je izbor najboljih studentskih kratkih video uradaka na temu govora mržnje i zlostavljanja u digitalnom medijskom prostoru.

VI. KULTURNA AUTONOMIJA

Ministarstvo kulture i medija kontinuirano i sustavno osigurava i potiče kulturnu autonomiju nacionalnih manjina kroz koju pripadnici nacionalnih manjina ostvaruju svoje kulturne i umjetničke slobode u svim aspektima kulturno-umjetničkog stvaralaštva i djelatnosti, kroz koje mogu razvijati i promicati svoj kulturni i nacionalni identitet, ali ostvaruju i aktivan i ravnopravan doprinos kulturnom životu.

Ministarstvo kulture i medija će i u narednom razdoblju objavljivati Pozive za predlaganje programa javnih potreba u kulturi, u sklopu kojih će sukladno svome djelokrugu i osiguranim sredstvima sufinancirati programe nacionalnih manjina i time ispunjavati svoju ustavnu i zakonsku obvezu očuvanja njihovog nacionalnog identiteta.

Putem Ministarstva kulture i medija u 2020. godini za potrebe nacionalnih manjina iz državnog proračuna Republike Hrvatske odobrena su sredstava u ukupnom iznosu od 10.732.289,17 kuna.

U poglavlju ovog Izvješća na stranici 85. Zbirni financijski pokazatelji te u Prilogu 5. koji je u privitku ovog Izvješća iznose se detaljni podaci o financiranju programa nacionalnih manjina u području kulture u 2020. godini s pozicije Ministarstva kulture i medija, i to: plaće i materijalni troškovi središnjih knjižnica nacionalnih manjina; knjižnična, izdavačka djelatnost i otkup knjiga; programi investicijske potpore; glazbena djelatnost i kulturno-umjetnički amaterizam; vizualna djelatnost, međunarodna kulturna suradnja te programi zaštite i očuvanja kulturnih dobara nacionalnih manjina.

Ostvarivanju programa kulturne autonomije doprinosi i sufinanciranje programa udruga i ustanova nacionalnih manjina iz sredstava državnog proračuna putem Savjeta za nacionalne manjine. U 2020. godini putem Savjeta za nacionalne manjine ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina financirano je u iznosu od 43.499.650,37 kuna.

U primitku ovoga Izvješća nalazi se pregled sredstava raspoređenih udrugama i ustanovama nacionalnih manjina putem Savjeta iz područja kulturne autonomije za 2020. godinu (Prilog 6.).

VII. ZASTUPLJENOST PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA U TIJELIMA VLASTI TE U UPRAVNIM I PRAVOSUDNIM TIJELIMA

Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u Hrvatskome saboru

Na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor održanima 5. srpnja 2020. godine, ostvarena je potrebna zastupljenost zastupnika iz reda pripadnika nacionalnih manjina, koji su birani u posebnoj, 12. izbornoj jedinici.

Ostvarivanje prava na odgovarajuću zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Na redovnim lokalnim izborima koji su održani 21. svibnja 2017. godine, pripadnicima nacionalnih manjina bilo je, temeljem Zakona o lokalnim izborima i sukladno lokalnim statutima, zajamčeno pravo na izbor ukupno 310 članova predstavničkih tijela, u ukupno 156 jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Razdijeljeno po manjinama, pripadnicima srpske manjine je jamčeno pravo na izbor ukupno 203 člana predstavničkih tijela jedinica samouprave; pripadnicima talijanske manjine 39 članova; pripadnicima mađarske manjine 18; pripadnicima bošnjačke i romske manjine po 13; pripadnicima češke manjine 12; pripadnicima slovačke manjine 7; pripadnicima rusinske manjine 3; te pripadnicima albanske i ukrajinske manjine po jedan član.

Budući da na redovnim lokalnim izborima nije osigurana odgovarajuća zastupljenost srpske nacionalne manjine u općinskom vijeću Općine Lasinja i Općine Polača, odnosno romske nacionalne manjine u općinskom vijeću Općine Petrijanec, Općine Kotoriba i Općine Podturen, dana 1. listopada 2017. godine, održani su dopunski izbori. U općinsko vijeće Općine Polača izabran je 1 predstavnik srpske nacionalne manjine, a u općinska vijeća Općine Petrijanec i Općine Podturen po 1 predstavnik romske nacionalne manjine. Kako u Općini Lasinja i Općini Kotoriba nije bilo zaprimljenih kandidacijskih lista, u tim općinama dopunski izbori nisu održani.

Stoga je na izborima izabrano ukupno 308 zakonom i statutima zajamčenih članova predstavničkih tijela u ukupno 154 jedinica samouprave.

Ostvarivanje prava na odgovarajuću zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u izvršnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Pripadnici nacionalnih manjina su na lokalnim izborima 2017. godine, sukladno Zakonu i svojim statutima, imali pravo predložiti i izabrati kandidate za ukupno 61 zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, u ukupno 60 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, konkretno u 49 općina i gradova te 11 županija. Razdijeljeno po manjinama, pripadnici srpske manjine imali su pravo predložiti kandidate i birati 39 zamjenika; pripadnici talijanske manjine 7 zamjenika; pripadnici češke i mađarske manjine po 4 zamjenika; pripadnici bošnjačke, romske i rusinske manjine po 2 zamjenika; te pripadnici slovačke manjine jednog zamjenika, odnosno predstavnika u izvršnom tijelu općine, grada ili županije.

Na izborima je izabрано ukupno 49 zamjenika općinskih načelnika i gradonačelnika te 12 zamjenika župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, čime je predmetno pravo na zastupljenost u izvršnim tijelima u cijelosti ostvareno.

Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave te stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske

Stanje ostvarivanja prava

Na dan 31. prosinca 2020. godine u tijelima državne uprave i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske bilo je zaposleno 47.947 službenika i namještenika, od kojih su njih 1.471 ili 3,07 % bili pripadnici nacionalnih manjina. Podaci razdijeljeni po narodnosnoj pripadnosti zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina pokazuju da je u navedenim tijelima, krajem 2020. godine, najviše bilo zaposleno Srba – 946, koji čine 1,97 % ukupnog broja zaposlenih; zatim Talijana - 83, koji čine 0,17 %; Mađara - 80, koji čine 0,17 % zaposlenih; Bošnjaka – 80, koji čine 0,17 % zaposlenih; Čeha - 74, koji čine 0,15 % zaposlenih; Slovenaca – 38, koji čine 0,08% zaposlenih; Albanaca - 26, koji čine 0,05% zaposlenih te 11 Roma, koji čine 0,02 % zaposlenih, dok se pripadnicima ostalih nacionalnih manjina izjasnilo 133 službenika i namještenika koji čine 0,28 % od ukupnog broja službenika i namještenika.
Tablica s podacima vezanim uz broj pripadnika nacionalnih manjina zaposlenih u tijelima državne uprave te stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske na dan 31. prosinca 2020. godine nalaze se u Prilogu 11.

Ministarstvo pravosuđa i uprave napominje da je u 2020. godini na snazi bila zabrana novog zapošljavanja sukladno odredbama članka 49.a Zakona o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu („Narodne novine“, br. 117/19., 32/20., 42/20., 58/20. i 124/20.).

Tijekom 2020. godine tijela državne uprave i stručne službe i uredi Vlade Republike Hrvatske raspisali su ukupno 129 javnih natječaja i oglasa (52 javna natječaja i 77 oglasa) za 336 radnih mjesta (168 na neodređeno vrijeme i 168 na određeno vrijeme), odnosno za 350 izvršitelja (172 na neodređeno vrijeme i 178 na određeno vrijeme).

U prijavama na javne natječaje i oglase 19 kandidata se pozvalo na pravo prednosti na temelju pripadnosti nacionalnoj manjini, od kojih su zaposlena 2 kandidata na temelju najvećeg broja ostvarenih bodova na testiranju i intervjuu.

Pravosudna tijela raspisala su 326 javnih natječaja i oglasa (187 javnih natječaja i 139 oglasa) za 358 radnih mjesta (202 na neodređeno vrijeme i 156 na određeno vrijeme), odnosno za 559 izvršitelja (284 na neodređeno vrijeme i 275 na određeno vrijeme).

U prijavama na javne natječaje i oglase u pravosudnim tijelima 28 kandidata se pozvalo na pravo prednosti na temelju pripadnosti nacionalnoj manjini, od kojih su zaposlena 3 kandidata – 1 kandidat na temelju najvećeg broja ostvarenih bodova na testiranju i intervjuu i 2 kandidata na temelju poziva na pravo prednosti.

Od ukupno 47 kandidata koji su se pozvali na pravo prednosti na temelju pripadnosti nacionalnoj manjini, 13 kandidata nije navelo kojoj nacionalnoj manjini pripada, dok su se 34 kandidata izjasnila o svojoj pripadnosti nacionalnoj manjini kako slijedi:

- 13 kandidata srpske nacionalnosti,
- 5 kandidata talijanske nacionalnosti,
- 4 kandidata slovačke nacionalnosti,
- 3 kandidata češke nacionalnosti,
- 3 kandidata mađarske nacionalnosti,
- 1 kandidat slovenske nacionalnosti,
- 1 kandidat mađarske nacionalnosti,
- 1 kandidat makedonske nacionalnosti,
- 2 kandidata bošnjačke nacionalnosti i
- 1 kandidat ukrajinske nacionalnosti.

Od zaposlenih 5 kandidata koji su se pozvali na pravo prednosti na temelju pripadnosti nacionalnoj manjini 1 je zaposlen u Ministarstvu znanosti i obrazovanja, 1 u Ministarstvu poljoprivrede i 3 u pravosudnim tijelima. U ministarstvima su kandidati zaposleni na temelju ostvarenog najvećeg broja bodova na testiranju i intervjuu. Od 3 kandidata zaposlena u pravosudnim tijelima, 2 kandidata su zaposlena na temelju poziva na pravo prednosti zbog pripadnosti nacionalnoj manjini, dok je jedan kandidat zaposlen na temelju ostvarenog najvećeg broja bodova na testiranju i intervjuu.

Mjere s ciljem unaprjeđenja ostvarivanja prava

Sva državna tijela obvezna su objavljivati raspisane javne natječaje za prijam u državnu službu na neodređeno vrijeme u Narodnim novinama, na svojoj web stranici i na web stranici Ministarstva pravosuđa i uprave. Obavijest o raspisivanju javnog natječaja dostavlja se i nadležnoj službi za zapošljavanje. Oglasi za prijam u državnu službu na određeno vrijeme objavljaju se na web stranici tijela koje ih raspisuje, web stranici Ministarstva pravosuđa i uprave te putem nadležne službe za zapošljavanje. Sukladno odredbama članka 33. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, broj 70/19.) od 1. kolovoza 2019. godine na prijam i prestanak službe te prava, obveze i odgovornosti namještenika odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o prijmu, pravima, obvezama i odgovornostima državnih službenika.

Ministarstvo pravosuđa i uprave kontinuirano provodi kontrolu zakonitosti dostavljenih tekstova natječaja i oglasa za zapošljavanje te ukazuje državnim tijelima na obvezu navođenja dijela teksta vezanog za pravo prednosti pri zapošljavanju pripadnika nacionalnih manjina pod jednakim uvjetima.

Također, pripadnicima nacionalnih manjina ukazuje se da imaju pravo pozvati se na prednost pri zapošljavanju, sukladno odredbi članka 22. stavka 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, bez obveze dostavljanja dokaza o nacionalnoj pripadnosti. O navedenom pravu Ministarstvo pravosuđa i uprave pripadnike nacionalnih manjina informira putem odgovora na upite zaprimljene putem elektroničke pošte, telefonski, kao i putem objave na svojoj web stranici.

Planiranje zapošljavanja

Budući da je Zakonom o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu propisana zabrana novog zapošljavanja, plan prijma u državnu službu tijela državne uprave i stručne službe i uredi Vlade Republike Hrvatske za 2020. godinu nije donesen.

Slijedom toga, nije se moglo planirati zapošljavanje pripadnika nacionalnih manjina u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima.

Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u Ministarstvu unutarnjih poslova

Ministarstvo unutarnjih poslova provodi mjere zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina, vodi evidencije o broju i strukturi zaposlenih državnih službenika i namještenika koji su pripadnici nacionalnih manjina, uspoređuje stanje zapošljavanja manjina u odnosu na prethodno razdoblje, prati trend njihova zapošljavanja te obavlja i druge poslove u vezi ostvarivanja prava nacionalnih manjina.

U svrhu povećanja zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina, Ministarstvo unutarnjih poslova provodilo je mjeru redovnog informiranja mogućih kandidata koji su pripadnici nacionalnih manjina na postojanje odredbe o prednosti pri zapošljavanju, upućivanjem na web stranice navedenog Ministarstva, prilikom svakog raspisanog natječaja za zapošljavanje, te mjeru edukacije članova Komisije za provedbu javnog natječaja ili internog oglasa, o provedbi članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Ministarstvo unutarnjih poslova postupa u skladu s člankom 42. stavkom 2. Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, br. 92/05., 142/06., 77/07., 107/07., 27/08., 34/11., 49/11., 150/11., 34/12., 49/12., 37/13., 38/13., 1/15., 138/15., 61/17., 70/19. i 98/19.), utvrđuje popunjenoš radnih mjesta za pripadnike nacionalnih manjina te planira zapošljavanje potrebnog broja državnih službenika pripadnika nacionalnih manjina.

U razdoblju od 1. siječnja 2020. godine do 31. prosinca 2020. godine Ministarstvo unutarnjih poslova zaposlilo je 42 pripadnika nacionalnih manjina i 2 osobe koje se nisu nacionalno opredijelile, a na dan 31. prosinca 2020. godine u navedenom Ministarstvu je bilo ukupno zaposleno 1.135 pripadnika nacionalnih manjina i osoba koje se nisu nacionalno opredijelile. Kao izvor podataka o nacionalnoj pripadnosti zaposlenika navedenog Ministarstva korišten je Jedinstveni registar osoba Ministarstva unutarnjih poslova, a prema kojem je za određeni broj zaposlenika navedenog Ministarstva nacionalna pripadnost nepoznata ili su se izjasnili kao neopredijeljeni ili nema podataka.

Ministarstvo unutarnjih poslova ističe da se jedan dio pripadnika nacionalnih manjina prilikom prijava na natječaje ne izjašnjava o svojoj nacionalnoj pripadnosti, pa je stoga potrebno redovito poticanje istih na izjašnjavanje o svojoj nacionalnoj pripadnosti, jer im isto omogućava prednost pri zapošljavanju sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina.

Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima

Ministarstvo pravosuđa i uprave kontinuirano prati statističke podatke o pravosudnim dužnosnicima te službenicima, namještenicima i vježbenicima pripadnicima nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima. Postupak prijema službenika provode pravosudna tijela samostalno.

Tablica s podacima vezanim uz broj pripadnika nacionalnih manjina zaposlenih u pravosudnim tijelima na dan 31. prosinca 2020. godine nalaze se u Prilogu 11.

Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima uprave jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Stanje ostvarivanja prava

Ministarstvo pravosuđa i uprave izvršilo je analizu stanja zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na dan 31. prosinca 2020. godine.

Prema podacima Ministarstva pravosuđa i uprave, na dan 31. prosinca 2020. godine, od ukupno 576 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, njih 107 osigurava zastupljenost, odnosno zapošljava pripadnike nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima.

Nadalje, broj jedinica samouprave u kojima je potrebno, sukladno odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u upravnim tijelima tih jedinica je 78 (67 općina i gradova te 11 županija). U navedeni broj od 78 jedinica samouprave uključeno je i 17 jedinica u kojima pripadnici određene nacionalne manjine čine absolutnu većinu stanovništva jedinice.

Od 78 jedinica samouprave (67 općina i gradova te 11 županija) koje su dužne osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima to se pravo u cijelosti ostvaruje u njih 59, dok u 19 jedinica nije ostvarena zajamčena zastupljenost.

Prema podacima iz evidencije Ministarstva pravosuđa i uprave, na dan 31. prosinca 2020. godine, u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ukupno je zaposleno 16.655 službenika i namještenika, od čega 487 ili 2,92% pripadnika jedne od 22 nacionalnih manjina, 527 ili 3,16% nepoznatih, 20 ili 0,12% neopredijeljenih te 6 ili 0,04% službenika i namještenika koji su se izjasnili kao Muslimani.

Od 487 zaposlenih službenika i namještenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina najviše je Srba – 291, zatim Talijana – 57, Bošnjaka – 47, Mađara – 24, Čeha – 23, Crnogoraca – 9, Makedonaca – 7, Slovenaca i Rusina – po 5, Nijemaca i Slovaka – po 4, Albanaca i Roma – po 3, Rusa i Rumunja – po 2, dok je jedan iz reda pripadnika židovske nacionalne manjine.

Ministarstvo pravosuđa i uprave napominje da je svake godine sve veći broj službenika i namještenika nepoznate nacionalnosti budući da primjerice grad Pula-Pola izvještava da zbog nepostojanja zakonske obveze izjašnjavanja pojedinaca o njihovoj nacionalnoj pripadnosti takva pitanja nisu ni postavljana, imajući u vidu i implementaciju Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka (Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, „Narodne novine“, broj 42/18.) te stoga nema uvida u stanje zaposlenih po nacionalnoj pripadnosti dok je Grad Vodnjan-Dignano u izvješću naveo da nema zaposlene pripadnike nacionalnih manjina iz razloga što se zbog zaštite osobnih podataka ne traži da se službenici i namještenici izjasne o nacionalnosti.

Slično tome, Grad Zagreb je vezano za vođenje podataka o zapošljavanju pripadnika nacionalnih manjina, izvjestio da je za 527 službenika, odnosno namještenika upravnih tijela Grada Zagreba podatak o nacionalnosti nepoznat, obzirom da je sukladno članku 9. Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka zabranjena obrada podataka koji otkrivaju rasno ili etničko podrijetlo, stoga niti jedan dokument novijeg datuma ne sadrži podatak o nacionalnosti.

Slijedom navedenoga te činjenice da, sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima („Narodne novine“, broj 32/15.), podatak o nacionalnoj pripadnosti ne predstavlja obvezan podatak u evidenciji o radnicima, sve više jedinica u svojim evidencijama o radnicima ne sadrži navedeni podatak što, kako je vidljivo i na spomenutim primjerima, može utjecati na prikazivanje manjeg broja zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Isto tako Ministarstvo pravosuđa i uprave napominje da su temeljem Zakona o sustavu države uprave („Narodne novine“, broj 66/19.) s danom 1. siječnja 2020. godine prestali s radom uredi državne uprave u županijama, a njihove službenike i namještenike preuzele su županije, zbog čega se povećao i ukupni broj službenika i namještenika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i broj zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u tim jedinicama.

Tablica s podacima vezanim uz broj pripadnika nacionalnih manjina zaposlenih u tijelima uprave jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na dan 31. prosinca 2020. godine nalazi se u Prilogu 11.

Podaci o pozivanju na prednost pri zapošljavanju prikupljeni su od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave putem e-Sustava, kako slijedi:

Tijekom 2020. godine 78 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima postoji obveza zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina, raspisale su ukupno 109 javnih natječaja i oglasa (55 javnih natječaja i 54 oglasa) za 158 radnih mjesta (72 na neodređeno vrijeme i 86 na određeno vrijeme), odnosno za 164 izvršitelja (73 na neodređeno vrijeme i 91 na određeno vrijeme).

Od ukupno 20 kandidata koji su se pozvali na pravo prednosti na temelju pripadnosti nacionalnoj manjini (12 na natječajima i 8 u oglasima) zaposleno je 10 kandidata koji se pozvali na pravo prednosti pri zapošljavanju, i to 1 pripadnik mađarske nacionalne manjine i 9 pripadnika srpske nacionalne manjine, 5 putem javnog natječaja i 5 putem oglasa. Jedan pripadnik mađarske nacionalne manjine zaposlen je putem oglasa.

Godišnjim planovima prijma u 78 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima postoji zakonska obveza zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina, predviđeno je zapošljavanje ukupno 20 pripadnika nacionalnih manjina u 2021. godini.

Edukacija državnih i lokalnih službenika

Državna škola za javnu upravu je u suradnji s Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije tijekom 2020. godine provela:

- 6 radionica „Antidiskriminacija, ravnopravnost spolova i primjena Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom u ESI fondovima“ koje je pohađalo 140 zaposlenih u tijelima u sustavima upravljanja i kontrole za provedbu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. (OPKK), Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. (OPULJP), Programa ruralnog razvoja 2014.-2020. (PRR) i Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2014.-2020.

Provđba navedenih radionica financirana je iz sredstava Prioritetne osi 10: Tehnička pomoć, Operativnog programa Konkurentnosti i kohezija 2014.-2020.

Također, tijekom 2020. godine, a u okviru svojih proračunskih sredstava Državna škola za javnu upravu je organizirala:

- provedbu modularnog programa - *Programa za rukovodeće državne službenike* Škola je u okviru modula *Javne politike* razvila i provela radionicu u kojoj je prezentiran antidiskriminacijski sadržaj za 3 grupe polaznika na kojoj je ukupno sudjelovalo 44 službenika
- u suradnji s Ministarstvom pravosuđa i uprave Državna škola za javnu upravu je organizirala 1 radionicu *Primjena ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina* na kojoj je ukupno sudjelovalo 19 polaznika
- nadalje, tijekom 2020. godine Državna škola za javnu upravu provela je *Pripremni seminar za polaganje općeg dijela državnog stručnog ispita* kojim su obuhvaćene i teme zaštite i promicanja ljudskih prava i prava nacionalnih manjina. Navedeni seminar ukupno je pohađalo 253 polaznika.

Također, Državna škola za javnu je u svojoj organizaciji ponudila radionicu *Državni službenici u zaštiti ljudskih prava* koja nije održana zbog nedovoljnog broja prijavljenih polaznika.

Nastavak provedbe ovakvih i sličnih seminara predviđen je i u 2021. godini u okviru redovitih aktivnosti Državne škole za javnu upravu.

VIII. VIJEĆA I PREDSTAVNICI NACIONALNIH MANJINA U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Stanje upisa subjekata u Registar vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina

Na izborima za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, održanim 5. i 19. svibnja 2019. godine, izabrano je ukupno 352 vijeća i 108 predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U Registar vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na dan 31. prosinca 2020. godine, upisano je 102 predstavnika nacionalnih manjina, 342 vijeća nacionalnih manjina i 12 koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

Vezano uz upis u navedeni Registar Ministarstvo pravosuđa i uprave napominje da nakon upisa novih vijeća i predstavnika nacionalnih manjina te promjena nastalih nakon izbora za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina održanih 5. i 19. svibnja 2019. godine, redovito upisuje i novonastale promjene sjedišta, naziva vijeća, osoba ovlaštenih za zastupanje vijeća te ostalih podataka u Registru vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

Financiranje rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u 2020. godini

Prema podacima iz e-Sustava, dostavljamo pregled sredstava osiguranih u proračunima lokalne i područne (regionalne) samouprave, koja su dodijeljena za funkcioniranje vijeća i predstavnika određenih nacionalnih manjina u 2020. godini:

Tablica 1.

I ZAGREBAČKA	2.113.198,27 kn
III. SISAČKO-MOSLAVAČKA	1.041.943,70 kn
IV. KARLOVAČKA	550.599,75 kn
V. VARAŽDINSKA	306.423,37 kn
VI. KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	298.517,79 kn
VII. BJELOVARSKO-BILOGORSKA	731.253,70 kn
VIII. PRIMORSKO-GORANSKA	1.697.061,02 kn
IX. LIČKO-SENSKA	289.978,34 kn
X. VIROVITIČKO-PODRAVSKA	292.891,16 kn
XI. POŽEŠKO-SLAVONSKA	176.795,38 kn
XII. BRODSKO-POSAVSKA	274.986,74 kn
XIII. ZADARSKA	722.155,41 kn
XIV. OSJEČKO-BARANJSKA	1.669.249,89 kn
XV. ŠIBENSKO-KNINSKA	1.005.154,63 kn
XVI. VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	990.453,25 kn
XVII. SPLITSKO-DALMATINSKA	1.188.518,71 kn
XVIII. ISTARSKA	861.680,77 kn
XIX. DUBROVAČKO-NERETVANSKA	637.000,00 kn
XX. MEĐIMURSKA	107.708,71 kn
XXI. GRAD ZAGREB	8.020.784,74 kn
UKUPNO DODIJELJENA SREDSTVA:	22.976.355,33 kn

Nadalje, u Tablici pod nazivom Pregled planiranih, dodijeljenih i utrošenih sredstava za funkcioniranje vijeća i predstavnika vijeća nacionalnih manjina u 2020. godini (Prilog 8), razdvojena su sredstva posebno po jedinicama područne (regionalne) samouprave (županijama) a posebno po jedinicama lokalne samouprave (općinama i gradovima) u pojedinim županijama, te u odnosu na pojedine kategorije – planirana, dodijeljena i utrošena sredstva, te po nacionalnim manjinama. Iz te Tablice može se usporediti doprinos županija ostvarivanju prava nacionalnih manjina kroz financiranje njihovih djelatnosti i predstavnika, u usporedbi sa finansijskim sredstvima koje izdvajaju jedinice lokalne samouprave.

Planirana sredstava za financiranje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u 2020. godini iznosi 24.992.018,31 kune. U odnosu na 2019. godinu, kada je za financiranje funkcioniranja vijeća i predstavnika nacionalnih manjina bilo planirano 26.758.396,89 kuna, planirana sredstva u 2020. godini bila su manja za 1.766.378,58 kuna.

U 2020. godini za funkcioniranja vijeća i predstavnika vijeća utrošeno je 23.033.302,00 kuna. U odnosu na 2019. godinu, kad je utrošeno 25.249.792,90 kuna, u 2020. godini utrošeno je 2.216.490,09 kuna manje.

Nastavno na navedene brojčane iznose, imajući u vidu funkcioniranje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne regionalne samouprave, velik broj jedinica dostavio je podatak da je u prošloj godini, uslijed pandemije Covid-19 virusa, bila smanjena aktivnost vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, što se djelomično odrazilo i na utrošena sredstva za njihove aktivnosti, kao i na provedbu programa tih vijeća i predstavnika.

Nadzor zakonitosti općih akata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Tijekom 2020. godine Ministarstvo pravosuđa i uprave nije provodilo mjere ciljanog upravnog nadzora nad statutima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno nadzora njihove usklađenosti s odgovarajućim odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

IX. AKTIVNOSTI SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE

U području ostvarivanja **prava na službenu i javnu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina**, prema mišljenju Savjeta za nacionalne manjine (u dalnjem tekstu: Savjet), tijekom 2020. godine nije ostvaren napredak u željenom pravcu. Unatoč propisanoj obvezi usklađivanja statuta jedinica samouprave s Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i Zakonom o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, pojedine jedinice samouprave tu obvezu još nisu izvršile a kod pojedinih jedinica usklađivanje je izvršeno na neodgovarajući način.

Prema Popisu stanovništva u Republici Hrvatskoj iz 2011. godine, pripadnici srpske nacionalne manjine u Gradu Vukovaru čine trećinu ukupnog stanovništva temeljem čega imaju pravo na službenu uporabu srpskoga jezika i ciriličnog pisma. Isto ni tijekom 2020. godine nije regulirano sukladno zakonu unatoč činjenici da je 2. srpnja 2019. godine donesena Odluka Ustavnog suda, broj: U-II-1818/2016 o ocjeni suglasnosti s Ustavom i zakonom Statuta Grada Vukovara i Statutarne odluke o ostvarivanju ravnopravne službene uporabe jezika i pisma srpske nacionalne manjine na području Grada Vukovara.

Člankom 5. Statutarne odluke o izmjenama i dopunama Statuta Grada Vukovara, Klasa: 012-03/09-01/01, Urbroj: 2196/01-01-15-47 od 17. kolovoza 2015. godine, propisano je da se u skladu s člankom 8. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, a u vezi s člankom 6. stavkom 2. Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, individualna prava građana pripadnika srpske manjine koji žive na području Grada Vukovara zajamčena tim zakonom postupno osiguravaju posebnom Statutarnom odlukom o ostvarivanju ravnopravne službene uporabe jezika i pisma na području Grada Vukovara. Člankom 61. stavkom 3. Statuta Grada Vukovara („Službeni vjesnik“ Grada Vukovara broj 4/09, 7/11, 4/12, 7/13, 7/15, 1/18 i 2/18 - pročišćeni tekst), propisano je da Gradsko vijeće Grada Vukovara razmatra u listopadu svake godine dostignuti stupanj razumijevanja, solidarnosti, snošljivosti i dijaloga među građanima Vukovara iz stavka 2. istog članka (Statutarna odluka smatra se dijelom Statuta s posebnim statusom statutarne povelje o razumijevanju, solidarnosti, snošljivosti i dijalogu među građanima Vukovara, pripadnicima hrvatskog naroda i pripadnicima srpskog naroda), te u skladu s donesenim zaključcima donosi odluku o mogućnosti odnosno potrebi proširivanja opsega osiguranih individualnih prava pripadnika srpske manjine koji žive u Gradu Vukovaru novim pravima iz kataloga prava predviđenih zakonom o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

Vezano uz navedeno, Gradsko vijeće Grada Vukovara donijelo je 28. listopada 2020. godine na 34. sjednici Zaključak o dostignutom stupnju razumijevanja, solidarnosti, snošljivosti i dijaloga među građanima Grada Vukovara pripadnicima hrvatskog naroda i pripadnicima srpske nacionalne manjine. Na zatvorenoj sjednici Gradskog vijeća raspravljaljalo se o proširivanju prava pripadnicima srpske zajednice, što podrazumijeva i postavljanje čiriličnih ploča s imenima ulica, trgova i državnih institucija u Gradu Vukovaru. S 12 glasova za i 6 protiv prihvaćen je Zaključak gradonačelnika Grada Vukovara da nisu stvorenni preduvjeti za proširenje opsega prava pripadnicima srpske nacionalne manjine. U Zaključku se navodi kako u uvjetima kada su još zapostavljena temeljna ljudska prava velikoj većini građana Vukovara svih nacionalnosti koji su se usprotivili velikosrpskoj agresiji 1991. godine, i to pravo na ljudski život, ljudsko dostojanstvo i ljudsku slobodu sustavnim odgađanjem provođenja postupaka protiv počinitelja ratnih zločina, nisu učinjeni potrebni preduvjeti za priznavanje novih posebnih prava u okviru ravnopravne uporabe jezika i pisma srpskoj nacionalnoj manjini. O prijedlogu Zaključka prije njegovog donošenja očitovalo se Vijeće srpske nacionalne manjine Grada Vukovara koje je istaknulo kako nisu poduzeti koraci koji bi popravili odnose između pripadnika srpske manjine i većinskog stanovništva, te kako donošenje predmetnog Zaključka smatraju ispunjavanjem puke forme o čemu svjedoči i činjenica da je predloženi Zaključak identičan prošlogodišnjem.

Vezano uz pravo posjedovanja osobne iskaznice na jeziku i pismu nacionalne manjine, istu godišnje u prosjeku zatraži tek 97 pripadnika srpske nacionalne manjine dok ovo pravo godišnje koristi npr. 2.848 pripadnika talijanske nacionalne manjine. Više je razloga za navedeni mali broj zahtjeva za osobnim iskaznicama na srpskom jeziku i čiriličnom pismu, a to su prvenstveno nepoznavanje vlastitih prava i atmosfera koja pridonosi osjećaju nesigurnosti.

Vezano uz registraciju škola u kojima se nastava izvodi na srpskom jeziku i čiriličnom pismu, po pitanju prijenosa osnivačkih prava, a samim time ni po pitanju registracije škola kao manjinskih, nije bilo pozitivnih pomaka. Općinska vijeća općina Borovo, Negoslavci i Markušica još su početkom 2015. godine zatražila prijenos osnivačkih prava s Vukovarsko-srijemske županije. Osnivačka su prava prenesena na Grad Vukovar 1. siječnja 2019. godine u svega mjesec dana od podnošenja zahtjeva Grada Vukovara sukladno članku 96. stavku 2. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi koji propisuje da jedinica područne (regionalne), odnosno jedinica lokalne samouprave osnivačko pravo može ugovorom prenijeti na drugu jedinicu područne (regionalne), odnosno lokalne samouprave.

Naime, navedenu situaciju regulira članak 96. stavci 3. i 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine”, broj 152/14.), koji propisuju da je iznimno, ako se radi o školskoj ustanovi u kojoj se nastava izvodi na jeziku i pismu nacionalne manjine i koja se nalazi na području jedinice lokalne samouprave u kojoj je utvrđena ravnopravna službena uporaba jezika i pisma nacionalne manjine, jedinica područne (regionalne) samouprave dužna prenijeti osnivačko pravo na jedinicu lokalne samouprave u roku od 60 dana od primitka zahtjeva.

Vezano uz navedeno, dulje se vrijeme očekuje mišljenje Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora o prijenosu osnivačkih prava iako je o tom pitanju već odlučivao Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora Zaključkom, Klasa: 021-17/16-01/11, Urbroj: 6521-8-16-02, od 9. ožujka 2016. godine. U Zaključku je navedeno kako Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina smatra da se odredba članka 96. stavka 3. i 4. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi primjenjuje na sve školske ustanove u kojima se nastava osim na hrvatskom jeziku i pismu provodi i na jeziku i

pismu nacionalne manjine, a ne samo na tri školske ustanove koje su tako registrirane u Sudskom registru Trgovačkog suda, kako to pogrešno tumače nadležna tijela Vukovarsko-srijemske županije. Potrebno je spomenuti dopis Ministarstva znanosti i obrazovanja, Klase: 013-01/19-01/00286, Urbroj: 533-09-19-0002, od 9. listopada 2019. godine, upućen Vukovarsko-srijemskoj županiji kojim Ministarstvo potvrđuje mišljenje iz Zaklučka, te daje preporuku Vukovarsko-srijemskoj županiji da na dnevni red iduće Županijske skupštine uvrsti pitanje prijenosa osnivačkih prava na općine Borovo, Negoslavci i Markušica. Po navedenoj preporuci Vukovarsko-srijemska županija nije postupila do danas iako je u međuvremenu održano 12 sjednica Županijske skupštine.

U ostvarivanju **kultурне autonomije** nacionalnih manjina i programa kojima se stvaraju pretpostavke za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine, postignut je najveći stupanj provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Savjet je 22. studenoga 2019. godine objavio Javni poziv za predlaganje programa za ostvarivanje kulturne autonomije iz područja informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i manifestacija, te programa koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma i ugovora, koji će se sufinancirati sredstvima Državnog proračuna za 2020. godinu. Na Javni poziv prijavilo se 230 udruga, saveza i zajednica odnosno njihovih članica sa ukupno zatraženim iznosom od 55.690.120,45 kuna.

Na 86. sjednici održanoj 26. veljače 2020. godine Savjet je imenovao Povjerenstvo za raspodjelu sredstava udrugama i ustanovama nacionalnih manjina za ostvarivanje programa kulturne autonomije za 2020. godinu. Povjerenstvo sastavljeno od dva člana Savjeta i tri vanjska člana imenovano kao stručna radna skupina ovlaštena za vrednovanje programa, sastavljeno je od stručnih osoba iz područja informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i manifestacija. Povjerenstvo je zaduženo sastaviti prijedlog Odluke o rasporedu sredstava koja se u državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2020. godini.

Savjet je 14. studenoga 2019. godine imenovao Komisiju za otvaranje prijava prijedloga programa pristiglih na Javni poziv sastavljenu od djelatnika Stručne službe Savjeta koja je bila dužna otvoriti pristigle prijave programa, te pravodobne i potpune prijave proslijediti na postupanje Povjerenstvu odnosno administrativno obraditi kod internetske prijave putem aplikacije. Komisija je sastavila Bodovnu listu kojom se Povjerenstvo vodilo kako pri vrednovanju programa izvršenih u prethodnoj godini, tako i pri odabiru novoprivajljenih programa i pri određivanju visine sredstava koja će se dodijeliti za njihovo ostvarenje.

Prilikom sastavljanja prijedloga odluke Savjeta o rasporedu sredstava, Povjerenstvo se osim Bodovnom listom rukovodilo Kriterijima financiranja i ugovaranja programa kulturne autonomije nacionalnih manjina i metodologijom praćenja i vrednovanja provedbe financiranih programa („Narodne novine“, br. 105/16. i 81/20.) - u dalnjem tekstu: Kriteriji, kao i dostavljenim izvješćima udruga i ustanova o radu i ostvarivanju programa i financijskim izvješćima za prethodnu godinu.

Na 88. telefonskoj sjednici Savjet je 8. travnja 2020. godine usvojio Godišnje izvješće o utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2019. godinu.

Kako je u spomenutom Izvješću navedeno, za 55 programa informiranja utrošen je iznos od 18.876.600,37 kuna, za 67 programa izdavaštva iznos od 2.230.130,00 kuna, za 431 programa kulturnog amaterizma iznos od 16.876.675,23 kuna, za 480 programa kulturnih manifestacija iznos od 12.576.697,97 kuna, za 4 programa temeljem bilateralnih sporazuma iznos od 2.765.000,00 kuna, te za 6 programa za stvaranje prepostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine iznos od 840.000,00 kuna.

Savjet je na 89. telefonskoj sjednici održanoj 21. travnja 2020. godine donio Odluku o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2020. godini („Narodne novine“, broj 51/20.), kojom je za 83 udruge i ustanove raspoređen iznos od 43.395.000,00 kuna, i to:

- za tekuće donacije u novcu za programe kulturne autonomije 42.495.000,00 kuna
- za prepostavke za ostvarivanje kulturne autonomije romske manjine 840.000,00 kuna i
- za tekuće pomoći unutar općeg proračuna (Lipovljanski susreti 2020. godine i Večer nacionalnih manjina 2020. Bjelovar) 60.000,00 kuna.

U odnosu na Odluku o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2019. godini, navedeni iznos predstavlja povećanje od 7.389.843,00 kuna odnosno 20,5%.

U odnosu na iznos od 43.395.000,00 kuna koji planiran navedenom Odlukom, za udruge i ustanove nacionalnih manjina putem Savjeta za nacionalne manjine u 2020. godini, utrošeno je 43.499.650,37 kuna (Prilog 6.).

Na temelju Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje od 2013. do 2020. godine, pratećeg Akcijskog plana i Odluke o rasporedu sredstava koja se u državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2020. godini, Savjet je na 90. telefonskoj sjednici 3. lipnja 2020. godine donio Odluku o raspodjeli sredstava za programe stvaranja materijalnih prepostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine, a na 91. telefonskoj sjednici 13. srpnja 2020. godine Odluku o izmjeni Odluke o raspodjeli sredstava za programe stvaranja materijalnih prepostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine. Navedenim se Odlukama temeljem članka 13. Kriterija sufinanciraju programi usuglašeni s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima se stvaraju materijalne prepostavke za ostvarivanje kulturne autonomije romske manjine kroz pomoć u održavanju ili izgradnji domova kulture, nabavi opreme i stvaranju prostornih i drugih uvjeta za djelovanje romskih udruga i ustanova.

Slijedom navedenoga, za prepostavke za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine u 2020. godini dodijeljeno je 840.000,00 kuna, i to:

- Gradu Grubišno Polje iznos od 300.000,00 kuna za izgradnju Doma za Rome Grubišno Polje
- Gradu Kutina iznos od 240.000,00 kuna za nastavak izgradnje zgrade Društvenog doma u ulici Stjepan Radić, i
- Općini Nedelišće iznos od 300.000,00 kuna za sufinanciranje izgradnje spojne ceste s oborinskom odvodnjom između romskog naselja Parag i državne ceste DC208 i rekonstrukciju ulice Zrinskih u naselju Gornji Kuršanec.

Nadalje, epidemija bolesti CoVID-19 pogodila je gotovo sve aspekte društvenog, gospodarskog i političkog života, pa tako i aktivnosti udruga i ustanova manjina posebno u dijelu provedbe programa kulturnog amaterizma i manifestacija. Iako se svi predviđeni programi tijekom 2020. godine nisu uspjeli realizirati, planirana sredstva iskorištena su za

jačanje infrastrukture udruga i ustanova. Navedeno je omogućeno donošenjem Dopuna Kriterija financiranja i ugoveranja programa kulturne autonomije nacionalnih manjina i metodologije praćenja i vrednovanja provedbe financiranih programa („Narodne novine“, broj 81/20.), koji su na snagu stupili 15. srpnja 2020. Predmetnom Dopunom u Kriterijima je u članku 14. iza stavka 1. dodan novi stavak 2. koji glasi:

„U slučaju nastupanja posebnih okolnosti koje podrazumijevaju događaj ili stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje trenutačno ugrožava pravni poredak, život, zdravlje ili sigurnost stanovništva te imovinu veće vrijednosti, Savjet za nacionalne manjine će udrugama i ustanovama čiji se programi kulturnog amaterizma i manifestacija sufinanciraju u predmetnom razdoblju, dopustiti korištenje sredstava odobrenih za te programe u visini do 80% za nabavu opreme i stvaranje prostornih i drugih uvjeta za djelovanje, sve do prestanka posebnih okolnosti.“

Pod posebnim okolnostima u danom trenutku razumijeva se epidemija bolesti CoVID-19 i posljedice uzrokovane elementarnom nepogodom potresa uslijed kojih su udruge i ustanove bile onemogućene u održavanju programa kulturnog amaterizma i manifestacija, slijedom čega im je navedenom Dopunom Kriterija omogućeno neutrošene iznose, iznimno do prestanka posebnih okolnosti, iskoristiti za tehničko i drugo opremanje prostorija za rad nabavom računala, namještaja i slično odnosno za programe nabavkom narodnih nošnji i drugih sredstava za tu namjenu.

Vezano uz **ostvarivanje prava nacionalnih manjina na pristup javnim medijima**, u Stručnoj službi Savjeta dana 11. ožujka 2020. godine zaprimljeno je Izvješće Hrvatske radiotelevizije o proizvedenim, suproizvedenim i objavljenim programima namijenjenim informiranju pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj u 2019. godini. Zbog pandemije koronavirusa koja je i dalje u tijeku, a imajući u vidu epidemiološke mјere i preporuke, predstavnici Hrvatske radiotelevizije nisu bili u mogućnosti podnijeti izvješće na sjednici Savjeta.

Savjet je tijekom 2020. godine održavao isključivo neodgodive i hitne sjednice telefonskim putem. Stoga nije bilo mogućnosti da se podneseno izvješće raspravi i ocijeni već će se to učiniti kada se stvore uvjeti za održavanje tematske sjednice na kojoj bi aktivno nazočili predstavnici Savjeta i Hrvatske radiotelevizije.

Hrvatska je televizija u 2019. godini objavila 5673 minute i 13 sekundi sadržaja namijenjenog pripadnicima nacionalnih manjina što čini 1.079% ukupnog emitiranog programa. S obzirom na minimalan porast u odnosu na 2018. godinu (1,054%), razvidna je još uvijek nedovoljna zastupljenost manjina u programima koja obveza je utvrđena člankom 18. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, člankom 9. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji te Ugovorom između Hrvatske radiotelevizije i Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2022. godine.

Navedeno Izvješće pokazuje realno stanje koje je nepovoljno za ostvarivanje prava nacionalnih manjina na pristup javnim medijima kako zbog nedovoljne minutaže, tako i zbog manjka emisija. Od ukupne minutaže samo 52 sata, 29 minuta i 54 sekunde čine sadržaj informativnog programa i to: prilozi u podnevnom dnevniku 47 minuta i 1 sekundu, prilozi u središnjem dnevniku 141 minutu i 43 sekundi, prilozi u Dnevniku 3 - 36 minuta i 45 sekundi, Tema dana - 46 minuta i 26 sekundi, te prilozi u Regionalnom dnevniku - 40 minutu i 52 sekunde. Najveći dio sadržaja u smislu kvantitativnih podataka produciraju emisije Prizma - 2.253 minute, te Manjinski mozaik - 584 minuta i 7 sekundi.

Radijski program uglavnom ispunjava programske obveze koje Hrvatska radiotelevizija ima temeljem zakona i ugovora sa Vladom Republike Hrvatske, dok je televizijski program još uvijek daleko od adekvatne zastupljenosti nacionalnih manjina u svojem programu. Jedna od primjedbi na podneseno Izvješće jest činjenica da u minutažu predstavljenu u Izvješću ulaze sadržaji koji po nikakvim kriterijima ne bi trebali biti okarakterizirani kao program namijenjen pripadnicima nacionalnih manjina (Nedjeljom u 2, Romano Bolković – 1 na 1, Ni da ni ne, Peti dan itd.). Kada su u pitanju HRT-ove manjinske emisije, one iz godine u godinu zadržavaju karakteristiku čistog zadovoljavajućeg forme. Takav se sadržaj emitira u neutraaktivnom terminu za gledatelje, teme su uglavnom svedene na kulturno-istorijske fraze i deklarativni prikaz angažiranosti, te izbjegavanje politički izazovnih i „provokativnih“ pitanja. Nasuprot poхvalama koje su tijekom proteklih godina upućivane emisiji *Prizma* i *Manjinski mozaik*, kao emisijama čiji su urednici otvoreni za svaki vid suradnje i zajednički rad na problemima, razvidno je opadanje kvalitete priloga zbog činjenice da je na proizvodnji sadržaja emisija uposlen manjak novinarskog kadra.

Obveza obrade tema o nacionalnim manjinama u programima za opću populaciju propisana člankom 47. Ugovora s Vladom Republike Hrvatske, u potpunosti je zanemarena. Cilj odredbe trebao bi biti privlačenje šireg gledateljstva putem odabira atraktivnijeg termina ili emitiranjem manjinskih sadržaja u *prime time* terminu. Emisije imaju getoizacijski efekt prezentirajući manjine kao dio paralelnog a ne zajedničkog društva slijedom čega integrirajući medijski model u praksi nikada nije zaživio, ni kada je u pitanju Hrvatska radiotelevizija ni mediji općenito. Promoviranjem uvriježenih stereotipa i marginalnom površnom obradom manjinskih tema, mediji doprinose isključivanju i diskriminaciji manjina u društvu. Mediji koji su pak specijalizirani za manjinske teme bave se specifičnim problemima i interesima pojedinih manjinskih grupa i obraćaju se gotovo isključivo pripadnicima nacionalnih manjina čime je njihov doseg gledateljstva limitiran.

I u 2020. godini svakodnevno se moglo svjedočiti govoru mržnje kako na javnom medijskom servisu tako i na privatnim i lokalnim TV i radio postajama, elektroničkim medijima i portalima. Njega karakterizira kako etnička netrpeljivost (posebno prema pripadnicima srpske i romske nacionalne manjine), tako i povjesni revizionizam. Upravo zbog navedenoga, Savjet ustrajava na poticanju edukacije uredničkog i novinarskog kadra u cilju objektivnog informiranja i senzibiliziranja javnosti o negativnim posljedicama govora mržnje i širenja stereotipa i predrasuda. Dužnost je javnih medija da doprinose u promicanju i poštovanju temeljnih ljudskih prava i sloboda, razumijevanju i poštivanju različitosti, te uključivanju manjinskih pitanja u sve programe čime bi se pridonijelo razvoju kulture dijaloga između većine i manjine kao ravnopravnih subjekata političkog, kulturnog i društvenog života.

Savjet ponovno poziva na poštivanje članka 47. Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske radiotelevizije koji propisuje obvezu informiranja na jezicima nacionalnih manjina, uključujući i programe za djecu na jezicima nacionalnih manjina. Čak i u multietničkom magazinu *Prizma* je pojavljivanje manjinskih jezika u velikoj mjeri nedostatno i neregulirano. Manjinski se jezici koriste sporadično i arbitrarно stoga korisnici manjinskih jezika ne mogu sa sigurnošću računati da će redovito i u određenim terminima čuti svoj jezik. Savjet također ponovno upozorava na nepoštivanje obveze održavanja periodičnih konzultativnih sastanaka s Ravnateljstvom i Programskim vijećem Hrvatske radiotelevizije na temu ostvarivanja prava manjina na pristup javnim medijima, sadržaja i udjela manjinskog programa, izostanka edukacije novinarskog kadra, te zastupljenosti manjinskog programa u programima za opću populaciju.

Vezano uz vijeća i predstavnike nacionalnih manjina, Savjet je godinama isticao manjkavost zakonske regulative manjinskih izbora kao jedan od najvećih nedostataka manjinske politike u Republici Hrvatskoj slijedom čega je kao pozitivan iskorak dočekano stupanje na snagu Zakona o izboru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina („Narodne novine“, broj 25/19.). Savjet nema većih zamjerki na Zakon o izboru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina osim pojedinih operativnih nelogičnosti vezanih uz odluke Državnog izbornog povjerenstva o određivanju značajno manje biračkih mesta u odnosu na ostale izbore u Republici Hrvatskoj. Navedeno u velikoj mjeri ograničava izlaznost na same izbore, a onda i legitimitet izabralih članova vijeća i predstavnika.

Uzroci dijela problema u sustavu vijeća i predstavnika nacionalnih manjina i dalje su vezani uz aktualni zakonodavni okvir koji je teže provediv u praksi u nekim lokalnim sredinama. Jedna od nelogičnosti odnosi se na članak 24. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina koji propisuje pravo na izbor vijeća u jedinicama samouprave na čijem području pripadnici pojedine manjine sudjeluju s tek 1,5 % u ukupnom stanovništvu jedinice samouprave. Naime, primjena udjela od 1,5 % u ukupnom stanovništvu u malim sredinama dovodi do neprovedivih izbora kao primjerice činjenica da 13 pripadnika srpske manjine na području Općine Sutivan na Braču imaju pravo na izbor vijeća srpske manjine koje broji 10 članova (13 stanovnika čini 1,56 % stanovništva te jedinice lokalne samouprave). Zakonodavac bi trebao dati jasno tumačenje primjene članka 24. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u praksi pri čemu je važno zadržati postojeći model reprezentacije nacionalnih manjina na lokalnoj razini, kao temeljnoj razini ostvarivanja manjinskih prava.

Nadalje, člankom 34. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina instituciji predstavnika dana su sva prava i obveze kao i vijećima, osim pravne osobnosti i OIB-a pravne osobe. Utvrđena je obveza predstavnika otvaranja računa sredstava koja se koriste za ostvarivanje manjinskih prava, te obveza donošenja finansijskog plana korištenja i završnog računa sredstava. Budući da se ovrha provodi po svim računima prema OIB-u ovršenika bez njegove suglasnosti, nedostatak ovoga zakonskog rješenja manifestira se opterećenjem ovrhama žiro-računa za ostvarivanje manjinskih prava kojima se prisilno naplaćuju tražbine od dužnika predstavnika kao fizičke osobe.

Unatoč navedenome, smatramo da sam zakonodavni okvir neće riješiti sve probleme s kojima se institucije vijeća i predstavnika suočavaju u praksi. Stoga će Savjet po ukidanju mjera za sprječavanje širenja epidemije bolesti COVID-19, u suradnji s Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i dalje raditi na edukaciji članova vijeća, predstavnika i članova koordinacija kao relevantnih dionika manjinske politike.

Ocjena Savjeta za nacionalne manjine o provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u 2020. godini

Provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u 2020. godini Savjet ocjenjuje zadovoljavajućom u području ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina i programa kojima se stvaraju prepostavke za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine, dok u područjima ostvarivanja prava na službenu i javnu uporabu jezika i pisma, prava na pristup javnim medijima, te uloge vijeća i predstavnika, postoje i daljnje poteškoće u implementaciji.

Prihvaćenost ciriličnog pisma kao dijela identiteta pripadnika srpske nacionalne manjine još nije sasvim zaživjela u Republici Hrvatskoj posljedica čega su i dalje prisutni

problemima njegove službene uporabe u onim sredinama (općinama, gradovima) u kojima pripadnici srpske manjine čine trećinu stanovništva kako je predviđeno zakonskom regulativom. Država ima obvezu sustavno raditi na jačanju tolerancije kada su u pitanju jezična prava koju je obvezu preuzeila i ratifikacijom Europske povelje o regionalnim i manjinskim jezicima. Ne ignorirajući nedavnu povijest obilježenu ratnim traumama i osjetljivost vezanu za pitanje dvojezičnosti, potrebna su daljnja nastojanja afirmacije zajedničke kulturne baštine u koju spada i čirilično pismo kojeg osim predstavnika srpske manjine dijele i pojedine druge manjine u Republici Hrvatskoj.

Vezano uz pravo na pristup javnim medijima, Savjet godinama upozorava vodstvo Hrvatske radiotelevizije kako se ne ostvaruje pravo na televizijske programe na jezicima pojedinih nacionalnih manjina, kao i na to da nema redakcije za nacionalne manjine iako je to obveza javnog servisa. Savjet ustrajava na poticanju edukacije uredničkog i novinarskog kadra s ciljem objektivnog informiranja javnosti, jačanja profesionalnosti te postizanja viših standarda medijskog djelovanja u cilju senzibiliziranja javnosti o negativnim posljedicama govora mržnje i širenja stereotipa i predrasuda. U Programu Vlade Republike Hrvatske 2020. - 2024., Vlada se obvezala nastojati u pregovorima o sljedećem Ugovoru s Hrvatskom radiotelevizijom zalažati za osnivanje redakcije za manjine i za uključivanje pripadnika nacionalnih manjina, odnosno novinara sa iskustvom u izvještavanju o specifičnim, manjinskim temama. Također se predviđa osnivanje radija, televizije i ostalih elektroničkih medija za one manjine koje samostalno ili u savezu s drugim manjinskim zajednicama posjeduju ili razviju potrebne kapacitete, kao i dopuna Zakona o elektroničkim medijima radi adekvatnijeg sankcioniranja govora mržnje u medijima.

Operativni programi nacionalnih manjina za razdoblje 2021. - 2024. sastavni su dio Programa Vlade Republike Hrvatske za dati mandat (stranica 21. Programa) i kao takav nastavlja iskorak kojeg je prethodna Vlada napravila sa usvajanjem Operativnih programa nacionalnih manjina za razdoblje 2017 - 2020. Po mišljenju mnogih pripadnika nacionalnih manjina, usvajanje Operativnih programa najvažniji je politički događaj za nacionalne manjine još od donošenja Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u prosincu 2002. godine. Najvažnija novina u odnosu na prethodne Operativne programe jest činjenica kako Operativni programi nacionalnih manjina za razdoblje 2021. - 2024. sadržavaju i dijelove važne za dodatnih 12 manjina; osim za srpsku, talijansku, češku, slovačku, mađarsku, albansku i romsku, sada postoje dijelovi vezani uz bošnjačku, židovsku, crnogorsku, ukrajinsku, makedonsku, njemačku, slovensku, austrijsku, poljsku, rusinsku, rusku i tursku manjinu u Republici Hrvatskoj. Od u preambuli Ustava Republike Hrvatske navedene 22 manjine, u novim Operativnim programima nema dijelova vezanih samo uz bugarsku, rumunjsku te vlašku manjinu.

U Programu Vlade Republike Hrvatske 2020. - 2024., Vlada Republike Hrvatske se obvezala nastaviti unaprjeđivati zakonodavni okvir koji se odnosi na udruge nacionalnih manjina kojim će se regulirati organiziranje, status i djelovanje udruga manjina, te unaprijediti Zakon o registru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u pitanjima njihova statusa, financiranja i uvjeta rada. Također, osigurat će se dodatna sredstva Savjetu kako bi se omogućila stabilnost rada udruga čime i sam Savjet kao krovna manjinska institucija u Republici Hrvatskoj dobiva mogućnost dalnjeg jačanja svoje pozicije i uloge u kreiranju manjinske politike.

Savjet ocjenjuje kako aktualna Vlada Republike Hrvatske značajnu energiju usmjerava na razvoj tolerancije i dijaloga u društvu, kakvoj politici su birači upravo i dali povjerenje. Činjenica da je predstavnik nacionalnih manjina ušao u Vladu kao njezin potpredsjednik

zadužen za društvene djelatnosti i ljudska prava trebala bi pridonijeti većoj uspješnosti koalicije, te sadržajnijoj i kvalitetnijoj suradnji.

Usprkos teškoj socijalnoj i gospodarskoj situaciji koja se nastavlja epidemiološkom krizom, postoji jaka odlučnost Vlade Republike Hrvatske da se, kada su nacionalne manjine u pitanju, naprave novi neophodni iskoraci u uskoj suradnji s nacionalnim manjinama, odnosno njihovim predstavnicima. Tako je u 2020. godini Vlada odobrila povećanje sredstava koja se u državnom proračunu osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina sufinancirajući s ukupno 43.395.000,00 kuna 83 udruge i ustanove što u odnosu na 2019. godinu predstavlja povećanje od 20,5%.

X. STAMBENO ZBRINJAVANJE I POVRATAK

Aktivnosti Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje

Uvodno Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje, kao nadležno tijelo za područje stambenog zbrinjavanja na potpomognutim područjima, skreće pažnju da navedeni Središnji državni ured nema posebnu evidenciju stambenog zbrinjavanja pripadnika nacionalnih manjina.

Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje je u svrhu stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskog prava iz Državnog proračuna za 2020. godinu osigurao 2.226.774,00 kuna s proračunske aktivnosti Stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava (K761062) koja je 2019. godine iznosila 2.404.354,00 kuna.

S navedene pozicije financira se stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava, među kojima su u najvećem broju pripadnici srpske nacionalne manjine.

Za kupnju stanova za stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava preko Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN), sredstvima kojima raspolaže Agencija, utrošeno je 19.468.998,00 kuna, odnosno kupljeno je 36 stanova.

Početkom 2020. godine u upravnim tijelima u županijama koji donose rješenja u 1. stupnju bilo je neriješeno 69 zahtjeva za stambenim zbrinjavanjem bivših nositelja stanarskog prava. Tijekom 2020. godine riješeno je 9 zahtjeva. Zaključno s 31. prosinca 2020. godine u upravnim tijelima u županijama ostalo je neriješeno 60 zahtjeva za stambenim zbrinjavanjem bivših nositelja stanarskog prava. Odrađen je mali broj zahtjeva za stambenim zbrinjavanjem bivših nositelja stanarskog prava zbog pojave epidemije uzrokovanе bolesti COVID-19.

Tijekom 2020. godine, ukupno je doneseno 152 rješenja u drugom stupnju, koja se odnose na zahtjeve za obnovu, stambeno zbrinjavanje te utvrđivanje statusnih prava izbjeglica, prognanika i povratnika:

- 43 drugostupanjskih rješenja o obnovi
- 103 drugostupanjskih rješenja o stambenom zbrinjavanju
- 5 drugostupanjskih rješenja o statusnim pravima izbjeglica, prognanika i povratnika
- 1 drugostupanska rješenja o šutnji administracije.

Za usporedbu, tijekom 2019. godine, ukupno je doneseno 288 rješenja u drugom stupnju, koja se odnose na zahtjeve za obnovu, stambeno zbrinjavanje te utvrđivanje statusnih

prava izbjeglica, prognanika i povratnika, i to: 130 drugostupanjskih rješenja o obnovi, 151 drugostupansko rješenje o stambenom zbrinjavanju, 4 drugostupanska rješenja o statusnim pravima izbjeglica, prognanika i povratnika te 3 drugostupanska rješenja o šutnji administracije. Tijekom 2020. godine riješeno je manje žalbi u odnosu na prethodne godine budući je bio i manji priliv žalbi iz navedenih upravnih područja što je vidljivo iz niže tablice. Također, postignut je cilj da se o žalbama rješava unutar zakonskog roka od 60 dana od zaprimanja uredne žalbe odnosno kompletiranja predmeta.

Tablica 1.

DRUGOSTUPANJSKA RJEŠENJA					
Vrsta	Početno stanje (01.01.2020.)	Primljeno (01.01.- 31.12.2020.)	Ukupno	Riješeno (2020.)	Stanje 31.12.2020.
Status prognanika, povratnika i izbjeglice	1	7	8	5	3
Obnova	21	29	50	43	7
Stambeno zbrinjavanje	29	97	126	103	23
Šutnja uprave	0	1	1	1	0
UKUPNO	51	134	185	152	33

Prema podacima iz elektroničke baze, sukladno članku 7. Zakona o statusu prognanika i izbjeglica („Narodne novine“, br. 96/93., 39/95., 29/99., 128/99., 50/00., 86/02., 51A/13. i 98/19.), na dan 31. prosinca 2020. godine, u statusu prognanika, povratnika i izbjeglice evidentirano je još 27 osoba, od toga 18 prognanika, 4 povratnika i 5 izbjeglica, za razliku od stanja na dan 31. prosinca 2019. godine kada je u statusu bila evidentirana 37 osoba, od toga 25 prognanika, 4 povratnika i 8 izbjeglica, dok je na dan 31.12.2018. godine bilo evidentirano 51 osoba u statusu (29 prognanika, 4 povratnika i 18 izbjeglica).

Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje kontinuirano provodi upis i evidenciju rješenja donesenih po upravnim tijelima županija (prije uredi državne uprave u županijama i upravno tijelo Grada Zagreba), donesenih u reviziji statusa sukladno odredbi članka 12. Uredbe o uvjetima za utvrđivanje i gubitak statusa izbjeglice, prognanika odnosno povratnika („Narodne novine“, broj 133/13.), kao i rješenja donesenih po zahtjevima za utvrđivanje statusa povratnika.

Tijekom 2020. godine upisano je i evidentirano 15 rješenja, i to 4 rješenja o ukidanju statusa prognanika (za 10 članova obitelji), 3 rješenja kojima je ukinut status izbjeglice (3 člana) i 8 rješenja o zahtjevima za priznavanje statusa povratnika (od toga 7 negativnih (15 osoba) i 1 pozitivno (za 3 osobe). Tijekom 2019. godine upisano je i evidentirano 4 rješenja, i to 2 rješenja o ukidanju statusa prognanika (za 8 članova obitelji), 1 rješenje kojim je ukinut status izbjeglice (1 član) i 1 rješenje o zadržavanju statusa izbjeglice.

Osobama koje temeljem statusa povratnika ostvaruju pravo na novčanu potporu, tijekom 2020. godine isplaćena je novčana potpora u ukupnom iznosu od 2.892,91 kuna (za razliku od 2019. godine kada je ta potpora isplaćena u iznosu od 3.376,00 kuna), dok je osobama u statusu prognanika isplaćena potpora u ukupnom iznosu od 36.300,00 kuna (2019. godine je osobama u statusu prognanika isplaćena potpora u ukupnom iznosu od 48.400,00 kuna). Sredstva za ovu namjenu osigurana su u proračunu Središnjeg državnog ureda u 2020. godini u iznosu od 218.000,00 kuna na poziciji A761059 Skrb o prognanicima.

Broj osoba u statusima se kontinuirano smanjuje što je cilj revizije statusa koju kontinuirano provode upravna tijela županija i upravno tijelo Grada Zagreba (do 31. prosinca 2019. godine uredi državne uprave u županijama i upravno tijelo Grada Zagreba).

Tijekom 2020. godine sklopljeno je 514 ugovora o darovanju nekretnina, od čega 424 darovanja stambenih jedinica i 90 darovanja građevinskog zemljišta (u 2019. godini je ovih ugovora sklopljeno 247), 266 ugovora o prodaji stambenih jedinica na područjima posebne državne skrbi i potpomognutim područjima (u 2019. godini ih je sklopljeno 90) te 57 ugovora o prodaji izvan područja posebne državne skrbi (za razliku od 2019. godine kada ih je sklopljeno 59).

Stambeno zbrinjavanje pripadnika romske nacionalne manjine

Člankom 41. Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima („Narodne novine“, br. 106/18. i 98/19.) propisano je da će Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje, osim osnovnih aktivnosti vezano uz provedbu stambenog zbrinjavanja, provoditi i druge operativne programe, strategije zaključke i odluke Vlade Republike Hrvatske.

U svrhu provedbe vladine Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje od 2013. do 2020. godine, Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje donio je Godišnji program za 2019. kao i za 2020. godinu za poboljšanje uvjeta življenja i stambeno zbrinjavanje pripadnika romske nacionalne manjine.

Godišnji program za poboljšanje uvjeta življenja Romske nacionalne manjine za 2020. donesen je u travnju 2020. godine. U izradi navedenog programa, korištena su iskustva i dobra praksa provedbe programa u 2019. godini, a rađen je u suradnji s Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, saborskog zastupnika iz redova Roma, romske krovne zajednice Kali Sara kao i drugih zainteresiranih dionika. Program je koncentriran na isporuku aparata bijele tehnike i za razliku od 2019. godine, kompleta kuhinja od 6 elemenata, dok su pojedinačni komadi namještaja ormari, kreveti, stol i stolice izostavljeni u programu za 2020. godinu.

U okviru Godišnjeg programa za 2020. godinu za poboljšanje uvjeta življenja pripadnika romske nacionalne manjine, Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje zaprimio je na izvršenje 712 odluka kojima je pojedinim korisnicima ili obiteljima utvrđeno pravo na dodjelu bijele tehnike i namještaja.

Na temelju strukture po vrstama aparata bijele tehnike, provedeni su postupci javne nabave te je kompletna isporuka završena zaključno sa 13. studenoga 2020. godine. Problemi u komunikaciji, isporuci i preuzimanju aparata nisu evidentirani. Naknadno je uključeno još šest korisnika koji po odlukama uz 2019. godine, nisu dobili pripadajuće aparate bijele tehnike (3 aparata bijele tehnike i tri kuhinje).

Za provedbu programa, po prvi puta u Financijskom planu Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje osigurana su sredstva u iznosu od 1.500.000,00 kuna na zasebnoj poziciji. U vrijeme izrade rebalansa državnog proračuna za 2020. godinu, Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje uvećao je ranije osigurana sredstva za oko 130.000,00 kuna s namjerom obuhvata što većeg broja korisnika.

Kroz Godišnje programe za 2019. i 2020. godinu, ukupno je darovano 1.583 aparata bijele tehnike ili predmeta kućanstva obiteljima Romske nacionalne manjine, za što je utrošeno oko 3.228.000,00 kuna, od čega je u 2019. godini s aktivnosti K761063 Stambeno zbrinjavanje, konto, 3822 Kapitalne donacije građanima i kućanstvima utrošeno 1.640.654,56 kuna, a u 2020. godini je formirana zasebna aktivnost A761075 Poboljšanje uvjeta življenja Romske nacionalne manjine, konto 3822 Kapitalne donacije građanima i kućanstvima iznos od 1.587.537,04 kuna. Godišnji operativni programi provode se na i izvan potpomognutih područja Republike Hrvatske.

Odluke donesene 2019. godine o stambenom zbrinjavanju 14 obitelji darovanjem građevnog materijala uključene su u redovni program stambenog zbrinjavanja s ostalim korisnicima kojima je pravo utvrđeno rješenjem nadležnih upravnih tijela u županijama.

Završeno je snimanje 13 obiteljskih kuća za dodjelu građevnog materijala, a po izrađenim projektima potpisuju se ugovori o darovanju s korisnicima prava. Početak isporuke očekuje se početkom ožujka 2021. godine. Projektiranje se provodi sukladno odredbama Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima i Pravilniku o darovanju građevnog materijala.

Regionalni program stambenog zbrinjavanja (RHP)

Regionalni program stambenog zbrinjavanja (RHP) je višegodišnji program s ciljem trajnog rješavanja stambenih potreba najugroženijih kategorija izbjeglih i internu raseljenih osoba, a rezultat je zajedničke inicijative Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Crne Gore i Republike Srbije, utemeljen na zajedničkoj deklaraciji koju su potpisali ministri vanjskih poslova zemalja partnera u Beogradu 2011. godine. Putem Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja planira se pružiti trajno stambeno rješenje najugroženijim kategorijama izbjeglica, povratnika, internu raseljenih osoba i bivših nositelja stanarskog prava. Okvirnim sporazumom, potpisanim od strane Republike Hrvatske i Razvojne banke Vijeća Europe, dana 3. prosinca 2013. godine, a stupio na snagu 1. lipnja 2014. godine, definiran je pravni okvir za korištenje finansijskih sredstava iz Fonda Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja.

Od početka Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja u Republici Hrvatskoj do kraja 2020. godine odobreno je ukupno 9 potprojekata te finansijska potpora za sufinanciranje operativnih troškova provedbene strukture, za koje je osigurano ukupno 17.123.136,00 EUR bespovratnih sredstava iz Fonda RHP-a. Ovim se projektima planira stambeno zbrinuti ukupno 410 obitelji.

Proračunska aktivnost Regionalni stambeni program (A761069) je 2020. godine iznosila 3.071.061,00 kuna, sredstva za nacionalno učešće.

Navedenim projektima, do kraja 2020. godine, ukupno je stambeno zbrinuto 323 obitelji i to kroz potprojekt HR1 - Korenica, HR2 - Knin, HR3 - Glina, HR4 - Kupnja stanova, HR5 - Benkovac i HR6 - obnova 62 obiteljske kuće, a što je 16 obitelji više u odnosu na 2019. godinu.

Slijedi opis provedbe odobrenih potprojekata u 2020. godini.

U provedbi su 4 projekta, kako slijedi:

→ **Obnova, rekonstrukcija ili izgradnja 62 obiteljske kuće (HR6)**

Ukupna planirana vrijednost projekta je 2.666.670,00 EUR, od čega su osigurana donatorska sredstva u iznosu od 2.000.000,00 EUR te je do kraja 2020. godine ukupno uplaćeno 1.691.819,00 EUR bespovratnih sredstava. Tijekom 2020. godine završeni su radovi na posljednjih 5 kuća, čime je proveden tehnički pregled i završeno svih predviđenih 61 obiteljskih kuća, dok na jednoj kući nisu ostvareni preduvjeti za početak radova te je ona isključena iz projekta. Po predaji Revizorskog izvještaja i Završnog izvještaja te njihovog odobrenja od strane Razvojne banke Vijeća Europe (CEB-a), projekt će biti i službeno zatvoren.

→ **Izgradnja višestambene zgrade za 21 obitelj u Vukovaru (HR7)**

Cilj je projekta osigurati trajno stambeno zbrinjavanje 21 obitelji izbjeglica, bivših nositelja stambenog prava te povratnika, koje ispunjavaju kriterije socijalne ranjivosti iz Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja i koje do sada nisu mogle osigurati trajno rješenje stambenog pitanja. Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava potpisani je dana 19. studenoga 2018. godine. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.262.436,00 EUR, od čega vrijednost donacije iznosi 859.499,00 EUR. Prva rata bespovratnih sredstava, u iznosu od 231.000,00 EUR, isplaćena je 3. srpnja 2019. godine. Druga rata bespovratnih sredstava, u iznosu od 473.249,00 EUR, isplaćena je 2. listopada 2020. godine. Do kraja 2020. godine uplaćeno je ukupno 704.249,00 EUR bespovratnih sredstava.

Radovi su započeli krajem srpnja 2019. godine, međutim, 20. listopada 2020. godine raskinut je ugovor s izvođačem radova zbog nepridržavanja Operativno-dinamičkog plana.

→ **Obnova, rekonstrukcija ili izgradnja do 25 obiteljskih kuća (HR8)**

Cilj je projekta osigurati trajno stambeno zbrinjavanje 25 obitelji, koje ispunjavaju kriterije socijalne ranjivosti iz Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja, a čije su kuće uništene i koje do sada nisu uspjele riješiti svoje stambeno pitanje na održiv način. Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava potpisani je 31. prosinca 2019. godine. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.062.646,00 EUR, od čega će se 714.521,00 EUR financirati iz donatorskih sredstava. Prva rata bespovratnih sredstava u iznosu od 192.000,00 EUR isplaćena je 4. lipnja 2020. godine.

Povjerenstvo za odabir korisnika potvrdilo je svih 25 korisnika, od čega se u postupku javne nabave za izbor izvođača radova nalazi 9 kuća, dok se za narednih 9 očekuje završetak projektiranja te pokretanje postupka javne nabave u narednom mjesecu.

→ **Kupnja do 38 stanova (HR9)**

Cilj je projekta osigurati trajno stambeno zbrinjavanje 38 najugroženijih obitelji bivših nositelja stanarskog prava i osoba koje se nalaze u objektima organiziranog smještaja, koje ispunjavaju kriterije socijalne ranjivosti iz Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja. Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava potpisani je 31. prosinca 2019. godine. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.620.320,00 EUR, od čega će se 1.130.320,00 EUR financirati iz donatorskih sredstava. Prva rata bespovratnih sredstava isplaćena je 15. prosinca 2020. godine, u iznosu od 218.987,00 EUR.

Povjerenstvo za odabir korisnika potvrdilo je svih 38 korisnika. Prvi Javni poziv za kupnju stanova objavljen je 29. kolovoza 2020. godine. Popis od 5 stanova koji zadovoljavaju sve uvjete za kupnju odobren je od strane Razvojne banke Vijeća Europe (CEB-a) 26. studenoga 2020. godine. Drugi javni poziv za kupnju stanova objavljen je 29. siječnja 2021. godine.

XI. ETNIČKI MOTIVIRANA KAZNENA DJELA I POSTUPCI VEZANI UZ DISKRIMINACIJU

Statistički podaci Ministarstva unutarnjih poslova

Tijekom 2020. godine evidentirano ukupno 87 kaznenih djela za koja je kriminalističkim istraživanjem utvrđeno da su motivirana mržnjom (zločini iz mržnje), što u odnosu na 2019. godine kada je evidentirano 51 takvo kazneno djelo predstavlja porast broja kaznenih djela za 70,6 %. U odnosu na razriješenost kaznenih djela motiviranih mržnjom, od 87 prijavljenih kaznenih djela uspješno je razriješeno njih 73 odnosno 83,9 %. Iako se radi o značajnom povećanju broja kaznenih djela prikazanih u postotku, Ministarstvo unutarnjih poslova naglašava kako se zapravo radi o iznimno malom broju kaznenih djela kod kojih svaka promjena u broju kaznenih djela predstavlja značajniju promjenu prikazanu u postotku.

Vezano za predmetnu problematiku Ministarstvo unutarnjih poslova prati stanje sigurnosti na prvoj i drugoj skupini Područja posebne državne skrbi te sudjeluje se u provedbi Nacionalnog programa za Rome u dijelu koji se odnosi na zadaće navedenog Ministarstva: „Suzbijanje diskriminacije“, opći cilj „Smanjiti diskriminaciju romske nacionalne manjine“; posebni cilj „Smanjiti pojavnost nasilničkog ponašanja prema Romima djelovanjem policije“.

Stanje sigurnosti na područjima od posebne državne skrbi (I i II skupina) tijekom 2020. godine i usporedba sa stanjem iz 2019. godine

Područja posebne državne skrbi Republike Hrvatske i poticajne mjere za njihovu obnovu i razvitak utvrđuju se Zakonom o područjima posebne državne skrbi („Narodne novine“, br. 86/08., 57/11., 51/13., 148/13., 76/14. i 147/14. i 18/15.). Kod određivanja područja posebne državne skrbi uzimane su u obzir okolnosti nastale na temelju agresije na Republiku Hrvatsku (prve dvije skupine) te kriterij ekonomske razvijenosti, strukturnih poteškoća i demografski kriterij (treća skupina). Ova područja utvrđena su radi otklanjanja posljedica rata i bržeg povratka stanovništva, koje je prebivalo na tim područjima prije Domovinskog rata, poticanja demografskog i gospodarskog napretka, a samim time i postizanja što ravnomjernijeg razvijanja svih područja Republike Hrvatske. Ujedno, ovo su i područja u kojima je u odnosu na ostale nacionalne manjine na tim područjima, prisutnija populacija srpske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

Područja od posebne državne skrbi (PPDS) I. i II. skupine utvrđena su na područjima 11 policijskih uprava i to: bjelovarsko-bilogorskoj, brodsko-posavskoj, karlovačkoj, ličko-senjskoj, osječko-baranjskoj, požeško-slavonskoj, sisacko-moslavačkoj, šibensko-kninskoj, virovitičko-podravskoj, vukovarsko-srijemskoj i zadarskoj.

Tablica 1.

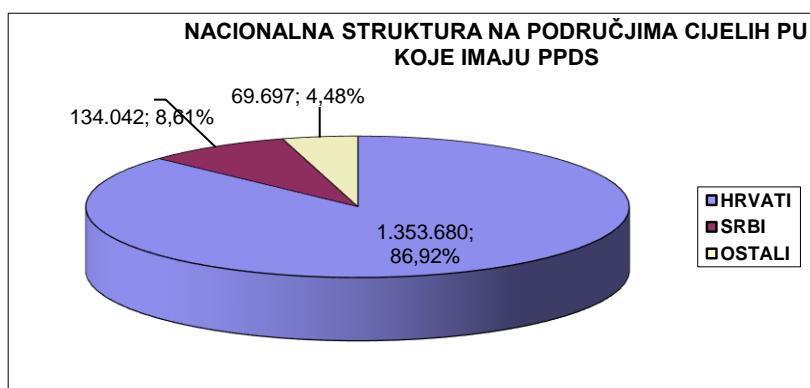
POLICIJSKE UPRAVE (SA PPDS)	POVRŠINA		
	(u kvadratnim kilometrima)		%
	CJEOG PODRUČJA PU	PPDS	UDIO PPDS U CJELOM PODRUČJU PU
BJELOVARSKO – BILOGORSKA	2.636,67	883,76	33,52
BRODSKO – POSAVSKA	2.034,00	338,00	16,62
KARLOVAČKA	3.918,65	1.864,90	47,59
LIČKO – SENJSKA	5.350,50	4.312,94	80,61
OSJEČKO – BARANJSKA	4.149,00	1.652,60	39,83
POŽEŠKO – SLAVONSKA	1.815,00	1.000,00	55,10
SISAČKO – MOSLAVAČKA	4.470,17	3.016,79	67,49
ŠIBENSKO – KNINSKA	2.946,00	2.191,00	74,37
VIROVITIČKO – PODRAVSKA	2.136,67	509,25	23,83
VUKOVARSKO – SRIJEMSKA	2.444,23	1.982,24	81,10
ZADARSKA	3.643,00	2.655,43	72,89
UKUPNO	35.543,89	20.406,91	57,41

Budući da se ne prostiru cijelim područjima navedenih 11 policijskih uprava, stanje sigurnosti razmatrano je zasebno za PPDS i na cijelim područjima navedenih policijskih uprava, kao što je vidljivo iz pokazatelja koji slijede.

PPDS obuhvaćaju površinu od 20.406,91 km², a prostiru se na 57,41 % ukupne površine područja gore navedenih policijskih uprava koja iznosi 35.543,89 km². Najveći udio PPDS bilježimo na području Policijske uprave vukovarsko-srijemske i to 81,10 %, a najmanji na području Policijske uprave brodsko-posavske 16,62 %. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, na područjima 11 policijskih uprava koje imaju PPDS živi ukupno 1.557.419 stanovnika. Od toga, po nacionalnoj strukturi 1.353.680 stanovnika ili 86,92 % su Hrvati, 134.042 stanovnika ili 8,61 % Srbi, a 69.697 stanovnika ili 4,48 % su pripadnici ostalih nacionalnosti.

Napomena: podaci o broju stanovnika odnose se na stanje prema popisu stanovništva iz 2011. godine - izvor je Državni zavod za statistiku RH.

Grafikon 1.

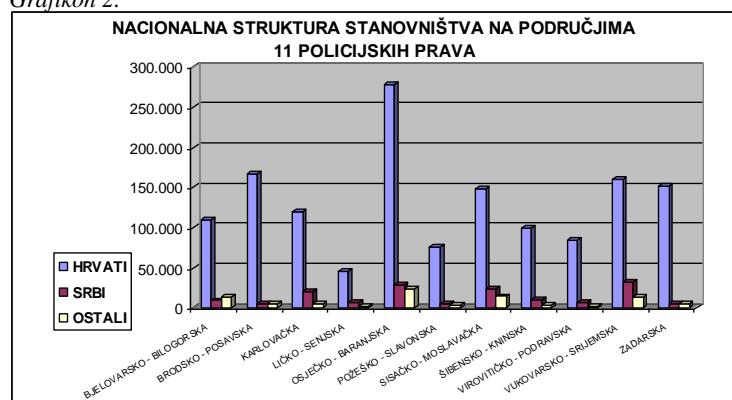

Tablica 2.

POLICIJSKE UPRAVE (sa PPDS)	STANOVNIŠTVO NA PODRUČJIMA CIJELIH POLICIJSKIH UPRAVA SA PODRUČJIMA OD POSEBNE DRŽAVNE SKRBI						
	(broj)	(broj)	(udio u ukupnom %)	SRBI		(broj)	(udio u ukupnom %)
				(broj)	(udio u ukupnom %)		
BJELOVARSKO - BILOGORSKA	119.764	101.582	84,82	7.552	6,31	10.630	8,88
BRODSKO - POSAVSKA	158.575	150.632	94,99	4.124	2,60	3.819	2,41
KARLOVAČKA	128.899	110.996	86,11	13.408	10,40	4.495	3,49
LIČKO - SENJSKA	50.927	42.857	84,15	6.949	13,65	1.121	2,20
OSJEĆKO - BARANJSKA	305.032	262.004	85,89	23.657	7,76	19.371	6,35
POŽEŠKO - SLAVONSKA	78.034	70.529	90,38	4.680	6,00	2.825	3,62
SISAČKO - MOSLAVAČKA	172.439	142.077	82,39	21.002	12,18	9.360	5,43
ŠIBENSKO - KNINSKA	109.375	95.582	87,39	11.518	10,53	2.275	2,08
VIROVITIČKO - PODRAVSKA	84.836	77.897	91,82	5.144	6,06	1.795	2,12
VUKOVARSKO - SRIJEMSKA	179.521	142.135	79,17	27.824	15,50	9.562	5,33
ZADARSKA	170.017	157.389	92,57	8.184	4,81	4.444	2,61
UKUPNO	1.557.419	1.353.680	86,92	134.042	8,61	69.697	4,48

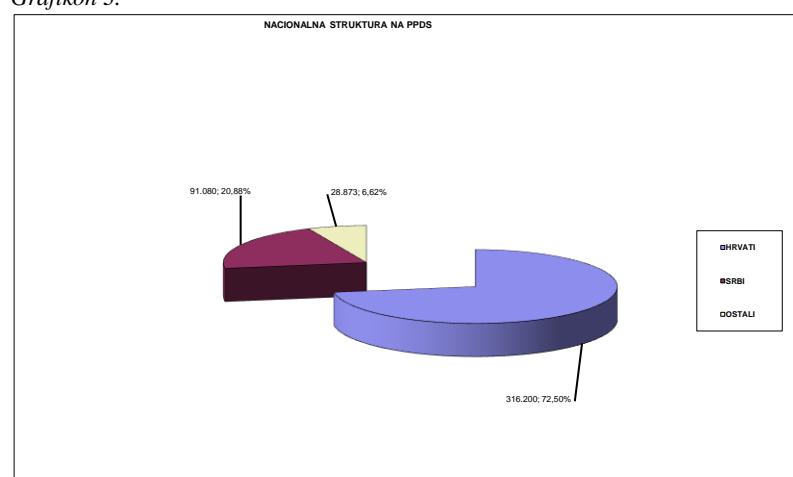
NAPOMENA: PODACI O BROJU STANOVNIKA ODNOSE SE NA STANJE PO POPISU STANOVNIŠTVA iz 2011. godine.

Grafikon 2.

Na samim područjima od posebne državne skrbi živi ukupno 436.153 stanovnika (27,98 % stanovništva na područjima promatranih 11 policijskih uprava). Od toga, po nacionalnoj strukturi 316.200 stanovnika ili 72,50 % su Hrvati, 91.080 stanovnika ili 20,88 % Srbi, a 28.873 stanovnika ili 6,62 % pripadnici ostalih nacionalnosti.

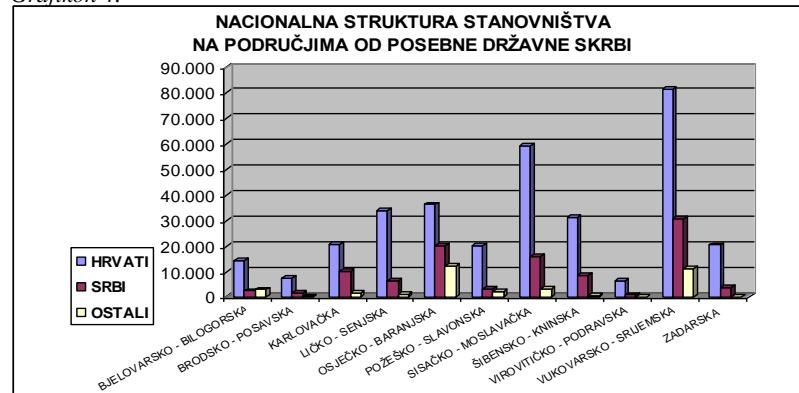
Grafikon 3.

Tablica 3.

POLICIJSKE UPRAVE (samo PPDS)	STANOVNIŠTVO NA PODRUČJIMA OD POSEBNE DRŽAVNE SKRBI						
	UKUPNO	HRVATI		SRBI		OSTALI	
	(broj)	(broj)	(udio u ukupnom %)	(broj)	(udio u ukupnom %)	(broj)	(udio u ukupnom %)
BJELOVARSKO - BILOGORSKA	19.479	14.216	72,98	2.059	10,57	3.204	16,45
BRODSKO - POSAVSKA	8.146	6.644	81,56	1.333	16,36	169	2,07
KARLOVAČKA	28.498	20.693	72,61	6.184	21,7	1.621	5,69
LIČKO - SENJSKA	33.271	26.094	78,43	6.434	19,34	743	2,23
OSJEČKO - BARANJSKA	65.078	40.863	62,79	13.530	20,79	10.685	16,42
POŽEŠKO - SLAVONSKA	23.963	19.547	81,57	2.697	11,25	1.719	7,17
SISAČKO - MOSLAVAČKA	79.183	59.534	75,19	16.627	21	3.022	3,82
ŠIBENSKO - KNINSKA	38.617	28.303	73,29	9.757	25,27	557	1,44
VIROVITIČKO - PODRAVSKA	10.146	9.253	91,2	703	6,93	190	1,87
VUKOVARSKO - SRIJEMSKA	82.373	50.091	60,81	26.026	31,6	6.256	7,59
ZADARSKA	47.399	40.962	86,42	5.730	12,09	707	1,49
UKUPNO	436.153	316.200	72,5	91.080	20,88	28.873	6,62

Grafikon 4.

Stanje i kretanje kriminaliteta

Tijekom 2020. godine na područjima od Posebne državne skrbi zabilježena su 3.992 kaznena djela, što u odnosu na isto razdoblje 2019. godine predstavlja povećanje za 369 kaznenih djela, odnosno 10,2 %, kada su zabilježena 3.623 kaznena djela.

S tim u vezi, zabilježena je i veća razriješenost kaznenih djela. Naime, tijekom 2020. godine razriješena su 3.332 kaznena djela, što predstavlja povećanje razriješenosti za 966 kaznenih djela, odnosno 40,8 % u odnosu na prethodnu godinu, s obzirom na to da je tijekom 2019. godine razriješeno 2.366 kaznenih djela.

Naknadna otkrivenost kaznenih djela također je povećana s obzirom na to da je tijekom 2020. godine naknadno otkriveno 1.437 kaznenih djela, odnosno za 292 više ili 25,5 %, u odnosu na 2019. godinu kada je naknadno otkriveno 1.145 kaznenih djela.

Najveći porast broja zabilježenih kaznenih djela tijekom 2020. godine u odnosu na isto razdoblje prethodne godine bilježi se u Policijskoj upravi virovitičko-podravskoj i to za 32 kaznena djelo ili 47,8 %, dok je najveći pad zabilježen u Policijskoj upravi brodsko-podravskoj za 6 kaznenih djela ili 8,3 %.

Stanje javnog reda i mira

Tijekom 2020. godine na PPDS zabilježeno je ukupno 1.384 prekršaja iz Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira, što predstavlja smanjenje od 126 prekršaja ili 8,3 % u odnosu na isto razdoblje 2019. godine, kada ih je zabilježeno 1.510.

Najveće povećanje broja prekršaja tijekom 2020. godine u odnosu na 2019. godinu bilježi se u Policijskoj upravi vukovarsko-srijemskoj za 83 prekršaja ili 24,2 %, dok je najveći pad broja prekršaja u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu zabilježen u Policijskoj upravi požeško-slavonskoj za 21 prekršaj ili 43,8 %.

Nadalje, tijekom 2020. godine na Područjima od posebne državne skrbi zabilježeno je ukupno 18 događaja koji imaju obilježja međuetničke netrpeljivosti te su s tim u vezi izazvali pozornost javnosti i to:

Tablica 4.

Broj događaja	Nacionalnost počinitelja	Nacionalnost osoba na štetu kojih je počinjen događaj ili zaštićeno pravno dobro
6	Srpska	Hrvatska
2	Hrvatska	Srpska
2	Hrvatska	Srpska i opće društvene vrijednosti
2	Hrvatska i Srpska	Hrvatska, Srpska i opće društvene vrijednosti
2	NN	Srpska i opće društvene vrijednosti
1	NN	Hrvatska i opće društvene vrijednosti
1	NN	Hrvatska
2	NN	Srpska

POVRATAK

Tijekom 2020. godine na Području od posebne državne skrbi zabilježen je povratak dvije osobe i to u Policijskoj upravi sisačko-moslavačkoj. Ukupno se do 31. prosinca 2020. godine na Područja od posebne državne skrbi vratio 102.551 osoba - izvor su izvješća 11 policijskih uprava.

Zaključak

Analizirajući stanje sigurnosti u 2020. godini na Području od posebne državne skrbi, u usporedbi s 2019. godinom, može se konstatirati da je stanje kaznenih djela u porastu za 10,2 %, dok je broj prekršaja po Zakonu o prekršajima protiv javnog reda i mira u padu za 8,3 %.

Također, iz priloženih se podataka može konstatirati da se kaznena problematika na području od posebne državne skrbi u smislu brojčanih pokazatelja kaznenih djela i njihovog kretanja u promatranom periodu bitno ne razlikuje i ne odstupa od podataka na cijelokupnim područjima policijskih uprava na kojima su zakonom utvrđena područja od posebne državne skrbi.

Promatrajući prekršajnu problematiku na području od posebne državne skrbi, iz priloženih se podataka može konstatirati da u smislu brojčanih pokazatelja prekršaja protiv javnog reda i mira i njihovog kretanja u promatranom periodu, broj počinjenih prekršaja je u opadanju za razliku od broja počinjenih prekršaja na cjelokupnim područjima policijskih uprava koji je u porastu.

XII. PROVEDBA NACIONALNE STRATEGIJE ZA UKLJUČIVANJE ROMA, ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2020. GODINE

Provđba Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine, za 2019. i 2020. godinu, za 2020. godinu

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina podatke o provedbi mjera Akcijskog plana za 2020. godinu prikupio je putem mrežnog sučelja izrađenog za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine (u dalnjem tekstu: Nacionalna strategija) i Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije, za 2019. i 2020. godinu (u dalnjem tekstu: Akcijski plan).

U području **obrazovanja** Ministarstvo znanosti i obrazovanja tijekom 2020. godine provodilo je mjere usmjerene uključivanju djece romske nacionalne manjine u predškolsko, osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje, potpori studentima kao i uključivanju odraslih pripadnika romske nacionalne manjine u programe opismenjavanja i osposobljavanja za prvo zanimanje.

Iako je smanjen broj djece koja su uključena u predškolski odgoj (vrtiće i predškolu), povećan je broj djece uključene u osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje u odnosu na 2019. godinu, kao i broj studenata romske nacionalne manjine za koje je Ministarstvo znanosti i obrazovanja osiguralo godišnje stipendije. Sprječavanje širenja pandemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 utjecalo je i na smanjenje broja odraslih uključenih u programe opismenjavanja i osposobljavanja za prvo zanimanje. Tako je ove programe u 2020. godini pohađalo 125 (50 m i 75 ž) osoba, u odnosu na 259 (119 m i 140 ž) osoba u 2019. godini.

S ciljem ispunjavanja posebnog cilja 4: *do 2020. godine ukinuti sve razredne odjele koje pohađaju samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine*, Ministarstvo znanosti i obrazovanja je započelo analizu stanja škola s većim brojem pripadnika romske nacionalne manjine. Najveći izazovi kod škola s većim brojem pripadnika romske nacionalne manjine su otežan rad s učenicima zbog nepoznavanja hrvatskog jezika, potreba angažiranja dodatnih romskih pomagača, neupisivanje većinskog stanovništva u škole prema upisnim područjima, rad s roditeljima s ciljem osvjećivanja važnosti obrazovanja. U narednom razdoblju očekuje se donošenje cjelovite analize na temelju zaprimljenih odgovora i informacija škola s ciljem poboljšanja uvjeta školovanja pripadnika romske nacionalne manjine.

U 2020. godini 413 (219 m i 194 ž) djece romske nacionalne manjine bilo je uključeno u integrirane programe predškolskog odgoja, a u 2019. 593 (316 m i 277 ž). Za ovu djecu je Ministarstvo znanosti i obrazovanja sufinanciralo roditeljski udio u cijeni programa. U svim vrtićima zahtjev za sufinanciranjem roditeljskog udjela je pozitivno riješen te su djeca upisana u predškolske programe. Nadalje, u programima predškole, koje Ministarstvo znanosti i obrazovanja također sufinancira u 2020. godini bilo je uključeno 530 djece (290 m i 240 ž), a 2019. godine 578 djece (304 m i 274 ž). Za sve dječje vrtiće i osnovne škole koji su podnijeli zahtjeve za organiziranje programa predškole za djecu pripadnika romske nacionalne manjine Ministarstvo znanosti i obrazovanja osiguralo je sredstva za provedbu navedenoga.

U osnovnoškolskom obrazovanju primjećuje se porast broja učenika pripadnika romske nacionalne manjine u 2020. godini, 5.047 (2.550 m i 2.497 ž), u odnosu na 4.637 (2.313 m i 2.324 ž) u 2019. godini, s time da je broj djece uključene u produženi boravak u 2020. 468 (240 m i 228 ž), dok je u 2019. godini bio 565 (296 m i 269 ž). I u 2020. godini osigurana je posebna pomoć u učenju hrvatskog jezika za 477 učenika (262 m i 215 ž), što je također više nego u 2019. (435 (225 m i 210 ž)).

Povećan je i broj učenika koji pohađaju srednjoškolsko obrazovanje: u 2020. godini bilo je 772 (382 m i 390 ž), dok ih je u 2019. godini bilo 721 (368 m i 353 ž). Ministarstvo znanosti i obrazovanja osiguralo je mjesечne srednjoškolske stipendije za 630 učenika (321 m i 309 ž) u 2020. godini, a u 2019. godini za 628 učenika (325 m i 303 ž). U 2020. godini osiguran je smještaj za ukupno 49 (21 m i 28 ž) učenika i učenica u učenički dom, dok je u 2019. godini u učeničkom domu bilo smješteno 46 (20m i 26 ž) učenika. Također, u cilju osiguravanja socijalne integracije te poticanja daljnog školovanja učenika pripadnika romske nacionalne manjine, u lipnju 2020. godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja donijelo je Odluku o kriterijima za isplatu jednokratne novčane pomoći redovitim učenicima pripadnicima romske nacionalne manjine koji su u 2020. godini završili program srednjoškolskog obrazovanja.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja u 2020. godini osiguralo je studentske stipendije za ukupno 31 studenta (12 m i 19 ž), a u 2019. godini za 25 studenata (12 m i 13 ž), pri čemu je povećan i broj studenata smještenih u studentski dom: 13 studenata (5 m i 8 ž) dok je 2019. godini bio osiguran smještaj za 10 studenata (6 m i 4 ž).

U području **zapošljavanja i uključivanja u gospodarski život**, Hrvatski zavod za zapošljavanje ističe kako je razina obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine glavni faktor otežanog zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine na što ukazuju i podaci o stečenoj razini obrazovanja iz evidencije Zavoda. I pored poteškoća izazvanih pandemijom, u 2020. godini je evidentirano manje osoba romske nacionalne manjine bez škole i nezavršene osnovne škole (1.943, u odnosu na 2.183 u 2019.), dok je broj osoba sa završenom osnovnom školom ostao isti (804 u 2020. i 2019.). Uključivanjem osoba romske nacionalne manjine u programe stručnog ospozobljavanja, prekvalifikacije i usavršavanja te ospozobljavanja na radnom mjestu adresira se nesklad između trenutnih kvalifikacija i potreba na tržištu rada. Međutim, prema podacima o broju osoba romske nacionalne manjine koji su se uključili u obrazovne programe i programe ospozobljavanja, a koji se odnose na mlade pripadnike romske nacionalne manjine kao jednu od skupina koju je sukladno posebnim ciljevima Nacionalne strategije potrebno više uključiti na tržište rada, gotovo za trećinu više mlađih osoba romske nacionalne manjine (157 - 78 m i 79 ž) bilo je uključeno u ove programe u 2020. godini, u odnosu na 2019. godinu (105 - 55 m i 50 ž). Tijekom 2020. godine uslugama profesionalnog usmjeravanja, koje uključuju postupke profesionalnog informiranja i savjetovanja, bilo je obuhvaćeno ukupno 156 (91 m, 65 ž) učenika romske nacionalne manjine u dobi između 13 i 19 godina, dok je u 2019. godini bio obuhvaćen 161 učenik. S druge strane, u 2020. godini broj nezaposlenih osoba uključenih u programe poticajnog zapošljavanja je bio 520 (300 m i 220 ž), dok je u 2019. godini bilo 999 (588 m i 411 ž) osoba.

Također, Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi aktivnosti usmjerenе stvaranju pozitivne klime kod poslodavaca s ciljem boljeg zapošljavanja osoba romske nacionalne manjine. U 2020. godini smanjen je broj promocija o mjerama za zapošljavanje i samozapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine zbog utjecaja posebnih okolnosti uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19, 24 promocije u 2020. godini naspram 112 održanih promocija u 2019. godini. Također, smanjen je i broj info radionica za poslodavce o mogućnostima korištenja mjera aktivne politike zapošljavanja za osobe romske nacionalne

manjine 24 naspram 250 u 2019. godini. U 2020. godini ukupno su 484 poslodavca koristila mjere za zapošljavanje i obrazovanje, dok ih je u 2019. godini koristilo 999. Nadalje, u 2020. godini dodijeljena je potpora za samozapošljavanje 18 osoba (16 m i 2 ž), a 2019. godine 27 (20 m i 7 ž) osoba, dok su 4 osobe (2 m i 2 ž) samozaposlene bez potpore. Od 18 osoba kojima je dodijeljena potpora za samozapošljavanje nakon 12 mjeseci od korištenja potpore ostalo je samozaposleno 15 osoba (10 m i 5 ž). Zamjetan je i trend smanjenja uključenosti u aktivnostima grupnih informiranja o samozapošljavanju te savjetovanju o pokretanju posla, a radi utjecaja posebnih okolnosti uvjetovanih pandemijom bolesti COVID-19 i obustavi provedbe mjera aktivne politike zapošljavanja u razdoblju od ožujka do srpnja 2020. godine. U 2020. godini u navedenim aktivnostima sudjelovale su 53 osobe (38 m, 15 ž); naspram 78 osoba u 2019. godini. Ukupno 593 osobe (379 m i 314 ž) romske nacionalne manjine zaposlene su na otvorenom tržištu rada (bez korištenja mjera aktivne politike zapošljavanja) u 2020. godini, dok je u 2019. godini zaposleno ukupno 849 (569 m i 280 ž) osoba. U aktivnost individualnog savjetovanja s ciljem podizanja motivacije za uključivanje u tržište rada u 2020. godini uključeno je ukupno 879 osoba (510 m, 369 ž), dok je u aktivacijski program uključeno ukupno 13 osoba romske nacionalne manjine, a u 2019. godini, u navedene programe koje provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje bilo je uključeno 1.096 (599 m i 497 ž) osoba romske nacionalne manjine.

Nadalje, Ministarstvo pravosuđa i uprave prati i analizira zastupljenost i zapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine u tijelima državne uprave te upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema dostupnim podacima, u 2020. godini bilo je 11 pripadnika romske nacionalne manjine zaposleno u tijelima državne uprave i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske, koji čine 0,02 % ukupnog broja zaposlenih državnih službenika i namještenika. Od ukupno 576 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ni jedna jedinica nije, prema podacima Ministarstva uprave i pravosuđa, zapošljavala pripadnike romske nacionalne manjine u svojim upravnim tijelima (stanje na dan 31. prosinca 2019. godine).

Vezano uz područje **zdravstvene zaštite**, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, u suradnji sa sunositeljima, proveo je istraživanje u okviru provedbe *Unaprjeđenje praćenja zdravstvenog stanja i socijalnih determinanti zdravlja pripadnika romske nacionalne manjine*. Ovo je prvo istraživanje u javnozdravstvenom sustavu Republike Hrvatske koje zadaje jasan okvir utemeljen na sustavnim podacima iz više izvora i time podstire osnovu za kreiranje kvalitetnih javnozdravstvenih politika usmjerenih na ovu ranjivu skupinu. Iako su određeni pokazatelji definirani donošenjem Akcijskog plana, na nacionalnoj razini ih nije bilo moguće dobiti jer se rutinski zdravstveno-statistički podaci ne vode po nacionalnoj ili etničkoj pripadnosti. Stoga Hrvatski zavod za javno zdravstvo, kao nositelj rutinskih zdravstveno-statističkih istraživanja i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje ne raspolažu rutinskim podacima o zdravstvenom stanju, zdravstvenoj zaštiti i obveznom zdravstvenom osiguranju specifično za Rome.

Kako bi se ostvarili nužni preduvjeti za provedbu javnih politika u području sustava zdravstva, a koje se odnose na zdravlje romske populacije kao ranjive skupine, neophodno je bilo kreirati sustav koji će pružiti mogućnost stvaranja realne slike zdravlja Roma iz dostupne i rutinske javnozdravstvene statistike, a sve kako bi se planirane mjere u području zdravstva fokusirale na stručno utemeljenim pokazateljima i dokazima. Provedbom navedene mjere zaključno s 2020. godinom ostvarene su pretpostavke za uparivanje agregiranih podataka Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo iz javnozdravstvenih baza i registara s podacima Ministarstva unutarnjih poslova. Budući da se podaci u javnozdravstvenim bazama i registrima ne prate rutinski prema etničkoj pripadnosti, provedbom ove mjere je u Hrvatskom zavodu za

javno zdravstvo uspostavljen inovativan sustav analize i izvještavanja u području zdravlja Roma prema pobolu i sociodemografskim karakteristikama.

Veliki dio 2020. godine obilježila je pandemija bolesti COVID-19, uzrokovan virusom SARS-CoV-2, koja je utjecala i na romske zajednice u Republici Hrvatskoj.

Dobar model za prevladavanje ovih epidemijom uzrokovanih poteškoća razvijen je u Međimurskoj županiji, u kojoj se od studenog 2019. godine provodi projekt *PRO HEALTH FOR ROMA*, s ciljem poboljšanja pristupa Roma zdravstvenim ustanovama. U okviru projekta zaposlena su tri Roma suradnika u zajednici radi informiranja, savjetovanja i pružanja podrške u ostvarivanju prava i usluga zdravstvene zaštite. Oni su, u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo Međimurske županije, Međimurskom županijom i Gradskim društvom Crvenog križa Čakovec, sudjelovali u prijevodu edukativnih letaka o održavanju higijene i smanjivanju širenja virusa, kao i ostalih bitnih informacija, na romski jezik. Kroz projekt je nabavljen i vozilo za mobilni ured i obilazak romskih naselja te provedbu edukativno-informativnih aktivnosti. Od stupanja na snagu prvih epidemioloških mjera propisanih u svrhu sprječavanja i suzbijanja epidemije, predstavnici Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije u redovitom su kontaktu s predstavnicima romskih zajednica. U suradnji s liječnicima obiteljske medicine pripremljen je pisani materijal o postupanju u slučaju pojave zdravstvenih problema te kontaktima zdravstvenih službi kojima se mogu obratiti. Isti je preveden na bajaški rumunjski jezik i podijeljen u svim naseljima. Romskoj su zajednici prilagođeni i distribuirani i drugi materijali vezani uz pravilno pranje ruku kao i upute za provođenje samoizolacije. Svim stanovnicima Međimurske županije na raspolaganje je stavljena linija za pružanje psihosocijalne podrške, u okviru Djelatnosti za zaštitu mentalnog zdravlja. Također, telefonsku liniju za pružanje psihosocijalne podrške osiguralo je Gradsko društvo Crvenog križa Čakovec.

Uz to, važne su i aktivnosti saborskog zastupnika romske i još 11 nacionalnih manjina, (<https://www.slobodnaevropa.org/a/hrvatska-romi-korona-virus/30542202.html>) Ureda pučke pravobraniteljice, Ureda pravobraniteljice za djecu (<https://dijete.hr/preporuka-o-zastiti-dobrobiti-romske-djece-u-uvjetima-pandemije/>), mreže REYN, inicijative GOOD (<http://hr.n1info.com/Vijesti/a510231/Djeca-iz-ranjivih-skupina-u-online-nastavi-diskriminirana-i-isključena.html>) i organizacije Are You Syrious, Romske organizacije mladih Hrvatske i Srpskog narodnog vijeća sa zajedničkim temama apela pomoći romskim zajednicama. Targetirane apele kampanje #ostajemdoma, između ostalih, objavila su i romska glasila. Veliku ulogu na terenu odigrala su i vijeća romske nacionalne manjine u ostvarivanju i pružanju kontakata, savjeta i podjeli materijala za zaštitu zdravlja. U Istarskoj županiji, kroz županijsku radnu skupinu za Rome i uz koordinaciju Vijeća romske nacionalne manjine Istarske županije i Udruge Roma Istre, podijeljeni su bonovi za hranu najugroženijim obiteljima. Služba za javno zdravstvo Nastavnog zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ i Odbor za zdravstvo Vijeća romske nacionalne manjine Grada Zagreba pripremili su preporuke na hrvatskom i romskom jeziku o pridržavanju općih mjera zaštite tijekom bolesti uzrokovane novim koronavirusom: „Što trebamo znati o COVID-19?“, „Kako izbjegići zarazu?“ te upute o „Samoizolaciji“ i učinio ih dostupnim putem web stranice, društvenih mreža i platformi: <http://www.stampar.hr/hr/preporuke-za-pripadnike-romske-nacionalne-manjine>.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo kao ključna ustanova u promicanju javnog zdravlja i sigurnosti stanovništva, tijekom 2020. godine oformio je stručni projektni tim koji je izradio Pilot projekt prevencije ovisnosti usmjerenog djeci i mladim Romima u Međimurskoj županiji na temelju rezultata istraživanja „Zlouporaba sredstava ovisnosti kod romskih zajednica u Međimurskoj županiji“, provedenog u razdoblju od 1. srpnja do 1. prosinca 2019. godine od

strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo kao ključnog nositelja te u suradnji s institucijama iz Međimurske županije i predstavnicima Roma. S obzirom da su rezultati istraživanja pokazali da u romskim zajednicama u Međimurju postoji vrlo velik broj visoko rizičnih čimbenika koji mogu nepovoljno utjecati na zdrav psihosocijalni razvoj djece i mlađih Roma te temeljem analize potreba na razini Međimurske županije definirani su lokaliteti provedbe, ključni ciljevi i aktivnosti projekta koji će se provoditi tijekom 2021. i 2022. godine. Glavni cilj pilot projekta je smanjiti korištenje sredstava ovisnosti među djecom i mlađim Romima, osnaživanjem vještina djece i mlađih, njihovih roditelja i lokalne zajednice te stvaranje prilika za prosocialno uključivanje u život zajednice. U okviru toga definirani su posebni ciljevi te preporučene preventivne intervencije na sve tri razine prevencije: univerzalnoj, selektivnoj i indiciranoj te na razini strategija okruženja u okviru koje su planirane preventivne intervencije na razini lokalne zajednice u cjelini. S ciljem osiguranja kvalitete i održivosti projekta, isti je uskladen i s Europskim standardima kvalitetne prevencije ovisnosti (EDPQS), a za osiguranje njegove izrade i provedbe Hrvatski zavod za javno zdravstvo osigurao je finansijska sredstva u okviru Grant ugovora Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo s Europskim centrom za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA) za 2020. i 2021. godinu. Zbog epidemiološke situacije predviđeni izvedbeni plan je prolongiran za provedbu u drugoj polovici 2021. te početkom 2022. godine.

Nadalje, u području **socijalne skrbi**, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike je provelo Poziv za prijavu projekata usmjerenih smanjenju i prevenciji socijalne isključenosti te socijalnom uključivanju i integraciji socijalno osjetljivih skupina za 2018./2019. godinu. Jedno prioritetno područje poziva odnosilo se na pripadnike romske zajednice. Pozivom je planirano da se provode projekti usmjereni smanjenju socijalne isključenosti pripadnika romske zajednice uz davanje podrške u njihovom naselju i domu za: odgovorno roditeljstvo, vođenje kućanstva, raspolaganje sredstvima socijalnih naknada, učenje odgovornog odnosa prema okolini, razvijanje tolerantnog odnosa prema društvu, prevencija alkoholizma i drugih oblika ovisnosti, prepoznavanje trgovanja ljudima i seksualnog iskorištanja te drugih oblika nasilja s naglaskom na žene i djecu. Provedba projekata je planirana na području nadležnosti centara/podružnica centara za socijalnu skrb na čijem području nadležnosti živi više od 500 pripadnika romske nacionalne manjine, a to su Beli Manastir, Čakovec, Koprivnica, Kutina, Pula, Rijeka, Sisak, Slavonski Brod, Varaždin, Peščenica i Sesvete te su centri/podružnice bili i partneri na projektu. Na području nadležnosti ovih 11 Centara za socijalnu skrb živi oko 80% romske populacije u Republici Hrvatskoj. Po ovom pozivu financirano je sedam projekata čija je provedba bila u razdoblju od 1. rujna 2019. godine do 31. kolovoza 2020. godine.

Kroz Poziv za prijavu projekata usmjerenih smanjenju i prevenciji socijalne isključenosti te socijalnom uključivanju i integraciji socijalno osjetljivih skupina za 2019./2020. godinu osigurana su finansijska sredstva za pet projekata usmjerenih smanjenju socijalne isključenosti pripadnika romske zajednice. Projekti su započeli s provedbom 1. rujna 2020. godine, trajat će do 31. studenoga 2021. godine, a projektne aktivnosti usmjerene su smanjenju socijalne isključenosti pripadnika romske zajednice, uz davanje podrške u njihovom naselju i domu.

Pandemija bolesti COVID-19 utjecala je i na provedbu redovitih edukacija za stručne radnike centara za socijalnu skrb i domova socijalne skrbi / centara za pružanje usluga u okviru Godišnjeg programa stručnog usavršavanja stručnih radnika u ustanovama socijalne skrbi za 2020. godinu, koje zbog mjera suzbijanja epidemije nisu održane u 2020. godini.

U području **prostornog uređenja, stanovanja i zaštite okoliša** nastavljene su aktivnosti resornih tijela započete u prethodnim razdobljima. Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine nastavilo je pružati pomoć u procesu ozakonjenja zgrada u kojima žive pripadnici romske nacionalne manjine., te se i dalje prati okončanje postupaka ozakonjenja zgrada u kojima žive pripadnici romske nacionalne manjine, s obzirom da su uočene poteškoće glede plaćanja naknade za ozakonjenje koju su korisnici obvezni platiti prije izdavanja rješenja o izvedenom stanju, dodatno je potaknut Zaključkom Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalne strategije o nastavku procesa legalizacije romskih naselja i područja naseljenih Romima iz svibnja 2018. godine, sukladno Operativnom programu za romsku nacionalnu manjinu. Na temelju spomenutog Zaključka je tijekom 2020. godine na ime prostornog uređenja, naknade za zadržavanje nezakonitih romskih stambenih zgrada kao i vodnog doprinosa uplatilo, umjesto korisnika, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave sveukupno 209.565,48 kuna i to: Općini Sveti Đurđ 8.184,29 kuna za vodni doprinos za legalizaciju u romskom naselju, Općini Velika Ludina 30.715,52 kuna za naknadu troškova za postupak legalizacije objekata u naselju Vidrenjak, Gradu Grubišno Polje 11.382,63 kuna za vodni doprinos za legalizaciju objekata u romskom naselju, Gradu Nova Gradiška 59.283,04 kuna za vodni doprinos za naknada za legalizaciju naselja Gaj i Bedem te Gradu Kutina 100.000,00 kuna za izmjenu prostornog plana uređenja generalnog urbanog plana grada Kutine.

Također, u 2020. godini je nastavljena provedba projekta u okviru Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogodenim područjima na području Općine Darda. Projektom je planirana izgradnja 87 stambenih objekata te sportskog i dječjeg igrališta, a planirano je da projekt doprinese uključivanju Roma u društveni i gospodarski život Općine Darda, poboljšanju kvalitete života Roma, uvjeta za odgajanje i školovanje mlađih, rad i zapošljavanje. U 2020. godini izgrađeno je 30 stambenih jedinica za koje je izdana uporabna dozvola te su iste predane u posjed i u njih je useljeno 30 obitelji, dok je sportsko igralište za rukomet, mali nogomet i košarku izgrađeno u 2019. godini. Završetak projekta očekuje se u svibnju 2023. godine.

U području **uključivanja u društveni i kulturni život** tijekom 2020. godine provodile su se gotovo sve mjere koje su provođene i u prethodnim razdobljima. Nastavljeno je financiranje programa kulturne autonomije udruga romske nacionalne manjine, kao i programa informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i manifestacija od strane Savjeta za nacionalne manjine te tradicijske kulture od strane Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina. Ministarstvo kulture i medija je putem javnog poziva za financiranje programa javnih potreba u kulturi također financiralo programe romske nacionalne manjine. Također, Savjet za nacionalne manjine je i u 2020. godini financirao programe usuglašene s tijelima državne vlasti te jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima se stvaraju materijalne prepostavke za ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina pa tako i romske nacionalne manjine kroz pomoć u održavanju ili izgradnji domova kulture, nabavi opreme i stvaranju prostornih i drugih uvjeta za djelovanje udruga i ustanova.

Tijekom 2020. u okviru Švicarsko-hrvatskog programa suradnje Ureda za udruge provodila su se 52 projekta organizacija civilnoga društva ukupne vrijednosti 43.654.537,47 kuna, a osobito je važan prilog Projekt „(O)drži korak: Obrazovanjem romske djece i mlađih do održivog razvoja zajednice“ Udruge Roma Korak po korak, i partnera OŠ Fran Koncelak Drnje, OŠ Antun Nemčić Gostovinski, Koprivnica, PUO Korak po korak, Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“, Koprivnica, i Koprivničko-križevačkom županijom, koji je završio provedbu 29. veljače 2020. godine. Ugovoren u okviru Poziva „Osnaživanje doprinosa organizacija civilnoga društva obrazovanju za održivi razvoj za unapređenje ekonomске i socijalne

kohezije“, projekt je ostvario zacrtani opći cilj (promicati uključivo i pravedno društvo koje poštuje kulturnu raznolikost Roma i stvara jednake mogućnosti za njihovu integraciju u društvo) te specifični cilj (doprinijeti boljim mogućnostima djece i mladih Roma da se kvalitetno obrazuju i integriraju u društvo u Koprivničko-križevačkoj županiji).

U skladu s Pravilima za sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva ugovorenih u okviru programa Europske unije i inozemnih fondova za 2020. godinu, Ured za udruge u 2020. godini od ukupno 64 projekata sufinancirao je 2 projekata organizacija civilnoga društva namijenjenih romskoj nacionalnoj manjini. Tako je projekt „Pro Health for Roma - Addressing discrimination and improving access to health care for Roma communities“ udruge Medecins du Monde ASBL-Dokters van Wereld VZW, Zagreb sufinanciran u iznosu od 106.585,10 kuna. Udruzi za djelovanje u kulturi Arterarij, Zagreb dodijeljeno je 7.433,88 kuna za sufinanciranje projekta „Arise Roma“.

Zbog pandemije virusa SARS-CoV-2 i provedbe epidemioloških mjera za njezino suzbijanje nisu održani seminari i radionice, planirani ovim Akcijskim planom. Tako tijekom 2020. godine nije održan seminar s predstvincima medija i pripadnicima romske nacionalne manjine o afirmaciji Roma putem medija te o načinu promocije pozitivnih aspekata i izjednačenog izvješćivanja o Romima te pravima i obvezama na području suzbijanja diskriminacije s posebnim naglaskom na položaj Romkinja, koji tradicionalno zajednički organiziraju Savjet za nacionalne manjine i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, kao ni informativna radionica o natječaju za sufinanciranje sportskih programa poticanja lokalnog sporta i sportskih natjecanja, planirana od strane Ministarstva turizma i sporta.

U području **statusna rješenja, suzbijanje diskriminacije i pomoć u ostvarivanju prava** Ministarstvo unutarnjih poslova nastavilo je aktivnosti vezano uz provjeru državljanskog statusa Roma koji su podnijeli zahtjev za reguliranje privremenog, odnosno stalnog boravka, imaju čvrstu poveznicu s Republikom Hrvatskom, a nemaju utvrđen državljanski status, niti putnu ispravu države podrijetla te se redovito provodi stručno usavršavanje policijskih službenika u vezi s temama zločina iz mržnje, senzibilizacije policijskih službenika u postupanju s ranjivim skupinama, ustavnim odredbama koje se odnose na uloge pravobranitelja te Europske konvencije za sprječavanje mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja. Također, Ministarstvo unutarnjih provodi i niz preventivnih programa, koji su dijelom usmjereni i na romsku zajednicu, a prati se i pojavnost nasilja unutar i prema romskoj zajednici. U 2020. godini zabilježen je rast kaznenih djela počinjenih od strane počinitelja drugih nacionalnosti prema Romima 108 u odnosu na 80 kaznenih djela u 2019., odnosno 75 kaznenih djela u 2018.), značajan rast kaznenih djela unutar romske zajednice 388 kaznenih djela u odnosu na 203 kaznena djela u 2019. odnosno 142 u 2018.) te pad kaznenih djela počinjenih od strane pripadnika romske nacionalne manjine na štetu drugih nacionalnosti 704 u odnosu na 869 u 2019. odnosno 819 u 2018.). Vezano uz prekršaje, porastao je broj prekršaja od strane počinitelja romske nacionalne manjine na štetu osoba drugih nacionalnosti (1.086 prekršaja u 2020. godini u odnosu na 860 prekršaja u 2019. odnosno 915 u 2018.), dok su prekršaji počinitelja drugih nacionalnosti na štetu Roma i prekršaji unutar romske nacionalne manjine gotovo nepromijenjeni (53 u 2020. u odnosu na 35 2019. odnosno 39 u 2018., odnosno 313 u 2020. odnosno 413 u 2019. te 413 prekršaja u 2018.). Praćene statistike o pojavnosti nasilja ukazuju na potrebu daljnog djelovanja, kako policije, tako i ostalih dionika s ciljem prevencije, ali i građenja odnosa povjerenja između romske zajednice i većinskog naroda, ali i unutar same romske zajednice.

Na području **unaprjeđenje praćenja i provedbe te jačanje koordinativnih aktivnosti** nastavljena je provedba projekta „Uključivanje Roma: Ispunjavanje preduvjeta za učinkovitu

provedbu politika usmjerenih na nacionalne manjine – FAZA I“, sufinanciranog sredstvima Europskog socijalnog fonda, čiji je nositelj Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina. U okviru projekta je u ožujku 2020. godine pokrenuta nacionalna medijska kampanja „Pokreni kotač znanja“, u svrhu izgradnje razumijevanja obrazovanja kao ključa za izlazak iz siromaštva i ulazak u gospodarski, kulturni i širi društveni život zajednice. Kampanja je najavljenata nacionalnoj konferenciji o važnosti obrazovanja, održanoj 12. ožujka 2020. godine u Zagrebu te se provodi emitiranjem TV i radio spotova, oglašavanjem u tiskanim medijima, prikazivanjem plakata na reklamnim panoima, promotivnih videa na YouTube kanalu te web bannera. Održana su dva trodnevna treninga za mlade pripadnike romske nacionalne manjine s ciljem jačanja njihovih kompetencija za aktivno uključivanje u provedbu Nacionalne strategije, oba u Poreču u kolovozu 2020. godine. Aktivnosti projekta uključivale su i dodatne obrade podataka prikupljenih u okviru istraživanja baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije (IPA 2012 projekt „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“), koje su objavljene u tematskim publikacijama (identitet, socijalna distanca i iskustvo diskriminacije; obrazovanje i zapošljavanje; prostorno uređenje, stanovanje i zaštita okoliša; zdravstvena zaštita i socijalna skrb) te posebnoj publikaciji posvećenoj specifičnostima položaja djece i žena pripadnica romske nacionalne manjine. Iako je projektom bilo predviđeno njihovo predstavljanje stručnoj i općoj javnosti na nacionalnim konferencijama s međunarodnim sudjelovanjem, zbog epidemiološke situacije, sva su predstavljanja održana u vidu virtualnih konferencija. U okviru projekta snimljen je dokumentarni film „Svoje“, koji donosi priče o tri mlade Romkinje, a snimljen je s idejom da se javnosti prikaže deprivilegirani položaj Romkinja koje se susreću s višestrukom diskriminacijom te je premijerno prikazan u emisiji Prizma na Prvom programu Hrvatske radiotelevizije 30. svibnja 2020. Organizirana je i izložba pod nazivom „Moj dan“ koja prikazuje šest kratkih dokumentarističkih video uradaka o životima djece i mlađih s ciljem osvještavanja javnosti o potrebi izjednačavanja njihovim životnim prilikama s onima većinskog stanovništva te rušenja postojećih predrasuda o Romima. Izložba je bila postavljena u galeriji Forum u Zagrebu, tijekom rujna i listopada 2020. godine, a Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina izradio je i virtualnu verziju koja je i dalje dostupna. Nepovoljna epidemiološka situacija utjecala je i na nemogućnost provedbe regionalnih radionica i okruglih stolova posvećenih roditeljima i djeci pripadnicima romske nacionalne manjine, kao i regionalnih sjednica Povjerenstva te predviđenih studijskih putovanja. Organizacijom triju regionalnih sastanaka djelomično su mitigirane ove okolnosti, dok je većina terenskih aktivnosti planiranih za provedbu u 2020. godini, odgođena za 2021. godinu.

Tijekom 2020. godine izrađen je i odobren Sažetak operacije za projekt „Ispunjavanje preduvjeta za učinkovite manjinske politike - faza II. Projekt će se finansirati kao izravna dodjela sredstava u okviru prioritetne osi 2 Socijalno uključivanje Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“, odnosno iz Europskog socijalnog fonda, a planirane su aktivnosti usmjerene na daljnje jačanje provedbe i praćenja provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, osobito na lokalnoj razini te jačanje kapaciteta svih dionika, uključujući pripadnike romske nacionalne manjine, kao i vijeća i predstavnike.

Također, ovo područje obuhvaća i redovite aktivnosti Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u vezi s Povjerenstvom za praćenje provedbe Nacionalne strategije (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo) te javnog poziva za programe koji doprinose očuvanju tradicijske kulture Roma.

Tijekom 2020. godine održane su četiri sjednice Povjerenstva, koje su zbog epidemiološke situacije održane u virtualnom obliku. Na sjednicama je Povjerenstvo dalo

suglasnost na Prijedlog godišnjeg programa za poboljšanje uvjeta življenja pripadnika romske nacionalne manjine za 2020. godinu i razmatralo informacije vezano uz pripremu i provedbu navedenog programa te je razmotrilo i prihvatio Nacrt izvješća o provedbi Akcijskog plana za 2019. godinu. Sukladno Kriterijima za utvrđivanje finansijske pomoći za poboljšanje uvjeta i kvalitete života pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj Povjerenstvo je rasporedilo finansijska sredstva u ukupnom iznosu od 3.416.567,59 kn, što je 133,11 % više nego 2019. godine (1.465.617,67 kuna) i to za sufinanciranje izgradnje i dovršetka Memorijalnog centra Uštica, troškove obrazovanja odraslih, potporu nadarenim učenicima, projekt uređenja cesta u romskom naselju u Bistrincima te uklanjanje divljeg odlagališta otpada u romskom naselju u Pribislavcu.

U području usklađenosti programa s međunarodnim standardima te prihvaćenim ugovorima na području ljudskih i manjinskih prava nastavljena je suradnja s Vijećem Europe, Europskom komisijom te ostalim međunarodnim institucijama koje prate položaj romske nacionalne manjine. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova izvještava o pripremi Trećeg izvješća Republike Hrvatske prema Univerzalnom periodičkom pregledu, koje je nakon usvajanja od strane Vlade Republike Hrvatske, 23. siječnja 2020. godine upućeno Vijeću za ljudska prava Ujedinjenih naroda, koje se u jednom dijelu odnosi na promicanje i zaštitu pripadnika nacionalnih manjina, uključujući i romsku nacionalnu manjinu. U Trećem izvješću izveštено je o aktivnostima koje se odnose na provedbu Operativnih programa za nacionalne manjine za razdoblje 2017. – 2020. Također, Vlada Republike Hrvatske je u siječnju 2020. godine usvojila Periodična izvješća Republike Hrvatske o primjeni Međunarodne konvencije o uklanjanju svih oblika rasne diskriminacije, za razdoblje od 2007. do 2018. godine. Ista, između ostalog, sadrže aktivnosti vezane uz podizanje svijesti i suzbijanje diskriminacije prema pripadnicima romske nacionalne manjine.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina nastavio je suradnju s Vijećem Europe, OESE-ODIHR, drugim mrežama (EURoma) i organizacijama te su postignuća Republike Hrvatske i Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina redovito prezentirana i na međunarodnoj razini.

Restrukturiranjem rada i radnih tijela Vijeća Europe koje se 2020. godine provodilo pod vodstvom glavnice Vijeća Europe, Marije Pejčinović Burić, umjesto Ad Hoc odbora za romska pitanja (CAHROM) osnovan je pododbor ADI-ROM kojemu su glavni zadatci, između ostalog, nadzor provedbe strateških dokumenata Vijeća Europe koji se odnose na Rome i Putnike, pregled nacionalnih zakona i politika, razmjena informacija i najboljih praksi, doprinos borbi protiv govora mržnje i antiromizma, izrada preporuka, savjeta i mišljenja za Odbor za borbu protiv diskriminacije Vijeća Europe o temama koje se odnose na zaštitu i promociju ljudskih prava Roma te njihovo uključivanje i aktivno sudjelovanje u društvo, uključujući teme koje zahtijevaju žurnu pozornost.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je na 1. sastanku skupine stručnjaka za Rome Vijeća Europe ADI-ROM predstavio hrvatske primjere dobre prakse, posebice na području obrazovanja te predstavio planirane aktivnosti u okviru predsjedanja Republike Hrvatske Vijećem Europske Unije.

Suradnja u okviru EU nastavljena je kroz mrežu Nacionalnih kontakt točaka za Rome, a Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je Nacionalna kontakt točka za Rome za Republiku Hrvatsku. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je tijekom 2020. godine sudjelovao u izradi Prijedloga Preporuka Vijeća Europske unije o jednakosti, uključivanju i sudjelovanju Roma do 2030. godine. U listopadu 2020. godine podneseno je Izvješće Europskoj

komisiji o provedbi Okvira Europske unije za nacionalne strategije uključivanja Roma za 2019. i 2020. godinu. Tijekom 2020. godine Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je sudjelovao u radu Radne skupine za Rome Agencije Europske unije za temeljna prava, u okviru koje se unaprjeđuje praćenje provedbe Okvira Europske unije za nacionalne strategije uključivanja Roma. Vezano uz pandemiju bolesti COVID-19, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je u travnju i prosincu 2020. godine uputio upitnik svim relevantnim dionicima o utjecaju pandemije na romsku zajednicu i podatke, kao Nacionalna kontakt točka za Rome, u travnju dostavio Europskoj komisiji. Prikupljeni podaci poslužili su i za upite Ureda pučke pravobraniteljice, Vijeća Europe, Centra za mirovne studije kao dijela mreže FRAnet, Radne skupine visoke razine Europske unije za nediskriminaciju, jednakost i različitost te Ureda visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za provođenje Akcijskog plana u 2020. godini na pozicijama nadležnih tijela i nositelja mjera utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 44.149.668,38 kuna, od čega 13.897.688,74 kuna sredstva Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj, Švicarsko-hrvatskog programa suradnje i ostalih donatora.

Analitičko praćenje i prevencija događaja i pojava s elementima nasilja u vezi s pripadnicima romske nacionalne manjine

U okviru provedbe Nacionalnog programa za uključivanje Roma policija kontinuirano prati događaje i pojave s elementima nasilja u vezi pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj te poduzima odgovarajuće aktivnosti u cilju sprječavanja nasilničkog ponašanja prema Romima, nasilja unutar romske nacionalne manjine te suzbijanja diskriminacije Roma.

Tijekom 2020. godine nisu zabilježena sustavna nacionalno i rasno motivirana nasilja nad Romima, već se uglavnom radilo o verbalnom nasilničkom ponašanju mladih osoba, često pod utjecajem alkohola, a zabilježena su i nasilnička ponašanja unutar romske nacionalne manjine.

Putem sredstava javnog priopćavanja i na druge načine Romi se potiču na prijavljivanje nacionalnog, rasnog i drugih oblika nasilja protiv njih, a svi se poznati slučajevi svakog nasilja evidentiraju, kriminalistički istražuju i analitički prate.

Od 1. siječnja 2004. godine analitički se prati nasilje drugih osoba nad Romima, nasilje Roma nad drugim osobama te nasilje unutar samih pripadnika romske nacionalne manjine (prekršaji i kaznena djela).

Također, s ciljem dosljedne provedbe mjera, policija sukladno procjeni rizika i sigurnosnim saznanjima u suradnji s drugim nadležnim tijelima (državnim odvjetništvima, inspeksijskim službama i sl.) intenzivno i dosljedno planira i poduzima odgovarajuće mjere i aktivnosti u svrhu efikasnog procesuiranja, kao i praćenja tijeka postupka do konačnog sankcioniranja počinitelja protupravnih ponašanja. Policijski službenici u ophodnji u lokalnim sredinama i u suradnji sa romskom nacionalnom manjinom provode proaktivne i preventivne mjere suzbijanja svakog nasilja. Policija provodi i ostale brojne aktivnosti, kao što su neposredni kontakti s građanima te postupanje po prigovorima i pritužbama, kontakti s predstvincima medija, savjetovanja o prevenciji i samozaštitnom ponašanju, edukacija djece i

mladeži u odgojnim i obrazovnim ustanovama, komunalne akcije i sudjelovanje u aktivnostima koje organiziraju jedinice lokalne uprave i samouprave itd.

U vezi počinjenja kaznenih djela i prekršaja na štetu Roma, unutar romske nacionalne manjine te od strane Roma prema osobama drugih nacionalnosti, tijekom 2020. godine evidentirano je:

Kaznenih djela:

- 108 kaznenih djela od strane 69 počinitelja drugih nacionalnosti na štetu ukupno 130 osoba romske nacionalne manjine;
- 388 kaznenih djela unutar romske nacionalne manjine (Romi nad Romima), pri čemu je 410 počinitelja romske nacionalne manjine kaznena djela počinilo nad 413 Roma kao oštećenika;
- 704 kaznena djela od strane ukupno 960 počinitelja romske nacionalne manjine na štetu 490 osobe drugih nacionalnosti te na štetu 227 pravnih osoba.

Za usporedbu, tijekom 2019. godine evidentirano je 80 kaznenih djela na štetu Roma od strane osoba druge nacionalnosti, 203 kaznena djela počinjenih unutar romske nacionalne manjine te 869 kaznenih djela počinjena od osoba romske nacionalne manjine prema drugim osobama ili općedruštvenim vrijednostima.

Prekršaja:

- 53 prekršaja od strane 53 počinitelja drugih nacionalnosti na štetu ukupno 77 osoba romske nacionalne manjine;
- 313 prekršaja unutar romske nacionalne manjine (Romi nad Romima), pri čemu je 451 počinitelj romske nacionalne manjine prekršaje počinilo nad 502 Roma kao oštećenika;
- 1.086 prekršaja od strane ukupno 1.204 počinitelja romske nacionalne manjine na štetu 258 osoba drugih nacionalnosti.

Za usporedbu, tijekom 2019. godine evidentirano je 35 prekršaja na štetu Roma od strane osoba druge nacionalnosti, 413 prekršaja počinjenih unutar romske nacionalne manjine te 860 prekršaja počinjenih od osoba romske nacionalne manjine prema drugim osobama ili općedruštvenim vrijednostima.

Zaključno, Ministarstvo unutarnjih poslova na temelju svih relevantnih pokazatelja konstatira da je stanje sigurnosti romske nacionalne manjine zadovoljavajuće. Kaznena i prekršajna problematika vezana uz ovu populaciju ne ukazuje na njihovu iznadprosječnu zastupljenost kao objekata napada. U narednom razdoblju potrebno je nastaviti kontinuirano pratiti događaje i pojave s elementima nasilja u vezi pripadnika romske nacionalne manjine te nastaviti s provođenjem aktivnosti u cilju sprječavanja nasilničkog ponašanja i suzbijanja diskriminacije pripadnika romske nacionalne manjine.

XIII. ZAŠTITA OD SVAKE DJELATNOSTI KOJA UGROŽAVA OSTVARIVANJE PRAVA I SLOBODA PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA - RAZVIJANJE TOLERANCIJE PREMA RAZLIČITOSTI I SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE

Prema Izvješću pučke pravobraniteljice za 2020. godinu, podaci o broju pritužbi po osnovama diskriminacije su sljedeći:

Tablica 1.

Osnova diskriminacije	Broj pritužbi
Nacionalno podrijetlo	25
Rasa, etnička pripadnost ili boja kože,	6
Dob	17
Spol	27
Vjera	7
Društveni položaj	9
Obrazovanje	12
Političko ili drugo uvjerenje	15
Zdravstveno stanje	18
Invaliditet	4
Imovno stanje	17
Članstvo u sindikatu	1
Bračni ili obiteljski status	13
Spolna orijentacija	2
Jezik	1
Rodni identitet ili izražavanje	0
Višestruka diskriminacija	54
Nema osnove po ZSD-u	38
Ukupno	266

Ured pučke pravobraniteljice ističe da iako podaci iskazani u Tablici 1. mogu dati dojam da je u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje došlo do blagog pada diskriminacije temeljem nacionalnog podrijetla (25) i rase, etničke pripadnosti ili boje kože (6), ova osnova i dalje prednjači. Naime, Ured pučke pravobraniteljice napominje da dio građana koji su se prituživali po ovoj osnovi smatrali su da su istovremeno diskriminirani i temeljem drugih obilježja. Zbog toga se ona pojavljuje i među statističkim podatcima za višestruku diskriminaciju, tako da je nacionalno podrijetlo, rasa, etnička pripadnost ili boja kože zastupljena u 63 novozaprimljene pritužbe.

Diskriminacija i zločin iz mržnje

Nacionalni plan za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2022. godine trenutno je važeći dokument u području suzbijanja diskriminacije. S obzirom da se donošenje Nacionalnog plana zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje od 2021. do 2027. godine (dalje u tekstu: Nacionalni plan) očekuje najkasnije u III. kvartalu 2021. godine prilikom usvajanja strateškog dokumenta za novo sedmogodišnje razdoblje, a koji pokriva i područje suzbijanja diskriminacije predložit će se Vladi Republike Hrvatske stavljanje izvan snage Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije u razdoblju od 2017. do 2022. godine. Provedbeni dokument Nacionalnog plana bit će Akcijski plan za suzbijanje diskriminacije za razdoblje od 2021. do 2023. godine okviru kojega će se nastaviti s provedbom značajnog broja mjera koje su uključene u Akcijski plana za provedbu Nacionalnog plana za suzbijanje diskriminacije za razdoblje u razdoblju od 2017. do 2019. godine. Na taj način

osigurat će se kontinuitet strateškog djelovanja u području suzbijanja diskriminacije, ali i usklađenost s važećim zakonodavnim okvirom za strateško planiranje koji je definiran Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 123/17.) i podzakonskim aktima kao i smjernicama iz Priručnika za strateško planiranje Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije.

Na temelju Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje iz 2011. godine, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, kao središnje tijelo za prikupljanje i objavu podataka o zločinima iz mržnje, u 2020. godini prikupio je od Ministarstva unutarnjih poslova, Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ministarstva pravosuđa i uprave sljedeće statističke podatke o zločinu iz mržnje:

ZLOČIN IZ MRŽNJE – STATISTIČKI PODACI ZA 2020.	
(uključuje i podatke za kazneno djelo javnog poticanja na nasilje i mržnju iz članka 325. Kaznenog zakona)	
Broj evidentiranih slučajeva od strane Ministarstva unutarnjih poslova	87
Broj predmeta u kojima su postupala nadležna državna odvjetništva (uključuje predmete prenesene iz prethodnog razdoblja)	138
Broj pravomoćnih osudujućih presuda	18

Prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova, Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ministarstva pravosuđa i uprave, prikupljenima sukladno Protokolu o postupanju u slučaju zločina iz mržnje, u 2020. godini policija je evidentirala 87 slučaja zločina iz mržnje i javnog poticanja na nasilje i mržnju, od čega je u 69 slučaja utvrđena mržnja zbog nacionalnog ili etničkog porijekla žrtve, u osam slučajeva radi se o mržnji zbog vjeroispovijesti žrtve, u sedam slučajeva radilo se o mržnji zbog spolne orientacije, te po jednom slučaju mržnje zbog spolnog identiteta osobe, rodnog identiteta te mržnji zbog jezika žrtve. Nadležna državna odvjetništva postupala su u 138 predmeta, a sudovi su donijeli 18 pravomoćnih osudujućih presuda vezanih uz zločin iz mržnje.

Sukladno Nacionalnom planu za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2022. godine odnosno pratećem Akcijskom planu, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina tijekom 2020. godine intenzivno je radio na izradi nacrta novog Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje s ciljem jačanja učinkovitosti nadležnih tijela, jačanja povjerenja u institucije te unaprjedenja sustava prikupljanja podataka o zločinu iz mržnje, ali i razgraničenja obveza pojedinih tijela koje se bave suzbijanjem zločina iz mržnje, određivanja obveza nadležnih tijela koja sudjeluju u otkrivanju, postupanju i praćenju rezultata postupaka vođenih u slučajevima zločina iz mržnje te definiranja posebnih obrazaca za statističko prikupljanje podataka o slučajevima zločina iz mržnje (kaznenih djela i prekršajnih djela posebno označenih vezano uz motiv mržnje).

Statistički podaci Ministarstva pravosuđa i uprave

U Prilogu 10. priložene su tablice statističkog praćenja građanskih, kaznenih i prekršajnih predmeta vezanih uz diskriminaciju.

U odnosu na građanske predmete vezane za diskriminaciju i osnove diskriminacije po kojima se ti predmeti vode, u 2020. godini je primljeno ukupno 55 novih predmeta od čega se niti jedan nije odnosio na diskriminaciju temeljem rase ili etničke pripadnosti, niti nacionalnog podrijetla. Usporedbe radi, prethodne 2019. godine od ukupno 50 novih predmeta 1 predmet se

odnosio na diskriminaciju temeljem etničke pripadnosti, a 2 na diskriminaciju temeljem nacionalnog podrijetla. Ukupno je tijekom 2020. godine pravomoćno riješen 31 predmet, od čega se 1 odnosio na diskriminaciju temeljem rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, te 4 na diskriminaciju temeljem nacionalnog podrijetla. Tijekom 2019. godine pravomoćno je bilo riješeno ukupno 48 predmeta od čega se 2 odnosio na diskriminaciju temeljem etničke pripadnosti, te 2 na diskriminaciju temeljem nacionalnog podrijetla.

U odnosu na kaznene predmete vezane u diskriminaciju i osnove diskriminacije po kojima se ti predmeti vode, u 2020. godini primljeno je 5 novih predmeta, od kojih su se 3 odnosila na nacionalno podrijetlo, dok se niti jedan nije odnosio na rasnu odnosno etničku pripadnost. Usporedbe radi, u 2019. godini primljeno je 10 novih predmeta od kojih su se 2 odnosila na nacionalno podrijetlo, te 1 na rasnu odnosno etničku pripadnost. U 2020. godini, pravomoćno je riješeno ukupno 9 predmeta, od kojih su se 3 odnosila na nacionalno podrijetlo i niti jedan na rasnu odnosno etničku pripadnost, dok je prethodne 2019. godine pravomoćno bilo riješeno ukupno 8 predmeta, od kojih su se 2 odnosila na nacionalno podrijetlo i niti jedan na rasnu odnosno etničku pripadnost.

U prekršajnim predmetima vezanim za diskriminaciju i osnove diskriminacije po kojima se ti predmeti vode, u 2020. godini primljen je ukupno 81 predmet, dok je prethodne 2019. godine primljeno ukupno 106 predmeta. Od tog broja 5 predmeta se odnosilo na diskriminaciju temeljem rase ili etničke pripadnosti dok je prethodne godine bilo 10 takvih predmeta. Broj novih predmeta vezanih za diskriminaciju temeljem nacionalnog podrijetla iznosi je 39, dok ih je prethodne 2019. godine bilo 44. U 2020. godini ukupno je pravomoćno riješeno 95 predmeta, dok ih je prethodne godine bilo 101. Od toga riješeno je 7 predmeta zbog diskriminacije na temelju rase ili etničke pripadnosti (na način da je doneseno 5 osuđujućih i 2 oslobođajuće presude) dok je prošle godine riješeno pravomoćno 12 predmeta zbog diskriminacije na temelju rase ili etničke pripadnosti (na način da je doneseno 5 osuđujućih, 2 oslobođajuće presude i 3 predmeta nisu meritorno riješeni). Riješen je 31 predmet zbog diskriminacije na temelju nacionalnog podrijetla (na način da je doneseno 18 osuđujućih, 9 oslobođajućih presuda i 4 predmeta nisu meritorno riješena). Prethodne godine pravomoćno je riješeno 32 predmeta zbog diskriminacije na temelju nacionalnog podrijetla (na način da je doneseno 17 osuđujućih presuda, 10 oslobođajućih i 5 predmeta nije meritorno riješeno).

Podaci Ministarstva unutarnjih poslova o obrazovnim programima te aktivnostima, programima i projektima vezano uz poštivanje temeljnih ljudskih prava i suzbijanje svih oblika diskriminacije

Vezano uz aktivnosti Policijske akademije Ravnateljstva policije, Ministarstvo unutarnjih poslova ističe da se kontinuirano od 2006. godine u svim obrazovnim programima na svim razinama obrazovanja (visokoškolsko, temeljno i cjeloživotno obrazovanje) poseban naglasak stavlja na poštivanje temeljnih ljudskih prava i suzbijanje svih oblika diskriminacije.

Visoka policijska škola

Stručni studij Kriminalistika

U sklopu preddiplomskog stručnog studija Kriminalistika tema ljudskih prava s posebnim naglaskom na zločin iz mržnje i govor mržnje obrađuje se u sklopu sljedećih kolegija:

- **Uvod u pravni sustav i ustavno uređenje Republike Hrvatske** – na 1. godini obrađuju se teme Ustavom zajamčenih sloboda i prava; Međunarodni standardi ljudskih prava; Značaj ljudskih prava za policijsko postupanje; Europski sud za ljudska prava; Zajedničke odredbe o ustavnim slobodama i pravima; Ograničavanje ustavnih sloboda i prava; Osobne, političke slobode i prava; Gospodarska, socijalna i kulturna prava; Institucije koje jamče provedbu Ustavom zajamčenih ljudskih prava: pučki pravobranitelj i Ustavni sud; Diskriminacija, središnja tijela za suzbijanje diskriminacije; Sloboda govora, govor mržnje i zločin iz mržnje
- **Kriminologija** – na 1. godini interdisciplinarno se obrađuje tema Zločini iz mržnje i govor mržnje. Pritom se dodatno detaljno analizira policijska praksa kroz odluke Europskog suda za ljudska prava u korist i protiv Republike
- **Kriminalistička psihologija** – na 1. godini izučava se psihološki koncept zločina iz mržnje i govor mržnje
- **Kazneno materijalno pravo** – na 1. godini izučava se Zločin iz mržnje kao tematska jedinica uključujući i govor mržnje.
- **Policijske ovlasti** – 1. godina; tema: načelno se govori o ljudskim pravima, ali ne i tematski. Naime, svaka zakonita primjena policijskih ovlasti je de facto zakonito zadiranje u ljudska prava i slobode i balansirana je u odnosu na zaštitu ljudskih prava

U akademskoj godini 2019./2020. na 1. godini obrazovalo se 60 redovnih i 35 izvanrednih studenata. U akademskoj godini 2020./2021. na 1. godini obrazuje se 46 redovnih i 37 izvanrednih studenata

Specijalistički diplomski stručni studij Kriminalistike

U sklopu Specijalističkog diplomskog studija Kriminalistika tema ljudskih prava s posebnim naglaskom na zločin iz mržnje i govor mržnje obrađuje se u sklopu sljedećem kolegiju:

- **Primjenjena viktimologija** – 2. godina; teme: Prava žrtava zločina i prekršaja uključujući i žrtve zločina iz mržnje; Fenomenološka obilježja žrtava;
- **Nadzor nad radom policije** – 2. godina: teme: načelno se govori o ljudskim pravima, ali ne i tematski. Nadzor nad radom policije i služi tome da policija zakonito primjenjuje policijske ovlasti, odnosno obavlja policijske poslove i u izravnoj je funkciji zaštite ljudskih prava.

U akademskoj godini 2019./2020. na 2. godini obrazovalo se 60 izvanrednih studenata. U akademskoj godini 2020./2021. na 2. godini obrazuje se 57 izvanrednih studenata.

Policijska škola „Josip Jović“

U sklopu Programa obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/policajka tema zločin iz mržnje obrađuje se u sklopu sljedećih nastavnih predmeta:

- **Ustav Republike Hrvatske, pravo Europske unije i ljudska prava** – cilj je predmeta stjecanje znanja o temeljnim slobodama i pravima čovjeka i građanina koja štiti i afirmira Ustav Republike Hrvatske te znanja o državnom ustrojstvu Republike Hrvatske i nadležnostima ključnih državnih tijela. Posebno treba istaknuti zaštitu ljudskih prava u kontekstu primjene policijskih ovlasti i policijskog postupanja. Predmet također obrađuje temeljne pojmove i institucije Europske unije te način donošenja odluka i njihove implementacije u pravni sustav Republike Hrvatske. Posebna se pozornost poklanja međunarodnim izvorima kojima se štite određena temeljna ljudska prava i slobode s posebnim osvrtom na praksu Europskog suda za ljudska prava i povrede određenih konvencija koje su počinjene u policijskom postupanju.

• **Policjske ovlasti i njihova primjena** - cilj je predmeta osposobiti polaznike za samostalno, odgovorno i zakonito obavljanje poslova policijskog službenika temeljne policije, u skladu s pravilima policijske struke i policijske etike, uz poštivanje ljudskih prava i temeljnih sloboda građana te zaštitu drugih Ustavom zaštićenih prava. Kroz nastavnu cjelinu „Etika policijske službe i ljudska prava“ obrađuju su teme:

- Diskriminacija(po bilo kojoj osnovi)
- Primjena policijskih ovlasti prema ranjivim skupinama,
- Zločini iz mržnje (s obzirom da je kazneno djelo počinjeno među ostalim zbog invaliditeta, nacionalnog ili etničkog podrijetla i dr.) i govor mržnje
- Primjena policijskih ovlasti prema pripadnicima nacionalnih manjina

• **Psihologija** - cilj je predmeta stjecanje znanja o složenosti međuljudskih odnosa te značaju i mogućnostima rješavanja konfliktnih i stresnih situacija. U sklopu ovog predmeta obrađuju se sljedeće teme:

- Stavovi, stereotipi i predrasude
- Socijalno ponašanje i grupni utjecaj,
- Ranjive skupine
- Zločin iz mržnje
- Vježba - govor mržnje

• **Osnove kriminalistike i kriminalističko istraživanje** - cilj je nastave upoznavanje polaznika s formalnim okvirima kriminalističkih istraživanja kaznenih djela, taktičkim, tehničkim i metodičkim sadržajima izvođenja radnji kojima se otkrivaju kaznena djela i njihovi počinitelji. U dijelu koji se odnosi na Kriminalističku prevenciju, kroz 3 školska sata o temama: prevencija zločina iz mržnje.

• **Osnove kaznenog i prekršajnog prava** - cilj je nastave da polaznici steknu temeljna znanja iz kaznenoga materijalnog prava odnosno prekršajnog prava te izgrade sustav vrijednosti koji će im biti putokaz u budućem radu. Kroz 1 školski sat obrađeni su kaznenopravni aspekte zločina iz mržnje.

U školskoj godini 2019./2020. obrazovalo se 763 polaznika „Programa obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/policajka“. U školskoj godini 2020./2021. obrazuje se 743 polaznika „Programa obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/policajka“.

Programi cijeloživotnog obrazovanja

- **Tečaj granične policije** – tečaj se provodi s ciljem stjecanje znanja o kulturnim razlikama građana različitih zemalja, konceptu kulture, kulturnim standardima, unutarkulturnim odnosima, multikulturalizmu, naciji, etničkoj pripadnosti, multikulturalnim razlikama, ksenofobiji, etnocentrizmu i zločinima iz mržnje te problematiči trgovanja ljudima
  - U 2020. godini realiziran je 1 tečaj, a edukaciju je pohađalo *24 policijska službenika*: od 10. veljače do 13. ožujka te nastavak od 18. do 22. svibnja 2020. godine, Kupari (obuka je obustavljena, a potom nastavljena zbog epidemiološke situacije).

Ostale edukacije i projekti

- **19. i 20. studenog 2020.** godine proveden je **on-line trening za policijske službenice/ke o prepoznavanju i postupanju u slučajevima zločina iz mržnje** u suradnji s Kućom ljudskih prava i Veleposlanstvom Kraljevine Belgije – ukupno **20 policijskih službenika**
- sudjelovanje u projektu **V START** (Podrška žrtvama zločina iz mržnje kroz podizanje svijesti i umrežavanja”) koji je proveden u suradnji s Kućom ljudskih prava (financiran iz Programa za pravosude EU 2014 – 2020),

- **27. i 28. siječnja 2020.** godine održan je trening za 24 policijska službenika/ce (rukovoditelja srednje razine) o prepoznavanju i postupanju u slučajevima zločina iz mržnje. Jedna od tema bila je i Razlikovanje govora mržnje od zločina iz mržnje s osrtom na zlouporabu interneta u javnom poticanju na nasilje i mržnju.
- Sudjelovanje u projektu „**IRIS – Unapređenje borbe protiv nesnošljivosti kroz istraživanje, izradu preporuka i obuku**“ – **Zločin iz mržnje u Hrvatskoj** – Empirijsko istraživanje slučajeva, svih pravomoćno okončanih kaznenih i prekršajnih predmeta počinjenih u razdoblju 2013. do 2018. godine koje je policija inicijalno označila kao potencijalne zločin iz mržnje ili je to učinilo državno odvjetništvo. U projekt provodi Hrvatski pravni centar u partnerstvu s Policijskom akademijom i Državnim odvjetništvom te u suradnji s Vrhovnim sudom i Visokim prekršajnim sudom. Rezultati istraživanja prezentirani su u listopadi 2020. godine i objavljeni na web stranici <http://www.hpc.hr/2020/10/09/projekt-iris-unapredjenje-borbe-protiv-nesnosljivosti-kroz-istrazivanje-izradu-preporuka-i-obuku-empirijsko-istrazivanje-slucajeva-u-razdoblju-od-2013-do-2018-godine/>

Policijska akademija samostalno i u suradnji s drugim državnim tijelima i nevladinim organizacijama planira kontinuirano provoditi obrazovanje policijskih službenika na svim razinama na temu zaštite temeljnih ljudskih prava uključujući i prava nacionalnih manjina.

Ministarstvo unutarnjih poslova napominje da su finansijska sredstava za provedbu aktivnosti Policijske akademije osigurana u Državnom proračunu na poziciji Ministarstva unutarnjih poslova, Stavci A553131 - Administracija i upravljanje.

Ministarstvo unutarnjih poslova provodi slijedeće preventivne projekte:

Nacionalni preventivni projekt „Živim život bez nasilja“

Namjenski utrošena sredstva za provedbu: dijelom iz sredstava državnog proračuna i dijelom iz namjenskih sredstava Projekta.

Nacionalni preventivni projekt „Živim život bez nasilja“ provodi se od 2010. godine. Provodi ga Ministarstvo unutarnjih poslova u partnerstvu s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, u suradnji s organizacijama civilnog društva te uz aktivno uključivanje društveno odgovornih javnih osoba. Projekt se provodi na području cijele Republike Hrvatske i objedinjava 3 komponente (1. komponenta: „Interaktivna radionica“, 2. komponenta: „Umjetničko-edukativni program“ i 3. komponenta: „Interaktivna parlaonica“), a provode se tijekom jedne tekuće školske godine u odgojno-obrazovnim ustanovama, a dijelom i u prostorima kulturnih ustanova. Projekt je ciljano usmjeren na prevenciju nasilja u obitelji, nasilja nad ženama i nasilja među mladima uz nezaobilazno osnaživanje ciljane skupine, učenika 7. i 8. razreda, u smislu odabira pozitivnih društvenih vrijednosti među kojima se posebno ističu nediskriminacija, nenasilje i tolerancija. Tijekom 2020. godine uz poštivanje svih epidemioloških mjera vezano za pandemiju COVID-19 projektnim je aktivnostima obuhvaćeno oko 7950 djece, te 277 roditelja, a dio kojih su i učenici romske nacionalne manjine.

Nacionalna preventivna akcija „Zajedno“

Namjenski utrošena sredstva za provedbu: iz sredstava državnog proračuna.

Nacionalna preventivna akcija „Zajedno“ provodi se od 2014. godine. Akcija obuhvaća preventivne aktivnosti fokusirane na problematiku trgovanja ljudima s ciljem senzibilizacije, informiranja i edukacije, koristi proaktivni pristup, multiplicira znanje na temu trgovanja ljudima i identificiranja potencijalnih kriminalnih žarišta, te na taj način pridonosi smanjenju

kriminaliteta trgovanja ljudima i zaštite potencijalnih žrtava. Akcija je ciljano usmjerena na preventivne aktivnosti kojima se kroz zajedničku suradnju sa svim nadležnim institucijama i organizacijama, privatnim sektorom, lokalnom zajednicom, udrugama civilnog društva i građanima podiže svijest o prevenciji trgovanja ljudima, potiče na odgovornu reakciju i pridonosi smanjenju i sprječavanju trgovanja ljudima. Ciljana skupina akcije primarno su učenici završnih razreda strukovnih škola, nezaposleni ali i djelatnici onih struka koje u svom radu mogu doći u kontakt s potencijalnim žrtvama i/ili počiniteljima, a sekundarno i široka populacija slijedom čega je kroz primarnu prevenciju u konačnici, obuhvaćen i dio romske zajednice. Tijekom 2020. godine akcija je provedena na području 16 županija, odnosno na onim područjima na kojima je navedena problematika zastupljena na način da je uz poštivanje svih epidemioloških mjera propisanih zbog pandemije COVID-19 održano 50 treninga kojim prilikom je educirano 3091 učenika.

Nacionalni preventivni projekt „Imam izbor“

Namjenski utrošena sredstva za provedbu: iz sredstava državnog proračuna.

Nacionalni preventivni projekt „Imam izbor“ provodi se od školske godine 2012./2013.

Tijekom školske godine 2019./2020. ali i tekuće 2020./2021. godine, proveden je, odnosno provodi se po istom obrascu kao i prethodnih godina u odgojno-obrazovnim ustanovama na području osječko-baranjske i međimurske županije uz koordinaciju Ravnateljstva policije Ministarstva unutarnjih poslova. Kroz ovaj Projekt policija uspostavlja kvalitetnu suradnju s udrugama romske nacionalne manjine, organizacijama civilnog društva i odgojno obrazovnim ustanovama. Projekt je ciljano usmjeren, kroz provedbu svojih 8 komponenti, na prevenciju vršnjačkog nasilja i vandalizma te nasilja u obitelji i nasilja nad ženama, rizičnih i društveno neprihvatljivih ponašanja djece i mladih, zlouporabe droga i ostalih sredstava ovisnosti, smanjivanje rizika od trgovanja i krijumčarenja ljudi te jačanje prometne kulture. Ciljana skupina su učenici u dobi od 10 i 11 godina, te njihovi roditelji i nastavnici. Tijekom školske godine 2019./2020., projektom je obuhvaćeno 84 učenika, dok je tijekom školske godine 2020./2021 obuhvaćeno 63 učenik uz napomenu da su tom prilikom poštivane sve epidemiološke mjere propisane zbog pandemije COVID-19.

Nacionalni je preventivni projekt „Zajedno više možemo“

Namjenski utrošena sredstva za provedbu: iz sredstava državnog proračuna.

Nacionalni preventivni projekt „Zajedno više možemo“ provodi se od 2010. godine kroz partnerstvo Ravnateljstva policije Ministarstva unutarnjih poslova s lokalnim zajednicama i Vijećima za prevenciju kriminaliteta. Kroz njegove 4 komponente aktivno sudjeluju, kroz primarnu prevenciju, i učenici romske nacionalne manjine 4-ih, 6-ih razreda te roditelji učenika 6-ih razreda zajedno s djecom drugih nacionalnosti koje prebivaju na određenim područjima gdje su te preventive aktivnosti aktivne. Projekt je ciljano usmjeren na prevenciju sredstava ovisnosti, vandalizma, vršnjačkog nasilja i svih ostalih oblika rizičnog ponašanja djece. Projekt odnosno pojedine njegove komponente su tijekom 2020. godine uz poštivanje svih epidemioloških mjera propisanih radi epidemije COVID-19 provedene na području više policijskih uprava pa je tako školske godine 2019./2020. edukaciju prošlo 36351 učenika i 6775 roditelja, dok je u tekućoj školskoj godini 2020/21 edukaciju prošlo 8798 učenika te 480 roditelja.

Obilježavanje međunarodnih datuma

Namjenski utrošena sredstva za provedbu: iz sredstava državnog proračuna.

Obilježavanje Europskog dana borbe protiv trgovanja ljudima

Ministarstvo unutarnjih poslova u suradnji sa svim policijskim upravama provelo je, i ove godine, uz poštivanje svih epidemioloških mjera propisanih radi epidemije COVID- 19 niz

preventivnih aktivnosti (edukativna predavanja, info-punktovi na javnim površinama, TV prezentacija u šalter sali upravnih poslova MUP-a) s ciljem obilježavanja Europskog dana borbe protiv trgovanja ljudima. Tom prilikom proveden je niz preventivnih aktivnosti usmjerjenih na podizanje svijesti šire javnosti o problematici trgovanja ljudima kao jednom od najtežih oblika kršenja ljudskih prava, a čime su, s obzirom na njihov primarno javni karakter, zahvaćeni i pojedinci romske zajednice.

Uz navedeni Europski dan borbe protiv trgovanja ljudima prigodnim programom su obilježeni i **Međunarodni dan borbe protiv rasizma kao i Svjetski dan Roma te Međunarodni dan rasne diskriminacije**.

Provedbeni program preventivnih mjera usmjerениh na povećanje sigurnosti te jačanje socijalne uključenosti Roma na području Policijske uprave međimurske

Policijska uprava međimurska je sukladno odrednicama iz Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013.-2020. i Akcijskog plana za provedbu nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje 2019. do 2020. donijela Provedbeni program preventivnih mjera usmjerenih na povećanje sigurnosti te jačanje socijalne uključenosti Roma na području Policijske uprave međimurske za razdoblje 2019.-2020.

Ovim Provedbenim programom osiguravala se provedba ciljeva i mjera koji proizlaze iz djelokruga rada policije, sukladno prioritetima iz strateške procjene Policijske uprave te spomenutog Akcijskog plana.

Kod izrade Provedbenog programa procjena stanja temeljena je na statističkim pokazateljima o stanju i kretanju kažnjivih ponašanja i javnom mnijenju o subjektivnom osjećaju sigurnosti kod građana te postojećim dokumentima Međimurske županije i Grada Čakovca, iz kojih je razvidna potreba za zajedničkim angažmanom u području snažnijeg djelovanja na planu uključivanja romske manjine u društvenu zajednicu.

Nadalje, 5. svibnja 2019. godine, na izborima za članove Vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, izabранo je Vijeće romske nacionalne manjine od 25 članova. Na konstituirajućoj sjednici jednoglasno je izabran predsjednik i zamjenik predsjednika Vijeća koji su se uz Policijsku upravu međimursku i druge institucije s područja Međimurske županije, krajem 2020. godine uključili su se u izradu projekta Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo pod nazivom „**Pilot projekt prevencije ovisnosti usmjeren djeci i mladim Romima u Međimurskoj županiji**“. Projekt se planira provoditi početkom školske godine 2021./22. u romskim naseljima Kuršanec i Parag, odnosno Osnovnim školama Kuršanec i Macinec.

Osim svesrdne podrške Međimurske županije to jest lokane samouprave kako u financiranju različitih preventivnih materijala tako i u provođenju preventivnih aktivnosti, u sklopu realizacije mjera i aktivnosti Provedbenog programa tijekom 2019. i 2020. godine provedeno je niz zajedničkih preventivnih akcija. Tako se ističe i dobra suradnja s Centrom za socijalnu skrb, Zavodom za javno zdravstvo Međimurske županije i drugim institucijama i udrugama koje djeluju na području Međimurske županije. Pri tome, tu je primjer i suradnje s udrugom „Zora“ koja radi na promicanju ljudskih prava, rodne ravnopravnosti i prava manjina.

Tijekom 2019. godine suradnja s većinom institucija i većim brojem udruga te različitim zaštitarskim firmi s područja Međimurske županije, ali i susjednim Policijskim upravama kao i Policijskom upravom Zala iz Mađarske te Policijskom upravom Murska Sobota iz Slovenije, provedena je u vidu održavanja sajma sigurnosti i prevencije. U 2020. godini Sajam sigurnosti i prevencije nije održan radi poštivanja preporuka Županijskog stožera civilne zaštite i Zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije, a vezano na suzbijanje širenja zaraze virusom Covid-19.

Sukladno predviđenim mjerama Provedbenog programa provođeni su preventivni projekti i akcije u smislu primarne prevencije usmjerene suzbijanju vršnjačkog nasilja i vandalizma te nasilja u obitelji i nasilja nad ženama, rizičnih i društveno neprihvatljivih ponašanja djece i mladih, zlouporabe droga i ostalih sredstava ovisnosti, smanjivanje rizika od trgovanja i krijumčarenja ljudi te jačanje prometne kulture (nacionalni preventivni projekti „Imam izbor“, „Zdrav za 5“ i „Živim život bez nasilja“, „Manje oružja, manje tragedija“, preventivna akcija „Zajedno“, „Poštujte naše znakove“ i dr.).

Nacionalni preventivni projekt „**Zdrav za 5**“ provodi se u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Međimurske županije. U projekt su školske godine 2019./20. uključene tri srednje škole i četiri osnovne škole. Iz osnovnih škola u projekt je bilo uključeno ukupno 208 učenika osmih razreda, a iz srednjih škola je u projekt bilo uključeno ukupno 479 učenika prvih razreda. Druga komponenta spomenutog projekta nije provedena iz razloga jer se školska nastava održavala online zbog mjera za sprečavanje širenja bolesti Covid-19 pa tako djeca nisu bila dostupna za provođenje daljnjih preventivnih aktivnosti. Početkom nove školske godine 2020./21. preventivni projekt nije ni započet. Naime, zbog strogih mjera vezano na sprečavanje širenja zaraze Covidom-19, nije bio moguć ulazak u škole, a dio nastave odvijao se i online.

Nacionalni preventivni projekt „**Imam izbor**“ u školskoj godini 2019./20. započet je u Osnovnoj školi Orešovica. Projektom su obuhvaćena ukupno 2 odjeljenja, odnosno 33 učenika. Zbog situacije s Covidom-19 u sklopu projekta nisu provedene sve komponente.

Početkom nove školske godine 2020./21. uz poštivanje svih preporuka vezano na sprječavanje širenja zaraze Covidom-19, projekt se počinje provoditi u OŠ Domašinec. Do kraja 2020. godine za 31 učenika, polaznike petih razreda osnovne škole, održano je predstavljanje projekta, te komponente „Policajac, prijatelj i pomagač“ i „Za nasilje nema opravdanja“. Tijekom prosinca, škole su ponovno prešle na online nastavu pa tako u prosincu nije provedena nijedna komponenta projekta „Imam izbor“.

Nacionalni preventivni projekt „**Živim život bez nasilja**“, odnosno njegovi segmenti provođeni su u sklopu rada Mobilnog preventivnog centra policije 2019. i 2020. godine. Tako su na informativnim punktovima u 11 navrata za građane provođene aktivnosti vezano na prevenciju nasilja u obitelji na način da su građani na informativnom punktu od policijskih službenika mogli dobiti informacije o tome: kako prepoznati nasilje u obitelji, kako nasilje utječe na obitelj, što sami građani mogu učiniti po tom pitanju, kako se može pomoći nekome tko je zlostavljan, o rizičnim faktorima nasilja u obitelji te nasilju općenito i što može učiniti policija ili druge ustanove koje se bave sprječavanjem nasilja i njegovih posljedica.

Aktivnosti iz nacionalne preventivne kampanje „**Manje oružja, manje tragedija**“ tijekom 2019. godine provedene su Mobilnim preventivnim centrom policije u ukupno 26 navrata. Aktivnosti su provođene širom Međimurske županije, a posebice na područjima romskih naselja.

U 2020. godini, Policijska uprava međimurska, Mobilnim preventivnim centrom policije provela je 13 takvih aktivnosti. Posebice se ističu one provedene na područjima naselja Nedelišće, Orešovica, Peklenica, Podturen, Pribislavec, Čakovec, Macinec, Sitnice, Piškorovec, Domašinec, Kotoriba, Prelog.

Za napomenuti je da je preventivna akcija koja je 11. rujna 2020. godine održana u Piškorovcu provedena u suradnji s načelnikom Općine Mala Subotica, predstavnikom Ureda za

ljudska prava i prava nacionalnih manjina iz Zagreba te predstavnikom Saveza Roma u RH „KALI SARA“.

Aktivnosti iz Nacionalne preventivne akcije „**Zajedno**“ većinom su se provodile Mobilnim preventivnim centrom policije, a njima je na informativnim punktovima obuhvaćena tema trgovanja ljudima kojom prilikom su se građani informirali o pojmu trgovanja ljudima, razlozima trgovanja, tko su najčešće žrtve i počinitelji te kako se zaštiti od toga. U 2020. godini, uz poštivanje svih epidemioloških mjera propisanih radi epidemije COVID-19 preventivna akcija „Zajedno“ je provedena u 8 navrata i to u mjestima Parag, Kuršanec, Peklenica, Podturen, Orešovica, D. Kraljevec, Pribislavec i Macinec te je tom prilikom educirano oko 150 građana.

Vezano na preventivne aktivnosti u prometu ističe se da su se u 2020. godini preventivne aktivnosti u prometu provodile u najvećoj mjeri korištenjem Mobilnog preventivnog centra policije uz poštivanje svih preporučenih mjera vezano na sprječavanje širenja bolesti uzrokovane virusom „Covid-19“. Ukupno je provedeno 38 takvih aktivnosti.

Što se tiče stjecanja odgovarajućeg obrazovanja i proširivanja mogućnosti zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine posebice u policiji, tijekom 2019. i 2020. godine, Zavodu za zapošljavanje, Područnoj službi Čakovec proslijeđena je obavijest o raspisanom natječaju Policijske akademije, za zanimanje policajac/policajka. U suradnji sa Zavodom za zapošljavanje, Područnom službom Čakovec, pripadnici romske nacionalne manjine potiču se na stjecanje odgovarajućeg obrazovanja kako bi se proširele mogućnosti njihova zapošljavanja pa tako i zapošljavanja u policiji. Trenutno su u Policijskoj upravi Međimurskoj zaposlena tri policijska službenika, pripadnici romske nacionalne manjine.

Vezano na izradu i distribuciju promotivnih preventivnih materijala (plakata, brošura) na romskom/hrvatskom jeziku, svake godine u suradnji s Vijećem za prevenciju Međimurske županije i Vijećem za prevenciju Grada Čakovca tiskaju se i nabavljaju različiti preventivni materijali koji se kontinuirano dijele građanima prilikom provođenja javnih preventivnih akcija i aktivnosti.

Kroz međunarodnu policijsku suradnju na sastancima granične policije intenzivira se razmjena iskustava dobre prakse vezano na rješavanje problematike koja se tiče romske nacionalne manjine (Slovenija, Mađarska). Tijekom 2020. godine suradnja se pretežno odnosila na postupanja vezano na Covid-19.

XIV. BILATERALNA SURADNJA

Republika Hrvatska potpisala je bilateralne sporazume o zaštiti prava nacionalnih manjina s Mađarskom 1995. godine, Talijanskom Republikom 1996. godine, Republikom Srbijom 2004. godine, Republikom Sjevernom Makedonijom 2007. godine i Crnom Gorom 2009. godine.

Za potrebe praćenja provedbe sklopljenih sporazuma i predlaganje odgovarajućih preporuka vladama država potpisnica ustrojeni su s Mađarskom, Republikom Srbijom, Republikom Sjevernom Makedonijom i Crnom Gorom međuvladini mješoviti odbori (MMO), čije bi se sjednice trebale naizmjenično održavati jednom godišnje te razmatrati aktualna pitanja od interesa za nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj i hrvatsku nacionalnu manjinu u

navedenim državama. Ugovor koji je Republike Hrvatska potpisala s Talijanskom Republikom nije predvio osnivanje Međuvladinog mješovitog odbora za praćenje provedbe Ugovora.

Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske nositelj je poslova s hrvatske strane glede priprema i održavanja sjednica međuvladinih mješovitih odbora za zaštitu nacionalnih manjina. Tijekom 2019. godine održane su sjednice s tri, od četiri države s kojima Republika Hrvatska ima ustrojene mješovite odbore, i to s Republikom Srbijom, Republikom Sjevernom Makedonijom i Mađarskom, dok s Crnom Gorom sjednica nije održana.

Zbog nepovoljne epidemiološke situacije uzrokowane pandemijom virusa SARS-CoV-2, u 2020. godini nije održana niti jedna sjednica MMO-a, iako su bile planirane. No, i tijekom 2020. godine navedeni Ured je bio u komunikaciji s partnerskim predstavnicima u državama s kojima su sklopljeni sporazumi. Tijekom 2020. godine, nakon parlamentarnih izbora u Republici Srbiji i Crnoj Gori te prijevremenih parlamentarnih izbora u Republici Sjevernoj Makedoniji, došlo je i do promjena u osobama supredsjedatelja MMO-a. Republika Sjeverna Makedonija izvjestila je Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske kako je umjesto dosadašnjeg supredsjedatelja Edmonda Ademija imenovana nova supredsjedateljica Fatmire Isaki, zamjenica ministra vanjskih poslova Republike Sjeverne Makedonije.

Četvrti sastanak Koordinacijskog odbora ministara Republike Hrvatske i Talijanske Republike (KOM) pod supredsjedanjem dvojice ministara vanjskih poslova, Gordana Grlića Radmana i Luigia Di Maia održan je 30. studenoga 2020. godine. U radu Koordinacijskog odbora ministara sudjeluje niz resora u hrvatskoj i talijanskoj vlasti te tako i Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Tom prigodom potpisana je Zajednička izjava kojom su dogovoreni konkretni koraci usmjereni ka jačanju bilateralne suradnje u područjima od zajedničkog interesa. Između ostalog, dvije strane istaknule su važnu ulogu autohtone hrvatske i talijanske manjine koje žive u Talijanskoj Republici i Republici Hrvatskoj te njihov doprinos kulturnom razvoju i gospodarskom rastu tog područja. Dvije strane potvratile su svoju predanost podupiranju daljnog napretka u provedbi nacionalnih, europskih i međunarodnih zakonodavstava, na korist obiju manjina. Međutim, Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske ističe kako je Ugovor između Republike Hrvatske i Talijanske Republike (1996.) o pravima manjina vrlo asimetričan, u njemu status i položaj hrvatske nacionalne manjine, odnosno prema talijanskom zakonodavstvu hrvatske jezične manjine, nije definiran jasno niti je temeljito razrađen. Primjetnu manjkavost predstavlja i to što u samome ugovoru nije predviđen način praćenja provedbe ugovora. Jasno je kako bi bilo potrebno pristupiti redefiniranju i poboljšanju ovoga pravnoga dokumenta, posebice uzimajući u obzir važnost naglašavanja povjesne nazočnosti i opstojnosti Hrvata i u sjeveroistočnom dijelu Italije, u pokrajini Furlaniji – Julijskoj krajini.

Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske ističe vrlo uspješnu suradnju s Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina tijekom pripremanja i održavanja sjednica međuvladinih mješovitih odbora za zaštitu nacionalnih manjina.

Zaključno, u ovom Izvješću iznose se i informacije o provedbi Operativnih programa za nacionalne manjine za razdoblje 2017. - 2020. te Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina.

Operativni programi za nacionalne manjine za razdoblje 2017. - 2020.

Jedan od ciljeva Vlade Republike Hrvatske za mandatno razdoblje od 2016. – 2020. godine bio je nastaviti unaprjeđivati postojeću razinu zaštite prava nacionalnih manjina. Polazeći od toga, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 24. studenoga 2016. donijela Odluku o izradi operativnih programa nacionalnih manjina kojima će se odrediti mehanizmi osiguranja prava nacionalnih manjina te osnažiti podrška za daljnje djelovanje njihovih tijela, a sve u skladu s Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i drugim posebnim propisima na ovom području. Sukladno Zaključku Vlade Republike Hrvatske od 24. kolovoza 2017. utvrđeni su Operativni programi za nacionalne manjine za razdoblje 2017. - 2020. te određeni rokovi i nositelji provedbenih aktivnosti.

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske, donesenim na sjednici održanoj 1. kolovoza 2019. godine, prihvaćeno je Izvješće o provedbi Operativnih programa za nacionalne manjine za razdoblje od 24. kolovoza 2017. do 24. veljače 2019. godine.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina tijekom 2019. godine koordinirao je izradu izvješća koje obuhvaća tri polugodišnja izvješća: prvo (24. veljače 2019. - 24. kolovoza 2019.), drugo (24. kolovoza 2019. - 24. veljače 2020.) i treće (24. veljače 2020. - 24. kolovoza 2020.) te je isto u završnoj fazi usvajanja.

Navedeni Operativni programi predviđaju ukupno 92 aktivnosti, od kojih je 8 dovršeno, 56 aktivnosti se provodi, 9 aktivnosti se djelomično provodi, za 14 aktivnosti smatra se da ih je moguće provesti u budućnosti, za 4 aktivnosti smatra se da su nepotrebne, a jedna aktivnost se ne provodi. U okviru izvješća aktivnost koja nije provedena odnosi se na status groblja u općinama i gradovima u kojima povjesno živi talijanska manjina, na način da se zaštiti višestoljetna prisutnost talijanske zajednice, stoga je aktivnost ponovljena i u Operativnim programima nacionalnih manjina za razdoblje 2021.-2024.

Vlada Republike Hrvatske donijela je 3. rujna 2020. godine Odluku o izradi operativnih programa nacionalnih manjina za razdoblje 2021.-2024. kojom je za njihovu izradu bio zadužen potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske za društvene djelatnosti i ljudska prava u suradnji s Ministarstvom pravosuđa i uprave, Ministarstvom financija, Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te drugim nadležnim tijelima državne uprave. U pripremu operativnih programa bili su uključeni i zastupnici pripadnici nacionalnih manjina u Hrvatskome saboru.

Operativni programi nacionalnih manjina za razdoblje 2021.-2024. nastavak su kontinuiranog rada Vlade Republike Hrvatske na unaprjeđivanju postojeće razine zaštite prava nacionalnih manjina te se nastavljaju na Operativne programe za nacionalne manjine za razdoblje 2017. – 2020. Vlada Republike Hrvatske je 30. prosinca 2020. godine donijela Odluku o donošenju Operativnih programa nacionalnih manjina za razdoblje 2021.-2024. Navedeni Operativni programi sadrže 46 aktivnosti koje se odnose se na sve nacionalne manjine koje su navedene u Izvorišnim osnovama Ustava Republike Hrvatske, te od posebnih operativnih programa koji sadrže ukupno 113 aktivnosti koje se odnose na pojedine nacionalne manjine s obzirom na njihove specifičnosti i potrebe unaprjeđenja postojeće razine njihove zaštite. Posebni operativni programi izrađeni su za srpsku, talijansku, češku, slovačku, mađarsku, albansku, bošnjačku, crnogorsku, makedonsku, slovensku, romsku, austrijsku, njemačku, poljsku, rusinsku, rusku, tursku, ukrajinsku i židovsku nacionalnu manjinu.

Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina

Okvirnu konvenciju za zaštitu nacionalnih manjina potvrdio je Hrvatski sabor na sjednici 19. rujna 1997. godine, a stupila je na snagu 17. listopada 1997. godine. Sukladno članku 25. spomenute Konvencije, države stranke su u obvezi podnošenja izvješća Vijeću Europe o zakonodavnim i drugim mjerama koje su poduzete za ostvarivanje načela izloženih u toj Konvenciji. Vlada Republike Hrvatske podnijela je 2019. godine Vijeću Europe Peto izvješće o provođenju Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina. Tijekom posjeta članova Savjetodavnog odbora za Okvirnu konvenciju za zaštitu nacionalnih manjina Republici Hrvatskoj, u ožujku 2020. godine, Vlada Republike Hrvatske je organizirala sastanke s predstvincima nadležnih tijela te pružila sve dodatne potrebne informacije.

Peto mišljenje Savjetodavnog odbora za Okvirnu konvenciju za zaštitu nacionalnih manjina o provedbi Okvirne konvencije od strane Republike Hrvatske usvojeno je na 69. sastanku spomenutog Savjetodavnog odbora, 8. listopada 2020. godine i njime je izvršena evaluacija Petog izvješća Republike Hrvatske sukladno preuzetim obvezama iz predmetne Okvirne konvencije. U Mišljenju su istaknute zamjedbe o porastu netolerancije na početku prethodnog razdoblja i neki preostali izazovi na području integracije pripadnika nacionalnih manjina, kao što su jačanje institucionalnog okvira, očuvanje manjinskih jezika i kulture te pristup medijima. Mišljenje navodi i brojne primjere uspjeha i napretka, osobito provedbom Operativnih programa za nacionalne manjine i Nacionalne strategije za uključivanje Roma.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji i temeljem mišljenja nadležnih ministarstava i drugih nadležnih tijela u čiji djelokrug ulazi ostvarivanje pojedinih prava predviđenih Konvencijom: Ministarstva kulture i medija, Ministarstva pravosuđa i uprave, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje, Državnog zavoda za statistiku, Ureda Komisije za odnose s vjerskim zajednicama, Agencije za elektroničke medije te Hrvatske radiotelevizije, koordinirao je i pripremio Očitovanje na Peto mišljenje Savjetodavnog odbora Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina o provedbi Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina od strane Republike Hrvatske kojim su dodatno pojašnjenje činjenice uz pojedine točke Petog mišljenja Savjetodavnog odbora, te je isto prihvaćeno na sjednici Vlade Republike Hrvatske održanoj 17. prosinca 2020. godine.

XV. ZBIRNI FINANCIJSKI POKAZATELJI (iznosi i pozicije u proračunu)

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

U poglavlju III. Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina ovoga Izvješća, u narativnom dijelu i tabičnim prikazima detaljno su izneseni pojedinačni iznosi finansijskih sredstava po različitim segmentima, a u ovom poglavlju se iznosi ukupan utrošak sredstava utrošen za potrebe obrazovnih programa i nastave na jeziku i pismu za nacionalne manjine te utrošak po pojedinim proračunskim pozicijama Ministarstva znanosti i obrazovanja.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2020. godinu za potrebe obrazovnih programa i nastave na jeziku i pismu za nacionalne manjine utrošena su sredstva u sveukupnom iznosu od **37.750.318,57 kuna** i to za sljedeće aktivnosti:

- *Poticaji obrazovanja nacionalnih manjina* (A577131), *Posebni programi obrazovanja za provođenje programa nacionalnih manjina* (A577137), *Provedba Nacionalne strategije za uključivanje Roma 2013.- 2020.* (A767015), *Srednjoškolske stipendije za učenike Rome* (A767003), *Potpore romskim studijima i studentima Romima* (A679066), *Razvoj sustava obrazovanja odraslih* (A580014) te u skladu s člankom 50. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju - *Odgoj i naobrazba djece pripadnika nacionalnih manjina* (A578003).

U 2020. godini Ministarstvo je osiguralo sredstva za obrazovne programe i nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina na Razdjelu 080, Glavi 05 u ukupnom iznosu od **17.000.295,31 kunu** (Tablica 1.).

Tablica 1.

	Isplaćeno u 2019.	Isplaćeno u 2020.	Povećanje/smanjenje
A 578003 – Odgoj i naobrazba djece pripadnika nacionalnih manjina	1.520.750,00	1.606.250,00	+ 85.500,00
A 577131 - Poticaji obrazovanja nacionalnih manjina	631.094,91	4.000.000,00	+ 3.368.905,09
A 577137 - Posebni programi obrazovanja za provođenje programa nacionalnih manjina	1.110.602,77	650.477,09	- 460.125,68
A 767003 – Srednjoškolske stipendije za učenike Rome	3.764.200,00	4.176.800,00	+ 412.600,00
A 767015 - Provedba Nacionalne strategije za uključivanje Roma	5.481.697,36	6.170.268,22	+ 688.570,86
A 679066 – Potpore romskim studijima i studentima Romima	120.900,00	396.500,00	+ 275.600,00
A679067 – Stipendije za studente slabijeg socio-ekonomskog statusa	205.000,00	/	- 205.000,00
UKUPNO	<u>12.834.245,04</u>	<u>17.000.295,31</u>	<u>+ 4.166.050,27</u>

Osim sredstava navedenih u Tablici 1., u 2020. godini isplaćena su i sredstva u iznosu od **20.750.023,26 kuna**, za:

- izradu ispitnih inačica za državnu maturu na jeziku i pismu nacionalnih manjina, prijevod ispita, lekturu ispita, korekturu, prijelom i tisak, troškove rada ocjenjivača na materinskim jezicima nacionalnih manjina (A814001 – *Državna matura* - 496.542,50 kuna),
- plaće učitelja i nastavnika u nastavi po modelu C – (A579000- *Osnovnoškolsko obrazovanje* i A58000- *Srednjoškolsko obrazovanje*, ukupno: 18.130.130,76 kuna)
- plaće za 23 suradnika – romskih pomagača (A579000 – Osnovnoškolsko obrazovanje - 1.725.000,00 kuna)

Pored navedenih aktivnosti, provedba Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. uključuje:

- uključivanje odraslih Roma u program opismenjavanja i osposobljavanja (A580014 - *Razvoj obrazovanja odraslih* – 398.350,00 kuna).

Ured Komisije za odnose s vjerskim zajednicama

U 2020. godini putem Ureda Komisije za odnose s vjerskim zajednicama, temeljem Ugovora o pitanjima od zajedničkog interesa, potpisanim sa crkvama i vjerskim zajednicama pripadnika nacionalnih manjina, isplaćeno je ukupno **16.371.989,60 kuna**.

Navedena finansijska sredstva osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 91 Ured Komisije Aktivnost A 872003 - Poticaji prema ugovorima Vlade Republike Hrvatske i vjerskih zajednica.

Agencija za elektroničke medije

U 2020. godini nakladnicima televizije i radija, neprofitnim pružateljima elektroničkih publikacija te neprofitnim proizvođačima audiovizualnog programa za kategoriju programa *Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj* dodijeljeno je ukupno **1.788.506,41 kuna**.

Tablični pregled navedenih emisija/sadržaja koji sadrži naziv pružatelja medijske usluge, financirane emisije iz kategorije Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj te iznos sredstva koja su dodijeljena za 2019. godinu nalazi se u prilogu ovog Izješča – Prilog 4.

Ministarstvo kulture i medija

U prvitu ovoga Izješča, u Prilogu 5., nalazi se detaljan pregled financiranja nacionalnih manjina u području kulture u 2020. godini, s pozicije Ministarstva kulture i medija, i to: zaštita kulturne baštine; plaće i materijalni troškovi središnjih knjižnica nacionalnih manjina; knjižnična, izdavačka djelatnost i otkup knjiga; programi investicijske potpore; glazbenu djelatnost i kulturno-umjetnički amaterizam; vizualna djelatnost i međunarodna kulturna suradnja.

Putem Ministarstva kulture i medija u 2020. godini za potrebe nacionalnih manjina iz Državnog proračuna Republike Hrvatske odobrena su sredstava u ukupnom iznosu od **10.732.289,17 kuna** i to za:

- plaće i materijalne troškove – 1.875.745,17 kuna
- knjižničnu, izdavačku djelatnost i otkup knjiga – 159.800,00 kuna
- izdavačku kuću Edit – 1.300.000,00 kuna
- programe investicijske potpore – 1.200.000,00 kn
- glazbenu djelatnost i kulturno – umjetnički amaterizam – 90.000,00 kuna
- vizualnu djelatnost – 33.000,00 kuna
- međunarodnu kulturnu suradnju – 66.394,00 kuna
- zaštitu kulturne baštine - 6.007.350,00 kuna

Središnje knjižnice nacionalnih manjina

Za materijalne rashode za nacionalne manjine Ministarstvo kulture i medija je u 2020. godini izdvojilo 175.000,00 kuna. Isti iznos osiguran je i u 2019. godini. Za plaće za nacionalne manjine Ministarstvo je u 2020. godini izdvojilo 1.700.745,17 kuna. Sredstva za plaće i materijalne troškove osigurana su u ukupnom iznosu od 1.875.745,17 kuna, plaćena sa pozicije A784002 – Matične službe knjižnica.

Knjižnična, izdavačka djelatnost i otkup knjiga

U sklopu knjižnične djelatnosti osigurana su sredstva kroz programe nabave knjižne i neknjižne građe za središnje knjižnice nacionalnih manjina u ukupnom iznosu od 120.000,00 kuna (Aktivnost A781003 – Programi knjižnične djelatnosti).

Ministarstvo kulture dalo je potporu izdavačkoj kući Edit iz Rijeke (talijanska nacionalna manjina) u iznosu od 1.300.000,00 kuna (Aktivnost A729024 – Potpora izdavačkoj kući Edit). Na programima potpore izdavanju časopisa i elektroničkih publikacija osigurana su sredstva za program Saveza Roma u Republici Hrvatskoj KALI SARA za elektroničku publikaciju phralipen.hr u iznosu od 20.000,00 kuna. Za otkup knjiga u 2020. godini osigurana su sredstva za knjigu Istočna Ukrajina Donbas Jevgenija Paščenka u iznosu od 9.800,00 kuna.

Za književne manifestacije osigurana su sredstva u iznosu 10.000,00 kuna za književnu manifestaciju Češka eksperimentalna poezija. Sredstva za navedene programe osigurana su u proračunu Ministarstva kulture na aktivnosti A781002 – Književno izdavaštvo.

Programi investicijske potpore

U 2020. godini Ministarstvo kulture i medija je za programe izgradnje, održavanja i opremanja ustanova kulture (investicijske potpore) izdvjilo sredstva u ukupnom iznosu od 1.200.000,00 kuna za 2 programa.

Jedan program odnosi se na češku nacionalnu manjinu za program Rekonstrukcije i dogradnje Češkog kulturnog centra u iznosu od 1.000.000,00 kuna, a drugi program na srpsku nacionalnu manjinu za program Adaptacije i opremanja dijela zgrade Središnje knjižnice Srba u iznosu od 200.000,00 kuna.

Sredstva za ove programe Ministarstvo kulture i medija osiguralo je na aktivnosti K565018 – Izgradnja, održanje i opremanje ustanova kulture.

Kulturno umjetnički amaterizam / glazba i glazbeno scenske umjetnosti

U 2020. godini Ministarstvo kulture i medija financiralo je pet programa u ukupnom iznosu od 90.000,00 kuna.

Kroz programe kulturno – umjetničkog amaterizma osigurana su sredstva za četiri programa u iznosu od 55.000,00 kuna i to za 7. Istarski festival multikulturalnosti – manifestacija koja je okupila nacionalne manjine s područja Istarske županije s ciljem promocije suživota u organizaciji Upravnog odjela za talijansku nacionalnu manjinu Istarske županije u iznosu od 25.000,00 kuna, jedan program u organizaciji Općine Lipovljani za program Lipovljanski susreti - Manifestacija nacionalnih manjina Hrvatske u iznosu od 20.000,00 kuna te jedan program u organizaciji Saveza Čeha u Republici Hrvatskoj za program Dožinky – žetvene svečanosti. (10.000,00 kuna).

U glazbenoj i glazbeno – scenskoj djelatnosti osigurana su sredstva za program Opera za djecu „Brundibar“ Hansa Krasa Centra za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holokaust u iznosu od 20.000,00 kuna i za program Koncertno gostovanje Ansambla LADO na 21. Međunarodnim etno susretima u organizaciji Hrvatsko – mađarskog kulturnog centra Općine Bilje u iznosu od 15.000,00 kuna.

Sredstva za navedene programe osigurana su u proračunu Ministarstva kulture na aktivnosti A565030 – Programi kazališne i glazbeno scenske djelatnosti.

Vizualne umjetnosti

Na programskoj djelatnosti vizualne umjetnosti u 2020. godini sufinancirana su 3 programe nacionalnih manjina u ukupnom iznosu od 33.000,00 kuna. Dva programa odnose se na židovsku nacionalnu manjinu u iznosu od 18.000,00 kn te jedan za češku nacionalnu manjinu u iznosu od 15.000,00 kuna.

Programi vizualnih umjetnosti financirani su s aktivnosti A781014.

Međunarodna kulturna suradnja

U sklopu međunarodne kulturne suradnje Ministarstvo kulture i medija financiralo je ukupno 8 programa u iznosu od 66.394,00 kuna. Za romsku nacionalnu manjinu osigurana su sredstva za 5 programa te po 1 program za slovačku nacionalnu manjinu, židovsku nacionalnu manjinu i crnogorsku nacionalnu manjinu.

Sredstava za programe međunarodne kulturne suradnje osigurana su u okviru proračuna Ministarstva kulture i medija na poziciji A565035 – Međunarodna kulturna suradnja

Zaštita kulturne baštine

U 2020. godini Ministarstvo kulture i medija odobrilo je ukupno 54 programa na području zaštite kulturne baštine nacionalnih manjina, u ukupnom iznosu od 6.007.350,00 kuna. Od toga se na Zaštitu nepokretnih kulturnih dobara odnosi 48 programa (88,9 %), u ukupnom iznosu od 5.873.000,00 kuna. Od ukupnog broja programa Zaštite nepokretnih kulturnih dobara 42 programa odnosi se na srpsku manjinu (4.453.000,00 kuna), 3 na mađarsku manjinu (970.000,00 kuna) i 3 na židovsku manjinu (450.000,00 kuna). Sredstva za ove programe osigurana su u proračunu Ministarstva kulture i medija na aktivnosti A565010 Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture. Za programe Zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara isplaćeno je ukupno 5.825.356,68 kuna.

Za programe Zaštite i očuvanja pokretnih kulturnih dobara odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 86.000,00 kuna za 4 programa srpske nacionalne manjine. Sredstva za ove programe osigurana su u proračunu Ministarstva kulture i medija na poziciji A565036 Zaštita pokretnih spomenika kulture. Za programe Zaštite i očuvanja pokretnih kulturnih dobara isplaćeno je ukupno 70.899,08 kuna.

Za programe pokretne etnološke baštine isplaćena su sredstva za 2 programa, i to 1 za rusinsku nacionalnu manjinu, u iznosu od 28.350,00 kuna, te 1 za slovačku nacionalnu manjinu, u iznosu od 20.000,00 kuna.

Savjet za nacionalne manjine

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2020. godinu putem Savjeta za nacionalne manjine, ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina financirano je iz *Razdjela 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 21 Savjet za nacionalne manjine, Aktivnost A732003 Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina*, u iznosu od **43.499.650,37** kuna.

U prvitu ovoga Izvješća nalazi se pregled sredstava raspoređenih udrugama i ustanovama nacionalnih manjina putem Savjeta iz područja kulturne autonomije za 2020. godinu (Prilog 6.).

Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje

U 2020. godini Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje je u svrhu stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskog prava iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu osigurao **2.226.774,00 kuna** s proračunske aktivnosti Stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava (K761062). S navedene pozicije financira se stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava, među kojima su u najvećem broju pripadnici srpske nacionalne manjine. (Središnji državni ured napominje da nema posebnu evidenciju stambenog zbrinjavanja pripadnika nacionalnih manjina).

Za realizaciju Godišnjeg programa poboljšanja uvjeta življenja i stambeno zbrinjavanje pripadnika romske nacionalne manjine u 2020. godini, utrošeno je oko **1.587.537,04 kuna** sredstava s aktivnosti A761075 Poboljšanje uvjeta življenja Romske nacionalne manjine, konto 3822 Kapitalne donacije građanima i kućanstvima.

Državna škola za javnu upravu

U 2020. godini za provedbu radionica i seminara na temu ostvarivanja prava nacionalnih manjina te suzbijanje diskriminacije i stereotipa, iz Državnog proračuna, *Glava 9515 Državna škola za javnu upravu, Aktivnost 677018 Administracija i upravljanje, 3237 Intelektualne i osobne usluge*, utrošeno je ukupno **14.512,00 kuna**.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Putem Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u 2020. godini za potrebe zaštite i unaprjeđenja položaja i prava nacionalnih manjina sveukupno je utrošeno **79.091.740,49 kuna**.

Tablica 2.

<i>A513 002 Programi za nacionalne manjine</i>	
Tekuće donacije u novcu	33.500.000,00 kuna
Kapitalne donacije neprofitnim organizacijama	41.500.000,00 kuna
Službena putovanja	536,00 kuna
Intelektualne usluge	70.075,00 kuna
Reprezentacija	1.643,28 kuna
UKUPNO:	75.072.254,28 kuna
<i>A 513 041 Provedba Nacionalne strategije za uključivanje Roma 2013. – 2020.</i>	
Intelektualne usluge	5.783,03 kuna
Službena putovanja	22.641,56 kuna
Usluge telefona, pošte i prijevoza	3.430,79 kuna
Tekuće pomoći unutar općeg proračuna	149.750,00 kuna
Kapitalne pomoći unutar općeg proračuna	125.000,00 kuna
Tekuće pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna	135.640,00 kuna
Tekuće donacije u novcu	50.000,00 kuna
Kapitalne donacije neprofitnim organizacijama	3.006.177,59 kuna
Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	300,00 kuna
Ostali financijski rashodi	51,26 kuna
Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i sl.	14.941,57 kuna
UKUPNO:	3.513.715,80 kuna
<i>A 513 043 Projekt ESF „Uključivanje Roma-Ispunjavanje preduvjeta za učinkovitu provedbu politika usmjerenih na nacionalne manjine - Faza I“</i>	
Službena putovanja	3.005,40 kuna
Usluge promidžbe i informiranja	93.826,85 kuna
Zakupnine i najamnine	52.269,01 kuna
Intelektualne usluge	269.722,47 kuna
Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	1.426,30 kuna

Ostale usluge	25.741,74 kuna
Računalne usluge	25.024,69 kuna
Reprezentacija	27.418,98 kuna
Uredska oprema	4.366,34 kuna
Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	694,61 kuna
Sitni inventar	360,52 kuna
Usluge telefona i pošte	516,55 kuna
Komunikacijska oprema	959,85 kuna
Oprema za održavanje i zaštitu	437,10 kuna
UKUPNO:	505.770,41 kuna

Financiranje rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina

Prema podacima Ministarstva pravosuđa i uprave, za financiranje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za funkcioniranje vijeća nacionalnih manjina i predstavnika nacionalnih manjina u 2020. godini dodijeljeno je **22.976.355,33** kuna.

Sveukupno je za provođenje Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u 2020. godini utrošeno **216.039.672,98** kune, što predstavlja rast od 27.531.790,74 kune u odnosu na 2019. godinu, kad je utrošeno 188.507.882,24 kune.

Tablica 3.: Pregled sveukupno utrošenih sredstava za potrebe nacionalnih manjina u 2019. i 2020. godini

R. br.	Naziv tijela	Iznos u kunama - 2019 g.	Iznos u kunama - 2020 g.
1.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	33.429.814,52	37.750.318,57
2.	Ured Komisije za odnose s vjerskim zajednicama	15.841.152,00	16.371.989,60
3.	Agencija za elektroničke medije	1.759.173,77	1.788.506,41
4.	Ministarstvo kulture i medija	14.584.273,20	10.732.289,17
5.	Savjet za nacionalne manjine	36.005.157,00	43.499.650,37
6.	Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje	2.404.354,00* 1.500.000,00**	2.226.774,00* 1.587.537,04**
7.	Državna škola za javnu upravu	34.500,00	14.512,00
8.	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina	57.636.571,17	79.091.740,49
9.	Vijeća i predstavnici – lokalna razina	25.312.886,58	22.976.355,33
SVEUKUPNO		188.507.882,24	216.039.672,98

* Navedeni iznos je utrošen s pozicije (K761062) *Stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava*, u svrhu stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskog prava, među kojima su u najvećem broju pripadnici srpske nacionalne manjine

** Navedeni iznos je utrošen s pozicije A761075 Poboljšanje uvjeta življena Romske nacionalne manjine, konto 3822 Kapitalne donacije građanima i kućanstvima, za realizaciju Godišnjeg programa poboljšanja uvjeta življena i stambeno zbrinjavanje pripadnika romske nacionalne manjine za 2020. godinu.

SAŽETAK

I tijekom 2020. godine Vlada Republike Hrvatske, putem nadležnih tijela, u svim područjima provodila je aktivnosti koje su doprinijele dalnjem unaprjeđenju zaštite prava pripadnika nacionalnih manjina.

Savjetodavni odbor Vijeća Europe za Okvirnu konvenciju za zaštitu nacionalnih manjina 8. listopada 2020. godine donio je Peto mišljenje o provedbi Okvirne konvencije od strane Republike Hrvatske, kojim je izvršena evaluacija Petog izvješća Republike Hrvatske, koje je Republika Hrvatska uputila navedenom Savjetodavnom odboru u svibnju 2019. godine. U 2020. godini izrađeno je Očitovanje na navedeno Peto izvješće Savjetodavnog odbora te je isto prihvaćeno na sjednici Vlade Republike Hrvatske održanoj 17. prosinca 2020. godine.

Operativni programi nacionalnih manjina za razdoblje 2021.-2024., koje je Vlada Republike Hrvatske donijela u prosincu 2020. godine, nastavak su kontinuiranog rada Vlade Republike Hrvatske na unaprjeđivanju postojeće razine zaštite prava nacionalnih manjina te se nastavljaju na Operativne programe za nacionalne manjine za razdoblje 2017. – 2020. Navedeni Operativni programi sadrže 46 aktivnosti koje se odnose se na sve nacionalne manjine koje su navedene u Izvořnim osnovama Ustava Republike Hrvatske, te od posebnih operativnih programa koji sadrže ukupno 113 aktivnosti koje se odnose na pojedine nacionalne manjine s obzirom na njihove specifičnosti i potrebe unaprjeđenja postojeće razine njihove zaštite. Posebni operativni programi izrađeni su za srpsku, talijansku, češku, slovačku, mađarsku, albansku, bošnjačku, crnogorsku, makedonsku, slovensku, romsku, austrijsku, njemačku, poljsku, rusinsku, rusku, tursku, ukrajinsku i židovsku nacionalnu manjinu.

U području ostvarivanja **prava pripadnika nacionalnih manjina na službenu i ravnopravnu uporabu svog jezika i pisma**, sukladno službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2011. godine, zakonski preduvjet za uvođenje ravnopravne službene uporabe jezika i pisma nacionalne manjine (u jedinicama lokalne samouprave u kojima pojedine nacionalne manjine čine najmanje trećinu stanovnika takve jedinice), ispunjen je u 27 jedinica lokalne samouprave i to u općinama: Končanica (češki), Krnjak, Vojnić, Donji Lapac, Vrhovine, Udbina, Šodolovci, Jagodnjak, Erdut, Dvor, Gvozd, Donji Kukuruzari, Biskupija, Civljane, Kistanje, Ervenik, Markušica, Trpinja, Negoslavci, Borovo, Gračac i Plaški (srpski), Punitovci (slovački), Grožnjan-Grisignano (talijanski), Kneževi Vinogradi (mađarski), te u gradovima Vukovaru i Vrbovskom (srpski).

Određeni pomaci u 2020. godini uočeni su u nekoliko lokalnih jedinica (primjerice Ervenik, Borovo, Krnjak i Donji Lapac), a značajniji napredak u ostvarenju navedenog prava zabilježen je u Općini Markušica, koja je u 2020. godini pristupila Izmjenama i dopunama Statuta kojim je izvršeno usuglašavanje s zakonskim propisima te su ugrađene odredbe o ispisu naziva naselja, ulica, prometnih znakova na jeziku i pismu srpske nacionalne manjine.

Na području **odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina** u Republici Hrvatskoj postignut je visok stupanj provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i uspješno se provodi obrazovanje učenika prema postojećim modelima obrazovanja (A, B i C).

Na početku školske godine 2020./2021. osnovnoškolskim odgojem i obrazovanjem na jeziku i pismu nacionalnih manjina u svim modelima obrazovanja (A, B i C) obuhvaćeno je

ukupno 6.841 učenika a srednjoškolskim obrazovanjem na jeziku i pismu nacionalnih manjina u svim modelima (A, B i C) bilo je obuhvaćeno ukupno 1.374 učenika.

Za školsku godinu 2020./2021. odobren je ustroj nastave po Modelu C u 1 osnovnoj školi, i to: nastave Jezik i kultura romske nacionalne manjine u OŠ Jagodnjak u Jagodnjaku.

Za školsku godinu 2020./2021. odobren je ustroj nastave po Modelu C u 2 srednje škole, i to: nastave Češki jezik i kultura u SŠ Gimnazija Daruvar u Daruvaru i nastave Češki jezik i kultura u SŠ Gimnazija Požega u Požegi.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja tijekom 2020. godine donijelo je Odluke o donošenju kurikuluma za sljedeće predmete: Kurikulum za nastavni predmet Mađarski jezik i književnost za osnovnu i srednju školu s nastavom na jeziku i pismu mađarske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj (model A) kojim se nastava izvodi na mađarskome jeziku u Republici Hrvatskoj, Kurikulum za nastavni predmet Mađarski jezik i kultura u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (model C), Kurikulum za nastavni predmet Slovački jezik i kultura u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (model C) i Kurikulum za nastavni predmet Jezik i kultura romske nacionalne manjine u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (Model C).

Provđenom mjerama i aktivnostima za ispunjenje ciljeva *Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje od 2013. do 2020. godine* postignut je daljnji napredak u području odgoja i obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine njihovim uključivanjem na svim razinama odgojno-obrazovnog sustava. Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano poduzima napore za ostvarivanje definiranih zadataka i mera, a imajući u vidu kompleksnost i sveobuhvatnost postavljenih ciljeva za unaprjeđenje obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine uključujući odgoj i obrazovanje djece u ranom djetinjstvu, ali i osnovnom, srednjem i visokom obrazovanju te obrazovanju odraslih.

U području ostvarivanja prava nacionalnih manjina na **pristup javnim medijima** putem Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija Agencije za elektroničke medije, redovito se svake godine u okviru javnog natječaja pružateljima medijskih usluga dodjeljuju sredstva u kategoriji *Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj*.

Tijekom 2020. godine Agencija za elektroničke medije pokrenula je projekt poticanja novinarske izvrsnosti dodjelom bespovratnih sredstava novinarima/novinarkama za novinarske radove i istraživanja na teme koje su od javnog interesa iz područja kulture, zdravstva, lokalnih tema, ekumenizma i religije, ljudskih prava, položaja žena u društvu, tema od interesa za manjine u društvu, djece i mladih, obrazovanja, sporta, gospodarstva, međunarodnih odnosa i Europske unije. I u 2020. godini Agencija za elektroničke medije nastavila je djelovati kroz edukaciju i promicanje medijske pismenosti. Treći po redu Dani medijske pismenosti, koji su se trebali održati od 30. ožujka do 5. travnja 2020. godine, u organizaciji navedene Agencije i Ureda UNICEF-a za Hrvatsku, u suradnji s brojnim partnerima i pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i medija i Ministarstva znanosti i obrazovanja, održani su najvećim dijelom na daljinu.

U području **kultурне autonomije nacionalnih manjina** putem Ministarstva kulture i medija kontinuirano se financira opremanje knjižnica, novinska i književno- nakladnička djelatnost, glazbeno-scenska djelatnost i kulturno-umjetnički amaterizam, likovna, novomedijska i filmska djelatnost, međunarodna kulturna suradnja, arhivska i muzejsko-

galerijska djelatnost i zaštita kulturne baštine nacionalnih manjina, a putem Savjeta za nacionalne manjine financiraju se razni programi udruga i ustanova nacionalnih manjina. Brojne udruge i ustanove koje su osnovali pripadnici nacionalnih manjina s ciljem očuvanja, razvoja, promicanja i iskazivanja svog kulturnog identiteta ukazuju na visok stupanj ostvarivanja prava nacionalnih manjina na kulturnu autonomiju. Značajna sredstva dodjeljuju se i na lokalnoj razini, posebno u urbanim središtima, za razne kulturne projekte koje organiziraju udruge nacionalnih manjina samostalno ili zajedno s drugim dionicima.

Vezano uz **političku participaciju**, pripadnici nacionalnih manjina ostvarili su propisanu zastupljenost u Hrvatskome saboru, a u cijelosti su ostvarili i svoje pravo na zastupljenost u predstavničkim i izvršnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Vezano uz **zapošljavanje pripadnika nacionalnih manjina**, podaci su sljedeći: na dan 31. prosinca 2020. godine u tijelima državne uprave i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske bilo je zaposleno 47.947 službenika i namještenika, od kojih su njih 1.471 ili 3,07 % bili pripadnici nacionalnih manjina. Podaci razdijeljeni po narodnosnoj pripadnosti zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina pokazuju da je u navedenim tijelima, krajem 2020. godine, najviše bilo zaposleno Srba – 946, koji čine 1,97 % ukupnog broja zaposlenih; zatim Talijana - 83, koji čine 0,17 %; Mađara - 80, koji čine 0,17 % zaposlenih; Bošnjaka – 80, koji čine 0,17 % zaposlenih; Čeha - 74, koji čine 0,15 % zaposlenih; Slovenaca – 38, koji čine 0,08% zaposlenih; Albanaca - 26, koji čine 0,05% zaposlenih te 11 Roma, koji čine 0,02 % zaposlenih, dok se pripadnicima ostalih nacionalnih manjina izjasnilo 133 službenika i namještenika koji čine 0,28 % od ukupnog broja službenika i namještenika.

Ministarstvo pravosuđa i uprave napominje da je i u 2020. godini na snazi bila Odluka o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave te stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske.

Tijekom 2020. godine tijela državne uprave i stručne službe i uredi Vlade Republike Hrvatske raspisali su ukupno 129 javnih natječaja i oglasa (52 javna natječaja i 77 oglasa) za 336 radnih mjesta (168 na neodređeno vrijeme i 168 na određeno vrijeme), odnosno za 350 izvršitelja (172 na neodređeno vrijeme i 178 na određeno vrijeme). U prijavama na javne natječaje i oglase 19 kandidata se pozvalo na pravo prednosti na temelju pripadnosti nacionalnoj manjini, od kojih su zaposlena 2 kandidata na temelju najvećeg broja ostvarenih bodova na testiranju i intervjuu.

Pravosudna tijela tijekom 2020. godine raspisala su 326 javnih natječaja i oglasa (187 javnih natječaja i 139 oglasa) za 358 radnih mjesta (202 na neodređeno vrijeme i 156 na određeno vrijeme), odnosno za 559 izvršitelja (284 na neodređeno vrijeme i 275 na određeno vrijeme). U prijavama na javne natječaje i oglase u pravosudnim tijelima 28 kandidata se pozvalo na pravo prednosti na temelju pripadnosti nacionalnoj manjini, od kojih su zaposlena 3 kandidata – 1 kandidat na temelju najvećeg broja ostvarenih bodova na testiranju i intervjuu i 2 kandidata na temelju poziva na pravo prednosti.

Na lokalnoj razini, od 78 jedinica samouprave (67 općina i gradova te 11 županija) koje su dužne osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima to se pravo u cijelosti ostvaruje u njih 59, dok u 19 jedinica nije ostvarena zajamčena zastupljenost.

Prema podacima iz evidencije Ministarstva pravosuđa i uprave, na dan 31. prosinca 2020. godine, u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ukupno je zaposleno 16.655 službenika i namještenika, od čega 487 ili 2,92% pripadnika jedne od 22 nacionalnih manjina, 527 ili 3,16% nepoznatih, 20 ili 0,12% neopredijeljenih te 6 ili 0,04% službenika i namještenika koji su se izjasnili kao Muslimani.

Od 487 zaposlenih službenika i namještenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina najviše je Srba – 291, zatim Talijana – 57, Bošnjaka – 47, Mađara – 24, Čeha – 23, Crnogoraca – 9, Makedonaca – 7, Slovenaca i Rusina – po 5, Nijemaca i Slovaka – po 4, Albanaca i Roma – po 3, Russa i Rumunja – po 2, dok je jedan iz reda pripadnika židovske nacionalne manjine.

Vezano uz **vijeća i predstavnike nacionalnih manjina**, nakon izbora za članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, održanih u svibnju 2019. godine, u Registar vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na dan 31. prosinca 2020. godine, upisano je 102 predstavnika nacionalnih manjina, 342 vijeća nacionalnih manjina i 12 koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

Analiza provedbe **Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine** ukazuje na daljnji napredak u integraciji pripadnika romske nacionalne manjine u društvo na svim razinama kao i njihovu sve veću uključenost u aktivnosti koje tome pridonose. Sustavno se poduzimaju aktivnosti u područjima: obrazovanja; zapošljavanja i uključivanja u gospodarski život; zdravstvene zaštite; socijalne skrbii; prostornog uređenja, stanovanja i zaštite okoliša; uključivanja romske nacionalne manjine u društveni i kulturni život; statusnih rješenja, suzbijanja diskriminacije i pomoći u ostvarivanju prava; unaprjeđenja prikupljanja statističkih podataka te usklađenosti programa s međunarodnim standardima kao i ugovorima na području ljudskih i manjinskih prava.

U području **razvijanja tolerancije prema različitosti i suzbijanju diskriminacije**, tijekom 2020. godine Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina koordinirao je izradu novog Nacionalnog plana zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje od 2021. do 2027. godine, a njegovo donošenje očekuje se u III. kvartalu 2021. godine. Provedbeni dokument navedenog Nacionalnog plana bit će Akcijski plan za suzbijanje diskriminacije za razdoblje od 2021. do 2023. godine, u okviru kojega će se nastaviti s provedbom značajnog broja mjera koje su uključene u Akcijski plana za provedbu Nacionalnog plana za suzbijanje diskriminacije za razdoblje u razdoblju od 2017. do 2019. godine. Na taj način osigurat će se kontinuitet strateškog djelovanja u području suzbijanja diskriminacije, ali i usklađenost s važećim zakonodavnim okvirom za strateško planiranje koji je definiran Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 123/17.) i podzakonskim aktima kao i smjernicama iz Priručnika za strateško planiranje Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije.

Zaključno a vezano uz finansijska sredstva, prema zaprimljenim podacima ministarstava i drugih nadležnih tijela, u svrhu provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u 2020. godini utrošeno je ukupno 216.039.672,98 kuna.

PRILOZI

Prilog 1. Pregled jedinica u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine jednu trećinu stanovnika i koje su dužne statutom urediti pravo na ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina
(Ministarstvo pravosuđa i uprave)

<u>Jedinica lokalne samouprave</u>	Manjina	Dvojezično/višejezično ispisivanje teksta i žigova istom veličinom slova/ provodi se u praksi (1)	Dvojezično/višejezično ispisivanje natpisnih ploča predstavnika, izvršnih i upravnih tijela općina, gradova i županija kao i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti istom veličinom slova/provo di se u praksi (2)	Dvojezično/višejezično ispisivanje zaglavlja akata istom veličinom slova/ provodi se u praksi (3)	Dostava dvojezičnih/višejezičnih materijala za sjednice općinskog ili gradskog vijeća odnosno županijske skupštine vijećniku ili građaninu/ provodi se u praksi (4)	Izrada dvojezičnih/višejezičnih zapisnika i objava dvojezičnih/višejezičnih zaključaka/ provodi se u praksi (5)	Dvojezično/višejezično objavljivanje službenih obavijesti i poziva predstavnicih, izvršnih i upravnih tijela općina, gradova i županija, kao i materijale za sjednice predstavnicih i izvršnih tijela/provodi se u praksi (6)
Biskupija	Srbi	da/ne	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Borovo	Srbi	da/da	da/da	da/da	da/da	da/da	da/da
Civiljane	Srbi	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Donji Lapac	Srbi	ne/ne	da/da	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Donji Kukuruzari	Srbi	ne/ne	da/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Dvor	Srbi	da/da	da/da	ne/ne	da/da	ne/ne	ne/ne
Erdut	Srbi	da/da	da/da	da/da	da/ne	da/ne	da/da
Ervenik	Srbi	ne/ne	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Gračac	Srbi	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Grožnjan	Talijani	da/da	da/da	ne/da	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Gvozd	Srbi	ne/ne	da/da	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Jagodnjak	Srbi	da/ne	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Kistanje	Srbi	da/ne	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Kneževi Vinogradi	Madari	da/da	da/da	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Končanica	Česi	da/da	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Krnjak	Srbi	da/da	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Markušica	Srbi	da/da	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Negoslavci	Srbi	da/da	da/da	da/da	da/da	da/da	da/da
Plaški	Srbi	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Punitovci	Slovaci	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Šodolovci	Srbi	da/da	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Trpinja	Srbi	da/da	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Udbina	Srbi	da/ne	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Vojnić	Srbi	da/da	da/da	ne/ne	da/ne	da/da	da/ne
Vrbovsko	Srbi	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Vrhovine	Srbi	ne/ne	da/da	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Vukovar	Srbi	ne/ne	ne/ne	ne/ne	da/da	da/da	ne/ne

<u>Jedinica lokalne samouprave</u>	Manjina	Dvojezično/višejezično izdavanje javnih isprava/pro vodi se u praksi (7)	Dvojezično/višejezično tiskanje obrazaca koji se koriste u službene svrhe/provodi se u praksi (8)	Dvojezično/višejezično, istom veličinom slova, ispisivanje pisanih prometnih znakova i druge pisane oznake u prometu/pro vodi se u praksi (9)	Dvojezično/višejezično, istom veličinom slova, ispisivanje naziva ulica i trgova/provodi se u praksi (10)	Dvojezično/višejezično, istom veličinom slova, ispisivanje naziva mjesta i geografskih lokaliteta/pro vodi se u praksi (11)	Pravne i fizičke osobe koje obavljaju javnu djelatnost mogu ispisivati nazive dvojezično/višejezično/provodi se u praksi (12)
Biskupija	Srbi	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Borovo	Srbi	da/da	da/da	da/da	da/da	da/da	da/da
Civljane	Srbi	ne/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Donji Lapac	Srbi	da/da	ne/ne	da/da	da/da	da/da	da/da
Donji Kukuruzari	Srbi	ne/ne	ne/ne	ne/ne	da/ne	ne/ne	da/ne
Dvor	Srbi	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	da/da
Erdut	Srbi	da/da	da/ne	da/da	da/da	da/da	da/da
Ervenik	Srbi	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Gračac	Srbi	ne/ne	ne/da	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Grožnjan	Talijani	ne/da	ne/da	da/da	da/da	da/da	ne/da
Gvozd	Srbi	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Jagodnjak	Srbi	da/da	da/ne	da/ne	da/da	da/ne	da/ne
Kistanje	Srbi	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Kneževi Vinogradi	Mađari	da/da	ne/ne	ne/ne	da/da	da/da	da/da
Končanica	Česi	da/ne	da/ne	da/da	da/da	da/da	da/ne
Krnjak	Srbi	da/ne	da/ne	da/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Markušica	Srbi	da/da	da/da	da/da	da/da	da/da	da/da
Negoslavci	Srbi	ne/ne	da/da	ne/ne	da/da	ne/ne	da/da
Plaški	Srbi	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Punitovci	Slovaci	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Šodolovci	Srbi	da/ne	da/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	da/da
Trpinja	Srbi	da/ne	da/ne	da/ne	da/da	da/ne	da/da
Udbina	Srbi	ne/ne	da/ne	ne/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Vojnić	Srbi	da/da	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/da
Vrbovsko	Srbi	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/da
Vrhovine	Srbi	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Vukovar	Srbi	da/da	da/da	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne

**Prilog 2. Očuvanje tradicijskih naziva i oznaka te davanje naziva naseljima, ulicama i trgovima imena osoba i događaja od značaja za povijest i kulturu nacionalne manjine
(Ministarstvo pravosuđa i uprave)**

Vrsta JLP(R)S	Naziv JLP(R)S	Nacionalna manjina u JLP(R)S	Propisano Statutom	Provodi se u praksi
Općina	Bilje	Mađari	Da	Da
Općina	Civljane	Srbi	Da	Ne
Općina	Donji Lapac	Srbi	Da	Da
Općina	Erdut	Srbi	Da	Da
Općina	Ernestinovo	Mađari	Da	Da
Općina	Ervenik	Srbi	Da	Da
Općina	Fažana-Fasana	Talijani	Da	Da
Općina	Funtana-Fontane	Talijani	Da	Ne
Općina	Grožnjan-Grisignana	Talijani	Da	Da
Općina	Jagodnjak	Srbi	Da	Ne
Općina	Kneževi Vinogradi	Mađari	Da	Da
		Srbi	Da	Da
Općina	Končanica	Česi	Da	Da
Općina	Krnjak	Srbi	Da	Ne
Općina	Motovun-Montona	Talijani	Da	Da
Općina	Negoslavci	Srbi	Da	Da
Općina	Punitovci	Slovaci	Da	Ne
Općina	Stari Jankovci	Srbi	Da	Da
		Mađari	Da	Da
Općina	Tordini	Mađari	Da	Da
Općina	Trpinja	Srbi	Da	Da
Općina	Udbina	Srbi	Da	Ne
Općina	Vladislavci	Mađari	Da	Da
		Srbi	Da	Da
Općina	Vojnić	Srbi	Da	Ne
		Bošnjaci	Da	Da
Grad	Buje-Buie	Talijani	Da	Da
Grad	Daruvar	Česi	Da	Da
Grad	Grubišno Polje	Česi	Da	Da
		Mađari	Da	Da
Grad	Novigrad-Cittanova	Talijani	Da	Da
Grad	Rovinj-Rovigno	Talijani	Da	Da
Grad	Umag-Umag	Talijani	Da	Da
Grad	Vodnjan-Dignano	Talijani	Da	Da
Grad	Vrbovsko	Srbi	Da	Da
Grad	Vukovar	Srbi	Da	Da
Županija	XVIII ISTARSKA	Talijani	Da	Da

Prilog 3. Uporaba znamenja i simbola i obilježavanje praznika nacionalnih manjina
(Ministarstvo pravosuđa i uprave)

Vrsta JLP(R)S	Naziv JLP(R)S	Nacionalna manjina u JLP(R)S	Propisano Statutom	Provodi se u praksi
Općina	Bale-Valle	Talijani	Da	Da
Općina	Bilje	Mađari	Da	Da
Općina	Biskupija	Srbi	Da	Da
Općina	Borovo	Srbi	Da	Da
Općina	Donji Kukuruzari	Srbi	Da	Ne
Općina	Donji Lapac	Srbi	Da	Da
Općina	Dvor	Srbi	Da	Da
Općina	Erdut	Srbi	Da	Da
Općina	Ernestinovo	Mađari	Da	Da
Općina	Ervenik	Srbi	Da	Da
Općina	Fažana-Fasana	Talijani	Da	Da
Općina	Funtana-Fontane	Talijani	Da	Da
Općina	Gračac	Srbi	Da	Da
Općina	Grožnjan-Grisignana	Talijani	Da	Da
Općina	Gvozd	Srbi	Da	Da
Općina	Jagodnjak	Srbi	Da	Da
Općina	Kistanje	Srbi	Da	Da
Općina	Kneževi Vinogradi	Mađari	Da	Da
		Srbi	Da	Da
Općina	Končanica	Česi	Da	Da
Općina	Krnjak	Srbi	Da	Da
Općina	Ližnjan-Lisignano	Talijani	Da	Da
Općina	Magadenovac	Srbi	Da	Da
Općina	Markušica	Srbi	Da	Da
Općina	Mikleuš	Srbi	Da	Ne
Općina	Motovun-Montona	Talijani	Da	Da
Općina	Negoslavci	Srbi	Da	Da
Općina	Okučani	Srbi	Da	Da
Općina	Opertalj-Portole	Talijani	Da	Da
Općina	Plaški	Srbi	Da	Da
Općina	Punitovci	Slovaci	Da	Ne
Općina	Stara Gradiška	Srbi	Da	Da
Općina	Stari Jankovci	Srbi	Da	Da
		Mađari	Da	Da
Općina	Tordinci	Mađari	Da	Da
Općina	Trpinja	Srbi	Da	Da
Općina	Udbina	Srbi	Da	Ne
Općina	Višnjan-Visignano	Talijani	Da	Da
Općina	Vižinada-Visinada	Talijani	Da	Da
Općina	Vladislavci	Mađari	Da	Da
		Srbi	Da	Da
Općina	Vojnić	Srbi	Da	Da
		Bošnjaci	Da	Da

Općina	Vrhovine	Srbi	Da	Da
Općina	Vrsar-Orsera	Talijani	Da	Da
Grad	Buje-Buie	Talijani	Da	Da
Grad	Daruvar	Česi	Da	Da
Grad	Glina	Srbi	Da	Da
Grad	Grubišno Polje	Mađari	Da	Da
		Česi	Da	Da
Grad	Novigrad-Cittanova	Talijani	Da	Da
Grad	Poreč-Parenzo	Talijani	Da	Da
Grad	Pula-Pola	Talijani	Da	Da
		Albanci	Da	Da
		Bošnjaci	Da	Da
		Crnogorci	Da	Da
		Makedonci	Da	Da
		Romi	Da	Da
		Slovenci	Da	Da
		Srbi	Da	Da
		Madari	Da	Da
Grad	Rovinj-Rovigno	Talijani	Da	Da
Grad	Umag-Umagو	Talijani	Da	Da
Grad	Vodnjan-Dignano	Talijani	Da	Da
Grad	Vrbovsko	Srbi	Da	Da
Grad	Vukovar	Srbi	Da	Da
Grad	Zagreb	Albanci	Da	Da
		Austrijanci	Da	Da
		Bošnjaci	Da	Da
		Bugari	Da	Da
		Crnogorci	Da	Da
		Česi	Da	Da
		Madari	Da	Da
		Makedonci	Da	Da
		Nijemci	Da	Da
		Poljaci	Da	Da
		Romi	Da	Da
		Rusi	Da	Da
		Rusini	Da	Da
		Slovaci	Da	Da
		Slovenci	Da	Da
		Srbi	Da	Da
		Talijani	Da	Da
		Turci	Da	Da
		Ukrajinci	Da	Da
		Židovi	Da	Da
Županija	XVIII ISTARSKA	Talijani	Da	Da

Prilog 4. Pregled emisija po nakladnicima - kategorija Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, sredstva dodijeljena za 2020. godinu
(Agencija za elektroničke medije)

U 2020. godini ukupno je na natječajima nakladnicima televizije i radija, neprofitnim pružateljima elektroničkih publikacija te neprofitnim proizvođačima audiovizualnog programa za kategoriju programa *Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj* dodijeljeno **1.788.506,41 kuna**. Od tog iznosa dodijeljeno je 770.012,72 kuna za ukupno 30 radio emisija na navedenu temu, 213.173,75 kuna za četiri sadržaja elektroničkih publikacija koje se odnose na nacionalne manjine, 766.773,58 kuna za šest televizijskih emisija te 38.546,36 kuna za jedan sadržaj neprofitnog proizvođača audiovizualnog programa s temom nacionalnih manjina.

Elektroničke publikacije (naziv pružatelja medijske usluge te naziv financirane emisije/sadržaja)	Dodijeljena sredstva (kn)
DEMOKRATSKA ZAJEDNICA MAĐARA HRVATSKE	
ÚJ MAGYAR KÉPES ÚJSÁG	52.313,62
SAVEZ ROMA U REPUBLICI HRVATSKOJ "KALI SARA"	
PHRALIPEN	52.824,83
UDRUGA ZA NEZAVISNO KREATIVNO DJELOVANJE - ACT	
ZNAČAJNI PRIPADNICI NACIONALNIH MANJINA U RH	51.802,41
ZAJEDNIČKO VIJEĆE OPĆINA VUKOVAR	
TU GDJE ŽIVIMO	56.232,88
Ukupno:	213.173,75 kn

Neprofitni proizvodači (naziv pružatelja medijske usluge te naziv financirane emisije/sadržaja)	Dodijeljena sredstva (kn)
INSTITUT SAVEZA ZA TRANZICIJSKA ISTRAŽIVANJA I NACIONALNU EDUKACIJU – INSITUT STINE	
MANJINSKI RADIO FORUM – IZAZOVI MULTIETNIČNOSTI U HRVATSKOM DRUŠTVU	38.546,36
Ukupno:	38.546,36 kn

Nakladnici radija (naziv pružatelja medijske usluge te naziv financirane emisije/sadržaja)	Dodijeljena sredstva (kn)
DIFUZIJA d.o.o.	
SPEKTAR	25.959,62
GLAS PODRAVINE d.o.o.	
CIVILIAN	27.995,67
GRADSKI RADIO d.o.o.	
UJEDINJENI U RAZLIČITOSTI	24.814,34
HILARIS d.o.o.	

ZAJEDNO	27.995,67
HRVATSKI RADIO VUKOVAR d.o.o.	
MOZAIK 8	27.995,67
ILOK TON d.o.o.	
VYSIELANIE V SLOVENSKEJ REČI	30.540,73
INFANTINFO d.o.o.	
U MANJINI	21.633,02
INFORMATIVNI CENTAR VIROVITICA d.o.o.	
NEK SE ČUJE I NAŠ GLAS	27.995,67
KRUGOVAL 93,1 MHZ d.o.o.	
KONAC	26.086,87
KULTURNO INFORMATIVNI CENTAR GOSPIĆ	
MANJE NIJE UVIJEK MALO	24.174,56
MEDULINSKA RIVIJERA d.o.o.	
PLUS	25.394,00
MOSLAVAČKI LIST d.o.o.	
MOZAIK	24.305,33
MT ETER D.O.O.	
RODNA GRUDA (NA JEZICIMA MANJINACA)	26.850,39
NOVI RADIO d.o.o.	
MOST	25.832,37
RADIO BANSKA KOSA d.o.o.	
ISTOČNI TOKOVI	26.086,87
RADIO BARANJA d.o.o.	
BARANJSKE MANJINE	28.504,68
RADIO ĐAKOVО d.o.o.	
ZVEČERA JE NAŠA PIESEN	28.504,68
RADIO GRUBIŠNO POLJE d.o.o.	
ČEŠKA REČ	25.450,61
RADIO LABIN d.o.o.	
SETTIMANALLE ALBONESE	29.395,45
RADIO NAŠICE d.o.o.	
KVAPKA SLOVENSKEHO ŽIVOTA	30.540,73
RADIO PITOMAČA d.o.o.	
EMISIJA NA MAĐARSKOM JEZIKU	28.631,93
RADIO POSTAJA NOVSKA d.o.o.	
NAŠI KORIJENI	7.000,00
RADIO PRKOS J.D.O.O.	
POŠTUJMO RAZLIČITOSTI	19.087,96
RADIO SISAK d.o.o.	
MANJINSKI PARLAMENTARAC	27.359,40
RADIO SJEVEROZAPAD d.o.o.	
BOLJI ŽIVOT - I MI SMO TU UZ VAS	22.269,28
RAPSODIJA d.o.o.	
BAŠTINA	25.895,99
SLATINSKI INFORMATIVNI CENTAR d.o.o.	
Slovaci	26.723,14
SLAVONSKA POSAVINA d.o.o.	
ŽIVOT, A NE SUŽIVOT	25.450,61
SVEUČILIŠTE U DUBROVNIKU	

BOGATSTVO RAZLIČITOSTI	25.450,61
RADIO OGULIN	
IZA ZAVJESE! (NPL)	26.086,87

Ukupno: **770.012,72 kn**

Nakladnici televizije (naziv pružatelja medijske usluge te naziv financirane emisije/sadržaja)	Dodijeljena sredstva (kn)
DIADORA MEDIA d.o.o.	
ŽIVOT MANJINA	93.402,19
KA-VISION d.o.o.	
IVER	103.909,93
OTVORENA TELEVIZIJA ZAGREB d.d.	
MANJE JE VIŠE	150.319,14
TV ISTRA D.O.O.	
PRIČE BEZ GRANICA	129.595,53
TV NOVA d.o.o.	
COMUNITA	154.697,37
Z1 TELEVIZIJA d.o.o.	
NACIONALNE MANJINE	134.849,41
Ukupno:	766.773,58 kn

Prilog 5. Financiranje nacionalnih manjina u području kulture u 2020. godini: zaštita kulturne baštine; plaće i materijalni troškovi središnjih knjižnica nacionalnih manjina; knjižnična, izdavačka djelatnost i otkup knjiga; programi investicijske potpore; glazbena djelatnost i kulturno-umjetnički amaterizam; vizualna djelatnost i međunarodna kulturna suradnja
(Ministarstvo kulture i medija)

Programi zaštite i očuvanja kulturnih dobara nacionalnih manjina			
Programska djelatnost	Broj odobrenih programa	Odobrena sredstva	Realizirana sredstva
Nepokretna kulturna dobra	48	5.873.000,00 kn	5.825.356,68 kn
Pokretna kulturna dobra	4	86.000,00 kn	70.899,08 kn
Pokretna etnološka baština	2	48.350,00 kn	48.350,00 kn
UKUPNO	54	6.007.350,00 kn	5.944.605,76 kn

NACIONALNE MANJINE - SREDIŠNJE KNJIŽNICE 2020.		
KNJIŽNICA	PLAĆE	MATERIJALNI TROŠKOVI
GISK Osijek - Središnja knjižnica Austrijanaca	115.923,00 kn	15.000,00 kn
GK Beli Manastir - Središnja knjižnica Mađara	118.487,07 kn	15.000,00 kn
GK "Ivan Goran Kovačić" Karlovac - Središnja knjižnica Slovenaca	153.917,52 kn	15.000,00 kn
GKIČ Pula - Središnja knjižnica Talijana	127.445,56 kn	15.000,00 kn
Knjižnice grada Zagreba, Knjižnica Bogdan Ogrizović - Središnja knjižnica Albanaca	139.533,92 kn	15.000,00 kn
Knjižnice grada Zagreba - Središnja knjižnica Rusina i Ukrajinaca	166.286,00 kn	15.000,00 kn
Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar - Središnja knjižnica za češku manjinu	133.673,43 kn	15.000,00 kn
NKIČ Vlado Gotovac Sisak - Središnja knjižnica za Bošnjake	87.371,80 kn	15.000,00 kn
Srpsko kulturno društvo "Prosvjeta" - Središnja knjižnica Srba	243.910,63 kn	40.000,00 kn
Hrvatska narodna knjižnica Našice - Središnja knjižnica Slovaka	39.721,84 kn	15.000,00 kn
Slovački centar za kulturu Našice	374.474,40 kn	
	1.700.745,17 kn	175.000,00 kn

Ukupno: 1.875.745,17 kuna

KNJIŽNIČNA, IZDAVAČKA DJELATNOST I OTKUP KNJIGA

Programi knjižnične djelatnosti

Financiranje nabave knjižne i neknjižne građe za središnje knjižnice nacionalnih manjina

Ukupno 8 programa u iznosu od 120.000,00 kuna:

Programi su financirani s aktivnosti A781003 – Programi knjižnične djelatnosti.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST - NABAVA KNJIŽNE I NEKNJIŽNE GRAĐE	
KNJIŽNICA	ODOBRENA SREDSTVA
GK Beli Manastir - Središnja knjižnica Mađara	15.000,00 kn
GK "Ivan Goran Kovačić" Karlovac - Središnja knjižnica Slovenaca	10.000,00 kn
GKIČ Pula - Središnja knjižnica Talijana	15.000,00 kn
Knjižnice grada Zagreba, Knjižnica Bogdan Ogrizović - Središnja knjižnica Albanaca	15.000,00 kn
Knjižnice grada Zagreba - Središnja knjižnica Rusina i Ukrajinaca	15.000,00 kn
Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar - Središnja knjižnica za češku manjinu	10.000,00 kn
NKIČ Vlado Gotovac Sisak - Središnja knjižnica za Bošnjake	10.000,00 kn
Srpsko kulturno društvo "Prosvjeta" - Središnja knjižnica Srba	30.000,00 kn
	120.000,00 kn

IZDAVAČKA DJELATNOST I OTKUP KNJIGA

Potporu izdavačkoj kući Edit iz Rijeke (talijanska nacionalna manjina) u iznosu od 1.300.000,00 kuna

Savez Roma u Republici Hrvatskoj KALI SARA za el. publikaciju phralipen.hr – 20.000,00 kuna

Hrvatsko-češko društvo za književnu manifestaciju Češka eksperimentalna poezija 10.000,00 kuna

Jevgenij Paščenko (otkup knjiga) za knjigu Istočna Ukrajina. Donbas 9.800,00 kuna

Ukupno: 39.800,00 kuna na aktivnosti A781002 – Književno izdavaštvo.

PROGRAMI IZGRADNJE, ODRŽAVANJA I OPREMANJA USTANOVA KULTURE (INVESTICIJSKE POTPORE)

1. Savez Čeha u Republici Hrvatskoj, program rekonstrukcije i dogradnje Češkog kulturnog centra u iznosu od 1.000.000,00 kuna
2. Srpsko kulturno društvo "Prosvjeta", program adaptacije i opremanja dijela zgrade Središnje knjižnice Srba u iznosu od 200.000,00 kuna

Ukupno sufinancirano 2 programa u iznosu od 1.200.000,00 kuna na aktivnosti K565018 – Izgradnja, održanje i opremanje ustanova kulture.

KULTURNO UMJETNIČKI AMATERIZAM / GLAZBA I GLAZBENO SCENSKE UMJETNOSTI

Ukupno sufinancirano 5 programa u iznosu 90.000,00 kuna na aktivnosti A565030 – Programi kazališne i glazbeno scenske djelatnosti.

1. Istarska županija - Upravni odjel za talijansku nacionalnu zajednicu i druge etničke skupine, Pazin:

7. Istarski festival multikulturalnosti - 20.000,00 kuna

– nerealizirano

2. Općina Lipovljani:

Lipovljanski susreti - manifestacija nacionalnih manjina Hrvatske -25.0000,00 kuna

– nerealizirano

3. Savez Čeha u Republici Hrvatskoj, Daruvar:

Manifestacija "Dožinky - žetvene svečanosti" – 10.000,00 kuna

– nerealizirano

4. Centar za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holokaust, Zagreb:

Opera za djecu „Brundibar“ Hans Krása – izvedbe u Zagrebu – 20.000,00 kuna

– nerealizirano, prijenos u 2021. godinu

5. Hrvatsko-mađarski kulturni centar Općine Bilje:

Koncertno gostovanje Ansambla LADO na 21. Međunarodnim etno susretima – 15.000,00 kuna

– nerealizirano

VIZUALNE UMJETNOSTI

Na programskoj djelatnosti vizualne umjetnosti, proračunska aktivnost A781014 u 2020. godini sufinancirana su 3 programa nacionalnih manjina u ukupnom iznosu od 33.000,00 kuna.

1. Festival suvremenog židovskog filma Zagreb, Izložbeni program 14. Festivala tolerancije - 10.000,00 kuna - realiziran
2. Židovska općina Zagreb, Izložbeni program Galerije Milan i Ivo Steiner - Izložba Obitelj Froelich – Pollak - 8.000,00 kuna
program nije realiziran, sredstva vraćena u državni proračun
3. Hrvatsko-češko društvo, Dušan Karpatsky (1935.-2017.), znan i neznan - 15.000,00 kuna – realiziran, ispl. 12.000,00 kuna

Na ostalim programskim djelatnostima Službe za vizualne umjetnosti nema sufinanciranih programa nacionalnih manjina.

FINANCIRANJE PROGRAMA MEĐUNARODNE KULTURNE SURADNJE

Ukupno je odobreno 8 programa u iznosu od 66.394,00 kuna

Realizirana su 4 programa u iznosu od 33.106,00 kuna

1. Savez Roma u Republici Hrvatskoj KALI SARA, Zagreb Međunarodni dan sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu / Samudaripen 2020., Republika Hrvatska, romsko groblje, Uštica.
Odobreno: 10.000,00 kuna Realizirano: 8.000,00 kuna
2. Svjetski dan Roma 2020., Republika Hrvatska, Zagreb.
Odobreno: 10.000,00 kuna Nerealizirano
3. Svjetski dan romskog jezika 2020, Republika Hrvatska, Zagreb.
Odobreno: 10.000,00 kuna Nerealizirano

4. Centar za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holokaust, Stolpersteine // Kamen spoticanja // Postavljanje komemorativnih pločica u Zagrebu 2020., Republika Hrvatska, Zagreb.

Odobreno: 15.000,00 kuna - realizirano u cijelosti

5. Slovački centar za kulturu Našice, Izložba zidne kuharice – likovni izričaji naših baka, Slovačka, Galanta.

Odobreno: 8.500,00 kuna kuna Realizirano: 6.800,00 kuna

6. Savez Crnogoraca Hrvatske, Rijeka, Gostovanje kulturno umjetničke udruge "Mudlin" Peteranec u Cetinju - Koprivnica u Cetinju 2020, Crna Gora, Cetinje.

Odobreno: 9.500,00 kuna Nerealizirano

7. Etem Fazli, „Romski život i kultura -Roma leven en cultuur“, Posjet Amsterdamu - kuća Anne Frank ,susret s romskim novinarom radija u Amsterdamu "Radio Patrin" susret u Nijemgenu s romskim aktivistom u kulturi, Amsterdam i Nijmegen.

Odobreno: 1.394,00 kuna - realizirano u cijelosti

8. Udruga Mladih Roma "Romska Budučnost" Rijeka, Jasenovac -Past and Present, 6.-10-12.2020., Beograd, Republika Srbija.

Odobreno: 2.000,00 kuna Realizirano: 1.912,00 kuna

PROGRAMI ZAŠTITE I OČUVANJA KULTURNIH DOBARA NACIONALNIH MANJINA

Programska djelatnost	Broj odobrenih programa	Odobrena sredstva	Realizirana sredstva
Nepokretna kulturna dobra	48	5.873.000,00 kn	5.825.356,68 kn
Pokretna kulturna dobra	4	86.000,00 kn	70.899,08 kn
Pokretna etnološka baština	2	48.350,00 kn	48.350,00 kn
UKUPNO	54	6.007.350,00 kn	5.944.605,76 kn

SRPSKA MANJINA – PROGRAMI

Ministarstvo kulture i medija je za programe zaštite i očuvanja kulturnih dobara srpske manjine u 2020. godini ukupno odobrilo **4.539.000,00 kuna za 46 programa**, od čega je ukupno realizirano **4.481.076,32 kune**.

- Za programe zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara ukupno je odobreno 4.453.000,00 kn za 42 programa, od čega je ukupno realizirano 4.410.177,24 kune.
- Za programe zaštite i očuvanja pokretnih kulturnih dobara ukupno je odobreno 86.000,00 kn za 4 programa. Ukupno je realizirano 70.899,08 kuna.

Programska djelatnost	Broj odobrenih programa	Odobrena sredstva	Realizirana sredstva
Nepokretna kulturna dobra	42	4.453.000,00 kn	4.410.177,24 kn
Pokretna kulturna dobra	4	86.000,00 kn	70.899,08 kn
UKUPNO	46	4.539.000,00 kn	4.481.076,32 kn

Programi zaštite i očuvanja kulturne baštine u 2020. godini <i>Nepokretna kulturna dobra - srpska manjina</i>			
		ODOBRENO	REALIZIRANO
Bjelovarsko-bilogorska županija			
Bjelovar, Crkva sv. Trojice	Srpska pravoslavna crkvena općina Bjelovar	100.000,00 kn	99.862,50 kn
Donja Kovačica, Crkva sv. Petke (Marije Magdalene)	SPC u Hrvatskoj, SPC Općina Grubišno Polje	14.000,00 kn	14.000,00 kn
		114.000,00 kn	113.862,50 kn
Brodsko-posavska županija			
Mašić, Crkva sv. Ilijе	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija slavonska, Eparhijski Upravni Odbor	20.000,00 kn	20.000,00 kn
		20.000,00 kn	20.000,00 kn
Grad Zagreb			
Zagreb, Zgrada Ilica 7	SPC u Hrvatskoj, Crkvena općina Zagreb	100.000,00 kn	100.000,00 kn
Zagreb, Zgrada "SKD" Prosvjeta (Kulturni centar Srba), Preradovićeva 31,	„SKD Prosvjeta“	300.000,00 kn	300.000,00 kn
		400.000,00 kn	400.000,00 kn
Karlovačka županija			
Gornja Trebinja, Crkva Roždestva Presvete Bogorodice	Crkvena općina Trebinja	70.000,00 kn	69.961,25 kn
Karlovac, Barakova zgrada, Vranyczaniya 6	SPC u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovacka, Crkvena općina Karlovac	50.000,00 kn	50.000,00 kn
Karlovac, Eparhijski dvor i Parohijski dom	SPC u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovacka, Crkvena općina Karlovac	200.000,00 kn	199.985,00 kn
Kolarić, Ostaci pravoslavne crkve sv. Petke	SPC u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovacka, Srpska pravoslavna crkvena općina Kolarić	50.000,00 kn	50.000,00 kn
Perjasica, Ostaci pravoslavne crkve sv. Arhanđela Mihajla i Gavrila	Srpska pravoslavna crkvena općina Kolarić	150.000,00 kn	150.000,00 kn
Plaški, Hram Vavedenija Presvete Bogorodice	SPC u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovacka, Crkvena općina Plaški	100.000,00 kn	99.927,80 kn
		620.000,00 kn	619.874,05 kn
Koprivničko-križevačka županija			

Velika Mučna, Crkva sv. Arhangela Mihajla	Srpska Pravoslavna crkvena opština Velika Mučna	100.000,00 kn	100.000,00 kn
		100.000,00 kn	100.000,00 kn
Ličko-senjska županija			
Doljani, Crkva Rođenja Presvete Bogorodice	SPC u Hrvatskoj; Eparhija Gornjokarlovачka; CO Donji Lapac	70.000,00 kn	69.998,13 kn
Donji Kosinj, Crkva Svetog Oca Nikolaja	Eparhija Gornjokarlovачka, Crkvena općina Gospic	90.000,00 kn	89.980,20 kn
Jošan, Hram Sv. Jovana Krstitelja	SPC u Hrvatskoj; Eparhija Gornjokarlovачka, CO Korenica	100.000,00 kn	99.496,18 kn
Korenica (Vrelo), Crkva Uspenja Presvete Bogorodice	SPC u Hrvatskoj; Eparhija Gornjokarlovачka, CO Korenica	80.000,00 kn	80.000,00 kn
Korenica, Crkva sv. Arhangela Mihaila i Gavrila	SPC u Hrvatskoj; Eparhija Gornjokarlovачka, CO Korenica	80.000,00 kn	80.000,00 kn
Mutilić, Crkva Preobraženja Gospodnjeg	SPC u Hrvatskoj; Eparhija Gornjokarlovачka, CO Korenica	80.000,00 kn	78.634,39 kn
Nebljusi, Hram sv. Ilike	SPC u Hrvatskoj; Eparhija Gornjokarlovачka; CO Donji Lapac	70.000,00 kn	69.997,25 kn
Otočac, Crkva sv. Velikomučenika Georgija	SPC u Hrvatskoj; Eparhija Gornjokarlovачka; CO Otočac	150.000,00 kn	149.865,00 kn
Štikada, Hram sv. ap. Petra i Pavla	SPC u Hrvatskoj; Eparhija Gornjokarlovачka; CO Gračac	80.000,00 kn	78.947,34 kn
Vrhovine, Crkva svetog Arhangela Mihaila i Gavrila	SPC u Hrvatskoj; Eparhija Gornjokarlovачka; CO Otočac	130.000,00 kn	129.883,00 kn
		930.000,00 kn	926.801,49 kn
Osječko-baranjska županija			
Dalj, Crkva sv. Dimitrija	Srpska pravoslavna crkvena općina Dalj	150.000,00 kn	150.000,00 kn
Jagodnjak, Crkva sv. Nikolaja	Srpska pravoslavna crkvena općina Jagodnjak	50.000,00 kn	49.996,25 kn
		200.000,00 kn	199.996,25 kn
Požeško-slavonska županija			

Donji Grahovljani, Crkva Sv. Petra i Pavla	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija slavonska, Eparhijski Upravni Odbor	50.000,00 kn	49.968,75 kn
Pakrac, Crkva sv. Duha (sv. Trojice)	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija slavonska, Eparhijski Upravni Odbor	100.000,00 kn	100.000,00 kn
Pakrac, Episkopski dvor	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija slavonska, Eparhijski Upravni Odbor	300.000,00 kn	300.000,00 kn
		450.000,00 kn	449.968,75 kn
Primorsko-goranska županija			
Gomirje, Crkva Roždenija Jovana Preteče i manastir	SPC u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka, Pravoslavni manastir u Gomirju	200.000,00 kn	200.000,00 kn
		200.000,00 kn	200.000,00 kn
Sisačko-moslavačka županija			
Blinja, Crkva sv. Ilije	Eparhija Gornjokarlovačka, Crkvena općina Petrinja	70.000,00 kn	70.000,00 kn
Topusko, Parohijski dom	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija Gornjokarlovačka, Crkvena općina Topusko	80.000,00 kn	80.000,00 kn
		150.000,00 kn	150.000,00 kn
Šibensko-kninska županija			
Bribir (Skradin), Crkva sv. Joakima i Ane	Eparhijski upravni odbor pravoslavne Eparhije dalmatinske	100.000,00 kn	99.944,50 kn
Kistanje, Manastir sv. Arkandela Mihaila (Krka)	SPC u Hrvatskoj, Eparhija Dalmatinska, Eparhijski upravni odbor	100.000,00 kn	100.000,00 kn
Radučić, Crkva sv. Georgija (sv. Đurđa)	Eparhijski upravni odbor pravoslavne Eparhije dalmatinske	30.000,00 kn	30.000,00 kn
		230.000,00 kn	229.944,50 kn
Varaždinska županija			
Varaždin, Crkva sv. Georgija	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj Eparhija Zagrebačko-Ljubljanska crkvena općina Varaždin	39.000,00 kn	38.998,78 kn
		39.000,00 kn	38.998,78 kn

Virovitičko-podravska županija			
Duzluk, Manastir sv. Nikole	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija slavonska, Eparhijski Upravni Odbor	50.000,00 kn	50.000,00 kn
Slatinski Drenovac, Crkva sv. Georgija	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija slavonska, Eparhijski Upravni Odbor	100.000,00 kn	99.729,95 kn
		150.000,00 kn	149.729,95 kn
Vukovarsko-srijemska županija			
Opatovac (Lovas), Parohijska crkva Sv. Georgija Velikomučenika	Srpska pravoslavna crkvena općina u Opatovcu	260.000,00 kn	260.000,00 kn
Šarengrad, Crkva sv. Arhandela Mihaila i Gavrila*	Srpska pravoslavna crkvena općina u Šarengradu	160.000,00 kn	*Nije realizirano – sredstva su prebačena na program Opatovac, Parohijska crkva sv. Georgija
		260.000,00 kn	260.000,00 kn
Zadarska županija			
Brgud, Crkva Sv. Prepodobnog Lazara	Eparhijski upravni odbor pravoslavne Eparhije dalmatinske	100.000,00 kn	100.000,00 kn
Donji Karin, Ostaci crkve sv. Marka (sv. Nikole)	SPC u Hrvatskoj, Eparhija Dalmatinska, Eparhijski upravni odbor	40.000,00 kn	40.000,00 kn
Krupa, Manastir sa crkvom Uspenja Bogorodice	Eparhijski upravni odbor pravoslavne Eparhije dalmatinske	350.000,00 kn	350.000,00 kn
Islam Grčki, Sklop kule Janković Stojana	Dr. sc. Uroš Desnica, Zagreb	100.000,00 kn	100.000,00 kn
		590.000,00 kn	590.000,00 kn
Ukupno	42 programa	4.453.000,00 kn	4.410.177,24 kn

Programi zaštite kulturne baštine u 2020. godini Pokretna kulturna dobra – srpska manjina		ODOBRENO	REALIZIRANO
Bjelovarsko-bilogorska županija			
Daruvar, Crkva sv. 318 Bogenosnih otaca, ikonostas, 1793. g.	SPC u Hrvatskoj, Crkvena općina Daruvar	20.000,00 kn	20.000,00 kn

Donja Kovačica, Crkva sv. Marije Magdalene, ikonostas, Gerasimov-Moskoviter i slikar Bratanović, 18. st.	SPC Općina Grubišno Polje	20.000,00 kn	20.000,00 kn
		40.000,00 kn	40.000,00 kn
Vukovarsko-srijemska županija			
Mikluševci, Crkva svetog Oca Nikolaja, dvadeset cijelivajućih ikona s prikazima svetaca, četiri ripide i procesijsko raspelo, 18./19. st.	Akademija likovnih umjetnosti	26.000,00 kn	10.899,08 kn
		26.000,00 kn	10.899,08 kn
Zadarska županija			
Krupa, Manastir Krupa, knjiga "Psaltir", 1317. g.	SPC u Hrvatskoj, Eparhija Dalmatinska, Eparhijski upravni odbor	20.000,00 kn	20.000,00 kn
		20.000,00 kn	20.000,00 kn
Ukupno	4 programa	86.000,00 kn	70.899,08 kn

MAĐARSKA MANJINA – PROGRAMI

Ministarstvo kulture i medija je za programe zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara mađarske manjine u 2020. godini ukupno odobrilo **970.000,00 kuna za 3 programa**, od čega je ukupno realizirano **965.179,44 kune**.

Programska djelatnost	Broj odobrenih programa	Odobrena sredstva	Realizirana sredstva
Nepokretna kulturna dobra	3	970.000,00 kn	965.179,44 kn
UKUPNO	3	970.000,00 kn	965.179,44 kn

Programi zaštite i očuvanja kulturne baštine u 2020. godini <i>Nepokretna kulturna dobra - mađarska</i>			
Osječko-baranjska županija		Odobrena sredstva	Realizirana sredstva
Kotlina, Reformirana kršćanska crkva sa župnim stonom i gospodarskom zgradom	Reformirana kršćanska crkva u Hrvatskoj	400.000,00 kn	400.000,00 kn
Osijek, Reformirana kršćanska crkva	Reformirana kršćanska kalvinska crkva u Hrvatskoj, Osijek	70.000,00 kn	67.050,00 kn
Vardarac, Kalvinska crkva	Reformirana kršćanska kalvinska crkva u Hrvatskoj, Biskupski ured Lug	500.000,00 kn	498.129,44 kn
UKUPNO		970.000,00 kn	965.179,44 kn

ŽIDOVSKA MANJINA – PROGRAMI

Ministarstvo kulture i medija je za programe zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara židovske manjine u 2020. godini ukupno odobrilo **450.000,00 kuna za 3 programa**. Realizirana sredstva iznose **450.000,00 kuna**.

Programska djelatnost	Broj odobrenih programa	Odobrena sredstva	Realizirana sredstva
Nepokretna kulturna dobra	3	450.000,00 kn	450.000,00 kn
UKUPNO	3	450.000,00 kn	450.000,00 kn

Programi zaštite i očuvanja kulturne baštine u 2020. godini <i>Nepokretna kulturna dobra - židovska</i>			
Karlovačka županija		Odobrena sredstva	Realizirana sredstva
Karlovac, Mrtvačnica na Židovskom groblju	Grad Karlovac	300.000,00 kn	300.000,00 kn
Koprivničko-križevačka županija			
Koprivnica, Sinagoga	Grad Koprivnica	100.000,00 kn	100.000,00 kn
Varaždinska županija			
Varaždin, Sinagoga	Grad Varaždin	50.000,00 kn	50.000,00 kn
	UKUPNO	450.000,00 kn	450.000,00 kn

RUSINSKA MANJINA – PROGRAMI

Ministarstvo kulture i medija je za programe zaštite i očuvanja pokretne etnografske baštine rusinske manjine u 2020. godini odobrilo **28.350,00 kuna za 1 program**. Realizirana sredstva iznose **28.350,00 kuna**.

Programska djelatnost	Broj odobrenih programa	Odobrena sredstva	Realizirana sredstva
Pokretna etnografska dobra	1	28.350,00 kn	28.350,00 kn
UKUPNO	1	28.350,00 kn	28.350,00 kn

Programi zaštite i očuvanja kulturne baštine u 2020. godini <i>Pokretna etnografska dobra - rusinska</i>			
Vukovarsko - srijemska županija		Odobrena sredstva	Realizirana sredstva
Petrovci, Etnografska zbirka Rusina	Savez Rusina Republike Hrvatske	28.350,00 kn	28.350,00 kn
	UKUPNO	28.350,00 kn	28.350,00 kn

SLOVAČKA MANJINA – PROGRAMI

Ministarstvo kulture i medija je za programe zaštite i očuvanja pokretne etnografske baštine slovačke manjine u 2020. godini odobrilo **20.000,00 kuna za 1 program**. Realizirana sredstva iznose **20.000,00 kuna**.

Programska djelatnost	Broj odobrenih programa	Odobrena sredstva	Realizirana sredstva
Pokretna etnografska dobra	1	20.000,00 kn	20.000,00 kn
UKUPNO	1	20.000,00 kn	20.000,00 kn

Programi zaštite i očuvanja kulturne baštine u 2020. godini <i>Pokretna etnografska dobra - slovačka</i>			
Vukovarsko - srijemska županija		Odobrena sredstva	Realizirana sredstva
Lipovljani, Slovačka etno kuća Lipovljani	Matica slovačka, Lipovljani	20.000,00 kn	20.000,00 kn
	UKUPNO	20.000,00 kn	20.000,00 kn

**Prilog 6. Pregled sredstava raspoređenih udrugama i ustanovama nacionalnih manjina
putem Savjeta za nacionalne manjine iz područja kulturne autonomije za 2020. godinu**
(Savjet za nacionalne manjine)

Red.br.	NACIONALNA MANJINA	PROGRAMI K.A.	Prepostavke za K.A.	UKUPNO
1.	I. ALBANCI	1.062.000,00		1.062.000,00
2.	II. BOŠNJACI	2.536.000,00		2.536.000,00
3.	III. BUGARI	130.000,00		130.000,00
4.	IV. CRNOGORCI	734.000,00		734.000,00
5.	V. ČESI	3.834.500,00		3.834.500,00
6.	VI. MAĐARI	5.223.000,00		5.223.000,00
7.	VII. MAKEDONCI	948.000,00		948.000,00
8.	VIII. NIJEMCI I AUSTRIJANCI	946.000,00		946.000,00
9.	IX. POLJACI	162.000,00		162.000,00
10.	X. ROMI	695.000,00	840.000,00	1.535.000,00
11.	XI. RUSI	348.500,00		348.500,00
12.	XII. RUSINI	891.000,00		891.000,00
13.	XIII. SLOVACI	1.643.000,00		1.643.000,00
14.	XIV. SLOVENCI	897.000,00		897.000,00
15.	XV. SRBI	11.931.000,00		11.931.000,00
16.	XVI. TALIJANI	8.100.000,00		8.100.000,00
17.	XVII. UKRAJINCI	965.000,00		965.000,00
18.	XVIII. ŽIDOVI	909.000,00		909.000,00
	UKUPNO 3811	41.955.000,00	840.000,00	42.795.000,00
01.	TALIJANSKA DRAMA, RIJEKA HNK "IVANA PL.ZAJCA" Financijska pomoć sukladno bilateralnom ugovoru sa Republikom Italijom tekuće pomoći pror.korisnicima drugih proračuna			500.000,00
02.	Rashodi za usluge			204.650,37
	SVEUKUPNO A 732 003			43.499.650,37

**Prilog 7. Aktivnosti u vezi s provođenjem Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu - ocjena stanja i provođenja u 2020. godini
(Grad Zagreb)**

Grad Zagreb je tijekom 2020. godine nastavio provoditi aktivnosti usmjerenе unapređivanju odnosa s pripadnicima nacionalnih manjina, i to pretežito putem izabralih vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba te Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba.

Vijećima i predstvincima nacionalnih manjina Grada Zagreba te Koordinaciji vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba u izvještajnom razdoblju osiguravana su sredstva za njihov rad, prostor i opremu.

Grad Zagreb, vijeća i predstavnici nacionalnih manjina Grada Zagreba uspješno su surađivali u nizu programskih aktivnosti vijeća i predstavnika, razvijajući svoje odnose u duhu tolerancije, poštivanja različitosti i zaštite manjinskih i ljudskih prava.

Suradnja s nacionalnim manjinama u proteklom se razdoblju u Gradu Zagrebu očitovala i kroz suradnju s udrugama nacionalnih manjina i to davanjem finansijskih potpora za provođenje njihovih programa i projekata, odnosno kroz realizaciju različitih programa Grada Zagreba u cilju zadovoljavanja javnih potreba u brojnim područjima života i rada.

Pored već spomenutoga, suradnja se manifestirala i kroz druge nematerijalne oblike suradnje kao što su primjerice radni sastanci koji su, po potrebi, sazivani radi rješavanja aktualnih pitanja i problema, te neposrednog informiranja o aktualnom stanju u pojedinoj manjinskoj zajednici.

RAVNOPRAVNA SLUŽBENA UPORABA JEZIKA I PISMA NACIONALNIH MANJINA

Ocjena stanja

Prema podacima Državnoga zavoda za statistiku, što su izrađeni na osnovi Popisa stanovništava iz 2011., učešće pripadnika 22 nacionalne manjine u Gradu Zagrebu u ukupnom stanovništvu Grada je 5,22 %, odnosno manje od trećine stanovnika Grada Zagreba.

Ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici pojedine nacionalne manjine ne ostvaruje se na području Grada Zagreba, odnosno ne primjenjuju se propisi koji propisuju takvu uporabu s obzirom da nije ispunjen uvjet određen člankom 12. stavkom 1. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

OČUVANJE TRADICIJSKIH NAZIVA I OZNAKA, TE UPORABA ZNAMENJA I SIMBOLA NACIONALNIH MANJINA

Ocjena stanja

Vijeća i predstavnici nacionalnih manjina su i u 2020. godini, sukladno Statutu Grada Zagreba, ostvarivali pravo na slobodnu uporabu znamenja i simbola te obilježavanje praznika nacionalnih manjina.

Pripadnici nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu su u dovoljnoj mjeri informirani i zainteresirani o načinu korištenja znamenja i simbola te redovito obilježavaju nacionalne praznike. Vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba doprinose ostvarivanju ovog prava na način da obilježavaju svoje nacionalne i vjerske praznike i blagdane, a kojom prigodom ističu nacionalno znamenje i simbole.

ZASTUPLJENOST PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA U PREDSTAVNIČKOM I IZVRŠNOM TIJELU GRADA ZAGREBA

Ocjena stanja

Prema Popisu stanovništava iz 2011. niti jedna nacionalna manjina u Gradu Zagrebu ne prelazi 5% udjela u ukupnom broju stanovnika. Sukladno navedenom, nisu ispunjeni uvjeti za razmernu zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkim i izvršnim tijelima Grada Zagreba odnosno za zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u upravnim tijelima Grada Zagreba, što su utvrđeni člankom 56.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, a u vezi sa člankom 20. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Vezano za podatke u broju zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u upravnim tijelima Grada Zagreba, napominjemo da je sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka, između ostalog, zabranjeno prikupljanje podataka koji otkrivaju, između ostalog etničko podrijetlo, a iznimno se takvi podaci mogu prikupljati uz privolu ispitanika odnosno osobe o čijim se podacima radi.

Sukladno navedenom, dokumenti novijeg datuma ne sadrže podatke o nacionalnoj pripadnosti te Grad Zagreb vodi evidenciju o kretanju zaposlenika elektronski bez postojanja rubrike o nacionalnoj pripadnosti zaposlenika.

Predstavnici nacionalnih manjina sudjeluju u radu predstavničkog tijela Grada Zagreba putem Odbora za nacionalne manjine Gradske skupštine Grada Zagreba. Odbor za nacionalne manjine je stalno radno tijelo Gradske skupštine. Članove Odbora imenuje Gradska skupština i to četiri člana iz redova gradskih zastupnika i tri na prijedlog Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba iz njezinih redova. Ovaj odbor razmatra pitanja u vezi s ostvarivanjem prava nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu, mjere za unapređenje položaja nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu, razmatra prijedloge općih akata kojima se uređuju pitanja od značaja za nacionalne manjine u Gradu Zagrebu što ih Gradskoj skupštini predlažu vijeća i predstavnici nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu i drugi ovlašteni predlagatelji, te Gradskoj skupštini daje svoje prijedloge i mišljenja.

Iako pripadnici nacionalnih manjina, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina, nisu zastupljeni u predstavničkom tijelu Grada Zagreba, oni na drugi način sudjeluju u radu Gradske skupštine Grada Zagreba. U 2020. godini članovi Odbora za nacionalne manjine iz redova pripadnika nacionalnih manjina redovito su prisustvovali sjednicama Odbora, a predsjednici vijeća i predstavnici nacionalnih manjina redovito su prisustvovali sjednicama Gradske skupštine Grada Zagreba.

FUNKCIONIRANJE VIJEĆA I PREDSTAVNIKA NACIONALNIH MANJINA U GRADU ZAGREBU

Ocjena stanja

U Gradu Zagrebu su u 2020. godini nastavili djelovati devet vijeća i jedanaest predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba te Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba. Od srpnja 2020. godine njemačka nacionalna manjina Grada Zagreba prestala je s djelovanjem te je od tada u Gradu Zagrebu registrirano deset predstavnika nacionalnih manjina, odnosno jedna nacionalna manjina manje.

U Proračunu Grada Zagreba za 2020. za rad vijeća, predstavnika i Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba bilo je planirano 8.370.900,00 kuna od čega je utrošeno 8.361.884,72 kuna ili 99,89 %. U Proračunu Grada Zagreba za 2020. godinu planiran je, u odnosu na 2019. godinu, manji iznos sredstava za rad vijeća, predstavnika i Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba.

Vijeća i predstavnici Grada Zagreba su u izvještajnom razdoblju funkcionali sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina i propisima koji uređuju njihov rad, finansijsko i drugo poslovanje.

Nacionalne manjine Grada Zagreba su u 2020. godini, u cilju sudjelovanja u upravljanju lokalnim poslovima i nadalje, aktivno sudjelovale u radu predstavničkog tijela Grada Zagreba na način da su putem svoja četiri predstavnika u Odboru za nacionalne manjine Gradske skupštine razmatrale prijedloge odluka i drugih akata te druga pitanja koja su na dnevnom redu Gradske skupštine i o njima davale mišljenja i prijedloge.

Između ostalog, razmatrale su i druga pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba i predlagale Gradskoj skupštini raspravu o njima te pripremale prijedloge akata iz djelokruga Odbora. Napominjemo da se kod imenovanja članova Odbora i nadalje vodila briga o tome da članovi iz redova gradskih zastupnika također budu pripadnici nacionalnih manjina tako da su u 2020. godini od sedam članova odbora njih pet bili pripadnici nacionalnih manjina.

Vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina Grada Zagreba su, u cilju obaviještenosti o svakom pitanju o kome će raspravljati predstavničko tijelo, dostavljeni pozivi za sjednice Gradske skupštine Grada Zagreba. Članovima Odbora za nacionalne manjine iz redova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina dostavljeni su pozivi za sjednice toga odbora na koje su se redovito odazivali i učestvovali u raspravama i odlučivanju o prijedlozima koji se tiču položaja nacionalne manjine u Gradu Zagrebu čime je realizirano pravo iz članka 31. stavka 1. podstavka 3. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba i nadalje izražava potrebu za rješavanjem problematike pravne osobnosti predstavnika nacionalnih manjina odnosno nedostatka statusa pravne osobe, što je u suradnji s Odborom za nacionalne manjine i pokrenula 2016. godine, podnošenjem inicijative za izmjenu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, s ciljem priznavanja pravne osobnosti predstavnika nacionalnih manjina. Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske istu je uputio Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru, ali vezano za navedenu problematiku, u 2020. godini nema promjene.

Nakon objave Proračuna Grada Zagreba za 2020. godinu vijeća, predstavnici i Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba donijeli su svoje Financijske planove i Programe rada za 2020. godinu u kojima su utvrđili visinu financijskih sredstava po pojedinim namjenama i aktivnosti za koje će ta sredstva utrošiti. Tijekom godine su, u propisanim rokovima, podnosi zahtjeve za isplatu sredstava iz gradskog proračuna, te izvješća sukladno zakonima i propisima Grada Zagreba.

Vijeća, predstavnici i Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba su tijekom 2020. godine realizirali brojne aktivnosti koje se odnose na informiranje, izdavaštvo, edukaciju, zajedničke programe s drugim nacionalnim manjinama, obilježavanje nacionalnih praznika i vjerskih blagdana te suradnju s matičnim zemljama.

Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina je organizirala, u lipnju 2020. godine, obilježavanje Dana nacionalnih manjina Grada Zagreba, sukladno epidemiološkim mjerama zbog Covida-19, na prostoru fontana u Ulici Hrvatske bratske zajednice. Tom je prigodom održana prezentacija Biltena aktivnosti nacionalnih manjina u Zagrebu u protekloj godini uz projekciju natpisa i slika na vodoskoku fontana. Također su, u sklopu Dana nacionalnih manjina, održani nastupi zborova nacionalnih manjina ispred paviljona u Botaničkom vrtu.

NAPREDAK KOJI JE POSTIGNUT U ODNOSU NA 2019.

Zbog epidemiološke situacije uzrokovane epidemijom Covid-19 i potresom koji se dogodio u Gradu Zagrebu u 2020. godini, Vijeća i predstavnici te Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba su prilagodili provedbu programskih aktivnosti epidemiološkim mjerama i smanjenim

financijskim sredstvima u Proračunu Grada Zagreba za 2020. godinu, ali se moralo i odustati od nekih programskih aktivnosti zbog nemogućnosti organizacije.

U cilju realizacije prava iz članka 31. stavka 1. podstavka 4. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina ostvarena je komunikacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba te manjinskih udruga s lokalnim radijskim i televizijskim postajama, u praćenju aktivnosti koje su se mogle održati sukladno propisanim epidemiološkim mjerama.

Može se istaknuti nastavak dobre suradnje Vijeća i predstavnika te Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba u 2020. godini sa sljedećim medijima: HRT na kojem su prikazivane emisije o aktivnostima nacionalnih manjina i njihovim događanjima: Prizma, Manjinski mozaik, Dobro jutro Hrvatska i regionalne informativne emisije; Z1 televizija; Jabuka TV; Laudata TV; radio postaje: Radio Kaj, Radio Sljeme, Radio Martin, Radio Antena, Treći program Hrvatskog radija; portali: mojzagreb.info i portal Rotor.

Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba podupire uređivanje portala „nacionalne manjine“ (www.nacionalnemanjine.hr) koji je postao prepoznatljiva web stranica za redovito praćenje i izvještavanje o manjinskim temama i događajima u Zagrebu i okolici te cijeloj Hrvatskoj.

Možemo zaključiti da vijeća i predstavnici u Gradu Zagrebu pokazuju značajni interes za funkcioniranjem i radom što se očituje u donošenju financijskih planova i godišnjih programa rada u propisanim rokovima, dostavljanju odgovarajućih izvješća, redovitim sudjelovanjem u radu Odbora za nacionalne manjine Gradske skupštine Grada Zagreba i prisustvovanjem na njezinim sjednicama te brojnim aktivnostima usmjerenima promicanju i razvijanju tolerancije prema različitosti i ujednačavanju rada vijeća i predstavnika.

OCJENA PROVOĐENJA ILI NEPROVOĐENJA ODREDBI USTAVNOG ZAKONA

Dosadašnja praksa i nadalje upućuje na zaključak da su odabrana rješenja provođenja odredbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu dobra i to na svim razinama odlučivanja. Na taj način omogućeno je vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina sudjelovanje u javnom životu Grada Zagreba i to u svim procesima odlučivanja.

PROVOĐENJE NADZORA ZAKONITOSTI OPĆIH AKATA GRADA ZAGREBA

Vijeća i predstavnici nacionalnih manjina Grada Zagreba nisu u 2020. godini dostavili niti jedan zahtjev za provođenjem nadzora nad primjenom Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i posebnih zakona kojima se uređena prava i slobode nacionalnih manjina u smislu članka 38. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Prilog 8. Pregled planiranih, dodijeljenih i utrošenih sredstava za funkcioniranje vijeća i predstavnika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2020. godini
(Ministarstvo pravosuđa i uprave)

JLP(R)S	Iznos planiranih sredstava	Iznos ukupno dodijeljenih sredstava	Iznos sredstava utrošenih za naknadu troškova za rad članova vijeća	Iznos sredstava utrošenih za programe	Iznos ukupno utrošenih sredstava
I ZAGREBAČKA	2.243.440,94	2.113.198,27	1.784.476,06	306.098,31	2.085.721,55
Grad	493.671,10	460.115,78	347.517,18	89.974,70	432.639,06
Dugo Selo	4.852,82	4.852,82	4.852,82	4.852,82	4.852,82
Albanci	4.852,82	4.852,82	4.852,82	4.852,82	4.852,82
Ivanić-Grad	11.894,88	11.894,88	2.894,88	9.000,00	11.894,88
Albanci	6.309,30	6.309,30	1.809,30	4.500,00	6.309,30
Srbi	5.585,58	5.585,58	1.085,58	4.500,00	5.585,58
Samobor	27.000,00	27.000,00	8.293,98	9.627,20	17.921,18
Slovenci	7.000,00	7.000,00	0,00	7.000,00	7.000,00
Srbi	20.000,00	20.000,00	8.293,98	2.627,20	10.921,18
Sveta Nedelja	1.023,40	1.023,40	1.023,40	0,00	1.023,40
Bošnjaci	1.023,40	1.023,40	1.023,40	0,00	1.023,40
Velika Gorica	406.900,00	373.344,68	315.750,00	57.594,68	373.344,68
Albanci	140.150,00	124.755,45	110.000,00	14.755,45	124.755,45
Bošnjaci	123.750,00	113.997,60	94.750,00	19.247,60	113.997,60
Srbi	143.000,00	134.591,63	111.000,00	23.591,63	134.591,63
Zaprešić	42.000,00	42.000,00	14.702,10	8.900,00	23.602,10
Bošnjaci	12.000,00	12.000,00	980,14	4.760,00	5.740,14
Srbi	30.000,00	30.000,00	13.721,96	4.140,00	17.861,96
Županija	1.749.769,84	1.653.082,49	1.436.958,88	216.123,61	1.653.082,49
I ZAGREBAČKA	1.749.769,84	1.653.082,49	1.436.958,88	216.123,61	1.653.082,49
Albanci	391.201,97	334.399,94	319.399,94	15.000,00	334.399,94
Bošnjaci	406.787,18	371.212,75	321.866,14	49.346,61	371.212,75

Crnogorci	108.500,00	95.777,99	77.777,99	18.000,00	95.777,99
Česi	118.900,00	118.899,97	90.399,97	28.500,00	118.899,97
Mađari	119.400,00	90.132,22	90.132,22	0,00	90.132,22
Makedonci	117.500,00	110.615,05	82.815,05	27.800,00	110.615,05
Nijemci	77.400,00	76.594,93	52.094,93	24.500,00	76.594,93
Romi	112.500,00	108.415,86	84.915,86	23.500,00	108.415,86
Srbi	415.080,69	347.033,78	317.556,78	29.477,00	347.033,78
III SISAČKO-MOSLAVAČKA	1.414.791,93	1.041.943,70	655.153,70	298.110,75	1.003.387,18
Grad	629.691,93	365.936,29	225.033,57	102.297,20	327.379,77
Glina	55.035,00	52.747,12	52.747,12	0,00	52.747,12
Srbi	55.035,00	52.747,12	52.747,12	0,00	52.747,12
Hrvatska Kostajnica	13.500,00	5.000,00	3.000,00	2.000,00	5.000,00
Srbi	13.500,00	5.000,00	3.000,00	2.000,00	5.000,00
Kutina	15.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00	10.000,00
Albanci	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Česi	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Romi	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Novska	12.156,93	12.156,93	7.256,93	3.963,46	11.220,39
Srbi	12.156,93	12.156,93	7.256,93	3.963,46	11.220,39
Petrinja	348.000,00	100.032,24	100.032,24	0,00	100.032,24
Bošnjaci	174.000,00	50.016,12	50.016,12	0,00	50.016,12
Srbi	174.000,00	50.016,12	50.016,12	0,00	50.016,12
Sisak	186.000,00	186.000,00	61.997,28	86.333,74	148.380,02
Albanci	15.000,00	15.000,00	1.289,24	13.000,00	14.289,24
Bošnjaci	52.000,00	52.000,00	19.759,88	19.060,71	38.829,59
Česi	15.000,00	15.000,00	1.289,24	5.733,03	7.062,27
Romi	52.000,00	52.000,00	20.321,36	27.000,00	47.321,36

Srbi	52.000,00	52.000,00	19.337,56	21.540,00	40.877,56
Općina	225.100,00	190.207,41	20.120,13	120.013,55	190.207,41
Donji Kukuruzari	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dvor	154.100,00	153.797,69	20.120,13	87.603,83	153.797,69
Srbi	154.100,00	153.797,69	20.120,13	87.603,83	153.797,69
Gvozd	32.500,00	20.406,18	0,00	20.406,18	20.406,18
Srbi	32.500,00	20.406,18	0,00	20.406,18	20.406,18
Hrvatska Dubica	5.000,00	4.000,00	0,00	0,00	4.000,00
Srbi	5.000,00	4.000,00	0,00	0,00	4.000,00
Lipovljani	2.500,00	2.500,00	0,00	2.500,00	2.500,00
Slovaci	2.500,00	2.500,00	0,00	2.500,00	2.500,00
Majur	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sunja	6.000,00	6.000,00	0,00	6.000,00	6.000,00
Srbi	6.000,00	6.000,00	0,00	6.000,00	6.000,00
Topusko	10.000,00	3.503,54	0,00	3.503,54	3.503,54
Bošnjaci	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	5.000,00	3.503,54	0,00	3.503,54	3.503,54
Županija	560.000,00	485.800,00	410.000,00	75.800,00	485.800,00
III SISAČKO-MOSLAVAČKA	560.000,00	485.800,00	410.000,00	75.800,00	485.800,00
IV KARLOVAČKA	688.997,92	550.599,75	182.778,89	338.990,88	550.599,75
Grad	224.050,64	222.731,09	153.378,25	69.352,84	222.731,09
Karlovac	142.000,00	142.000,00	138.000,00	4.000,00	142.000,00
Albanci	42.000,00	42.000,00	42.000,00	0,00	42.000,00
Bošnjaci	42.000,00	42.000,00	42.000,00	0,00	42.000,00
Slovenci	16.000,00	16.000,00	12.000,00	4.000,00	16.000,00
Srbi	42.000,00	42.000,00	42.000,00	0,00	42.000,00

Ogulin	60.000,00	60.000,00	15.378,25	44.621,75	60.000,00
Srbi	60.000,00	60.000,00	15.378,25	44.621,75	60.000,00
Slunj	22.050,64	20.731,09	0,00	20.731,09	20.731,09
Srbi	22.050,64	20.731,09	0,00	20.731,09	20.731,09
Općina	85.262,50	30.562,50	15.064,00	18.300,00	30.562,50
Cetingrad	10.000,00	5.000,00	2.000,00	3.000,00	5.000,00
Bošnjaci	10.000,00	5.000,00	2.000,00	3.000,00	5.000,00
Krnjak	40.100,00	10.000,00	2.964,00	10.000,00	10.000,00
Srbi	40.100,00	10.000,00	2.964,00	10.000,00	10.000,00
Plaški	20.162,50	562,50	0,00	400,00	562,50
Srbi	20.162,50	562,50	0,00	400,00	562,50
Saborsko	15.000,00	15.000,00	10.100,00	4.900,00	15.000,00
Srbi	15.000,00	15.000,00	10.100,00	4.900,00	15.000,00
Županija	379.684,78	297.306,16	14.336,64	251.338,04	297.306,16
IV KARLOVAČKA	379.684,78	297.306,16	14.336,64	251.338,04	297.306,16
Albanci	30.000,00	10.419,43	0,00	10.419,43	10.419,43
Bošnjaci	70.000,00	58.668,19	14.304,98	44.363,21	58.668,19
Slovenci	30.000,00	19.580,57	0,00	19.580,57	19.580,57
Srbi	249.684,78	208.637,97	31,66	176.974,83	208.637,97
IX LIČKO-SENJSKA	323.000,00	289.978,34	65.748,24	208.919,10	274.667,34
Grad	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Gospic	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	233.000,00	199.978,34	24.042,24	175.936,10	199.978,34
Donji Lapac	33.000,00	33.000,00	0,00	33.000,00	33.000,00
Srbi	33.000,00	33.000,00	0,00	33.000,00	33.000,00
Plitvička Jezera	85.000,00	80.000,00	24.042,24	55.957,76	80.000,00
Srbi	85.000,00	80.000,00	24.042,24	55.957,76	80.000,00
Udbina	40.000,00	37.365,84	0,00	37.365,84	37.365,84

Srbi	40.000,00	37.365,84	0,00	37.365,84	37.365,84
Vrhovine	75.000,00	49.612,50	0,00	49.612,50	49.612,50
Srbi	75.000,00	49.612,50	0,00	49.612,50	49.612,50
Županija	90.000,00	90.000,00	41.706,00	32.983,00	74.689,00
IX LIČKO-SENJSKA	90.000,00	90.000,00	41.706,00	32.983,00	74.689,00
Albanci	10.000,00	10.000,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	80.000,00	80.000,00	41.706,00	32.983,00	74.689,00
V VARAŽDINSKA	308.204,39	306.423,37	148.278,75	158.144,62	306.423,37
Grad	200.000,00	200.000,00	92.504,16	107.495,84	200.000,00
Varaždin	200.000,00	200.000,00	92.504,16	107.495,84	200.000,00
Albanci	33.178,88	33.178,88	9.737,28	23.441,60	33.178,88
Slovenci	30.499,68	30.499,68	9.737,28	20.762,40	30.499,68
Srbi	136.321,44	136.321,44	73.029,60	63.291,84	136.321,44
Općina	27.524,39	25.743,37	3.544,59	22.198,78	25.743,37
Cestica	20.000,00	18.218,98	0,00	18.218,98	18.218,98
Romi	12.500,00	12.500,00	0,00	12.500,00	12.500,00
Slovenci	7.500,00	5.718,98	0,00	5.718,98	5.718,98
Petrijanec	7.524,39	7.524,39	3.544,59	3.979,80	7.524,39
Romi	7.524,39	7.524,39	3.544,59	3.979,80	7.524,39
Županija	80.680,00	80.680,00	52.230,00	28.450,00	80.680,00
V VARAŽDINSKA	80.680,00	80.680,00	52.230,00	28.450,00	80.680,00
Albanci	4.900,00	4.900,00	1.200,00	3.700,00	4.900,00
Bošnjaci	4.900,00	4.900,00	1.200,00	3.700,00	4.900,00
Romi	29.540,00	29.540,00	19.440,00	10.100,00	29.540,00
Slovenci	4.900,00	4.900,00	1.200,00	3.700,00	4.900,00
Srbi	36.440,00	36.440,00	29.190,00	7.250,00	36.440,00
VI KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	338.000,00	298.517,79	81.795,27	210.722,52	292.517,79
Grad	57.000,00	46.841,93	22.841,93	24.000,00	46.841,93

Koprivnica	37.000,00	26.841,93	17.841,93	9.000,00	26.841,93
Albanci	6.500,00	1.878,18	1.878,18	0,00	1.878,18
Romi	6.500,00	5.878,18	1.878,18	4.000,00	5.878,18
Srbi	24.000,00	19.085,57	14.085,57	5.000,00	19.085,57
Križevci	20.000,00	20.000,00	5.000,00	15.000,00	20.000,00
Srbi	20.000,00	20.000,00	5.000,00	15.000,00	20.000,00
Općina	26.000,00	22.000,00	5.856,00	10.144,00	16.000,00
Peteranec	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Romi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rasinja	8.000,00	8.000,00	1.000,00	1.000,00	2.000,00
Srbi	8.000,00	8.000,00	1.000,00	1.000,00	2.000,00
Sokolovac	18.000,00	14.000,00	4.856,00	9.144,00	14.000,00
Srbi	18.000,00	14.000,00	4.856,00	9.144,00	14.000,00
Županija	255.000,00	229.675,86	53.097,34	176.578,52	229.675,86
VI KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	255.000,00	229.675,86	53.097,34	176.578,52	229.675,86
Albanci	35.000,00	10.635,13	0,00	10.635,13	10.635,13
Romi	110.000,00	109.040,73	25.000,00	84.040,73	109.040,73
Srbi	110.000,00	110.000,00	28.097,34	81.902,66	110.000,00
VII BJELOVARSKO-BILOGORSKA	780.100,00	731.253,70	157.252,95	576.804,94	736.275,99
Grad	245.000,00	204.191,82	45.922,95	165.791,06	211.714,11
Bjelovar	168.000,00	130.135,00	30.632,51	107.024,78	137.657,29
Albanci	50.500,00	37.880,00	18.632,51	7.953,25	26.585,76
Česi	16.500,00	16.500,00	0,00	16.500,00	16.500,00
Romi	50.500,00	37.875,00	0,00	42.665,92	42.665,92
Srbi	50.500,00	37.880,00	12.000,00	39.905,61	51.905,61
Daruvar	42.500,00	39.556,82	12.560,44	26.996,28	39.556,82
Česi	20.000,00	20.000,00	4.771,00	15.229,00	20.000,00

Mađari	2.500,00	2.500,00	0,00	2.500,00	2.500,00
Srbi	20.000,00	17.056,82	7.789,44	9.267,28	17.056,82
Garešnica	16.500,00	16.500,00	2.730,00	13.770,00	16.500,00
Česi	1.500,00	1.500,00	500,00	1.000,00	1.500,00
Srbi	15.000,00	15.000,00	2.230,00	12.770,00	15.000,00
Grubišno Polje	18.000,00	18.000,00	0,00	18.000,00	18.000,00
Česi	6.000,00	6.000,00	0,00	6.000,00	6.000,00
Mađari	6.000,00	6.000,00	0,00	6.000,00	6.000,00
Srbi	6.000,00	6.000,00	0,00	6.000,00	6.000,00
Općina	81.500,00	73.461,88	9.730,00	58.681,88	70.961,88
Dežanovac	19.000,00	22.000,00	0,00	22.000,00	22.000,00
Česi	8.000,00	7.000,00	0,00	7.000,00	7.000,00
Mađari	3.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Srbi	8.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00	10.000,00
Končanica	30.000,00	30.000,00	3.475,00	26.525,00	30.000,00
Česi	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00	10.000,00
Mađari	10.000,00	10.000,00	3.475,00	6.525,00	10.000,00
Srbi	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00	10.000,00
Sirač	6.000,00	2.350,88	90,00	2.260,88	2.350,88
Česi	3.000,00	2.350,88	90,00	2.260,88	2.350,88
Srbi	3.000,00	0,00	00,00	0,00	0,00
Štefanje	3.000,00	3.000,00	0,00	0,00	3.000,00
Srbi	3.000,00	3.000,00	0,00	0,00	3.000,00
Velika Pisanica	12.500,00	8.500,00	1.000,00	5.000,00	6.000,00
Albanci	500,00	500,00	0,00	500,00	500,00
Mađari	6.000,00	4.000,00	1.000,00	500,00	1.500,00
Srbi	6.000,00	4.000,00	0,00	4.000,00	4.000,00
Veliki Grđevac	11.000,00	7.611,00	4.715,00	2.896,00	7.611,00
Mađari	10.000,00	7.319,00	4.715,00	2.604,00	7.319,00

Srbi	1.000,00	292,00	0,00	292,00	292,00
Županija	28.425,60	28.425,60	8.093,60	20.332,00	28.425,60
VII BJELOVARSKO-BILOGORSKA	453.600,00	453.600,00	101.600,00	352.332,00	453,600,00
Albanci	106.400,00	106.400,00	23.400,00	83.000,00	106.400,00
Česi	106.400,00	106.400,00	23.400,00	83.000,00	106.400,00
Mađari	106.400,00	106.400,00	23.400,00	83.000,00	106.400,00
Romi	28.000,00	28.000,00	8.000,00	20.000,00	28.000,00
Srbi	106.400,00	106.400,00	23.400,00	83.000,00	106.400,00
VIII PRIMORSKO-GORANSKA	1.981.107,28	1.697.061,02	898.301,40	696.325,51	1.802.260,15
Grad	839.690,00	574.528,30	402.989,83	279.872,49	859.739,05
Bakar	19.000,00	19.000,00	10.879,39	306,00	11.185,39
Srbi	19.000,00	19.000,00	10.879,39	306,00	11.185,39
Crikvenica	14.000,00	8.359,38	0,00	7.046,88	9.359,38
Albanci	12.000,00	7.359,38	0,00	6.046,88	8.359,38
Bošnjaci	2.000,00	1.000,00	0,00	1.000,00	1.000,00
Čabar	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Slovenci	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kastav	87.000,00	87.000,00	38.000,00	49.000,00	87.000,00
Albanci	5.000,00	5.000,00	2.500,00	2.500,00	5.000,00
Bošnjaci	41.000,00	41.000,00	19.000,00	22.000,00	41.000,00
Srbi	41.000,00	41.000,00	16.500,00	24.500,00	41.000,00
Krk	60.000,00	18.904,00	18.904,00	0,00	18.904,00
Srbi	60.000,00	18.904,00	18.904,00	0,00	18.904,00
Opatija	36.890,00	26.670,00	17.707,36	8.962,64	26.670,00
Slovenci	5.110,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	26.670,00	26.670,00	17.707,36	8.962,64	26.670,00
Talijani	5.110,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Rijeka	589.800,00	389.121,60	292.025,36	189.083,65	681.146,96
Albanci	41.300,00	13.147,26	7.756,13	12.768,68	20.903,39
Bošnjaci	92.300,00	77.227,24	35.908,76	25.061,50	113.136,00
Crnogorci	50.300,00	45.233,67	33.393,26	30.644,49	78.626,93
Česi	34.500,00	15.659,00	3.207,26	3.659,00	18.866,26
Mađari	59.400,00	36.690,97	38.424,26	2.973,83	75.115,23
Makedonci	60.600,00	43.579,59	37.892,14	5.500,48	81.471,73
Romi	84.200,00	62.092,36	28.571,89	47.917,14	90.664,25
Slovenci	63.500,00	38.044,15	37.569,64	21.214,01	75.613,79
Srbi	55.700,00	29.222,41	35.908,76	14.378,85	65.131,17
Talijani	48.000,00	28.224,95	33.393,26	24.965,67	61.618,21
Vrbovsko	28.000,00	25.473,32	25.473,72	25.473,32	25.473,32
Srbi	28.000,00	25.473,32	25.473,72	25.473,32	25.473,32
Općina	344.417,28	330.032,72	255.021,15	30.694,59	316.472,25
Baška	4.806,28	4.806,28	0,00	4.806,28	4.806,28
Albanci	4.806,28	4.806,28	0,00	4.806,28	4.806,28
Čavle	16.000,00	15.290,83	14.826,00	0,00	15.290,83
Srbi	16.000,00	15.290,83	14.826,00	0,00	15.290,83
Matulji	70.611,00	70.611,00	21.544,76	10.214,09	57.050,53
Slovenci	34.400,00	34.400,00	25,32	2.764,96	28.081,96
Srbi	25.800,00	25.800,00	17.721,90	3.038,13	20.760,03
Talijani	10.411,00	10.411,00	3.797,54	4.411,00	8.208,54
Omišalj	15.000,00	12.167,19	7.167,19	0,00	12.167,19
Albanci	15.000,00	12.167,19	7.167,19	0,00	12.167,19
Viškovo	238.000,00	227.157,42	211.483,20	15.674,22	227.157,42
Bošnjaci	119.000,00	111.415,32	105.741,60	5.673,72	111.415,32
Srbi	119.000,00	115.742,10	105.741,60	10.000,50	115.742,10
Županija	797.000,00	792.500,00	240.290,42	385.758,43	626.048,85

VIII PRIMORSKO-GORANSKA	797.000,00	792.500,00	240.290,42	385.758,43	626.048,85
Albanci	102.836,12	95.000,00	14.208,50	43.291,56	57.500,06
Bosnjaci	90.523,13	85.000,00	40.122,70	42.099,43	82.222,13
Crnogorci	77.217,89	76.000,00	29.120,08	33.500,00	62.620,08
Česi	20.800,00	20.800,00	1.800,00	16.797,50	18.597,50
Mađari	22.300,00	22.300,00	1.800,00	6.579,96	8.379,96
Makedonci	72.514,39	76.000,00	35.107,17	26.437,79	61.544,96
Nijemci	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Romi	70.987,73	76.000,00	4.355,51	28.485,86	32.841,37
Rusi	18.800,00	18.800,00	1.800,00	17.000,00	18.800,00
Slovaci	18.800,00	18.800,00	1.800,00	16.778,94	18.578,94
Slovenci	88.074,38	87.000,00	34.190,20	42.500,00	76.690,20
Srbi	117.110,36	111.000,00	39.233,90	65.000,00	104.233,90
Talijani	78.236,00	87.000,00	34.952,36	30.287,39	65.239,75
Ukrajinci	18.800,00	18.800,00	1.800,00	17.000,00	18.800,00
X VIROVITIČKO-PODRAVSKA	323.674,54	292.891,16	101.537,62	109.031,34	309.348,46
Grad	100.000,00	99.999,96	16.480,96	15.028,06	116.463,98
Orahovica	15.000,00	15.000,00	0,00	15.000,00	15.000,00
Srbi	15.000,00	15.000,00	0,00	15.000,00	15.000,00
Slatina	40.000,00	39.999,96	16.464,02	0,00	56.463,98
Srbi	40.000,00	39.999,96	16.464,02	0,00	56.463,98
Virovitica	45.000,00	45.000,00	16,94	28,06	45.000,00
Srbi	45.000,00	45.000,00	16,94	28,06	45.000,00
Općina	124.674,54	72.343,36	33.508,82	25.003,28	72.336,64
Crnac	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Čačinci	5.000,00	5.000,00	1.990,00	3.003,28	4.993,28

Srbi	5.000,00	5.000,00	1.990,00	3.003,28	4.993,28
Čađavica	13.824,54	13.824,54	0,00	0,00	13.824,54
Srbi	13.824,54	13.824,54	0,00	0,00	13.824,54
Gradina	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lukač	24.850,00	24.854,82	14.854,82	10.000,00	24.854,82
Srbi	24.850,00	24.854,82	14.854,82	10.000,00	24.854,82
Mikleuš	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nova Bukovica	6.000,00	6.000,00	0,00	6.000,00	6.000,00
Srbi	6.000,00	6.000,00	0,00	6.000,00	6.000,00
Sopje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Voćin	15.000,00	11.364,00	5.364,00	6.000,00	11.364,00
Srbi	15.000,00	11.364,00	5.364,00	6.000,00	11.364,00
Zdenci	50.000,00	11.300,00	11.300,00	0,00	11.300,00
Srbi	50.000,00	11.300,00	11.300,00	0,00	11.300,00
Županija	99.000,00	120.547,84	51.547,84	69.000,00	120.547,84
X VIROVITIČKO- PODRAVSKA	99.000,00	120.547,84	51.547,84	69.000,00	120.547,84
Albanci	3.000,00	4.811,60	1.811,60	3.000,00	4.811,60
Česi	3.000,00	4.811,60	1.811,60	3.000,00	4.811,60
Mađari	3.000,00	4.754,40	1.754,40	3.000,00	4.754,40
Srbi	90.000,00	106.170,24	46.170,24	60.000,00	106.170,24
XI POŽEŠKO- SLAVONSKA	310.000,00	176.795,38	129.536,18	23.200,10	176.795,38
Grad	180.000,00	96.515,08	54.255,88	18.200,10	96.515,08
Lipik	60.000,00	13.346,36	13.346,36	0,00	13.346,36
Česi	20.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Srbi	20.000,00	13.346,36	13.346,36	0,00	13.346,36
Talijani	20.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pakrac	15.000,00	15.000,00	0,00	15.000,00	15.000,00
Česi	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Srbi	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Talijani	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Požega	105.000,00	68.168,72	40.909,52	3.200,10	68.168,72
Albanci	20.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	85.000,00	68.168,72	40.909,52	3.200,10	68.168,72
Općina	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Brestovac	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Velika	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Županija	120.000,00	80.280,30	75.280,30	5.000,00	80.280,30
XI POŽEŠKO-SLAVONSKA	120.000,00	80.280,30	75.280,30	5.000,00	80.280,30
Albanci	7.500,00	2.400,00	2.400,00	0,00	2.400,00
Česi	35.000,00	24.560,00	19.560,00	5.000,00	24.560,00
Mađari	7.500,00	2.400,00	2.400,00	0,00	2.400,00
Srbi	35.000,00	30.770,30	30.770,30	0,00	30.770,30
Talijani	35.000,00	20.150,00	20.150,00	0,00	20.150,00
XII BRODSKO-POSAVSKA	307.200,00	274.986,74	146.000,00	145.611,41	261.611,41
Grad	70.000,00	70.000,00	24.000,00	32.624,67	56.624,67
Nova Gradiška	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00	10.000,00
Srbi	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00	10.000,00
Slavonski Brod	60.000,00	60.000,00	24.000,00	22.624,67	46.624,67
Bošnjaci	20.000,00	20.000,00	0,00	0,00	0,00

Romi	20.000,00	20.000,00	12.000,00	12.251,31	24.251,31
Srbi	20.000,00	20.000,00	12.000,00	10.373,36	22.373,36
Općina	47.200,00	14.986,74	0,00	14.986,74	14.986,74
Bebrina	2.500,00	1.986,74	0,00	1.986,74	1.986,74
Ukrajinci	2.500,00	1.986,74	0,00	1.986,74	1.986,74
Dragalić	5.700,00	2.000,00	0,00	2.000,00	2.000,00
Srbi	5.700,00	2.000,00	0,00	2.000,00	2.000,00
Okučani	34.000,00	11.000,00	0,00	11.000,00	11.000,00
Srbi	34.000,00	11.000,00	0,00	11.000,00	11.000,00
Stara Gradiška	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Županija	190.000,00	190.000,00	122.000,00	98.000,00	190.000,00
XII BRODSKO-POSAVSKA	190.000,00	190.000,00	122.000,00	98.000,00	190.000,00
Albanci	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
Bošnjaci	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
Romi	80.000,00	80.000,00	46.000,00	34.000,00	80.000,00
Srbi	80.000,00	80.000,00	46.000,00	34.000,00	80.000,00
Ukrajinci	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
XIII ZADARSKA	740.600,00	722.155,41	715.459,91	282.490,92	1.000.961,40
Grad	533.000,00	522.355,41	433.603,92	273.340,92	522.355,41
Benkovac	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00
Srbi	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00
Obrovac	220.000,00	220.000,00	220.000,00	220.000,00	220.000,00
Srbi	220.000,00	220.000,00	220.000,00	220.000,00	220.000,00
Zadar	308.000,00	297.355,41	208.603,92	48.340,92	297.355,41
Albanci	80.000,00	79.155,24	64.688,46	11.240,00	79.155,24
Bošnjaci	80.000,00	76.599,04	69.099,04	7.500,00	76.599,04
Slovenci	18.000,00	16.872,53	6.207,44	7.350,92	16.872,53

Srbi	130.000,00	124.728,60	68.608,98	22.250,00	124.728,60
Općina	20.000,00	12.200,00	9.604,84	2.150,00	11.754,84
Gračac	20.000,00	12.200,00	9.604,84	2.150,00	11.754,84
Srbi	20.000,00	12.200,00	9.604,84	2.150,00	11.754,84
Županija	187.600,00	187.600,00	272.251,15	7.000,00	466.851,15
XIII ZADARSKA	187.600,00	187.600,00	272.251,15	7.000,00	466.851,15
Albanci	18.000,00	18.000,00	65.737,11	0,00	83.737,11
Bošnjaci	18.000,00	18.000,00	97.575,32	0,00	115.575,32
Crnogorci	9.000,00	9.000,00	3.892,27	0,00	12.892,27
Makedonci	9.000,00	9.000,00	3.892,27	0,00	12.892,27
Slovenci	9.000,00	9.000,00	3.748,42	0,00	12.748,42
Srbi	124.600,00	124.600,00	97.405,76	7.000,00	229.005,76
XIV OSJEČKO-BARANJSKA	1.681.362,16	1.669.249,89	437.126,95	985.581,78	1.620.292,28
Grad	586.900,00	613.900,00	291.608,40	141.223,75	598.132,15
Beli Manastir	126.000,00	126.000,00	0,00	100.700,00	126.000,00
Mađari	63.000,00	63.000,00	0,00	58.000,00	63.000,00
Romi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	63.000,00	63.000,00	0,00	42.700,00	63.000,00
Belišće	160.000,00	180.000,00	20.000,00	20.000,00	180.000,00
Romi	160.000,00	180.000,00	20.000,00	20.000,00	180.000,00
Našice	24.900,00	24.900,00	0,00	10.523,75	10.523,75
Slovaci	18.400,00	18.400,00	0,00	4.242,50	4.242,50
Srbi	6.500,00	6.500,00	0,00	6.281,25	6.281,25
Osijek	270.000,00	270.000,00	268.608,40	0,00	268.608,40
Albanci	40.000,00	40.000,00	40.000,00	0,00	40.000,00
Bošnjaci	40.000,00	40.000,00	40.000,00	0,00	40.000,00
Crnogorci	10.000,00	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00
Mađari	40.000,00	40.000,00	40.000,00	0,00	40.000,00

Makedonci	10.000,00	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00
Nijemci	40.000,00	40.000,00	38.608,40	0,00	38.608,40
Slovaci	40.000,00	40.000,00	40.000,00	0,00	40.000,00
Slovenci	10.000,00	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00
Srbi	40.000,00	40.000,00	40.000,00	0,00	40.000,00
Valpovo	6.000,00	13.000,00	3.000,00	10.000,00	13.000,00
Srbi	6.000,00	13.000,00	3.000,00	10.000,00	13.000,00
Općina	454.462,16	415.349,89	66.658,15	304.276,27	403.217,97
Bilje	20.000,00	20.000,00	0,00	0,00	20.000,00
Mađari	10.000,00	10.000,00	0,00	0,00	10.000,00
Srbi	10.000,00	10.000,00	0,00	0,00	10.000,00
Darda	104.433,16	104.433,16	37.433,16	67.000,00	104.433,16
Mađari	18.912,64	18.912,64	8.912,64	10.000,00	18.912,64
Romi	15.912,64	15.912,64	8.912,64	7.000,00	15.912,64
Srbi	69.607,88	69.607,88	19.607,88	50.000,00	69.607,88
Draž	10.000,00	6.000,00	6.000,00	0,00	6.000,00
Mađari	10.000,00	6.000,00	6.000,00	0,00	6.000,00
Erdut	50.000,00	35.000,00	0,00	35.000,00	35.000,00
Mađari	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	40.000,00	35.000,00	0,00	35.000,00	35.000,00
Ernestinovo	35.000,00	33.584,09	16.877,99	16.706,10	33.584,09
Mađari	35.000,00	33.584,09	16.877,99	16.706,10	33.584,09
Jagodnjak	20.429,00	12.283,55	0,00	0,00	12.283,55
Mađari	4.145,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Romi	6.284,00	6.283,55	0,00	0,00	6.283,55
Srbi	10.000,00	6.000,00	0,00	0,00	6.000,00
Kneževi Vinogradi	93.000,00	93.000,00	0,00	80.868,08	80.868,08
Mađari	20.000,00	20.000,00	0,00	19.603,54	19.603,54
Srbi	73.000,00	73.000,00	0,00	61.264,54	61.264,54

Koška	13.500,00	13.500,00	0,00	13.500,00	13.500,00
Srbi	13.500,00	13.500,00	0,00	13.500,00	13.500,00
Levanjska Varoš	1.100,00	1.100,00	1.100,00	0,00	1.100,00
Srbi	1.100,00	1.100,00	1.100,00	0,00	1.100,00
Magadenovac	18.000,00	17.231,27	0,00	17.231,27	17.231,27
Srbi	18.000,00	17.231,27	0,00	17.231,27	17.231,27
Petlovac	20.000,00	18.414,79	1.747,00	16.667,79	18.414,79
Mađari	10.000,00	10.000,00	1.747,00	8.253,00	10.000,00
Romi	6.000,00	4.919,63	0,00	4.919,63	4.919,63
Srbi	4.000,00	3.495,16	0,00	3.495,16	3.495,16
Podgorač	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Srbi	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Popovac	28.500,00	28.500,00	3.500,00	25.000,00	28.500,00
Srbi	28.500,00	28.500,00	3.500,00	25.000,00	28.500,00
Šodolovci	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Viljevo	23.000,00	23.000,00	0,00	23.000,00	23.000,00
Srbi	23.000,00	23.000,00	0,00	23.000,00	23.000,00
Vladislavci	12.500,00	4.303,03	0,00	4.303,03	4.303,03
Mađari	12.500,00	4.303,03	0,00	4.303,03	4.303,03
Županija	640.000,00	640.000,00	78.860,40	540.081,76	618.942,16
XIV OSJEČKO-BARANJSKA	640.000,00	640.000,00	78.860,40	540.081,76	618.942,16
Albanci	90.000,00	90.000,00	0,00	89.881,46	89.881,46
Bošnjaci	20.000,00	20.000,00	0,00	20.000,00	20.000,00
Crnogorci	20.000,00	20.000,00	0,00	20.000,00	20.000,00
Mađari	90.000,00	90.000,00	0,00	89.653,32	89.653,32
Makedonci	20.000,00	20.000,00	0,00	19.838,39	19.838,39
Nijemci	90.000,00	90.000,00	39.755,94	46.882,33	86.638,27

Romi	90.000,00	90.000,00	0,00	85.411,26	85.411,26
Rusini	20.000,00	20.000,00	0,00	19.467,33	19.467,33
Slovaci	90.000,00	90.000,00	39.104,46	49.484,59	88.589,05
Slovenci	20.000,00	20.000,00	0,00	9.463,08	9.463,08
Srbi	90.000,00	90.000,00	0,00	90.000,00	90.000,00
XIX DUBROVAČKO-NERETVANSKA	637.000,00	637.000,00	164.700,00	472.300,00	637.000,00
Grad	382.000,00	382.000,00	164.700,00	217.300,00	382.000,00
Dubrovnik	382.000,00	382.000,00	164.700,00	217.300,00	382.000,00
Bošnjaci	191.000,00	191.000,00	67.300,00	123.700,00	191.000,00
Srbi	191.000,00	191.000,00	97.400,00	93.600,00	191.000,00
Županija	255.000,00	255.000,00	0,00	255.000,00	255.000,00
XIX DUBROVAČKO-NERETVANSKA	255.000,00	255.000,00	0,00	255.000,00	255.000,00
Bošnjaci	123.000,00	123.000,00	0,00	123.000,00	123.000,00
Crnogorci	9.000,00	9.000,00	0,00	9.000,00	9.000,00
Srbi	123.000,00	123.000,00	0,00	123.000,00	123.000,00
XV ŠIBENSKO-KNINSKA	1.253.392,51	1.005.154,63	633.478,45	366.130,18	999.158,63
Grad	466.092,51	421.340,89	310.207,89	105.587,00	415.794,89
Drniš	74.800,00	45.150,00	45.150,00	0,00	45.150,00
Srbi	74.800,00	45.150,00	45.150,00	0,00	45.150,00
Knin	132.446,62	127.399,00	46.212,00	81.187,00	127.399,00
Srbi	132.446,62	127.399,00	46.212,00	81.187,00	127.399,00
Skradin	15.000,00	10.000,00	0,00	4.400,00	4.400,00
Srbi	15.000,00	10.000,00	0,00	4.400,00	4.400,00
Šibenik	173.290,56	168.236,56	158.290,56	10.000,00	168.290,56
Bošnjaci	14.893,16	9.839,16	9.893,16	0,00	9.893,16
Srbi	158.397,40	158.397,40	148.397,40	10.000,00	158.397,40
Vodice	70.555,33	70.555,33	60.555,33	10.000,00	70.555,33

Srbi	70.555,33	70.555,33	60.555,33	10.000,00	70.555,33
Općina	347.300,00	352.935,74	222.392,56	130.543,18	352.935,74
Biskupija	93.300,00	98.935,74	38.392,56	60.543,18	98.935,74
Srbi	93.300,00	98.935,74	38.392,56	60.543,18	98.935,74
Ervenik	170.000,00	170.000,00	150.000,00	20.000,00	170.000,00
Srbi	170.000,00	170.000,00	150.000,00	20.000,00	170.000,00
Kistanje	84.000,00	84.000,00	34.000,00	50.000,00	84.000,00
Srbi	84.000,00	84.000,00	34.000,00	50.000,00	84.000,00
Županija	440.000,00	230.878,00	100.878,00	130.000,00	230.428,00
XV ŠIBENSKO-KNINSKA	440.000,00	230.878,00	100.878,00	130.000,00	230.428,00
Bošnjaci	155.000,00	13.158,00	13.158,00	0,00	13.158,00
Srbi	285.000,00	217.720,00	87.720,00	130.000,00	217.270,00
XVI VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	1.033.000,00	990.453,25	82.283,85	899.457,77	984.741,62
Grad	260.000,00	203.500,00	0,00	203.500,00	203.500,00
Ilok	20.000,00	4.000,00	0,00	4.000,00	4.000,00
Slovaci	12.000,00	4.000,00	0,00	4.000,00	4.000,00
Srbi	8.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vinkovci	60.000,00	19.500,00	0,00	19.500,00	19.500,00
Albanci	20.000,00	6.500,00	0,00	6.500,00	6.500,00
Mađari	20.000,00	6.500,00	0,00	6.500,00	6.500,00
Srbi	20.000,00	6.500,00	0,00	6.500,00	6.500,00
Vukovar	180.000,00	180.000,00	0,00	180.000,00	180.000,00
Mađari	30.000,00	30.000,00	0,00	30.000,00	30.000,00
Rusini	30.000,00	30.000,00	0,00	30.000,00	30.000,00
Srbi	90.000,00	90.000,00	0,00	90.000,00	90.000,00
Ukrajinci	30.000,00	30.000,00	0,00	30.000,00	30.000,00
Općina	238.000,00	192.893,25	23.223,85	160.957,77	187.181,62
Bogdanovci	13.000,00	13.000,00	0,00	10.029,00	10.029,00

Albanci	3.000,00	3.000,00	0,00	159,00	159,00
Rusini	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Srbi	2.000,00	2.000,00	0,00	1.870,00	1.870,00
Ukrajinci	3.000,00	3.000,00	0,00	3.000,00	3.000,00
Borovo	58.000,00	58.000,00	13.173,85	44.826,15	58.000,00
Srbi	58.000,00	58.000,00	13.173,85	44.826,15	58.000,00
Drenovci	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Bošnjaci	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Gunja	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Bošnjaci	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Lovas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Markušica	10.000,00	10.000,00	2.550,00	6.500,00	9.050,00
Srbi	10.000,00	10.000,00	2.550,00	6.500,00	9.050,00
Negoslavci	30.000,00	30.000,00	0,00	28.209,37	28.209,37
Srbi	30.000,00	30.000,00	0,00	28.209,37	28.209,37
Nijemci	10.000,00	4.203,23	0,00	4.203,23	4.203,23
Srbi	10.000,00	4.203,23	0,00	4.203,23	4.203,23
Nuštar	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00	10.000,00
Mađari	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Srbi	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Stari Jankovci	40.000,00	22.890,06	0,00	22.890,06	22.890,06
Mađari	20.000,00	22.890,06	0,00	22.890,06	22.890,06
Srbi	20.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tompojevci	2.000,00	1.799,96	0,00	1.799,96	1.799,96
Mađari	1.000,00	799,96	0,00	799,96	799,96
Srbi	1.000,00	1.000,00	0,00	1.000,00	1.000,00
Tordinči	20.000,00	3.000,00	0,00	0,00	3.000,00
Mađari	20.000,00	3.000,00	0,00	0,00	3.000,00

Tovarnik	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Trpinja	30.000,00	30.000,00	7.500,00	22.500,00	30.000,00
Srbi	30.000,00	30.000,00	7.500,00	22.500,00	30.000,00
Županija	535.000,00	594.060,00	59.060,00	535.000,00	594.060,00
XVI VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	535.000,00	594.060,00	59.060,00	535.000,00	594.060,00
Albanci	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00	10.000,00
Bošnjaci	100.000,00	113.940,00	13.940,00	100.000,00	113.940,00
Mađari	100.000,00	106.970,00	6.970,00	100.000,00	106.970,00
Nijemci	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00	10.000,00
Rusini	100.000,00	105.270,00	5.270,00	100.000,00	105.270,00
Slovaci	100.000,00	111.560,00	11.560,00	100.000,00	111.560,00
Srbi	100.000,00	121.320,00	21.320,00	100.000,00	121.320,00
Ukrajinci	15.000,00	15.000,00	0,00	15.000,00	15.000,00
XVII SPLITSKO-DALMATINSKA	1.328.218,00	1.188.518,71	676.762,30	373.996,72	1.036.809,02
Grad	704.800,00	565.100,71	509.976,30	55.124,41	565.100,71
Imotski	32.000,00	30.124,00	20.124,00	10.000,00	30.124,00
Srbi	32.000,00	30.124,00	20.124,00	10.000,00	30.124,00
Makarska	2.500,00	2.500,00	2.500,00	0,00	2.500,00
Srbi	2.500,00	2.500,00	2.500,00	0,00	2.500,00
Sinj	20.000,00	19.429,84	9.000,00	10.429,84	19.429,84
Srbi	20.000,00	19.429,84	9.000,00	10.429,84	19.429,84
Split	630.300,00	513.046,87	478.352,30	34.694,57	513.046,87
Albanci	94.900,00	72.110,36	67.170,21	4.940,15	72.110,36
Bošnjaci	94.900,00	84.638,89	82.607,18	2.031,71	84.638,89
Crnogorci	94.900,00	86.020,38	79.824,33	6.196,05	86.020,38
Mađari	60.900,00	48.104,90	40.384,40	7.720,50	48.104,90

Makedonci	94.900,00	79.044,62	76.436,82	2.607,80	79.044,62
Slovenci	94.900,00	94.900,00	85.000,00	9.900,00	94.900,00
Srbi	94.900,00	48.227,72	46.929,36	1.298,36	48.227,72
Vrlika	20.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	20.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	5.000,00	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00
Dicmo	5.000,00	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00
Srbi	5.000,00	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00
Županija	618.418,00	618.418,00	161.786,00	318.872,31	466.708,31
XVII SPLITSKO-DALMATINSKA	618.418,00	618.418,00	161.786,00	318.872,31	466.708,31
Albanci	116.000,00	116.000,00	24.768,00	37.688,58	62.456,58
Bošnjaci	135.903,00	135.903,00	38.700,00	74.634,58	113.334,58
Crnogorci	20.500,00	20.500,00	1.548,00	18.952,00	20.500,00
Mađari	20.500,00	20.500,00	15.500,00	18.950,00	20.500,00
Makedonci	25.000,00	25.000,00	1.548,00	23.436,38	24.984,38
Rusi	12.500,00	12.500,00	1.548,00	10.672,74	12.220,74
Slovenci	100.000,00	100.000,00	38.700,00	61.202,56	99.902,56
Srbi	175.515,00	175.515,00	37.926,00	73.335,47	111.261,47
Talijani	12.500,00	12.500,00	1.548,00	0,00	1.548,00
XVIII ISTARSKA	1.063.632,46	861.680,77	195.593,53	558.786,19	821.258,32
Grad	863.105,26	740.782,04	159.850,26	480.509,33	700.359,59
Buje-Buie	26.234,14	0,00	0,00	0,00	0,00
Talijani	26.234,14	0,00	0,00	0,00	0,00
Buzet	12.000,00	10.696,57	6.196,57	4.500,00	10.696,57
Bošnjaci	12.000,00	10.696,57	6.196,57	4.500,00	10.696,57
Labin	105.000,00	100.436,12	3.428,00	97.008,12	100.436,12
Bošnjaci	56.000,00	54.447,86	1.532,00	52.915,86	54.447,86
Srbi	39.000,00	36.988,26	1.896,00	35.092,26	36.988,26

Talijani	10.000,00	9.000,00	0,00	9.000,00	9.000,00
Novigrad-Cittanova	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Albanci	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Talijani	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pazin	5.000,00	3.882,30	3.882,30	0,00	3.882,30
Talijani	5.000,00	3.882,30	3.882,30	0,00	3.882,30
Poreč-Parenzo	124.199,00	99.031,22	0,00	99.031,22	99.031,22
Albanci	27.650,00	27.112,63	0,00	27.112,63	27.112,63
Bošnjaci	20.170,00	16.564,32	0,00	16.564,32	16.564,32
Slovenci	8.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	35.129,00	27.704,27	0,00	27.704,27	27.704,27
Talijani	33.250,00	27.650,00	0,00	27.650,00	27.650,00
Pula-Pola	438.300,00	405.364,70	146.343,39	259.021,31	405.364,70
Albanci	53.750,00	31.574,30	1.470,17	30.104,13	31.574,30
Bošnjaci	53.750,00	41.853,02	7.840,84	34.012,18	41.853,02
Crnogorci	53.750,00	34.854,52	14.048,18	20.806,34	34.854,52
Mađari	8.300,00	8.265,40	0,00	8.265,40	8.265,40
Makedonci	53.750,00	42.179,27	14.371,46	27.807,81	42.179,27
Romi	53.750,00	65.197,43	30.383,89	34.813,54	65.197,43
Slovenci	53.750,00	60.770,14	26.462,82	34.307,32	60.770,14
Srbi	53.750,00	63.209,19	28.896,91	34.312,28	63.209,19
Talijani	53.750,00	57.461,43	22.869,12	34.592,31	57.461,43
Rovinj-Rovigno	60.000,00	60.000,00	0,00	0,00	60.000,00
Albanci	15.000,00	15.000,00	0,00	0,00	15.000,00
Bošnjaci	15.000,00	15.000,00	0,00	0,00	15.000,00
Srbi	15.000,00	15.000,00	0,00	0,00	15.000,00
Talijani	15.000,00	15.000,00	0,00	0,00	15.000,00
Umag-Umago	52.372,12	52.372,12	0,00	11.949,67	11.949,67
Bošnjaci	25.000,00	25.000,00	0,00	4.938,88	4.938,88

Slovenci	5.000,00	5.000,00	0,00	0,00	0,00
Srbi	9.872,12	9.872,12	0,00	2.265,79	2.265,79
Talijani	12.500,00	12.500,00	0,00	4.745,00	4.745,00
Vodnjan-Dignano	30.000,00	8.999,01	0,00	8.999,01	8.999,01
Bošnjaci	6.000,00	1.000,00	0,00	1.000,00	1.000,00
Crnogorci	6.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Romi	6.000,00	5.999,01	0,00	5.999,01	5.999,01
Srbi	6.000,00	1.000,00	0,00	1.000,00	1.000,00
Talijani	6.000,00	1.000,00	0,00	1.000,00	1.000,00
Općina	129.000,00	60.551,78	21.968,81	38.582,62	60.551,78
Fažana-Fasana	89.000,00	40.690,03	20.147,63	20.542,05	40.690,03
Bošnjaci	14.000,00	160,00	160,00	0,00	160,00
Srbi	40.000,00	39.955,13	19.987,63	19.967,15	39.955,13
Talijani	35.000,00	574,90	0,00	574,90	574,90
Kršan	25.000,00	14.307,47	1.520,00	12.787,47	14.307,47
Bošnjaci	25.000,00	14.307,47	1.520,00	12.787,47	14.307,47
Medulin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Albanci	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Raša	15.000,00	5.554,28	301,18	5.253,10	5.554,28
Bošnjaci	15.000,00	5.554,28	301,18	5.253,10	5.554,28
Vižinada-Visinada	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Talijani	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Županija	71.527,20	60.346,95	13.774,46	39.694,24	60.346,95
XVIII ISTARSKA	71.527,20	60.346,95	13.774,46	39.694,24	60.346,95
Albanci	6.000,00	2.191,21	0,00	2.191,21	2.191,21
Bošnjaci	8.878,00	8.877,64	0,00	1.980,00	8.877,64
Crnogorci	7.420,00	2.214,00	0,00	2.214,00	2.214,00
Česi	2.200,00	2.200,00	0,00	2.200,00	2.200,00
Mađari	1.300,00	756,00	0,00	756,00	756,00

Makedonci	6.700,00	5.271,52	0,00	5.271,52	5.271,52
Romi	11.280,61	11.212,73	0,00	11.212,73	11.212,73
Slovenci	6.298,59	6.237,78	3.060,00	3.177,78	6.237,78
Srbi	12.150,00	12.131,07	2.700,00	9.450,00	12.131,07
Talijani	9.300,00	9.255,00	8.014,46	1.241,00	9.255,00
XX MEĐIMURSKA	166.040,00	107.708,71	26.565,91	75.745,65	112.687,62
Grad	58.100,00	48.668,71	18.525,91	29.745,65	53.647,62
Čakovec	36.000,00	36.000,00	12.200,00	22.153,00	34.653,00
Albanci	3.000,00	3.000,00	0,00	3.000,00	3.000,00
Romi	30.000,00	30.000,00	12.200,00	16.153,00	28.653,00
Srbi	3.000,00	3.000,00	0,00	3.000,00	3.000,00
Mursko Središće	22.100,00	12.668,71	6.325,91	7.592,65	18.994,62
Romi	22.100,00	12.668,71	6.325,91	7.592,65	18.994,62
Općina	32.940,00	11.440,00	6.440,00	0,00	11.440,00
Kotoriba	2.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Romi	2.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mala Subotica	1.440,00	1.440,00	1.440,00	0,00	1.440,00
Romi	1.440,00	1.440,00	1.440,00	0,00	1.440,00
Nedelišće	20.000,00	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00
Romi	20.000,00	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00
Orehovica	3.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Romi	3.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podturen	1.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Romi	1.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pribislavec	5.000,00	5.000,00	0,00	0,00	5.000,00
Romi	5.000,00	5.000,00	0,00	0,00	5.000,00
Županija	75.000,00	47.600,00	1.600,00	46.000,00	47.600,00
XX MEĐIMURSKA	75.000,00	47.600,00	1.600,00	46.000,00	47.600,00
Romi	44.000,00	16.600,00	1.600,00	15.000,00	16.600,00

Rusi	21.000,00	21.000,00	0,00	21.000,00	21.000,00
Srbi	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00	10.000,00
XXI GRAD ZAGREB	8.070.256,18	8.020.784,74	5.769.309,72	2.251.475,02	8.020.784,74
Grad	8.070.256,18	8.020.784,74	5.769.309,72	2.251.475,02	8.020.784,74
Zagreb	8.070.256,18	8.020.784,74	5.769.309,72	2.251.475,02	8.020.784,74
Albanci	734.241,00	732.303,52	554.562,52	177.741,00	732.303,52
Austrijanci	152.452,00	150.614,36	90.511,36	60.103,00	150.614,36
Bošnjaci	818.437,00	816.482,30	555.667,30	260.815,00	816.482,30
Bugari	122.149,75	120.200,86	62.002,98	58.197,88	120.200,86
Crnogorci	688.129,75	681.464,49	568.519,49	112.945,00	681.464,49
Česi	666.505,00	664.481,07	561.762,07	102.719,00	664.481,07
Mađari	662.893,00	660.943,40	555.426,40	105.517,00	660.943,40
Makedonci	625.513,00	623.564,00	507.880,00	115.684,00	623.564,00
Nijemci	42.905,68	42.905,68	7.429,68	35.476,00	42.905,68
Poljaci	164.394,00	162.436,40	104.520,40	57.916,00	162.436,40
Romi	657.860,00	655.904,00	499.240,00	156.664,00	655.904,00
Rusi	132.425,00	128.126,00	64.421,36	63.704,64	128.126,00
Rusini	162.776,00	160.826,21	102.391,21	58.435,00	160.826,21
Slovaci	153.271,00	150.721,80	89.750,80	60.971,00	150.721,80
Slovenci	691.106,75	684.411,33	552.000,58	132.410,75	684.411,33
Srbi	1.006.330,25	1.004.380,67	553.994,92	450.385,75	1.004.380,67
Talijani	170.046,00	168.097,08	104.029,08	64.068,00	168.097,08
Turci	103.178,00	100.904,02	46.774,02	54.130,00	100.904,02
Ukrajinci	142.461,00	140.494,06	77.737,06	62.757,00	140.494,06
Židovi	173.182,00	171.523,49	110.688,49	60.835,00	171.523,49
Ukupni zbroj	24.992.018,31	22.976.355,33	13.052.139,68	9.337.923,71	23.033.302,00

Prilog 9. Funkcioniranje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu i financiranje rada u 2020. godini
(Grad Zagreb)

Redni broj	Vijeće nacionalne manjine i udjel u stanovništvu Grada Zagreba (%)	Ostvarivanje prava propisanih u čl. 31. st. 1. Ustavnog zakona je uređeno aktima jedinice samouprave	Iznos planiranih sredstava za rad vijeća i predstavnika n.m. u proračunu jedinice samouprave za 2020.	Iznos ukupno dodijeljenih sredstava vijećima i predstavnikima n.m. u proračunu jedinice samouprave	Iznos sredstava utroš. za nakn. tr. zaposlenih i nagrade za rad vijećima i predstavnikima n.m. u proračunu jedinice samouprave	Iznos sredstava utrošenih za programe i aktivnosti članova vijeća i vijeća, predstavnika n.m. i Koordinaciju vijeća	Ukupno utrošena sredstva za vijeća, predstavnike i Koordinaciju vijeća
1.	Albanci (0,54%)		U Proračunu Grada Zagreba za 2020. za rad svih vijeća, predstavnika i Koordinacije vijeća i predstavnika n.m. Grada Zagreba bilo je planirano ukupno	554.562,52	177.741,00	732.303,52	
2.	Bošnjaci (1,03%)			555.667,30	260.815,00	816.482,30	
3.	Crnogorci (0,15%)			568.519,49	112.945,00	681.464,49	
4.	Česi (0,11%)			561.762,07	102.719,00	664.481,07	
5.	Mađari (0,10%)			555.426,40	105.517,00	660.943,40	
6.	Makedonci (0,15%)			507.880,00	115.684,00	623.564,00	
7.	Romi (0,35%)			499.240,00	156.664,00	655.904,00	
8.	Slovenci (0,27%)			552.000,58	132.410,75	684.411,33	
9.	Srbi (2,22%)			553.994,92	450.385,75	1.004.380,67	
	Predstavnik nacionalne manjine		8.370.900,00	8.361.884,72			
				99,89%			
1.	Austrijanci (0,01%)	DA	Sredstva su u Proračunu Grada Zagreba planirana u ukupnim iznosima za sva vijeća, predstavnike i Koordinaciju vijeća i predstavnika n.m., a ne pojedinačno za svako vijeće, predstavnika i Koordinaciju	90.511,36	60.103,00	150.614,36	
2.	Bugari (0,02%)			62.002,98	58.197,88	120.200,86	
3.	Njemačka (0,05%)			7.429,68	35.476,00	42.905,68	
4.	Poljska (0,02%)			104.520,40	57.916,00	162.436,40	
5.	Rusi (0,04%)			64.421,36	63.704,64	128.126,00	
6.	Rusini (0,02%)			102.391,21	58.435,00	160.826,21	
7.	Slovaci (0,03%)			89.750,80	60.971,00	150.721,80	
8.	Talijani (0,05%)			104.029,08	64.068,00	168.097,08	
9.	Turci (0,01%)			46.774,02	54.130,00	100.904,02	
10.	Ukrajinci (0,04%)			77.737,06	62.757,00	140.494,06	
11.	Židovi (0,04%)			110.688,49	60.835,00	171.523,49	
12.	Koordinacija			135.217,48	205.882,50	341.099,98	
	UKUPAN IZNOS SREDSTAVA				5.904.527,20	2.457.357,52	8.361.884,72

Prilog 10. Statističko praćenje građanskih, kaznenih i prekršajnih predmeta vezanih uz diskriminaciju, za 2020.godinu
(Ministarstvo pravosuđa i uprave)

OSNOVE DISKRIMINACIJE (čl. 1. Zakona o suzbijanju diskriminacije)	GRAĐANSKI PREDMETI																						
	Broj neriješenih predmeta na početku razdoblja		Broj primljenih predmeta		Broj diskriminiranih osoba prema tužbi		VRSTA TUŽBE						PRAVOMOĆNO RIJEŠENO				PODRUČJE DISKRIMINACIJE (iz čl.8 ZSD)		Broj diskriminiranih osoba prema pravomoćnoj presudi		TRAJANJE POSTUPKA		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.
Rasa ili etnička propadnost ili boja kože	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1
Spol	14	13	10	3	11	7	7	0	0	0	0	0	0	1	1	1	26	0	0	0	0	0	0
Spolna orientacija	2	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	2	0	0	0	0	1	0	1
Jezik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vjera	2	2	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0
Političko ili drugo uvjerenje	6	2	1	1	2	2	0	0	0	0	0	0	1	1	2	6	1	0	1	0	1	0	2
Nacionalno podrijetlo	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	4	1	1	1	0	0	0	0	0	4
Socijalno podrijetlo	2	2	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	2	2	1	1	0	1	1	0	0	1
Imovno stanje	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1
Članstvo u sindikatu	19	3	1	1	1	2	2	0	0	1	0	2	2	4	18	0	0	0	0	0	0	0	2
Društveni položaj	33	12	2	8	9	4	3	0	2	0	0	4	1	5	40	0	0	0	0	0	0	0	3
Bračni ili obiteljski status	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	3	6	0	1	1	0	1	0	0	3
Dob	9	4	1	3	4	1	2	0	0	0	0	1	2	3	10	1	1	2	1	1	0	0	3
Obrazovanje	6	9	3	6	4	0	4	0	0	4	0	2	0	2	13	0	0	0	0	0	0	0	2
Zdravstveno stanje	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Invaliditet	16	7	2	6	2	2	6	0	0	0	0	0	1	1	22	0	0	0	0	0	0	0	1
Genetsko nasljedje	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Rodni identitet rodno izražavanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	136	55	22	31	35	21	27	0	2	5	3	18	10	31	160	4	3	6	2	4	0	7	24

OSNOVE DISKRIMINACIJE (po KZ)	Broj nerješenih predmeta na početku razdoba		KAZNENI PREDMETI												Broj diskriminiranih osoba prema pravomočnoj presudi			TRAJANJE POSTUPKA													
	Broj primjenjenih predmeta		Broj diskriminiranih osoba prema onužnom aktu		KAZNENO DJELO (za ranije primljene predmete po starom KZ-u)				KAZNENO DJELO				PRAVOMOĆNO RIJEŠENO			Broj i vrsta kazni															
			Žene	Muškarci	Povreda ravnopravnosti građana čl. 106.	Rasnina i druga diskriminacija čl. 174.	MUČENJE I DRUGO OKRUTNO, NELJUDSKO ILI PONIŽAVAJUĆE POSTUPANJE čl. 176.	Ostalo	Mučenje i drugo okrutno, neljudsko ili ponizavajuće	Povreda ravnopravnosti čl. 125	Povreda slobode izražavanja nacionalne pripadnosti čl.	Spolno uznenimiravanje čl. 156.	Javno poticanje na nasilje i mržnju čl. 325.	Ostalo	Osuđujuća presuda	Oslobađajuća presuda	Na drugi način	Ukupno	Broj nerješenih predmeta na kraju izvještajnog razdoblja	Žene	Muškarci	Ostalo	DO 12 MJESECI	PREKO 12 MJESECI							
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.		
Rasa, etnička	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Spol	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
Spolna orientacija	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1
Jezik	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vjera	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0
Političko ili drugo	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0
Nacionalno	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	3	0	0	3	0	3	1	5	0	0	3	2	1	0	0	0
Socijalno podrijetlo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Imovina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rođenje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Naobrazba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Društveni položaj	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Druge osobine	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0	2	2	2	2	0	0	1	1	1	0	0	0
Ukupno	16	5	0	2	0	0	0	2	0	1	0	0	2	0	7	2	0	9	0	5	2	7	12	9	2	2	3	5	4		

OSNOVE DISKRIMINACIJE	PREKRŠAJNI PREDMETI																								
	Broj neriješenih predmeta na početku razdoblja		Broj primljenih predmeta		Broj diskriminiranih osoba prema		PREKRŠAJ						PRAVOMOĆNO RIJEŠENO		Broj i vrsta kazni				Broj diskriminiranih osoba prema pravomoćnoj presudi		TRAJANJE POSTUPKA				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
Rasa ili etnička	14	5	3	3	2	0	0	0	1	5	2	0	0	4	1	5	7	12	5	0	4	1	5	2	
Spol	9	13	13	1	6	2	0	0	6	11	3	2	0	13	0	13	16	6	13	14	0	0	14	2	
Spolna orientacija	5	2	2	0	1	1	0	0	0	4	1	0	0	6	0	6	5	2	6	4	0	1	3	2	
Jezik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Vjera	6	1	0	2	1	0	1	0	0	3	1	0	0	3	0	3	4	3	3	2	3	0	3	1	
Političko ili drugo	1	3	1	2	3	0	1	0	0	0	6	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	2	1
Nacionalno	43	39	2	49	38	0	0	0	1	18	9	4	0	17	2	19	31	51	19	8	15	0	21	10	
Socijalno podrijetlo	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	
Imovno stanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Članstvo u	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Društveni položaj	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	1	1	3	0	1	0	0	1	1	2	
Bračni ili obiteljski	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Dob	0	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	
Obrazovanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Zdravstveno stanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Invaliditet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Genetsko nasljeđe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Rodni identitet	3	2	1	0	2	0	0	0	0	3	0	0	1	2	0	3	3	2	3	1	1	1	2	1	
Ostale osnove	13	15	5	2	8	0	0	0	7	10	4	7	0	10	0	10	21	7	10	5	4	4	14	7	
UKUPNO	98	81	27	60	62	3	2	0	15	56	29	13	1	56	4	61	95	84	61	34	28	8	66	29	

Prilog 11. Podaci o broju zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina za 2020. godinu u:

- **tijelima državne uprave, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske**
- **tijelima uprave jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i**
- **pravosudnim tijelima**

1.a. Podaci o broju zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske – skupna tablica (podaci na dan 31. 12. 2020.)

	Tijela državne uprave, stručne službe i uredi Vlade Republike Hrvatske		Ministarstva		Državne upravne organizacije		Stručne službe i uredi Vlade Republike Hrvatske	
Ukupno zaposlenih	47.947		43.415		4.079		453	
Pripadnici nacionalnih manjina	Broj pripadnika nacionalnih manjina	% pripadnika nacionalnih manjina	Broj pripadnika nacionalnih manjina	% pripadnika nacionalnih manjina	Broj pripadnika nacionalnih manjina	% pripadnika nacionalnih manjina	Broj pripadnika nacionalnih manjina	% pripadnika nacionalnih manjina
Srbi	946	1,97	859	1,98	83	2,03	4	0,88
Bošnjaci	80	0,17	69	0,16	8	0,20	3	0,66
Talijani	83	0,17	70	0,16	13	0,32	0	0,00
Mađari	80	0,17	72	0,17	7	0,17	1	0,22
Slovenci	38	0,08	27	0,06	8	0,20	3	3
Albanci	26	0,05	20	0,05	6	0,15	0	0,00
Česi	74	0,15	63	0,15	11	0,27	0	0,00
Romi	11	0,02	8	0,02	2	0,05	1	0,22
Ostali	133	0,28	114	0,26	18	0,44	1	0,22
Ukupno prip. nac. manj.	1.471	3,07	1.302	3,00	156	3,82	13	2,87

1.b. Podaci o broju zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske – pojedinačno po tijelima (podaci na dan 31. 12. 2020.)

	Srbi		Bošnjaci		Talijani		Mađari		Slovenci		Albanci		Česi		Romi		Ostali		Ukupno pripadnika nacionalnih manjina		
Tijela državne uprave, stručne službe i uredi Vlade Republike Hrvatske	Ukupan broj zaposlenih	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%
MINISTARSTVA																					
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	1.117	4	0,36	3	0,27	0	0,00	0	0,00	1	0,09	1	0,09	1	0,09	0	0,00	0	0,00	10	0,90
Ministarstvo financija	6.895	118	1,71	2	0,03	24	0,35	11	0,16	6	0,09	0	0,00	5	0,07	0	0,00	18	0,26	184	2,67
Ministarstvo obrane	827	1	0,12	0	0,00	2	0,24	1	0,12	1	0,12	0	0,00	1	0,12	0	0,00	2	0,24	8	0,97
Ministarstvo unutarnjih poslova	25.775	593	2,30	49	0,19	28	0,11	54	0,21	9	0,03	17	0,07	45	0,17	7	0,03	74	0,29	876	3,40
Ministarstvo pravosuđa i uprave	3.516	70	1,99	10	0,28	5	0,14	1	0,03	2	0,06	1	0,03	3	0,09	1	0,03	5	0,14	98	2,79
Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja	766	13	1,70	2	0,26	0	0,00	0	0,00	2	0,26	0	0,00	1	0,13	0	0,00	4	0,52	22	2,87
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	813	7	0,86	0	0,00	4	0,49	1	0,12	1	0,12	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,25	15	1,85
Ministarstvo poljoprivrede	876	15	1,71	1	0,11	1	0,11	2	0,23	1	0,11	0	0,00	4	0,46	0	0,00	4	0,46	28	3,20
Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine	444	8	1,80	1	0,23	0	0,00	0	0,00	2	0,45	0	0,00	1	0,23	0	0,00	2	0,45	14	3,15
Ministarstvo zdravstva	246	4	1,62	0	0,00	1	0,40	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,40	6	2,44
Ministarstvo znanosti i obrazovanja	446	4	0,90	0	0,00	1	0,22	1	0,22	0	0,00	0	0,00	1	0,22	0	0,00	1	0,22	8	1,80

Ministarstvo kulture i medija	364	3	0,82	0	0,00	3	0,82	1	0,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	1,92		
Ministarstvo hrvatskih branitelja	245	2	0,81	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,41	1	0,41	0	0,00	0	0,00	4	1,63		
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije	457	12	2,63	0	0,00	1	0,22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	13	2,84		
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike	437	4	0,91	1	0,23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,23	6	1,37		
Ministarstvo turizma i sporta	191	1	0,52	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,52	0	0,00	1	0,52	0	0,00	3	1,57		
Ukupno ministarstva	43.415	859	1,99	69	0,16	70	0,16	72	0,17	27	0,06	20	0,05	63	0,15	8	0,02	114	0,26	1.302	3,00

DRŽAVNE UPRAVNE ORGANIZACIJE

Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje	155	7	4,52	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	4,52		
Središnji državni ured za središnju javnu nabavu	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00		
Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva	65	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,54	0	0,00	0	0,00	1	1,54		
Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske	46	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,17	0	0,00	1	2,17	0	0,00	0	0,00	2	4,35		
Središnji državni ured za demografiju i mlade	48	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00		
Državna geodetska uprava	1.163	31	2,67	3	0,26	9	0,77	3	0,26	2	0,17	3	0,26	4	0,34	2	0,17	6	0,52	63	5,42
Državni inspektorat	1.417	24	1,69	4	0,28	2	0,14	2	0,14	4	0,28	0	0,00	7	0,49	0	0,00	7	0,49	50	3,53
Državni hidrometeorološki zavod	370	8	2,16	0	0,00	0	0,00	1	0,27	1	0,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,54	12	3,24
Državni zavod za intelektualno vlasništvo	85	4	4,70	0	0,00	1	1,18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,18	6	7,06		

Državni zavod za mjeriteljstvo	74	2	2,70	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,35	3	4,05
Državni zavod za statistiku	506	7	1,38	1	0,20	1	0,20	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	1	0,20	11	2,18
Hrvatska vatrogasna zajednica	123	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,81	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,81
Ukupno državne upravne organizacije	4.079	83	2,03	8	1,96	13	0,32	7	0,17	8	0,20	6	0,15	11	0,27	2	0,05	18	0,44	156	3,82
Stručne službe i uredi Vlade Republike Hrvatske	453	4	0,88	3	0,66	0	0,00	1	0,22	3	0,66	0	0,00	0	0,00	1	0,22	1	0,22	13	2,87
Ukupno	47.947																		1.471	3,07	

Kratka analiza stanja u odnosu na 2019. godinu (razlika +/-):

Na dan 31. prosinca 2020. godine u tijelima državne uprave i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske bilo je zaposleno 47.947 službenika i namještenika, od kojih su njih 1.471 ili 3,07 % bili pripadnici nacionalnih manjina. Podaci razdijeljeni po narodnosnoj pripadnosti zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina pokazuju da je u navedenim tijelima, krajem 2020. godine, najviše bilo zaposleno Srba – 946, koji čine 1,97 % ukupnog broja zaposlenih; zatim Talijana - 83, koji čine 0,17 %; Mađara - 80, koji čine 0,17 % zaposlenih; Bošnjaka – 80, koji čine 0,17 % zaposlenih; Čeha - 74, koji čine 0,15 % zaposlenih; Slovenaca – 38, koji čine 0,08% zaposlenih; Albanaca - 26, koji čine 0,05% zaposlenih te 11 Roma, koji čine 0,02 % zaposlenih, dok se pripadnicima ostalih nacionalnih manjina izjasnilo 133 službenika i namještenika koji čine 0,28 % od ukupnog broja službenika i namještenika.

Usporedba podataka o broju pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske na dan 31. prosinca 2019. godine, ukazuje da je ukupan broj evidentiranih pripadnika nacionalnih manjina u predmetnim tijelima krajem 2020. godine bio manji za 108 zaposlenika u odnosu na kraj 2019. godine.

Naime, na dan 31. prosinca 2019. godine u tijelima državne uprave i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske bilo je zaposleno 50.026 službenika i namještenika, od kojih su njih 1.579 ili 3,16 % bili pripadnici nacionalnih manjina. Podaci razdijeljeni po narodnosnoj pripadnosti zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina pokazuju da je u navedenim tijelima, krajem 2018. godine, najviše bilo zaposleno Srba - 1.025, koji čine 2,05 % ukupnog broja zaposlenih; zatim Talijana - 88, koji čine 0,18 % zaposlenih; Mađara - 87, koji čine 0,17 % zaposlenih, Bošnjaka - 86, koji čine 0,17 % zaposlenih, Čeha - 82, koji čine 0,16 % zaposlenih; Slovenaca - 39, koji čine 0,08 % zaposlenih; Albanaca - 26, koji čine 0,05 % zaposlenih te 11 Roma, koji čine 0,02 % zaposlenih, dok se pripadnicima ostalih nacionalnih manjina izjasnilo 135 službenika i namještenika koji čine 0,27 % zaposlenih od ukupnog broja službenika i namještenika.

2. Podaci o broju zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u tijelima uprave jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na dan 31. prosinca 2020.

Red ni bro j	Razina	Jedinica	Broj ukupno zaposlenih						Nacionalna manjina	Broj zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina						% udio zaposlen ih pripadni ka naciona lnih manjina	Razlik a + / - u odnosu na 31.12. 2019.				
			Rukovodeći službenici		Službenici		Namještenc i			Rukovode ći službenici		Službenici		Namješten ici							
			M	Ž	M	Ž	M	Ž		M	Ž	M	Ž	M	Ž						
I ZAGREBAČKA																					
1	Županija	I ZAGREBAČ KA	5	7	61	201	6	4	284	srpska	0	0	1	0	0	0	1	0,35	0		
2	Grad	Dugo Selo	4	2	4	13	0	0	23		0	0	0	0	0	0	0	0	0		
3	Grad	Ivanić-Grad	1	2	7	13	0	1	24		0	0	0	0	0	0	0	0	0		
4	Grad	Jastrebarsko	3	9	5	9	0	1	27		0	0	0	0	0	0	0	0	0		
5	Grad	Samobor	6	2	30	38	1	1	78		0	0	0	0	0	0	0	0	0		
6	Grad	Sveta Nedelja	1	2	3	16	1	2	25		0	0	0	0	0	0	0	0	0		
7	Grad	Sveti Ivan Zelina	1	2	4	13	0	1	21		0	0	0	0	0	0	0	0	0		
8	Grad	Velika Gorica	13	13	36	83	4	14	163		0	0	0	0	0	0	0	0	0		
9	Grad	Vrbovec	1	2	7	11	0	1	22		0	0	0	0	0	0	0	0	0		
10	Grad	Zaprešić	5	8	11	29	5	2	60		0	0	0	0	0	0	0	0	0		
11	Općina	Bedenica	0	1	0	0	1	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0		
12	Općina	Bistra	2	2	3	4	0	2	13		0	0	0	0	0	0	0	0	0		
13	Općina	Brckovljani	0	0	1	5	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0		
14	Općina	Brdovec	1	1	7	5	0	1	15		0	0	0	0	0	0	0	0	0		
15	Općina	Dubrava	1	0	3	3	8	4	19		0	0	0	0	0	0	0	0	0		
16	Općina	Dubravica	0	2	1	1	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0		
17	Općina	Farkaševac	1	1	0	1	1	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0		

18	Općina	Gradec	0	1	1	1	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Općina	Jakovlje	0	1	1	2	3	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Općina	Klinča Sela	1	0	1	5	0	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Općina	Kloštar Ivanić	1	1	1	5	1	1	10		0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Općina	Kravarsko	0	1	0	2	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Općina	Krašić	0	0	0	2	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Općina	Križ	0	1	2	7	0	2	12		0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Općina	Luka	0	0	0	2	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Općina	Marija Gorica	0	0	0	3	0	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Općina	Orle	1	1	0	3	1	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Općina	Pisarovina	0	1	1	3	0	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Općina	Pokupsko	1	1	2	4	1	1	10		0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Općina	Preseka	0	1	0	0	0	0	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Općina	Pušća	0	1	0	2	1	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Općina	Rakovec	0	0	0	2	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Općina	Rugvica	1	2	3	3	0	0	9		0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Općina	Stupnik	0	1	2	8	1	0	12		0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Općina	Žumberak	0	0	0	2	0	2	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO (35 JLPS)			50	69	197	501	37	44	898	srpska	0	0	1	0	0	0	1	0,11	0

II KRAPINSKO-ZAGORSKA

1	Županija	II KRAPINSKO-ZAGORSKA	1	12	27	89	4	2	135		0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Grad	Donja Stubica	0	1	2	4	5	0	12		0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Grad	Klanjec	1	0	2	3	2	0	8		0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Grad	Krapina	0	3	4	16	0	1	24		0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Grad	Oroslavje	1	1	0	2	1	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Grad	Pregrada	1	1	0	7	1	0	10		0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Grad	Zabok	1	2	7	11	0	0	21		0	0	0	0	0	0	0	0	0

8	Grad	Zlatar	1	0	3	7	0	2	13		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Općina	Bedekovčina	0	1	2	6	0	0	9		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Općina	Budinščina	0	1	1	1	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Općina	Desinić	0	1	0	1	2	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Općina	Gornja Stubica	0	1	1	4	3	0	9		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Općina	Hrašćina	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Općina	Hum na Sutli	1	0	0	5	0	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Općina	Jesenje	0	1	1	1	0	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Općina	Konjščina	1	0	2	6	0	0	9		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Općina	Kraljevec na Sutli	0	1	1	1	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Općina	Krapinske Toplice	0	1	2	4	0	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Općina	Kumrovec	1	0	0	2	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Općina	Lobor	0	1	2	1	1	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Općina	Marija Bistrica	0	1	1	6	0	1	9		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Općina	Mače	0	1	0	4	1	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Općina	Mihovljan	0	1	1	1	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Općina	Novi Golubovec	1	0	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Općina	Petrovsko	0	0	0	1	0	1	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Općina	Radoboj	1	1	0	4	1	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Općina	Stubičke Toplice	0	1	1	6	3	1	12		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Općina	Sveti Križ Začretje	0	1	2	4	0	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Općina	Tuhelj	1	0	0	2	2	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Općina	Veliko Trgovišće	0	1	0	4	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Općina	Zagorska Sela	1	0	0	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Općina	Zlatar Bistrica	1	1	1	4	4	0	11		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

									srpska	1	0	8	16	0	0	25	4,08	-2
									bošnjačka	0	1	2	4	0	0	7	1,14	+4
									ruska	0	0	0	1	0	0	1	0,16	0
									češka	0	0	0	1	0	0	1	0,16	+1
UKUPNO (20 JLPS)	22	36	131	384	20	20	613		albanska	0	0	0	0	0	1	1	0,16	0

IV KARLOVAČKA

1	Županija	IV KARLOVAČ KA **	4	14	21	104	5	3	151	(srpska)	0	0	0	0	0	0	0	0	-1
2	Grad	Duga Resa	1	3	3	14	1	1	23		0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Grad	Karlovac	1	11	28	92	2	4	138	srpska	0	1	0	0	0	0	1	0,72	0
4	Grad	Ogulin *	0	2	10	19	2	1	34	srpska	0	0	1	3	1	0	5	14,71	+1
5	Grad	Ozalj	0	3	3	7	1	1	15		0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Grad	Slunj	0	2	3	12	1	0	18		0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Općina	Barilović	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Općina	Bosiljevo	1	1	0	2	2	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Općina	Cetingrad **	1	1	2	2	2	1	9		0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Općina	Draganić	1	0	0	4	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Općina	Generalski Stol	1	0	0	1	1	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Općina	Josipdol	0	1	1	4	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Općina	Kamanje	0	0	0	2	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Općina	Krnjak ***	0	1	1	2	0	0	4	srpska	0	1	1	2	0	0	4	100	-1
15	Općina	Lasinja	0	1	1	2	1	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Općina	Netretić	0	1	0	3	1	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Općina	Plaški *	1	0	1	3	1	0	6	srpska	1	0	0	1	1	0	3	50	-1
18	Općina	Rakovica	1	1	0	5	0	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Općina	Ribnik	0	0	0	1	0	0	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Općina	Saborsko **	0	1	2	3	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Općina	Tounj	0	0	1	2	3	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0

22	Općina	Vojnić *	0	1	2	4	0	0	7	srpska	0	1	1	0	0	0	2	28,57	-1
23	Općina	Žakanje	0	1	2	2	1	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		UKUPNO (23 JLPS)	12	46	81	291	24	16	470	srpska	1	3	3	6	2	0	15	3,19	-4

V VARAŽDINSKA

1	Županija	V VARAŽDINS KA	10	19	31	86	5	0	151		0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Grad	Ivanec	1	3	3	13	1	1	22		0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Grad	Lepoglava	0	1	2	6	0	0	9		0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Grad	Ludbreg	0	2	5	13	0	1	21		0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Grad	Novi Marof	3	2	2	8	0	0	15		0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Grad	Varaždin	11	12	23	54	2	9	111	srpska	0	0	0	1	0	0	1	0,9	+1
7	Grad	Varaždinske Toplice	0	0	1	5	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Općina	Bednja	0	1	0	5	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Općina	Beretinec	0	1	1	1	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Općina	Breznica	1	0	1	0	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Općina	Breznički Hum	0	0	1	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Općina	Cestica	0	1	1	6	0	1	9		0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Općina	Donja Voća	0	1	0	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Općina	Gornji Kneginec	1	0	3	3	0	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Općina	Jalžabet	1	1	3	1	1	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Općina	Klenovnik	0	0	0	3	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Općina	Ljubešćica	1	1	1	2	0	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Općina	Mali Bukovec	0	1	1	4	2	0	8		0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Općina	Martijanec	1	0	0	4	2	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Općina	Maruševec	0	1	1	1	0	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Općina	Petrijanec	0	1	1	3	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Općina	Sračinec	1	0	2	2	2	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0

VI KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA

VII BJELOVARSKO-BILOGORSKA

VII BJELOVARSKO BILOGORSKA ŽUPANIJA																			
1	Županija	VII BJELOVARS KO- BILOGORSK A *	3	2	31	93	5	6	140	srpska	1	0	1	2	0	0	4	2,86	+2
										češka	0	1	2	3	0	0	6	4,29	+3
										mađarska	0	0	0	2	1	0	3	2,14	+3
										romska	0	0	1	0	0	0	1	0,71	+1
										neopredijeljena	0	0	0	1	0	0	1	0,71	+1
2	Grad	Bjelovar		2	5	19	42	3	75		0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Grad	Daruvar *	1	2	8	12	2	1	26	srpska	0	1	1	0	0	0	2	7,69	0
										češka	0	0	0	0	1	0	1	3,85	0
										mađarska	0	0	0	1	0	0	1	3,85	0

4	Grad	Garešnica	1	1	6	10	1	2	21	srpska	0	0	1	0	0	0	1	4,76	0
5	Grad	Grubišno Polje *	1	2	4	5	0	1	13	srpska	0	0	1	0	0	0	1	7,69	0
6	Grad	Čazma	0	3	4	6	1	0	14	češka	0	2	2	1	0	0	5	38,46	0
7	Općina	Berek	0	1	0	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Općina	Dežanovac **	0	1	1	2	0	1	5	(češka)	0	0	0	0	0	0	0	0	-1
										mađarska	0	0	0	1	0	0	1	20	0
										srpska	0	0	1	1	0	0	2	40	+1
9	Općina	Hercegovac	0	1	0	3	1	1	6	češka	0	0	0	1	0	0	1	16,67	0
10	Općina	Ivanska	0	1	1	0	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Općina	Kapela	1	0	1	1	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Općina	Končanica *	1	0	1	3	0	0	5	češka	1	0	0	2	0	0	3	60	+1
13	Općina	Nova Rača	0	0	2	3	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Općina	Rovišće	0	1	1	3	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Općina	Severin	1	1	0	1	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Općina	Sirač	0	1	0	5	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Općina	Velika Pisanica	0	1	1	1	0	0	3	mađarska	0	1	0	1	0	0	2	66,67	0
18	Općina	Velika Trnovitica	0	1	0	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Općina	Veliki Grđevac	1	0	3	1	0	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Općina	Veliko Trojstvo	1	0	0	3	2	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Općina	Zrinski Topolovac	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Općina	Đulovac	1	0	3	0	1	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Općina	Šandrovac	0	1	1	2	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Općina	Štefanje	0	1	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO (24 JLPS)			14	27	87	202	18	17	365	srpska	1	1	5	3	0	0	10	2,74	+3
										češka	1	3	4	7	1	0	16	4,38	+1

										mađarska	0	1	0	5	1	0	7	1,92	+3
										romska	0	0	1	0	0	0	1	0,27	+1
										<i>neopredijeljena</i>	0	0	0	1	0	0	1	0,27	+1
VIII PRIMORSKO-GORANSKA																			
1	Županija	VIII PRIMORSKO -GORANSKA *	3	9	66	230	6	3	317	srpska	0	0	1	12	0	0	13	4,1	+4
										talijanska	0	0	0	1	0	0	1	0,32	+1
										bošnjačka	0	0	1	3	0	0	4	1,26	2
										slovenska	0	0	0	2	0	0	2	0,63	+1
										makedonska	0	0	0	2	0	0	2	0,63	+1
										ruska	0	0	0	1	0	0	1	0,32	0
										<i>neopredijeljena</i>	0	0	1	3	0	0	4	1,26	+4
											0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Grad	Bakar	1	3	4	14	0	1	23		0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Grad	Cres	2	4	3	10	0	0	19		0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Grad	Crikvenica	4	7	10	27	2	0	50	srpska	0	1	0	0	0	0	1	2	+1
5	Grad	Delnice	1	3	4	10	0	0	18		0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Grad	Kastav	2	1	5	15	2	0	25		0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Grad	Kraljevica	1	2	5	5	0	0	13		0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Grad	Krk	2	2	5	13	0	0	22	srpska	0	1	0	0	0	0	1	4,55	0
9	Grad	Mali Lošinj	1	6	12	17	0	3	39		0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Grad	Novi Vinodolski	2	2	4	14	1	0	23		0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Grad	Opatija	2	2	18	36	2	1	61	muslimanska	0	0	0	0	0	1	1	1,64	+1
12	Grad	Rab	2	2	6	14	0	1	25		0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Grad	Rijeka	16	37	125	315	8	4	505	srpska	0	1	2	12	0	0	15	2,97	+1
										talijanska	0	1	0	0	0	0	1	0,2	0
										slovenska	0	0	1	0	0	0	1	0,2	0
										crnogorska	0	0	0	1	0	0	1	0,2	0
										muslimanska	0	0	1	1	1	0	3	0,59	-1
										<i>neopredijeljena</i>	1	1	1	10	0	0	13	2,57	0

14	Grad	Vrbovsko *	3	1	4	6	2	2	18	srpska	1	0	3	1	1	0	6	33,33	0
15	Grad	Čabar	0	1	2	6	0	1	10		0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Općina	Baška	1	3	3	4	0	0	11		0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Općina	Brod Moravice	1	0	0	2	2	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Općina	Dobrinj	0	1	1	3	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Općina	Fužine	1	0	1	5	0	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Općina	Jelenje	2	1	2	5	0	0	10		0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Općina	Klana	0	1	0	5	1	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Općina	Kostrena	3	2	2	10	0	0	17		0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Općina	Lokve	1	0	1	4	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Općina	Lopar	1	2	2	2	0	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Općina	Lovran	0	4	2	7	0	0	13		0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Općina	Malinska- Dubašnica	3	1	4	8	0	1	17		0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Općina	Matulji	2	2	4	11	0	0	19		0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Općina	Mošćenička Draga	0	2	1	2	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Općina	Mrkopalj	0	1	1	2	0	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Općina	Omišalj	1	2	3	9	0	0	15	crnogorska	0	0	0	1	0	0	1	6,67	0
31	Općina	Punat	0	1	3	9	0	0	13		0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Općina	Ravna Gora	0	1	1	3	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Općina	Skrad	0	1	1	1	1	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Općina	Vinodolska općina	3	0	1	5	0	0	9		0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Općina	Viškovo	3	2	8	20	0	0	33	srpska	1	0	0	0	0	0	1	3,03	+1
36	Općina	Vrbnik	0	1	1	2	0	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Općina	Čavle	0	1	5	6	1	0	13		0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO (37 JLPS)			64	111	320	857	28	20	1400	srpska	2	3	6	25	1	0	37	2,64	+6
										talijanska	0	1	0	1	0	0	2	0,14	0
										bošnjačka	0	0	1	3	0	0	4	0,29	+2

slovenska	0	0	1	2	0	0	3	0,21	+1
makedonska	0	0	0	2	0	0	2	0,14	+1
ruska	0	0	0	1	0	0	1	0,07	0
<i>neopredijeljena</i>	1	1	2	13	0	0	17	1,21	+4
muslimanska	0	0	1	1	1	1	4	0,29	0
crnogorska	0	0	0	2	0	0	2	0,14	0

IX LIČKO-SENSKA

1	Županija	IX LIČKO-SENSKA *	1	16	26	74	3	2	122	srpska	0	0	0	3	0	0	3	2,46	+3
2	Grad	Gospic	4	9	8	21	4	1	47		0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Grad	Novalja	1	2	11	19	2	2	37		0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Grad	Otočac	1	3	3	13	4	3	27		0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Grad	Senj	1	0	7	21	0	2	31		0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Općina	Brinje	2	4	0	5	0	1	12		0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Općina	Donji Lapac ***	1	0	2	2	1	1	7	srpska	1	0	2	1	1	1	6	0	+1
8	Općina	Karlobag	0	1	2	3	0	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Općina	Lovinac *	1	2	1	3	0	0	7	srpska	0	1	0	0	0	0	1	14,29	0
10	Općina	Perušić	1	1	1	4	0	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Općina	Plitvička Jezera *	0	4	3	5	0	1	13	srpska	0	0	0	1	0	0	1	7,69	-1
12	Općina	Udbina ***	0	1	2	5	0	1	9	srpska	0	0	1	3	0	0	4	44,44	0
13	Općina	Vrhovine *	0	1	1	1	0	0	3	srpska	0	0	1	1	0	0	2	66,67	+1
UKUPNO (13 JLPS)			13	44	67	176	14	15	329	srpska	1	1	4	9	1	1	17	5,16	+4

X VIROVITIČKO-PODRAVSKA

1	Županija	X VIROVITIČKO-PODRAVSKA *	2	5	24	69	4	2	106	srpska	0	0	1	0	0	0	1	0,94	0
2	Grad	Orahovica	0	3	4	10	0	1	18	srpska	0	0	1	1	0	0	2	11,11	0

										rusinska	0	0	0	1	0	0	1	5,56	0
										albanska	0	0	1	0	0	0	1	5,56	0
3	Grad	Slatina	5	4	11	13	1	2	36		0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Grad	Virovitica	4	9	17	17	1	1	49	srpska	0	1	1	0	0	0	2	4,08	-1
5	Općina	Crnac	1	0	0	3	1	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Općina	Gradina	0	1	0	3	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Općina	Lukač	1	0	1	4	0	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Općina	Mikleuš	0	0	0	3	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Općina	Nova Bukovica	0	1	1	4	1	0	7	slovačka	0	0	0	1	0	0	1	14,29	0
10	Općina	Pitomača	3	3	4	6	1	1	18		0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Općina	Sopje	0	1	2	1	2	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Općina	Suhopolje	1	0	1	5	0	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Općina	Voćin	1	0	1	2	0	1	5	srpska	0	0	0	0	0	1	1	20	+1
14	Općina	Zdenci	1	0	1	2	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Općina	Čačinci	0	1	1	2	1	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Općina	Čadavica	1	0	2	3	1	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Općina	Špišić Bukovica	1	0	1	3	1	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO (17 JLPS)			21	28	71	150	15	13	298	srpska	0	1	3	1	0	1	6	2,01	-2
										rusinska	0	0	0	1	0	0	1	0,34	0
										albanska	0	0	1	0	0	0	1	0,34	0
										slovačka	0	0	0	1	0	0	1	0,34	0

XI POŽEŠKO-SLAVONSKA

XII BRODSKO-POSAVSKA

15	Općina	Klakar	0	1	1	2	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Općina	Nova Kapela	0	1	1	2	3	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Općina	Okučani **	0	1	0	3	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Općina	Oprisavci	0	0	1	1	0	1	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Općina	Oriovac	0	2	0	3	6	0	11		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Općina	Podcrkavlje	0	1	0	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Općina	Rešetari	0	1	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Općina	Sibinj	0	1	1	3	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Općina	Sikirevci	0	0	0	2	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Općina	Slavonski Šamac	0	1	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Općina	Stara Gradiška	0	1	0	2	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Općina	Staro Petrovo Selo	1	1	1	1	5	1	10		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Općina	Velika Kopanica	0	1	1	2	5	1	10		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Općina	Vrbje	0	0	0	1	0	0	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Općina	Vrpolje	0	0	1	1	1	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO (29 JLPS)			15	39	79	238	47	35	453	srpska	0	0	2	2	0	0	4	0,88	0	
										crnogorska	0	0	0	1	0	0	1	0,22	+1	

XIII ZADARSKA

1	Županija	XIII ZADARSKA	9	3	48	176	4	8	248		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Grad	Benkovac	3	3	8	14	0	2	30		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Grad	Biograd na Moru	0	1	10	17	0	1	29		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Grad	Nin	2	1	7	10	0	2	22	srpska	0	1	0	0	0	0	1	4,55	0	
5	Grad	Obrovac *	2	5	1	3	0	1	12	srpska	0	0	1	0	0	0	1	8,33	-4	
6	Grad	Pag	1	3	3	11	1	1	20		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Grad	Zadar	12	4	64	117	6	7	210		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Općina	Bibinje	1	0	2	3	0	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

9	Općina	Galovac	1	0	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Općina	Gračac *	0	1	2	5	0	0	8	srpska	0	0	1	1	0	0	2	25	0	0
11	Općina	Jasenice	1	1	3	1	1	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Općina	Kali	0	1	2	3	0	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Općina	Kolan	0	1	4	3	0	1	9		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Općina	Kukljica	1	0	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Općina	Lišane Ostrovičke	0	1	0	4	1	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Općina	Novigrad	0	0	6	5	0	0	11		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Općina	Pakoštane	2	1	2	5	0	0	10		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Općina	Pašman	0	2	1	4	0	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Općina	Polača	1	0	1	4	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Općina	Poličnik	2	1	3	7	1	2	16		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Općina	Posedarje	0	1	2	4	6	1	14		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Općina	Povljana	1	0	1	3	1	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Općina	Preko	0	2	4	6	0	0	12		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Općina	Privlaka (Zadarska županija)	0	1	4	4	1	1	11		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Općina	Ražanac	0	2	3	2	2	1	10		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Općina	Sali	1	1	1	3	0	2	8		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Općina	Stankovci	1	0	1	2	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Općina	Starigrad	1	2	1	1	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Općina	Sukošan	0	1	2	4	0	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Općina	Sveti Filip i Jakov	1	0	4	10	13	5	33		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Općina	Tkon	0	2	1	2	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Općina	Vir	1	4	7	9	0	0	21		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Općina	Vrsi	2	0	3	1	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Općina	Zemunik Donji	0	1	1	3	0	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

židovska	0	0	1	0	0	0	1	0,1	0
slovačka	0	0	0	1	0	1	2	0,2	0
mađarska	0	1	2	8	0	0	11	1,09	-2
njemačka	0	0	1	1	0	0	2	0,2	-1
bošnjačka	1	0	0	0	0	1	2	0,2	0

XV ŠIBENSKO-KNINSKA

1	Županija	XV ŠIBENSKO- KNINSKA *	2	11	29	116	1	2	161	srpska	0	0	0	3	0	0	3	1,86	+3
2	Grad	Drniš	1	2	2	12	1	1	19		0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Grad	Knin *	3	3	5	14	3	2	30	srpska	0	1	0	2	0	0	3	10	0
4	Grad	Skradin **	1	1	1	7	1	1	12	(srpska)	0	0	0	0	0	0	0	0	-1
5	Grad	Vodice	3	1	9	19	2	3	37		0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Grad	Šibenik	12	12	40	54	1	2	121		0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Općina	Bilice	1	0	2	1	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Općina	Biskupija ***	1	0	1	2	0	1	5	srpska	1	0	1	1	0	1	4	80	0
9	Općina	Civljane ***	0	1	0	0	1	0	2	srpska	0	0	0	0	1	0	1	50	0
10	Općina	Ervenik ***	1	0	1	2	0	1	5	srpska	1	0	1	2	0	1	5	100	+1
11	Općina	Kijevo	0	1	0	0	0	1	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Općina	Kistanje ***	0	1	3	3	1	1	9	srpska	0	1	2	2	1	0	6	66,67	+1
13	Općina	Murter- Kornati	0	1	3	7	0	1	12		0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Općina	Pirovac	1	0	2	6	0	1	10		0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Općina	Primošten	0	1	5	4	0	0	10		0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Općina	Promina	1	0	3	1	0	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Općina	Rogoznica	2	1	3	5	0	0	11		0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Općina	Ružić	0	1	0	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Općina	Tisno	1	2	5	4	1	1	14		0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Općina	Tribunj	0	1	1	4	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Općina	Unešić	2	0	0	3	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0

UKUPNO (21 JLPS)			32	40	115	266	12	19	484	srpska	2	2	4	10	2	2	22	4,55	+4
XVI VUKOVARSKO-SRIJEMSKA																			
1	Županija	XVI VUKOVARS KO- SRIJEMSKA *	7	4	83	157	7	11	269	srpska	0	0	4	8	1	1	14	5,2	+9
2	Grad	Ilok	0	1	6	12	0	1	20	srpska	0	0	1	0	0	0	1	5	+1
3	Grad	Otok	3	0	2	12	0	2	19	mađarska	0	0	0	1	0	0	1	5	0
4	Grad	Vinkovci	9	3	37	56	3	1	109		0	0	0	0	0	0	0	0	0
										srpska	0	0	8	7	0	1	16	19,28	+2
										slovačka	0	0	0	0	0	1	1	1,2	0
										rusinska	0	0	0	1	0	0	1	1,2	0
										neopredijeljena	0	0	0	1	0	0	1	1,2	0
6	Grad	Županja	3	0	4	8	2	1	18		0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Općina	Andrijaševci	0	1	0	4	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Općina	Babina Greda	2	0	2	2	1	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Općina	Bogdanovci *	0	1	1	3	3	1	9	rusinska	0	0	0	1	0	0	1	11,11	0
10	Općina	Borovo ***	2	1	2	2	0	0	7		2	1	2	2	0	0	7	100,00	+2
11	Općina	Bošnjaci	0	1	3	3	1	0	8		0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Općina	Cerna	0	0	1	4	4	0	9		0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Općina	Drenovci	1	0	4	9	0	1	15		0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Općina	Gradište	0	0	2	1	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Općina	Gunja *	0	1	3	2	1	6	13	bošnjačka	0	0	0	0	0	3	3	23,08	0
16	Općina	Ivankovo	2	4	1	7	0	0	14		0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Općina	Jarmina	0	1	1	1	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Općina	Lovas	0	1	2	6	3	0	12		0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Općina	Markušica ***	1	0	2	1	0	0	4	srpska	1	0	2	1	0	0	4	100	0

20	Općina	Negoslavci ***	0	1	2	1	1	1	6	srpska	0	1	2	1	1	0	5	83,33	+1
21	Općina	Nijemci	0	2	1	9	0	2	14		0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Općina	Nuštar	1	0	2	3	1	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Općina	Privlaka (Vukovarsko- srijemska županija)	0	1	1	3	3	0	8		0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Općina	Stari Jankovci **	0	1	1	4	0	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Općina	Stari Mikanovci	0	1	1	2	1	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Općina	Tompojevci *	0	1	1	4	0	0	6	rusinska	0	0	0	2	0	0	2	33,33	+1
27	Općina	Tordinči *	0	1	1	3	1	1	7	mađarska	0	0	0	1	0	0	1	14,29	0
28	Općina	Tovarnik	0	1	1	3	4	2	11		0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Općina	Trpinja ***	0	1	1	2	0	1	5	srpska	0	1	1	1	0	1	4	80	0
30	Općina	Vođinci	0	1	0	2	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Općina	Vrbanja	0	1	0	4	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Općina	Štitar	1	0	1	4	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO (32 JLPS)			35	36	200	372	42	36	721	srpska	3	3	20	20	2	3	51	7,07	+15
										mađarska	0	0	0	2	0	0	2	0,28	-1
										slovačka	0	0	0	0	0	1	1	0,14	0
										rusinska	0	0	0	4	0	0	4	0,56	+1
										neopredijeljena	0	0	0	1	0	0	1	0,14	0
										bošnjačka	0	0	0	0	0	3	3	0,42	0

XVII SPLITSKO-DALMATINSKA

1	Županija	XVII SPLITSKO-DALMATINSKA	24	42	97	322	10	9	504		0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Grad	Hvar	2	3	8	8	2	0	23		0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Grad	Imotski	3	1	7	9	1	1	22		0	0	0	0	0	0	0	0	0

4	Grad	Kaštela	2	4	42	60	47	16	171		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Grad	Komiža	1	0	1	3	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Grad	Makarska	6	3	24	22	5	1	61	srpska	0	0	0	1	0	0	1	1,64	0	0	0
7	Grad	Omiš	4	5	11	13	21	4	58		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Grad	Sinj	2	1	12	21	3	1	40		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Grad	Solin	3	3	21	44	53	10	134		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Grad	Split	14	29	125	214	13	12	407		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Grad	Stari Grad	0	1	4	4	0	1	10		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Grad	Supetar	5	2	5	6	0	1	19		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Grad	Trilj	2	0	3	4	7	1	17		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Grad	Trogir	7	5	12	35	1	2	62		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Grad	Vis	1	1	2	5	0	0	9	makedonska	0	0	1	0	0	0	1	11,11	0	0	0
16	Grad	Vrgorac	3	2	5	4	0	1	15		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Grad	Vrlika	0	1	3	3	0	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Općina	Baška Voda	1	2	7	5	1	1	17		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Općina	Bol	1	0	3	7	0	1	12		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Općina	Brela	1	0	6	1	0	1	9		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Općina	Cista Provo	0	2	1	2	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Općina	Dicmo	1	0	2	1	1	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Općina	Dugi Rat	0	1	3	5	4	2	15	srpska	0	0	0	1	0	0	1	6,67	0	0	0
24	Općina	Dugopolje	0	1	4	5	0	0	10		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Općina	Gradac	0	2	4	9	12	3	30		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Općina	Hrvace	1	0	0	3	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Općina	Jelsa	1	0	4	8	0	0	13		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Općina	Klis	2	2	2	8	0	0	14		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Općina	Lećevica	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Općina	Lokvičići	0	1	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Općina	Lovreć	1	0	1	0	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Općina	Marina	0	1	4	4	0	0	9		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

33	Općina	Milna	0	1	1	3	0	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Općina	Muć	1	0	5	5	1	0	12		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Općina	Nerežića	1	1	2	1	1	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Općina	Okrug	0	4	6	12	3	0	25		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Općina	Otok	0	1	0	7	1	1	10		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Općina	Podbablje	1	0	3	2	1	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Općina	Podgora	0	1	6	2	0	1	10		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Općina	Podstrana	6	3	7	12	8	1	37		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Općina	Postira	1	1	1	2	3	0	8		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42	Općina	Prgomet	1	1	0	0	2	8	12		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Općina	Primorski Dolac	0	1	0	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	Općina	Proložac	1	0	0	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Općina	Pučišća	0	1	1	2	2	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46	Općina	Runovići	1	0	0	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
47	Općina	Seget	1	0	1	10	1	1	14		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48	Općina	Selca	1	0	2	2	4	1	10		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	Općina	Sutivan	0	1	2	4	7	1	15		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Općina	Sućuraj	0	0	1	1	2	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	Općina	Tučepi	1	0	2	0	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	Općina	Zadvarje	0	1	1	0	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
53	Općina	Zagvozd	0	1	1	2	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
54	Općina	Zmijavci	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
55	Općina	Šestanovac	0	1	1	1	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
56	Općina	Šolta	0	1	1	5	0	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO (56 JLPS)			104	137	467	917	219	86	1930	srpska	0	0	0	3	0	0	3	0,16	-3	
										makedonska	0	0	1	0	0	0	1	0,05	0	
1	Županija		19	29	45	182	7	5	287	srpska	0	0	0	1	0	0	1	0,35	0	

XVIII ISTARSKA

		XVIII ISTARSKA *								talijanska	1	1	0	9	1	1	13	4,53	-2
										mađarska	0	0	0	0	0	1	1	0,35	1
										bošnjačka	0	0	0	3	0	0	3	1,05	2
2	Grad	Buje-Buie *	1	2	5	8	0	1	17	talijanska	0	0	2	3	0	1	6	35,29	0
3	Grad	Buzet	1	2	5	10	0	1	19		0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Grad	Labin	3	3	6	30	0	0	42	bošnjačka	0	0	1	1	0	0	2	4,76	0
5	Grad	Novigrad- Cittanova	2	1	6	19	0	1	29	talijanska	0	0	0	2	0	1	3	10,34	-1
6	Grad	Pazin	2	3	7	24	1	1	38		0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Grad	Poreč-Parenzo	4	3	26	35	1	2	71	talijanska	0	0	2	0	0	0	2	2,82	0
8	Grad	Pula-Pola*	2	4	44	120	2	6	178		0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Grad	Rovinj- Rovigno	8	9	17	41	2	3	80	talijanska	1	1	2	5	0	0	9	11,25	0
										bošnjačka	0	0	0	1	0	0	1	1,25	0
										rumunjska	0	0	0	2	0	0	2	2,5	0
10	Grad	Umag-Umag	6	4	26	41	1	0	78	srpska	0	0	0	3	0	0	3	3,85	0
										talijanska	0	1	4	1	1	0	7	8,97	0
										crnogorska	0	0	0	1	0	0	1	1,28	0
										muslimanska	0	0	0	2	0	0	2	2,56	0
										neopredijeljena	0	0	1	0	0	0	1	1,28	0
11	Grad	Vodnjan- Dignano **	2	3	9	12	0	2	28	(talijanska)	0	0	0	0	0	0	0	0	-10
12	Općina	Bale-Valle *	0	1	2	2	0	1	6	talijanska	0	0	0	1	0	1	2	33,33	0
13	Općina	Barban	1	0	1	6	2	0	10		0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Općina	Brtonigla- Verteneglio *	0	1	2	5	4	0	12	talijanska	0	0	0	3	2	0	5	41,67	+1
15	Općina	Cerovlje	1	0	0	2	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Općina	Fažana-Fasana	0	0	0	1	0	1	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Općina	Funtana- Fontane	0	1	2	3	0	2	8		0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Općina	Gračišće	0	1	0	3	0	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0

19	Općina	Grožnjan-Grisignana *	1	0	0	5	0	0	6	talijanska	1	0	0	2	0	0	3	50	0
20	Općina	Kanfanar	1	0	0	3	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Općina	Karođba	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Općina	Kaštelir-Labinci-Castelliere-S. Domenica	1	0	1	2	0	1	5	talijanska	1	0	0	0	0	0	1	20	0
23	Općina	Kršan	1	4	1	7	0	1	14		0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Općina	Lanišće	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Općina	Ližnjan-Lisignano	3	2	3	2	3	0	13		0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Općina	Lupoglav	1	0	0	3	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Općina	Marčana	2	1	1	5	0	1	10		0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Općina	Medulin	2	3	11	31	1	3	51	talijanska	0	0	0	1	0	0	1	1,96	1
29	Općina	Motovun-Montona	1	0	0	5	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Općina	Opptalj-Portole	1	0	0	1	2	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Općina	Pićan	0	1	1	3	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Općina	Raša	1	0	1	5	0	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Općina	Sveta Nedelja	0	1	0	5	1	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Općina	Sveti Lovreč	0	1	1	2	1	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Općina	Sveti Petar u Šumi	2	0	0	0	0	1	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Općina	Svetvinčenat	3	4	0	0	3	1	11		0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Općina	Tar-Vabriga-Torre Abrega	1	1	6	6	0	0	14	talijanska	0	0	0	1	0	0	1	7,14	0
38	Općina	Tinjan	0	1	1	1	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Općina	Višnjan-Visignano	0	1	1	3	0	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Općina	Vižinada-Visinada	0	1	0	2	2	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Općina	Vrsar-Orsera	1	0	8	9	0	0	18		0	0	0	0	0	0	0	0	0

42	Općina	Žminj	1	0	1	5	5	0	12		0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO (42 JLPS)			75	90	240	651	39	38	1133	srpska	0	0	0	4	0	0	4	0,35	-1
										talijanska	4	3	10	28	4	4	53	4,68	-11
										mađarska	0	0	0	0	0	1	1	0,09	1
										bošnjačka	0	0	1	5	0	0	6	0,53	1
										rumunjska	0	0	0	2	0	0	2	0,18	0
										crnogorska	0	0	0	1	0	0	1	0,09	0
										muslimanska	0	0	0	2	0	0	2	0,18	0
										neopredijeljena	0	0	1	0	0	0	1	0,09	0

XIX DUBROVAČKO-NERETVANSKA

		XIX DUBROVAČ KO- NERETVANS KA								srpska	0	0	0	0	0	1	1	0,47	0
1	Županija		3	4	51	145	2	6	211	bošnjačka	0	0	0	2	1	0	3	1,42	0
2	Grad	Dubrovnik	7	6	111	139	7	10	280	bošnjačka	0	0	1	1	1	0	3	1,07	+1
3	Grad	Korčula	2	2	5	8	1	1	19	srpska	0	1	0	0	0	0	1	5,26	0
4	Grad	Metković	2	2	7	17	0	2	30	srpska	0	0	2	0	0	0	2	6,67	0
5	Grad	Opuzen	0	1	2	2	1	2	8		0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Grad	Ploče	2	2	9	18	2	1	34		0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Općina	Blato	1	4	1	7	1	2	16		0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Općina	Dubrovačko primorje	2	0	1	3	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Općina	Janjina	0	1	0	1	2	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Općina	Konavle	4	2	10	8	0	1	25		0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Općina	Kula Norinska	1	0	1	3	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Općina	Lastovo	0	1	0	3	1	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Općina	Lumbarda	1	0	1	3	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Općina	Mljet	1	0	1	2	0	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Općina	Orebić	0	1	3	5	1	1	11		0	0	0	0	0	0	0	0	0

16	Općina	Pojezerje	1	0	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Općina	Slivno	1	0	1	3	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Općina	Smokvica	1	1	1	3	0	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Općina	Ston	0	1	2	3	1	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Općina	Trpanj	1	1	2	1	0	4	9		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Općina	Vela Luka	2	1	4	7	0	1	15	srpska	0	0	0	1	0	0	1	6,67	0				
22	Općina	Zažablje	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Općina	Župa dubrovačka	1	0	7	10	0	0	18		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO (23 JLPS)			33	31	220	393	19	35	731	srpska	0	1	2	1	0	1	5	0,68	0				
										bošnjačka	0	0	1	3	2	0	6	0,82	+1				

XX MEĐIMURSKA

15	Općina	Nedelišće	2	2	3	7	0	1	15		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Općina	Orehovica **	0	2	1	3	1	0	7	(romska)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Općina	Podturen	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	-	0	0
18	Općina	Pribislavec **	1	0	1	1	1	0	4	(romska)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Općina	Selnica	0	1	1	2	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Općina	Strahoninec	0	1	1	2	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Općina	Sveta Marija	0	1	0	3	2	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Općina	Sveti Juraj na Bregu	1	0	1	3	1	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Općina	Sveti Martin na Muri	0	1	0	2	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Općina	Vratišinec	0	1	0	2	0	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Općina	Šenkovec	1	0	0	2	1	2	6		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Općina	Štrigova	0	0	1	2	1	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO (26 JLPS)			27	43	56	159	25	10	320	romska	0	0	0	1	0	0	1	0,31	1	1

Zagreb

										srpska	1	2	6	10	1	1	21	0,65	0
										češka	0	0	2	3	0	0	5	0,15	0
										talijanska	0	0	0	1	0	0	1	0,03	0
										mađarska	0	0	1	1	0	0	2	0,06	0
										njemačka	0	0	1	1	0	0	2	0,06	0
										bošnjačka	0	0	4	12	1	2	19	0,59	1
										slovenska	0	0	1	1	0	0	2	0,06	0
										crnogorska	0	0	2	3	0	0	5	0,15	0
										makedonska	0	0	0	4	0	0	4	0,12	-1
										albanska	0	0	1	0	0	0	1	0,03	0
1	Grad	Zagreb*	52	101	914	1879	194	87	3227	nepoznata	7	8	199	292	16	5	527	16,33	+67

							srpska	16	22	86	146	11	10	291	1,74	+34	
							bošnjačka	1	1	9	27	3	6	47	0,28	+9	
							ruska	0	0	0	2	0	0	2	0,01	0	
							češka	1	3	6	12	1	0	23	0,14	+2	
							albanska	0	0	2	0	0	1	3	0,02	-2	
							talijanska	5	4	10	30	4	4	57	0,34	-10	
							romska	0	0	1	1	1	0	3	0,02	+3	
							mađarska	0	2	4	16	1	1	24	0,14	+2	
							slovenska	0	0	2	3	0	0	5	0,03	0	
							makedonska	0	0	1	6	0	0	7	0,04	0	
							crnogorska	0	0	2	7	0	0	9	0,05	+1	
							rusinska	0	0	0	5	0	0	5	0,03	+1	
							slovačka	0	0	0	2	0	2	4	0,02	0	
							židovska	0	0	1	0	0	0	1	0,01	0	
							njemačka	0	0	2	2	0	0	4	0,02	-1	
							rumunjska	0	0	0	2	0	0	2	0,01	0	
							(ukrajinska)	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	
							(bugarska)	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	
UKUPNO (576 JLPS)	754	1148	3946	9192	985	630	<i>neopredijeljeni*</i>	1	1	3	15	0	0	20	0,12	+5	
							<i>muslimanska*</i>	0	0	1	3	1	1	6	0,04	-1	
							<i>nepoznata*</i>	7	8	199	292	16	5	527	3,16	+67	
							UKUPNO manjine	23	32	126	261	21	24				
												55	387	45	487	2,92	+37

*JLP(R)S u kojima pripadnici nacionalnih manjina, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina, imaju pravo na razmјernu zastupljenost u predstavničkim tijelima tih jedinica, odnosno u kojima imaju pravo na zastupljenost u upravnim tijelima tih jedinica i to pravo ostvaruju

**JLP(R)S u kojima pripadnici nacionalnih manjina, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina, imaju pravo na razmјernu zastupljenost u predstavničkim tijelima tih jedinica, odnosno u kojima imaju pravo na zastupljenost u upravnim tijelima tih jedinica i to pravo ne ostvaruju

***JLS u kojima pripadnici nacionalne manjine čine većinu stanovništva (>50%)

1. Grad Pula-Pola je izvijestio da se ni ove godine u Gradu Puli-Pola pitanje zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina ne može se adekvatno pratiti. Zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina u gradskoj upravi Grada Pule-Pola svakako ima, no zbog nepostojanja zakonske obveze izjašnjavanja pojedinaca o njihovoj nacionalnoj pripadnosti takva pitanja nisu ni postavljana te stoga nema uvida u stanje zaposlenih po nacionalnoj pripadnosti. Tijekom 2020. godine dodatne poteškoće stvara i primjena GDPR-a i s tim povezana nedostupnost osobnih podataka djelatnika.
2. Grad Vodnjan-Dignano je u izvješću napisao da nema zaposlene pripadnike nacionalnih manjina iz razloga što se zbog GDPR-a ne traži da se službenici i namještenici izjasne o nacionalnosti.
3. Grad Zagreb je vezano za vođenje podataka o zapošljavanju pripadnika nacionalnih manjina, izvijestio da je za 527 službenika, odnosno namještenika upravnih tijela Grada Zagreba podatak o nacionalnosti nepoznat, obzirom da je sukladno članku 9. Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka zabranjena obrada podataka koji otkrivaju rasno ili etničko podrijetlo, stoga niti jedan dokument novijeg datuma ne sadrži podatak o nacionalnosti.
4. U ukupni broj zaposlenih nacionalnih manjina nisu uračunati neopredijeljeni, nepoznati i Muslimani

3. Podaci o broju zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima (s danom 31.12.2020.)

3 a) Pravosude – dužnosnici u sudovima – skupna tablica na dan 31.12.2020.

	Ukupno		Republički sudovi		Županijski sudovi		Općinski sudovi		Trgovački sudovi		Upravni sudovi		Odnos prema 31.12.2019. (+/-)
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	
Srbi	35	2,09		0,00	12	3,17	22	2,17		0,00	1	2,04	-5,41
Bošnjaci	3	0,18		0,00	1	0,26	2	0,20		0,00		0,00	0,00
Talijani	2	0,12		0,00		0,00	2	0,20		0,00		0,00	0,00
Mađari	1	0,06		0,00		0,00	1	0,10		0,00		0,00	0,00
Slovenci	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Albanci	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Česi	1	0,06		0,00		0,00	1	0,10		0,00		0,00	0,00
Romi	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Ostali	8	0,48	1	0,89	2	0,53	5	0,49		0,00		0,00	-20,00
Ukupno	1.675		112		378		1.015		121		49		-2,16
od toga PNM	50	2,99	1	0,89	15	3,97	33	3,25	0	0,00	1	2,04	-7,41

Napomena:

* Republički sudovi – Vrhovni sud RH, Visoki upravni sud RH, Visoki trgovački sud RH, Visoki prekršajni sud RH

* Ostali – kratko obrazloženje (3-Crnogorac, 1-Makedonac, 2-Neopredijeljen, 1-Rusin, 1-Slovak)

Kratka analiza stanja u odnosu na 2019. godinu (razlika +/-):

Smanjen je ukupan broj dužnosnika u sudovima sa 1.712 na 1.675, a broj pripadnika nacionalnih manjina (u daljem tekstu: PNM) je smanjen sa 54 na 50. Broj dužnosnika na republičkim sudovima je smanjen sa 118 na 112, a broj PNM je smanjen sa 3 na 1. Broj dužnosnika na županijskim sudovima je smanjen 379 na 378, a broj PNM je ostao isti i iznosi 15. Broj dužnosnika na općinskim sudovima smanjen je sa 1.046 na 1.015. Također je smanjen i broj PNM sa 35 na 33. Broj dužnosnika na trgovačkim sudovima povećan je sa 119 na 121, a broj PNM je ostao isti 0. Broj dužnosnika na upravnim sudovima smanjen je sa 50 na 49, a broj PNM ostao je 1.

3 b) Pravosude – dužnosnici u državnim odvjetništvima – skupna tablica na dan 31.12.2020.

	Ukupno		DORH		USKOK		Županijska državna odvjetništva		Općinska državna odvjetništva		Odnos prema 31.12.2019. (+/-)
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	%
Srbi	13	2,03		0,00		0,00	7	4,35	6	1,43	-27,78
Bošnjaci	1	0,16	1	3,85		0,00		0,00		0,00	0,00
Talijani	1	0,16		0,00		0,00	1	0,62		0,00	0,00
Mađari	1	0,16		0,00		0,00	1	0,62		0,00	0,00
Slovenci	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Albanci	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Česi	1	0,16		0,00		0,00		0,00	1	0,24	0,00
Romi	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Ostali	4	0,63		0,00		0,00	1	0,62	3	0,72	0,00
Ukupno	639		26		33		161		419		0,63
od toga PNM	21	3,29	1	3,85	0	0,00	10	6,21	10	2,39	-19,23

Napomena:

* Republički sudovi – Vrhovni sud RH, Visoki upravni sud RH, Visoki trgovački sud RH, Visoki prekršajni sud RH

* Ostali – kratko obrazloženje (1-Crnogorac, 2-Makedonac, 1-Ukrajinac)

Kratka analiza stanja u odnosu na 2019. godinu (razlika +/-):

Povećan je broj dužnosnika u državnim odvjetništvima sa 635 na 639, a broj PNM je smanjen sa 26 na 21. U DORH-u je broj dužnosnika smanjen sa 27 na 26, dok je broj PNM ostao isti i iznosi 1. U USKOK-u je broj dužnosnika ostao isti i iznosi 33, a broj PNM se smanjio sa 1 na 0. U županijskim državnim odvjetništvima broj dužnosnika je smanjen sa 164 na 161, a broj PNM se smanjio sa 11 na 10. U općinskim državnim odvjetništvima broj dužnosnika se povećao sa 411 na 419, a broj PNM se smanjio sa 13 na 10.

3 c) Pravosuđe – službenici, namještenici i vježbenici u sudovima – skupna tablica na dan 31.12.2020.

	Ukupno		Republički sudovi		Županijski sudovi		Općinski sudovi		Trgovački sudovi		Upravni sudovi		Odnos prema 31.12.2019. (+/-)
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	%
Srbi	103	1,57		0,00	15	1,90	81	1,66	6	1,06	1	0,98	-4,63
Bošnjaci	22	0,33	1	0,39		0,00	18	0,37	3	0,53		0,00	4,76
Talijani	14	0,21		0,00		0,00	14	0,29		0,00		0,00	-6,67
Mađari	9	0,14		0,00	1	0,13	5	0,10	3	0,53		0,00	0,00
Slovenci	3	0,05		0,00		0,00	2	0,04		0,00	1	0,98	0,00
Albanci	4	0,06		0,00		0,00	4	0,08		0,00		0,00	-20,00
Česi	13	0,20		0,00		0,00	13	0,27		0,00		0,00	0,00
Romi	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Ostali	32	0,49		0,00	4	0,51	27	0,55	1	0,18		0,00	3,23
Ukupno	6.581		254		790		4.868		567		102		-0,18
od toga PNM	200	3,04	1	0,39	20	2,53	164	3,37	13	2,29	2	1,96	-2,44

Napomena:

* Republički sudovi – Vrhovni sud RH, Visoki upravni sud RH, Visoki trgovački sud RH, Visoki prekršajni sud RH

* podaci se odnose na službenike zaposlene na određeno i neodređeno vrijeme

* Ostali – kratko obrazloženje (6-Crnogorac, 2-Makedonac, 1-Musliman, 12-Neopredijeljen, 4-Nijemac, 1-Rusin, 2-Slovak, 4-Ukrajinac)

Kratka analiza stanja u odnosu na 2019. godinu (razlika +/-):

Ukupan broj službenika, namještenika i vježbenika na sudovima smanjen je sa 6.593 na 6.581, a broj pripadnika nacionalnih manjina (u daljnjem tekstu PNM) je smanjen sa 205 na 200. Broj službenika, namještenika i vježbenika na republičkim sudovima smanjen je sa 257 na 254, a broj PNM je ostao isti i iznosi 1. Broj službenika, namještenika i vježbenika na županijskim na županijskim sudovima smanjen je sa 795 na 790, a broj PNM je smanjen sa 21 na 20. Broj službenika, namještenika i vježbenika na općinskim sudovima je smanjen sa 4.877 na 4.868, a broj PNM je smanjen sa 169 na 164. Broj službenika, namještenika i vježbenika na trgovačkim sudovima je povećan sa 563 na 567, a broj PNM je povećan sa 11 na 13. Broj službenika, namještenika i vježbenika na upravnim sudovima povećan je sa 101 na 102, a broj PNM je smanjen sa 3 na 2.

3 d) Pravosude – službenici, namještenici i vježbenici u državnim odvjetništvima – skupna tablica na dan 31.12.2020.

	Ukupno		DORH		USKOK		Županijska državna odvjetništva		Općinska državna odvjetništva		Odnos prema 31.12.2019. (+/-)
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	%
Srbi	23	1,94	1	2,00		0,00	7	2,33	15	1,88	-8,00
Bošnjaci	5	0,42		0,00		0,00	1	0,33	4	0,50	25,00
Talijani	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	-100,00
Mađari	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Slovenci	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Albanci	1	0,08		0,00		0,00	1	0,33		0,00	0,00
Česi	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Romi	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Ostali	4	0,34	1	2,00		0,00		0,00	3	0,38	-33,33
Ukupno	1.187		50		40		300		797		0,85
od toga PNM	33	2,78	2	4,00	0	0,00	9	3,00	22	2,76	-10,81

Napomena:

* Republički sudovi – Vrhovni sud RH, Visoki upravni sud RH, Visoki trgovački sud RH, Visoki prekršajni sud RH

* podaci se odnose na službenike zaposlene na određeno i neodređeno vrijeme

* Ostali – kratko obrazloženje (2-Neopredijeljen, 1-Slovak, 1-Ukrajinac)

Kratka analiza stanja u odnosu na 2019. godinu (razlika +/-):

Ukupan broj službenika, namještenika i vježbenika u državnim odvjetništvima povećan je sa 1.177 na 1.187, a broj PNM je smanjen sa 37 na 33. U DORH-u je broj službenika, namještenika i vježbenika povećan sa 49 na 50, a broj PNM je ostao isti. U USKOK-u je broj službenika, namještenika i vježbenika povećan sa 38 na 40, a broj PNM je ostao 0. U županijskim državnim odvjetništvima broj službenika, namještenika i vježbenika je smanjen sa 301 na 300, a broj PNM je smanjen sa 10 na 9. U općinskim državnim odvjetništvima je broj službenika, namještenika i vježbenika povećan sa 789 na 797, a broj PNM je smanjen sa 25 na 22.